

EGYETEMES REGÉNYTÁR

A rejtélyes ház

Regény

Irta

Warden Florence

Fordította

Szigethyné Szalay Erzsike

Budapest 1896
Singer és Wolfner kiadása

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2015
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5472-17-6 (online)
MEK-14047

I. kötet.

I.

„Nevelőnő kerestetik, de fiatalnak kell lennie”; így szólt a Times egyik hirdetése.

Én tizenhét éves valék, fiatalságom eddig mindig nagy akadályát képezte annak, hogy alkalmazást kaphassak; és íme, most akadt valaki, ki koromat még előnynek tekinti.

Irtam az illetőnek, mellékelve arcképemet és felsorolva tehetségeimet. Körülbelül egy hét lefolyása alatt azután el is utaztam Goldhamba Norfolkban, hol egy hatéves kis leány tanítására szerződtek harminczöt font évi fizetéssel.

Jövendőbeli tanítványom atyjával léptem levelezésbe, ki a veaconsburghi vasuti állomásra adott találkozt a Goldhamhoz legközelebb eső városban.

Augusztus elején délután öt óra tájt lehetett, mikor én izgatottságtól és félelemtől reszketve, a waggon ablakához ültem, a mint a vonat berobogott a veaconsburghi vasuti állomásra. Kitekintettem. Nagyon kevesen voltak a perronon, és egyetlen-egyet se láttam köztük olyant, a ki oly gentlemanhez hasonlított volna, minőnek én jövendőbeli házi gazdám elképzeltem. Állott ott ugyan két-három veresképű ember, de azok olyan benyomást tettek reám, mintha mezei gazdák lettek volna; a pályaudvar végén pedig két fiatal ember őrzött egy nagy szelindeket. Kiszállván, az állomásfőnökhöz fordultam.

- Itt van Mr. Rayner maga, asszonyom - válaszolt ő a kutyaőrző két fiatal ember felé mutatva.

Egyikök éppen körülnézett, mintha valakit keresne; s én félénken közeledtem feléje. Zavarba látszék jönni, a mint szeméit rám veté, aztán hirtelen megemelte kalapját.

- Miss Christie, nemde? - kérdezé nagyon elvörösödve.

- Igen, - felelém meghajolva s hozzá hasonlóan elpirultam.

- Legyen oly szives és mutassa meg, melyik az ön podgyásza?

Nagyon meglepett, hogy Mr. Raynert sokkal fiatalabb és kevesebb önuralommal bíró egyénnek találtam, mint minőnek őt előre képzelém. Utána lépdelve, kijelöltem neki bőröndjeimet.

- A vadászkocsi kint vár, engedje kivetnem bőröndjét, - mondá új gazdám.

Keresztül haladtunk az állomáson. Három-négy kutya is felugrált reánk kifelé mentünkben.

- El innen, Rover! Pusztulj, Luke! Takarodjál, Gray! - kiáltott reájuk. A mint először megszólalt, mindjárt feltűnt nekem csengő, kellemes, érczes hangja és rögtön eszembe jutott, mily nagy súlyt fektetett a zenére hozzám irt leveleiben; azt következtettem tehát, hogy Mr. Rayner énekel. Besegített a vadászkocsiba, gondosan betakargatott egy lábszőnyeggel; de a helyett, hogy maga is elhelyezkednék mellém, megveregette a ló nyakát. Nem tudtam magamhoz térni csodálkozásomból. Azt már előre gondoltam, hogy az én hat éves kis növendékem atyja nem lesz valami öreg őszbe vegyült ember; de az mégis meglepett, hogy benne oly embert találtam, ki nem lehetett több huszonnégy-harmincz évesnél; aztán oly bátortalan volt s tiszteletteljes modora szinte nem igen volt szokásos a mi nevelőnői állásunk iránt. Magas, izmos férfi volt, haja, bajusza fekete, szemei szürkék s ezeket oly igénytelen, nyílt kifejezés jellemezte, hogy hozzá véve könnyű elpirulását, még fiatalabbnak látszott.

Ott hagyva a lovat, újra hozzám lépett, mondván:

- Félek, hogy unalmasnak találja majd a vidéket s nehezen fogja itt nélkülözni a londoni vigéletet.

- Én ott nem valami vig életet folytattam, - felelém. - Nem hiszem, hogy a szegény emberek bárhol is nagyon sokat mulassanak.

- De azelőtt mégis aligha zárkózott be egy rideg tanuló szobába. Meg se foghatom, hogy vállalkozhatott rá. Én részemről soha se szenvedhettem az iskolát, s annyi tény, hogy sohasem is jártam szívesen az iskolába.

Mr. Rayner nem nagy zavarral tette meg ez őszinte vallomását.

- Azt kell hinnem, hogy ön inkább szeretett játszani vagy czivakodni, vagy birkózni, - kockáztattam a feleletet, érezve, hogy valamit csak kell már szóllanom.

- Dehogy, egyiket sem. Arra emlékszem ugyan, hogy fejbe ütöttem egyszer egy fiut, mivel tökfilkónak nevezett. Pedig neki igaza volt. És emlékszem, mennyire bántott a dolog, sőt meg is lepott, hogy oly erősen megsebeztem, mert rendesen én huztam a verekedésben a rövidebbet. Általán azt mondták felőlem, hogy engem nehéz kihozni sodromból; és megvallom, még ha felbosszantottak, se sokat ártottam - tevé utána nevetve.

- Remélem, kis leánya nem örökölte atyjától a tanulás iránti ellenszenvét, - szóltam aggódva.

Mr. Rayner reám tekintett, élénken elpirult, azután hangjában bizonyos kedvteléssel mondá:

- Ön engemet talán Mr. Raynernek tart? Az én nevem Reade. Mr. Rayner hintóját küldé önért; de az egy teherhordó kocsival összeütközvén, kereke eltört; azért bocsájtottam rendelkezésére az én vadáskocsimat. Remélem, nem fog ön fennakadni ezen a véletlenségen?

- Oh nem! - mondám.

- Rayner ur is ott volt velem a perronon, - folytatá, - kutyája azonban a vonatnak akart rontani, a mint berobogott; felkért tehát engem, hogy nézzek az ön podgyásza után, míg ő megfékezheti kutyáját. Meg nem foghatom, hol késhet oly sokáig?

Mialatt beszélt, Mr. Rayner is előkerült, előre bocsátva szelindekét. Rögtön észrevettem, hogy ő pár évvel korosabb társánál, és habár mindketten kerek kalapot s norfolki felöltöt viseltek, rajta azonnal meglátszott a városi nevelés, épugy, mint Mr. Reade-en a falusiasság. Nyulánk alakja s finom arczvonásai voltak, míg szakálla, bajusza sötét szőke. Hozzám lépve, udvariasan levette kalapját s kezet szorított velem.

- Ön alkalmasint megbotránkozott a norfolki durva, illetlen modor felett, Miss Christie, és talán már meg is kérdezte, mikor indul vissza Londonba a legelső vonat? De nőm figyelmeztetett: haza ne térjek bizonyos megrendelt cikkek nélkül, melyek azonban valami megfoghatatlan okból eddig nem érkeztek meg. Egyébiránt reméllem, hogy az én élénk ifju barátom eléggé mulattatta önt?

- Miss Christie önnek nézett engem, Mr. Rayner - mondá Reade, ujjabb elpirulással.

- És most kénytelen alávetni magát a kellemetlen csalódásnak, látva, hogy Mr. Rayner utoljára is egy komor vén ember. De reméllem, Miss Christie meg fogja bocsájtani ősz hajamat, és bizalomra is méltóbbnak talál, mint bármelyiket is a norfolki vig, de csalfa ficzkók közül. Most pedig, édes Laurence fiam, ha még a ködös eső előtt haza kíván szállítani, jobb lesz indulnunk.

Rayner fölugrott a hátulsó ülésre; Reade mellém ült, s megragadta a gyeplőt; azután az egész uton ugató öt kutya kíséretében elindultunk. Keresztül kocsiztunk Veaconsburghon. Azután két hosszú mértföldet tettünk meg egy fűzfával szegélyezett egyenes, de posvány közt futó országúton. A tájkép nem volt valami szép; de sohase járván még ezen a vidéken, minden uj s érdekes volt előttem. Rayner a hátsó ülésen levelek s irományok olvasásával foglalkozott, míg a mellettem ülő Reade hízalgő érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta észrevételeimet.

- Mily gyönyörű, üde, zöld színe van itt mindennek! - mondtam hirtelen.

- Igen, nagyon is zöld, - jegyzé meg Reade szomorúan. - Nedves nyarunk után, úgy látszik, nedves őszi is lesz, szóval ez az egész hely csupa mocsár.

- Ne hangolja Miss Christiet a hely ellen, Laurence, - szólalt meg Rayner csaknem élesen.

Egy alacsony fekvésű falun, melynek házai télen rendszerint sárban uszhattak, kocsiztunk át, majd hegynek fel, majd völgynek le mentünk, aztán ismét egy másik lejtős útra tértünk, mely mellett újra csak posvány terült el.

- Oda megyünk, Miss Christie, - monda ostorával egy csinos, repkénynyel befutott és fákkal körülvett pirosfedelű ház felé mutatva, mely az országuton belől a posvány szélén állott.

- Itt én leszálok, Laurence, - monda Rayner.

Gyalogut vezetett az országuttól egyenesen a rétek és ültetvények közt álló házig. Miután Rayner leszállott, csak Reade és én maradtunk a kocsin.

- Milyen szép hely ez! - kiáltam lelkesülten. Társam hallgatott.

- És mily gyönyörű tó! Nini, úgy hiszem, még vízi liliomok is vannak rajta! - mondtam egész elragadtatással fordulva a nagyszerű felfedezés felé.

- Én bizony nem szeretném, ha gyermekeim mulattatására ez az állóvíz házam közelében lenne - dörmögte Reade, oly különös modorban, hogy szinte meglepett.

Többet aztán nem szóltam, míg lassan leereszkedtünk az említett házig vezető lejtős úton; de egyszerre csak újra kitört lelkesedésem.

- Oh mily gyönyörű, s mily üde külseje van e háznak, befuttatva repkénynyel, mely elhárítja a nap égető hevét!

- Igen, és mennyire előmozdítja még jobban a nedves kigőzölgést, Miss Christie. Ezt a repkényt csak mintegy öt év előtt ültették; pedig jó lenne inkább kiirtani, hogy a ház lakható legyen; mert biz ez valóságos kórház! - aztán némi izgatottsággal tevé utána: - Én még egy parasztot sem engednék benne lakni.

- Paraszt nem is juthatna ide be, míg az én bérletem ki nem telik, Laurence - szólt közbe Rayner szárazon a fák közötti ösvényből előbukkanva. És a két férfi oly sajtós tekintetet váltott egymással, mely azt látszék jelenteni, hogy szívük mélyén éppen nem jó barátok.

Különben az nagyon is természetesnek látszott előttem, hogy Rayner nem szívesen hallja, mikor otthonát kórháznak nevezik.

A csarnok nyitott kapuja elé értünk és egy sovány, bár takaros kinézésű szolgáló jött ki bőrdörméért. Reade lesegített a kocsiról és mellettem állott, látszólag a lószerszámot vizsgálva, mialatt én lelkesült csodálattal néztem a sötétpiros téglájú, repkénynyel sűrűn befuttatott házat, és a sikátor szürke kőoszlopait, melyeket szintén festőien futott körül a repkény, míg a tető bronzszínű volt és barna mohhal borítva. Egyszerre Reade, mialatt a háziur cselédjével váltott pár szót, hirtelen halk hangon így szólt hozzám:

- Ne engedje holmiját Rayner asszony szobája közelébe elhelyezni.

Nem felelhettem, meg se kérdeztem, miért e figyelmeztetés, mert következő pillanatban már Raynertől bucsuzott és kalapját megemelve előttem, a vadáskocsi mellett lépdelt gyalog a meredek országuton, mely a kert és ház közt vezet föl. Engem lehangolt távozása. Szerettem volna megkérdezni, mit értett különös figyelmeztetése alatt és megköszönni egyszersmind szíves jóindulatát. Az elhagyatottság sajátságos kínos érzete vett rajtam erőt. Rayner ur, ki elmélyedve levelei olvasásába az ut nagy részén át, komoly s hallgatag volt belépett a házba,

egészen meglepődve arról, hogy engem is behívjon, a cseléd pedig eltűnt podgyászommal. A helyett, hogy utána mennék, a távozó vadáskocsi tulajdonosa után néztem, mignem egy durva női hangra összerementem.

- Nem tetszik bejönni? Majd bevezetem s megmutatom szobáját.

A takaros szolgáló szólított meg ekként. Elpirulva követtem őt egy alacsony, hosszú, sötét, zord, hideg csarnokba, mely épp oly ó-divatu volt, minőre a ház külseje már engem előkészített; azután felmentünk egy falépcsőn; keresztül-kasul az olyan apró kellemetlen folyosókon, minőkben a régi házak bővelkedni szoktak, végre pedig egy sötét, csunya, üres zugszobába léptünk, hová podgyászaimat már elhelyezték. Leültem azok egyikére, mint az egyetlen körültem lévő barátságos tárgyra és elkezdtem sirni. Valaki mégis csak előmbe jöhetett volna! Eszembe jutottak Reade szavai és a borzadály újabb érzésével kezdtem kíváncsi lenni, milyen nő lehet az a Rayner asszony. Nyomorék talán? Vagy épen örült? Mert ha nem az, miért engedte át a levelezést gyermeke leendő nevelőnőjével férjének? Még alig készültem el öltözékem rendbehozásával, midőn a cseléd bejött jelenteni, hogy a teával várnak reám. De kíváncsiságom nem nyert kielégítést. A teát egyedül ittam meg s a cseléd jelenté, hogy Mr. Rayner nagyon el lévén foglalva, a magáét saját szobájába vitette. Egyetlen szó említés nem történt Mistress Raynerről, semmi nyoma a tanítványnak! Aggódásom s kíváncsiságom oly nagy mérvet öltött, hogy egészen elfelejtettem az éhséget, pár percz alatt megteáztam és az ablaknál állva kinéztem a kertbe.

Még csak hét óra és világos, kellemes nyári este volt. Könnyű szellő lengeté a fák lombjait, melyek sűrűen körülvezték a házat. Felnyitottam egyik üveg ajtót és kiléptem. Még sohase voltam azelőtt ily gyönyörű szép kertben. A fű puha, üde és gondozott volt, nem voltak ott geranium vagy verbéna ágyak, hanem a fák alatt és a hol csak egy kis üres zug akadt, telve volt minden tér oltott hónapos rózsával, harangvirág és más, csupa egyszerű virággal. A ház egészen a láp szélére volt építve egy erdős hegy aljába, mely a ház ebédlő felőli oldalán magaslott.

Megkerültem az egész homlokzatot és a mohhal benőtt oszlopsikátort, honnan gyönyörű kilátás nyílt a lápra a sűrű fák lombjain keresztül. Elindultam egy a háztól elvezető széles ösvényen, míg végre eljutottam a tóhoz. A vizet félig ellepte a káka, nád és vizi lilium.

Az általam követett ösvény tovább vezetett a fák között, a tavon át a kis erdő tulsó széléig, mely magába foglalta a házat és kertet.

Ott azután egy kis rögzös ut kötötte össze az erdőt a láp szélén végigfutó gyalogösvénnyel, mely a hegy lejtőjén elvonuló országutig vezetett. Ez volt az a rövidebb ut, melyen Mr. Rayner hamarabb érkezett a házhoz, mint mi.

Visszafordultam a kert felé, épen közvetlen a tó mellett valék, midőn egyszerre sajátságos hang ütötte meg fületem, mely mintha a földből jött volna. Körülnézve, a nádas közt egy satnya külsejű, körülbelül két éves kis gyermeket láttam ülni oly közel a vízhez, hogy picziny cipői csaknem a nedves földbe süppedtek, a gyermek piszkos fehér zubbonykát viselt, és sápadt, szinte ránczos arczával, veres hajával sajátságos hatást tett rám, a mint ide s tova henteregve, folytatta egyhangu énekét, a nélkül, hogy legkevésbé is zavartatná magát egy idegen megjelenése által. Csupán rám bámult, de meg sem változtatá helyzetét, mikor figyelmeztettem, hogy ne üljön oly közel a tóhoz, mert belé talál esni; de mikor el akartam onnan emelni, akkor ugyancsak bebizonyítá erélyét éles sikoltásával és gyermeknyelvén tett szemrehányásaival, melyeket én különben nem értettem. A kertész, vagy valamely szomszéd zsellér gyermekének tartottam. Sikoltozása daczára ölemben a házhoz vittem, hol a már ismert cseléddel találkoztam.

- Ezt a gyermeket a tó szélén találtam. - mondtam neki.

- Oh igen, Miss, nem lehet a tótól elhozni, majd mindennap kiszökik oda. Gyere csak, Mona, ideje már, hogy lefeküdjél. Csunya kis leány, nézd meg, milyen a kötényed!

Átvette tőlem a gyermeket és magával vivén őt, engem ott hagyott ama tünődéseimmel, vajjon az én kis növendékem is oly légies kis lény lesz-e, minő testvére. Mivel semmi sem vonzott a házba, újra kimentem, hogy a másik oldalt is szemügyre vehessem. Ott már gondolatlanul, szabadon nőtt a fü és egészen felkuszott a falakra; a mint keresztül gázoltam rajta, lábam minduntalan valami láthatatlan pocsolóba süppedt, mely néha bokáig megnedvesített. Bármily gondosan lépdeltem is, folyton tüskébe-bokorba botlottam, míg végre egy fa lehajló gallyai alól kibontakozva, pár lábnyira egy oly sűrűen befuttatott ablak alatt találtam magamat, hogy pár perczig észre se vettem a női arcot, mely folyton engem szemlélt az üvegen keresztül. Mihelyt azonban megláttam a beesett képű és fénytelen nagy szürke szemű nőt, a tó partján talált gyermekhez való hasonlatosságból azonnal megtudtam, hogy az nem lehet más, mint maga Mrs Rayner. A mennyire csak lehetséges volt, úgy tettem, mintha nem látnám őt, mert volt valami szemeinek reménytelen sóvár kifejezésében, mi azt érezteté velem, hogy e nő talán kémnek tart.

Visszasiettem a házba, egyenesen föl szobámba és leültem levelet írni anyámnak, értesítve őt utazásom s megérkezésem részleteiről. Azonban nem közöltem vele mindent, a mit észleltem, sem a különös hatást, mit a legelső este gyakorolt reám. Nagyon féltem azt bárkivel is közölni, és hozzá még anyám gyöngye, ideges nő is volt, kit, noha még fiatal valék, megszoktam már inkább én vezetni. Tudtam, hogy a titokzatosságnak legkisebb sejtelve kétséget s aggodalmat okozna neki, mit én levélben nem volnék képes enyhíteni; arra szoritkoztam tehát csupán, hogy leírjam a hely festői szépségét és Mr. Rayner szívélyességét. Levelemet már gyertyavilágnál kellett befejeznem, mit midőn elvégeztem, fölkeltem és az ablakhoz léptem, hogy az új világításban is láthassam a tájéket. Ablakom, a mint később meggyőződtem, épen a fölött volt, melyben megpillantám Rayner asszony arcját. Jól elláttam a lápra és az azon túl levő hegyekre.

A csodálat halk felkiáltása lebbent el ajkaimról, a mint kitekinték. Az egész nagy kiterjedésű láp fölött, mely mértföldekre látszék elnyúlni, fehér köd lebegett, mely, noha csak pár lábnyira emelkedett a földtől, mégis oly sűrű volt, hogy úgy nézett ki a holdvilágnál, mint valami ezüst tó, melyen túl két három mértföldnyire egész hegysor látszott. A köd ablakom alatt is sűrűen ellepte a pázsitot. Borzongás futott át rajtam s azt gondoltam magamban:

- Milyen hideg van itt és Rayner-ék ugyancsak elragadtatással viseltethetnek a festői táj iránt, hogy ily nyirkosnak látszó házban laknak.

II.

Másnap a reggelizéshez hívó csengetyű első hangjára megjelentem az ebédlő szobában. Pár percz múlva Rayner ur is belépett csinos öltözetben, nyájas modorral, bár kissé elfogultan. Udvarias mosolylyal kísért sajátságosan kimért szavaira figyelve, észre se vettem, hogy Mrs. Rayner is a szobában van. Kisértetként surrant be s az asztal végén állva, várakozott. Örömmel tapasztalám, hogy ezuttal hiányzott tekintetéből az az átható, mohó fürkésző kifejezés, mely előtte való este oly zavarba ejtett, most semmi sem volt irántam való viseletében más a kimért közönytől, midőn férje hozzá vezetvén, kezét kinyújtá felém.

- Tíz évvel ezelőtt szépnek kellett lennie, - gondolám, midőn sovány, bágyadt halvány arczára s fénytelen szürke szemeire pillanték. Oly szelidség ömlött el lényén, hogy szinte kecsesnek volt mondható; leányosan karcsu alakja, finom keskeny keze és sűrű, hosszú barna haja volt, melyet minden gondozás nélkül homlokából hátra fésülve és fején összecsavarva hordott.

Ekkor fölnyílt az ajtó, a cseléd belépett a vézna kis babával, egy szép, bár gyenge alkotású, kék szemű, szőke hajú gyermeket vezetve be, kit nekem még a reggeli előtt mint Haidée-t, növendékemet mutattak be.

Az étkezés alatt senki sem beszélt Raynert kivéve és az egyetlen figyelemre méltó dolgot a baby illetlen viselete képezte, ki, ha atyja félre nézett, rögtön elcsente tőle a kenyérdarabkákat, vagy a mint fölkelte székéről, hogy magának a hideg sültből vágjon egy darabkát, utána dobta kanálát. Rayner ur csak nevetett.

- Rendkívül különös jelenség ugyan, Miss Christie, - mondá - de ez a gyermek gyűlöl engem.

Akkor azt hittem, tréfál, de minél tovább időztem Alders-ben, annál jobban tapasztaltam, hogy a kellemetlen gyermek csakugyan a legkülönösebb ellenszenvet táplálja atyja iránt, habár úgy látszott, semmi ok sem volt arra, miután soha se szólt rá keményen. A kis leány még édességeket sem fogadott el kezéből.

- Ön még nem is tudja, Miss Christie, mily egyszerű emberek közé került, - mondá Rayner reggelizés közben, - mi egy órákor ebédelünk. Szerény háztartásunk csupán három cselédre szorítkozik. Ezek azt mondják, a hely nagyon nedves, de köztünk szólva, azt hiszem, nem tetszik nekik, hogy távol vannak itt a fiatal suhanczoktól, kik nem igen látogathatják őket a városból. Nem ijesztik el önt figyelmeztetéseim?

- Nem, Mr. Rayner.

- Nőm félt, hogy e hely zordsága elriaszt innen minden fiatal nőt. Annyi tény, hogy az a körülbelül negyven éves nevelőnő, ki éppen most hagyott el bennünket, kiálló fogai és elmaradhatatlan szemüvege daczára megijedt félreeső otthonunktól és életmódunktól. Beszélni nem szeretett, nőm pedig szereti a nyájas társat; folyton azon panaszkodott, hogy belehal a reumatizmusba, nem szünve meg üldözni engem szemrehányásaival, hogy miért csaltam őt ilyen nedves helyre. Ünnepelesen megfogadtuk tehát, hogy soha többé érintkezésbe nem lépünk oly fagyos vén csonttal.

- Ugyan hogy is lehetett kifogása ily szép hely ellen? - mondám.

- Igaza van, Miss Christie, habár azért neki is volt egy kis igaza, beismerem; zugolódtam én is néha már e nyirkos hely ellen; de nőm nagyon ragaszkodik hozzá, nemde Lola?

- Igen, - felelé Mrs. Rayner, az érzésnek vagy érdeklődésnek minden jele nélkül.

- Így tehát itt maradtunk, - folytatá a házi ur. - A nők kívánsága parancs, és jelen esetben még különös okok is vannak annak teljesítésére. Tudnia kell, Miss Christie, hogy én egy feleségtől függő szegény ember vagyok, nemde Lola? - mondá tréfásan hozzá fordulva.

- Nem egészen, - felelé a nő szeliden, de csak oly hidegen, mint az imént.

- Én praktikus ember vagyok - folytatá a férj. Lola dusgazdag örökös nő volt, - én pedig egy tönkre jutott pazarló, mikor nőül jött hozzám. De ő megbizott bennem s az egyedüli feltétel, mit kitűzött, az volt, hogy a csábító kísértések elől ide vonuljak el vele falura, mit hogy kedveért teljesítek, láthatja, Miss Christie.

Érzelemmel beszélt s szeretetteljesen nézett nejére e kimagyarázhatatlan őszinte vallomás után, de Mrs. Rayner csak oly érzéketlen maradt, mint volt.

Nem állhattam meg, hogy sajnálatot ne érezzek Rayner iránt. Ő oly nyájas és figyelmes volt neje iránt; de akár derült, kedélyes modorban közeledett hozzá, mindent elkövetve, hogy ajkára mosolyt csaljon, akár némán leste, hogy komolyságát derűltség váltsa fel, neje mindig ugyanaz az érzéketlen, közömbös, apatikus lény maradt, ki csak akkor szólt, ha már nem kerülhetett el, halk, vontatott, lassu hangon. Nemsokára félni kezdtem tőle, szinte össze-rezzentem, ha váratlanul találkoztam tekintetével, s ama gunyoros szellemű nők benyomását tette rám, kik nemüknek többi tagját semmibe sem veszik. Félve, hogy feltűnik neki különös bizalmatlanságom, a rövid tanórák bevégezése után fölolvására ajánlkoztam neki. Ő elfogadta ajánlatomat; s én még aznap délután bementem a társalgó szobába és fölolvastam neki pár fejezetet Bede Ádamból, Mrs. Rayner pedig azalatt egy hinta széken ült, himzéssel kezében, melylyel ugyancsak kevésre ment. Minden fejezet végén elhallgattam pár perczre, valami észrevételt várva, mely azonban sohasem következett be, és a remélt elismerés is elmaradt olvasásomért, mi pedig jól esett volna. De ő csak annyit szokott legfeljebb mondani: „Köszönöm”, és ha kérdezém, folytassam-e, azt felelte: „Igen, ha nem fárasztja önt.”

Észrevettem, hogy nem is hallgatja, csak pillanatokra, az olvasást, hanem ölébe tett kezekkel ül, figyelmetlenül játszadozva himzésével, miközben szemeit a külső kertre függeszti oly szomorúsággal, melynek kifejezése rendkívüli ellentétet képezett szokásos érzéketlen közömbösségével. Én azonban olyankor tovább olvastam, mintha észre se venném kedélyhangulatát, mignem egy izben oly kétségbeejtő fájdalmas sóhaj lebbent el sápadt ajkairól, hogy szivem hevesen dobogott a részvétől, s akaratlanul is abbahagyva az olvasást, könnyekkel telt szemeimet az övére szegeztem. Mrs. Rayner összeresztett és oly merően nézett reám, mintha gondolataim legmélyebb rejtekébe akarna behatolni. Bágyadt pir szökött arczába, s jól láttam, hogy keble lihegett a könnyű csalánszövetű pongyola alatt, félig kinyújtá kezét felém és úgy hiszem, a következő pillanatban már magához is szólított volna, ha széke mögött egy hang mindkettőnket föl nem riaszt.

Mr. Rayner oly halkan surrant be a szobába, hogy észre se vettük őt.

- Fáradtnak látszik, kedves Lolám - mondá gyengéden, - jól tenné, ha ledülne egy kis időre pihenni.

Férje hangjának hallatára Mrs. Rayner rögtön visszaesett szoborszerű merevségébe. Félénken ajánlám fel neki, hogy lefekvés előtt még szívesen folytatom a felolvasást, de ő röviden visszautasítá, karját nyujtá férjének és vele együtt elhagyta a szobát.

Ez esemény után még sokkal tartózkodóbb lett irántam, mint azelőtt volt; vonakodni látszék elfogadni tőlem a legcsekélyebb szivességet is, sőt felolvasásomat sem kívánta hallani többé, azt adva ürügyül, hogy csak időmet vesztegetném vele, miután nem érzi magát elég jól arra, hogy figyelemmel hallgathasson. E különös viselet engem annyira sértett, a mennyire csodálkoztam felette, arra azonban nagyon is fiatal s tartózkodó lévén, hogy a visszautasítás után

további közeledést tegyek, a távolság köztem s a hallgatag, bánatos urhölgy közt még nagyobbá lett, mint azelőtt volt.

Raynernek egy, a leirt jelenet után két nappal tett kísérlete, hogy bennünket egymáshoz közelítsen, csak még jobban eltávolított egymástól. Épen akkor lépett be a tanulószobába, mikor Haidéeval elvégeztem a napi leczkéket. A kicsit néhány tréfás kérdés után kieresztette a kertbe játszani.

- Ez a gyermek rendkívül hasonlít arcban anyjához, nem találja? - kérdé. - De félek, hogy Haidée az ő értelmi képességével sohasem fog birni. Látom, hogy ön nem bírja leküzdeni meglepetését, Miss Christie. Nőm most nem teszi azt a hatást, mintha eszes nő volna. De nem kétkednék tehetségében, ha őt öt évvel ezelőtt ismerte volna.

Rayner szinte zavarba hozta az embert őszinteségével.

- Merem állítani - folytatá - bár talán hihetetlen lesz ön előtt, a ki nem hallott tőle még többet beszélni a legszükségesebbnél, hogy nőm egyike volt a legragyogóbb szellemű társalgóknak, kit valaha ismertem, sőt négy évvel ezelőtt olyan könyvet irt, mely után egész London rajongott. Ha megmondanám önnek írói nevét, meg volna lepve. A kik nem ismerték, rajongtak érte, és sokan, kik látták, babonás kegyelettel nézték a karcsu, gyengéd, szép asszonyt, ki oly vakmerően le merte írni gondolatait és elveit. De arról persze nem volt fogalma senkinek, mily érzékeny természet rejlik a csaknem férfias értelem alatt. Akkor még volt egy Haidée-nál két évvel idősb kis fiunk is - mondá Rayner és hangja kissé reszketni látszott. A két gyermeket falun hagytuk, hitünk szerint a leggondosabb kezekre bízva, mialatt mi az évadot a városban töltöttük. Egy alkalommal arról értesítettek, hogy a fiucska gyöngélkedik, de baját mi nem hittük komolynak. Biztosítom, Miss Christie - mondá megható komolysággal - hogy ha nőmnek legkisebb sejtelve is lett volna a veszélyről, okvetlen rögtön gyermekéhez sietett volna. A gyermek két napi betegség után, tőlünk távol meghalt. Nőm épen egy bálból hazatérve értesült a csapásról.

Reszketve hanyatlott egy székre, némán és egyetlen köny nélkül, de midőn végre sikerült őt merev állapotából felrázni, letépte magáról gyönyörű drága ékszereit, (azt már említém, hogy gazdag örökösnő volt) borzalommal dobta el magától s azóta sohase méltatta kincseit egy tekintetre sem.

Rayner szünetelt pár perczig, én pedig figyelmesen vártam érdekes közléseinek folytatását.

- Reméllem, hogy a kábultság, melybe esett, el fog mulni, de az mindinkább csak fokozódott. Már említém önnek, hogy házasságunk alkalmával az állandó falusi életet választottuk kölcsönös megegyezéssel; fia halála után pedig nőm sohasem akarta többé a várost viszontlátni.

Mona születésekor, a mi épen e posványos helyre költözésünk előtt történt, változás állott be, de nem oly változás, minőt én óhajtottam. Én azt reméltem, hogy újra érdeklődni fog az élet iránt, és talán ha a gyermek fiu lett volna, helyettesítőjéül az elvesztettnek, ugy is történik. A helyett azonban még nagyobb lett érzéketlensége; sőt, mint ön is tapasztalhatja, most már teljesen elkülöníti magát a világtól, az őt környező élet s maga közé oly korlátot von, hogy viselete az idegenekre gyakran türhetetlen és megfoghatatlan is. Feltettem magamban, hogy elmondom ezeket önnek, Miss Christie, nehogy talán sértve érezze magát nőm multkori viseleteért utolsó felolvasása alkalmával. Midőn beléptem, azt hívé, hogy ön olyasmit olvashatott neki, mi felköltötte szívében a már-már szunnyadó bánatot és az talán alkalmat nyújtand oly heves kitörésre, mely nekem olykor komoly, a legkomolyabb aggodalmat okozza s ön attól megijedhetne. Oly vad tekintetet véltem észrevenni nőm szemeiben, minőt néha elő szokott idézni valamely vonatkozás a multra.

Ilyenkor csakis én vagyok képes kipróbált vonzalmammal idegeit azonnal lecsillapítani.

Ne higgye, hogy olyankor talán heves lesz, de összefüggéstelen szavai mégis megijeszthetnék önt. Mondja csak, nem szólt ő olyas valamit, mielőtt beléptem, a mi önt meglepte volna?

- Nem, Mr. Rayner, ő alig szólt két szót, mialatt én olvastam.

- Nem volt az olvasott tárgyban olyasmi, a mi felzaklathatta kedélyét és emlékeztethette volna valamire az elmondottakból?

- Ugy hiszem nem, semmi sem.

- Nem szükséges önt óvnom, kedves Miss Christie, hogy kerüljön minden vonatkozást e tárgyra vagy bármi olyas említést tegyen előtte, mivel azt sejtetné, hogy tudja az eseményeket. Én még mindig reméllem, hogy nőm idővel visszanyeri régi egészségét és szelleme ruganyosságát, beléegyezik látogatások fogadásába, sőt még eltávolítható is lesz e helyről, mely változás, meg vagyok győződve, csak javára lenne. Egyik ok, hogy fiatal nevelőnőt óhajtottam, épen az volt, hogy észrevétlenül kellemes, szeretetreméltó társaságot szerezzek neki és hozzá szoktassam folyton derült, nyájas arcokat látni maga körül; de félek, hogy az ő makacs természete messze elodázott célomtól. Mindamellett nem esem kétségbe. Most, hogy ön ismeri történetét, reméllem, szives lesz vele kissé rokonszenvezni és elnéző leendő látószólagos hidegségeért. Higgye el nekem, mindentől eltekintve, neki melegen érző szíve van. És biztos vagyok arról is, hogy ön, Miss Christie, részemre is juttatni fog egy kis rokonszenvet azért, hogy kénytelen vagyok mint élő halottat, magam előtt látni azt a nőt, kit imádok, s ki tudomással sem látszik birni önfeláldozó szeretetéről.

Oly valami megnyerő volt Rayner hangjában és modorában ez utolsó szavak alatt, hogy én abban a pillanatban szinte jobban megsajnáltam őt nejénél és szívből szorítám meg a felém nyújtott kezét, midőn távozni készült és teljes rokonszenvem érzetével tekintettem reá. Őt megghatni látszék részvétem, mert mintegy hirtelen sugallattól ösztönöztetve lehajolt s könnyedén megérinté ajkával kezemet, azután még egyszer megszorítva azt, csaknem hálás tekintettel hagyta el a szobát.

Kissé meglepett ez a föllépés. Midőn utána gondolkoztam szavainak a szobából távozta után, lehetetlenség volt természetes hajlamomat leküzdenem és kárhoztattam a nőt, mert a kellemetlen családi életben szerintem a hiba okvetlen Mrs. Rayner részén volt. Még sohasem láttam gyöngédebb, figyelmesebb, türelmesebb, szenvedőbb férjet, se soha hidegebb hitvest. Mindabból, a mit láttam, azt ítéltm, hogy Rayner társaságba való rokonszenves ember és embertársaival való érintkezésre született, oly embernek pedig különösen nehéz lehetett elviselni türelemmel nejének folytonos tartózkodó viseletét s ellenszenvét a társasélet ellen.

E most leirt esemény napján véletlenül két szomszédbeli nővel találkoztam, kik nagyon kellemetlen hatást tettek reám. Haidéval rendes reggeli sétánkat végeztük, midőn egy neufundlandi kutya ugrott ki a kerítés mögül, annyira megijesztve kis növendékemet, hogy az sikoltozni kezdett. - Ekkor a kerítés mellől előlépett egy tizennégy-tizenöt éves fiatal leány, kié a kutya volt, mentegetve magát, s nagyon sajnálkozva, hogy a gyermek megijedt, s azzal biztatott, hogy a kutya nem fogja bántani. Közösén lecsillapítva Haidéet, távozásunk előtt pár szót váltottunk egymással a rétekről, kutyáról, s hogy merre lehet az első fekete szedret találni stb., azután én növendékemmel letértem az országútra, míg a leányka a mezőn maradt. Azonban alig tettünk pár lépést, midőn egy másik fiatal leány hangját hallottam, a mint az elsőtől kérdezé:

- Ki volt az, a kivel beszéltél, Alice?

A felelet halkabban mondatott.

- Akkor, - szólt ismét a másik - nem kellett volna vele szóba állanod. Nem tudod, hogy a posványos házból valók?

III.

Kellemetlenül érintettek a fülemhez jutott szavak. „Nem kellett volna vele szóba állanod. Nem tudod, hogy a posványos házból valók?” Annyira bántott e mondás, hogy fél éjszakán át nem hunytam le szememet, mert míg egyrészt Rayner érzélgős története csengett fülembbe, másrészt borzadályt keltett bennem a fiatal leány különös nyilatkozata Alders lakóiról, s folyton azon tűnődtem, vajjon észszerű dolog-e oly házban maradnom, melyet kétségtelenül valami rejtély vesz körül? Végre azonban, midőn már idegeim némileg lecsillapultak, kissé elálmosodtam s átláttam, hogy nem is méltó súlyt fektetni olyan kicsinyes gondolkozásu falusi leányka előítéletes mondására, kinek tán a legcsekélyebb dolog is borzasztó nagy eseménynek tűnik fel. Azonban másnap mégis sokkal jobban megfigyeltem a modort, melylyel Rayner szomszédait üdvözlé.

Habár a goldhami templom csak rövid távolságra esett Alderstől, Mrs. Rayner nem érezte magát elég erősnek a sétára; tehát férjével együtt a hintóba ült, míg én Haidéevel gyalogoltam. Mi előttük érkezünk meg, láthattam tehát, mily gondosan segíté ki a kocsiból nejét Rayner a templomajtó előtt. Semmi följegyzésre méltót nem találtam modorukban, a mint üdvözölve meghajoltak egy-egy ismerősük előtt, majd kezét szoritottak valakivel vagy épen pár szót váltottak egy harmadikkal. Az üdvözlések után beléptünk a kicsiny templomba, mely csak alig pár év előtt épült, s melynek egy szárnya még el se készült egészen.

A mienkhez hasonló családi pad állott velünk szemközt, mely még üres volt, midőn mi leültünk, de térdeimről fölemelkedve, egyszer csak észrevevém, hogy egy nálamnál két-három évvel korosabb, szürke szemű leány nem valami barátságosan szegzi reám tekintetét, s hogy a leány ugyanaz, ki rólam megjegyzé:

„Nem tudod, hogy ő a posványos házból való?” Mellette szintén engem szemlélve ült a fiatalabb nővér, kivel már beszéltem; ez kerülni látszék szemeink találkozását és zavarban volt. Mi engem illet, úgy éreztem, hogy gyűlölöm mind a kettőt, és szinte örültem, midőn a gentleman, ki atyjuk lehetett, oly módon változtatta állását, hogy csaknem egészen elrejté őket előlem. Mellette egy kövér asszonyság ült, ki csipkével és gyöngygyel ékitett fekete atlasz köpenyt és sárga szalagos, csinált rózsákkal fölczifrázott fehér kalapot viselt. Szivem össze-rezcent, midőn a pad szélén helyet foglaló harmadik egyénben felismertem Reade barátomat, a vadászkocsi tulajdonosát, úgy érzém, mintha benne hirtelen szövetségést találtam volna az ellenséges táborban. Ime, most oly kiállhatatlan leányok közt látom azt az egyet is! Testvérük lehetett, mert az idősebbik leány több ízben megszurkálta őt napernyőjével, hogy el ne aludják a szertartás alatt.

Reade a szögletbe huzódott vissza azzal a kétségtelen szándékkal, hogy átaludja az egész prédikációt s az ájtatos leány napernyőjével ismételten kétségbeesett lökést intézett feléje, hogy felrázza, de a fiatal ember nyugodtan kivette a fegyvert kezéből s azt az ülés alá tette. Én örömmel néztem a harcot.

Mikor a szertartás végeztével kifelé siettünk a templomból, láttam, a mint az idősb Reade meglehetősen mereven pár szót váltott Raynerrel, míg a két leány tüntetőleg fordítá el fejét mi tőlünk. Reade Laurence azonban hátra maradt családjától és megszólítá a kezemet fogó Haidéet. Csókot kért tőle, mit a kis leány megtagadott, a minek én nagyon örültem.

- Óh, Haidée, nem kell elfordulni a jó barátoktól! - mondá az ifju zengzetes hangján, sokkal komolyabb szemrehányással, mint a mennyit egy gyermek iránt várni lehetett volna.

Rayner már a templom udvarán volt némi kis távolságban tőlünk s beszélgetett a tanítóval, a pappal, a plébániának még két-három más tagjával, iparkodott őket kapacsitálni egy filléres takarékpénztár szervezésére, bizonyítgatva annak áldásos voltát.

Különös volt látni, eleinte mily hidegséggel, szinte ellenszenvesen hallgatták s később mégis mennyire föl tudta lassankint kelteni érdeklődésüket modorának varázsa. Végre már mindenik részt is akart venni beszélgetésében. Azután szivélyes bucsut véve attól az embertől, kit oly hidegen fogadtak, elszéledtek; Rayner pedig, derűlten s némi büszkeséggel eltelve aratott kis diadala felett, nejéhez fordult, a kocsihoz vezetve őt, míg mi Haidée-val úgy, a mint jöttünk, ismét gyalog tértünk haza.

Az ebéd alatt Rayner nagyon boszus volt, s a parasztos élczek s paraszt kormányzat miatt barmoknak, szamaraknak, s más egyebeknek nevezte a környékelieket, míg végre jókedvű lett, gunyt üzött belőlük; engem is nevettetett, s így bennem elismerő hallgatóra találván, szelleme mind jobban felelevenedett, úgy, hogy be kellett ismernem magamban, hogy mulatatóbb társalgót még sohasem láttam nálánál.

Ugy hiszem, Mrs. Rayner csak egyetlen észrevételt tett, azt is akkor, midőn a nevetés fakasztotta könnyeket kitörültem szememből.

- Nem szeretne ön ma délután is a templomba menni, Miss Christie? - kérdezé.

Alkalmasint ijedten nézhettem rá, mert Rayner közbe szólt:

- Szegény leány, szinte elrémiti önt e gondolat! Tudja meg, Miss Christie, hogy nem tartozik e nedves, bár lakályos ház szokásai vagy szabályai közé, hogy ön vasárnaponként a kegyes elmélkedések idejében mindannyiszor a templomba, s onnan vissza vándoroljon.

Kijelentém, hogy szívesen elmegyek a templomba, de minthogy Goldhamban nem tartanak délutáni isteni tiszteletet, Mr. Rayner megnyugtatót, hogy a gullingboroughi plébánia sincs messze.

Rekkenő meleg délután volt, sűrű felhőkkel borított égbolttal; de azért nekem kellemes volt kijutni a szabadba s még kellemesebb az egyedüllet, mert bevallom, a tartózkodó modoru kis Haidée társasága néha nagyon terhemre esett, sőt éjjelenként sirva tünődtem a felett, hogy miként szerettem meg magamat a gyermekkel. Valóságos megkönnyebbülés volt tehát reám nézve, kiléphetni a akáczfák szűk köréből. Utközben egy park kerítése mellett haladtam el, melynek sűrű fái közt egy virágos kerttel környezett nagy épület ötlött szemembe, kissé távolabb a fák alatt terülő pázsiton egy amerikai széken kényelmesen végig nyulva könnyű öltözékben fiatal embert láttam ülni szét oldozott nyakkendővel s kalap nélkül. Szájában szivar, kezében diszes kötésű könyv volt, míg a mellette levő asztalon félig üres pohár állott, melyben, ha jól láttam - fagyalt lehetett. Bár csak egy pillantást vettem oda, még is azonnal felismertem az ifjuban Reade Laurencet s nem birtam megállani, hogy ne mosolyogjak. Úgy hiszem, ő is meglátott, mert felállott és köhögött, én azonban másfelé néztem és úgy tettem, mintha nem hallanám.

Midőn más utra fordultam a park szélén, újra visszapillantottam a fehér házra és kissé meglepetve láttam, hogy Reade besiet a lakba.

Még igen korán érkeztem a templomba, hol az oltárnál foglalva helyet, jól szemügyre vehettem a vidék előtt elvonuló közönségét; éppen midőn a szertartás kezdete előtt elhangzott az orgona utolsó hangja, belépett Reade Laurence is; könnyű öltözékét elcserélve, eljött s az ajtó melletti padban leült. Eszembe jutván, hogy mily izletesnek látszott az előtte levő fagyalt, és mily kényelmesnek kínálkozott a karosszék, melyben feküdt, sejteni kezdém, hogy nagy részem van abban, hogy ő eljött másodszor is a templomba.

Az ég nagyon beborult, mire a szertartás véget ért, és a távoli mennydörgés moraja vihart jelzett. Sőt midőn kiléptem a templomból, már sűrű cseppekben esett is az eső. Abban a reményben, hogy a vihar nem tör ki nagy rohammal, mielőtt hazáig érnék, elindultam.

Egyszerre azonban oly zuhogó zápor lett, hogy egészen elrémültem. Megálltam s felemelve szoknyámat, körül tekintettem, nincsen-e közelemben valaki, a ki megbotránkozhatnék az illetlennek látszó cselekvény felett, aztán elkezdtem előre futni. Még alig haladtam pár ölnyire, hallám a mint valaki utánam futva kiáltozza: „Miss Christie!” én azonban rá se figyelve szaladtam előre. De Reade sem vette figyelembe visszautasításomat, csakhamar utólért és kivéve kezemből kicsiny napernyőmet, fölém tartotta a saját nagy esernyőjét. Aztán kinyitott egy kerítéskaput, mely a rét szélén egy gyalogösvényt zárt el.

- De hiszen ez a rosszabb út s nekem balra kell fordulnom, mondám.

- Igen, de itt van egy félszer, hol jól lesz bevárnunk a zápor csillapultát, - felelé.

Pár percz múlva már az alacsony tető alatt ültem egy szekér szélén, kitekintve a viharba, miközben Reade az esőt rázta le esernyőjéről. Néhány nappal azelőtt még örömmel találkoztam volna ily furcsa módon az én vadászkocsibeli barátommal; de testvéreinek visszataszító modora, irányában is bizalmatlanná tett engemet. Félénken ültem tehát helyemen, egyenesen magam elé nézve; mialatt ő tartózkodásomat látva, a félszer oldalához támaszkodott s onnan tekintett reám. Jól láttam, mert sokszor látunk a nélkül, hogy nézni látszanánk, miként csepeg le az eső a félszer tetejéről kalapjára, de nem szóltam neki.

Néhány perczig telt így az idő, midőn egy hirtelen villámlás összerezzenett s én felkiáltottam: „Oh!”

- Ön megijedt. Engedje, hogy elibe álljak, - mondá társam, előre lépve.

- Oh nem, köszönöm, nem vagyok ideges! - válaszolám megvetéssel, de alig mondám ki ezt, egy rettenetes mennydörgés annyira megrémített, hogy majd összerogytam.

Ő nem szólt semmit, még csak el se mosolyodott kétségbeesett külsőm fölött, hanem egyenesen előmbe állott, kellemes ellentétet képezve csinos profiljával a sötét láthatárral.

- Bár csak vége volna már, jegyzém meg ügyetlenül.

- Annyira vágyódik már vissza az égerfák közé? Ott se szárazabb az idő, mint itt.

- De legalább czipőt lehet váltani.

- Átnedvesíté talán lábait? Miért visel oly picziny játékforma városi czipőket, melyek éppen nem alkalmasak a falusi kirándulásokra! Még majd csúzt kap vagy egyéb betegséget, - mondá aggódva nézve körül, mintha száraz czipőt keresne.

- Oh nem, nem, ezek sokkal vastagabbak, mint a minőknek látszanak, - mondám. - Nem is ez a legnagyobb baj, hanem az, hogy Mr. Rayner aggódni fog.

- Mr. Rayner? hát Mrs. Rayner nem fog aggódni?

- Óh, Mrs. Rayner soha semmivel sem törődik! legalább én úgy hiszem - mondám boszankodva meggondolatlan szavaimért, - ő oly tartózkodó, hogy...

- Hogy ön jobban szereti Mr. Raynert? Óh igen!

Azután hidegebben hozzátévé:

- Ugy hiszem, a legtöbb hölgy így érez.

- Nem tehet róla az ember, ha jobban vonzódik olyanhoz, a ki mindig jókedvű, nevet és szívélyes, nyájas, mint ahhoz, a ki sohasem beszél és olyan, mintha kísértet lenne s még ha szólok is hozzá, hidegen tekint rám - kiáltám ki egészen belemelegedve szavaimba.

- Azért lehet jóindulatu, - mondá Reade szeliden.

- Ezt jobban ki kellene mutatnia. Mikor nevetek, reám függeszti szemeit oly merően, mintha nem is valami emberi lény volnék; aztán oly hideg közönyt nyújtja oda kezét, mintha halottkéz volna, vagy néha oly kevéssé vesz figyelembe, mintha ott sem volnék. Pedig tudja, hogy még sohasem hagytam el azelőtt otthonomat, sőt olykor bizony láthatja azt is, hogy nem vagyok boldog.

Reade hirtelen felém hajlott, de aztán ismét minden megjegyzés nélkül ép oly hirtelen kiegyenesedett, csak torkát köszörülte. Észrevehem, hogy nem lett volna szabad egy egészen idegen előtt ily őszinte vallomást tennem és gyorsan utána tévém:

- Nem akartam ezzel azt mondani, mintha rosszul bánná velem. Egyáltalán nem. Csak oly hideg ne lenne irántam a ház urnője.

- Ki tudja, talán saját bánatát sulyos elviselnie?

- Oh, dehogy! - válaszolám bizalmasan. - Férje legalább előzékeny, gyöngéd hozzá, a mellett szép otthona és mindene megvan, a mit csak kívánhat. És azt hiszem, tulságos önzés is tőle folyton meghalt gyermeke fölött bánkódnia, a helyett, hogy élő férjét igyekeznék vigasztalni.

- Meghalt a gyermeke?

- Meg, egy fia volt, ki pár év előtt halt meg, és azt sohasem tudja feledni. Azért oly érzéketlen.

- Oh! és ugyan mikor halt meg az a gyermek? - kérdezé a fiatal ember, furcsa hitetlen hangon.

- Ugy hiszem, öt évvel ezelőtt, így mondta nekem Mr. Rayner.

- Óh, tehát Mr. Rayner mondta ezt önnek?

- Igen.

- És Mrs. Rayner soha sem tett arról említést?

- Nem. És valóban nehéz elhinni, hogy oly ragyogó szellemű nő, ki egykor könyveket irt, általános csodálat és ünneplés tárgya volt, most egy árnyékhoz, egy élőhalotthoz legyen hasonló! Kár, hogy nem ír most is inkább könyveket, hogy elűzze a multnak emlékét.

- Oh, ő tehát könyveket is irt. Ő maga mondta ezt önnek?

- Nem, Mr. Rayner.

- Oh! és többet nem mondott Mr. Rayner!

A gúny most oly szembetűnő lett Reade hangjában, hogy én habozva és vizsgálódva tekintettem rá.

- Meg vagyok győződve, elpanaszolta azt is, hogy mily rosszul bánnak vele és mily sokat szenved a boldogtalan férj, sőt ki is kérte részvétét. Nem ugy van-e, Miss Christie? Ah, már látom, hogy azt tette! - kiáltá.

Éreztem hogy a vér arczomba szökött; s egészen megbotránkoztam az ifju viseletén.

- Mr. Rayner sohasem intéz hozzám impertinens kérdéseket, - mondám szigorral.

A fiatal ember visszahökkent, e szavakat mormogva „bocsásson meg” és azzal az eső felé fordulva, valamit morgott magában, a nélkül, hogy leplezni akarná vereségét. Sajnáltam modoromat, de méltóságom tiltotta visszavonni szavaimat. Pedig vágyódtam megtudni előítéleteknek okát Rayner ellen. Megnyugvásomra Reade pár percz múlva visszatért hozzám.

- Miss Christie, - kezdé idegesen - félek, hogy megsértettem önt. Nem bocsáthatja-e meg, ha kissé tulzott érdeklődésem elragadott oly hölgy iránt, ki maga vallá be, hogy először nélküli életében otthonát és boldogtalan?

Nem állhattam ellen ily nyilatkozatnak; mosolyogva s könnyes szemekkel néztem rá.

- Oh, engem nem sértett meg. Csak azt szeretném tudni, miért van oly rossz véleménynyel Mr. Raynerről?

- Talán igaztalan vagyok. Valóban semmi bizonyítékom sincs arra, hogy ő más, mint a minék általában tartják, könnyelmű, képzett, tétlen életű, de kellemes férfi. Nem tehet róla, ha képzettsége, esze és könnyü modora daczára még sem tökéletes gentleman.

Pillanatig gondolkodva, félénken mondám:

- Nem akar nekem több felvilágosítást nyújtani? Pedig hiszem, tudna, ha akarna, és elhagyatott helyzetemben jól esnék ismerni azokat, kiknek körében élek, hogy viseletemet a szerint irányithassam.

Reade pillanatig küzdeni látszék magával, azután mellém ülve, komolyan így szólt:

- Akkor hát azt tanácslom, Miss Christie, hagyja el Alders-t, az égerfák mocsáros lakát oly hamar, a mint csak lehetséges, sőt még mielőtt más állást kaphatna. Ön itt nagyobb veszélyben forog, semmint maga hinné, sőt talán veszélyesebb a helyzete, mint azt én képzelhetem, sőt nagyobb veszedelemben forog, hogysem az ellen megvédhetném.

Reade egészen elérzékenyült, némán ültünk egymás mellett, mialatt szemei folyton arczomra voltak függesztve, én pedig félénken bámultam a felhős égre, midőn hirtelen egy sötét alak bontakozott ki a villámlás fényénél. Mr. Rayner volt. Láttára Reade s én bűnösökként ugrottunk fel. Az ujon érkezett oly gyorsan jelent meg, hogy nem hallottuk lépteit; vajjon ő hallotta-e beszélgetésünket?

IV.

Rayner, daczára annak, hogy csuromviz volt, a legderültebb kedélyhangulatban volt, már legelső szavai eloszlatták abbeli félelmemet, mintha meghallhatta volna Reade figyelmeztetését, hogy ne maradjak Aldersben. Ugy látszik, a sötét félszer födele alá lépve, először csakis engemet vett észre, miután azt mondá:

- Valóban, szerencsés gondolat volt tőlem, Miss Christie, itt keresni önt mindenekelőtt. De ugyan miként fedezte fel ezt a furcsa menedékhelyet?

Ekkor azonban megfordulva, meglátta társamat is.

- Nini, Laurence! Ah ez már megoldja a rejtélyt. Ön a lovag szerepére vállalkozott és én elkéstem a küzdterről; de azért mégis én viszem magammal a hölgyet. Nőm észrevette, hogy ön esernyő s felöltő nélkül távozott, Miss Christie, miért is velem rögtön utána küldötte azokat, hogy a szertartás végére megérkezhessem.

Az eső annyira csillapult, hogy felhasználhattuk az alkalmat a távozásra. Mikor a parkhoz közeledtünk, Reade azt az ajánlatot tévé, hogy menjünk azon keresztül, arra rövidebb lesz az ut, de Rayner azzal az ellenvetéssel, hogy nem lenne kíváncsú a vizes fűben gázolni, ajánlatát nem fogadta el s a kerítésnél elváltunk Readetől.

- Csinos, derék fiatal ember ez - mondá Rayner, mihelyt kissé távolabb valánk - ilyen őszinte nyílt lelkű ifjává reméltem nevelhetni én is néhány év előtt fiamat. Csinos és jó lelkületű. De nincs is a környéken egyetlen leány se, kinek egy mosolya ne lenne Laurence számára, vagy ki őt meglátva, el ne pirulna.

Én hallgattam s Rayner folytató:

- Hanem aztán többet is ér Laurence egymaga az egész családjánál. Az apa önhitt, alacsony gondolkodású, szűkkeblű vén ember; az anya rosszul nevelt teremtes, ki egy vagyontalan grófnak szegény leánya s el van telve saját méltóságával, a testvérek mind tele vannak képtelen nagyravágyással; az öcscse pedig valóságos tökfilkó. Laurencet elrontani azonban nem voltak képesek. Ön még nem ismeri az itteni paraszti tempókat, Miss Christie. Hígyje el, ez a közönség bővelkedik oly emberekben, kik - engem például, meg vagyok győződve, azért már örök kárhozatra ítélnék, a miért kedvelője vagyok a futtatásnak és hegedülök, mit még jobban felrónak.

- Ön hegedül? Óh én nagyon szeretem a zenét.

- Igazán? Szegény gyermek, jobb volna lemondania ebbeli izléséről, míg ebben az elbutult fészekben marad, ezek itt a zenét a bűvészet sorába osztályozzák, úgy hiszem, általánosan gyanúsítanak azzal, hogy az égerfák környékét megbabonáztam zenémmel. Sőt a paraszti némiyike azt hiszi, hogy még a tóban levő nádszálak is muzsikálnának éjjélkor, ha történetesen azokat megbüvölném.

- Oh, Mr. Rayner, ön talán nagyon is szigorú a nép iránt? - mondám kacagva.

- Egy cseppet sem, majd maga is meggyőződhetik elég korán. Egyébiránt, ha nem fél a megbüvöléstől, hallhatja hegedümet esténként és majd aztán ki fogom kérni őszinte véleményét.

Ekkor körülbelül már a park kapujánál lehettünk, honnan, tovább haladva az ösvényen, jobb oldalt a fák között egy női alakot pillantottam meg. A vihar úgy elhomályosítá az esteli égboltot, a nő pedig oly jól el volt rejtve, hogy ha nincs oly éles látásom, észre se vettem volna. Fel nem ismertem persze, csak is sejtettem, hogy az Mrs. Rayner lehet. A gondolat, hogy a

nagy, bűvös szemek ép oly különös, átható tekintettel függesztvék reám, mint megérkezésem estéjén, kellemetlen érzést keltett bennem. Szinte örültem, hogy Rayner nem nézett arra felé, hanem csendes csevegés közt vezetett el a házig. Az előcsarnokban elvált tőlem, s egyenesen saját dolgozó szobájába ment; én azonban, mielőtt az emeletre felmentem kalapomat letenni, kicsiny tanszobánkat kerestem fel s elzártam imakönyvemet. Az üvegajtók nyitva valának, oda léptem, meggyőződni, vajjon nem esett-e be az eső. Az égbolt még mindig sűrű felhőkkel volt borítva, úgy hogy belül a házban egészen sötét volt, a kertben világosabb lévén, jól kivehettem tehát a hölgyet, a mint a fák nedves gallyai között iparkodott áthatolni, s a pázsit virágai felett lépdelve, egyenesen a ház felé tartott, ő azonban nem láthatott engem. Mikor aztán elég közel jött arra, hogy felismerhettem, láttam, hogy az nem Mrs. Rayner, hanem Sarah, a szobalány. Ott állva az ablaknál, nem tudtam indokolni magam előtt, miért oly ellen-szenves nekem az a teremtés, magas és sovány alakja, szűrő tekintetű nagy szemei s oly különös erőltetett modora elriasztott. Már csak pár lépésnyire volt az ablaktól, melynek függőyei engem teljesen elrejtettek, midőn Rayner hirtelen arra jött és hátulról megragadta a cseléd karját. Az meg se fordult, sőt fel se sikoltott, csak mintegy lihegve megállott.

- Mit keresett maga a csalitban most, Sarah? - kérdezé nyugodtan. - Ha a kert friss levegője után vágyódik, azt keresse a pázsiton vagy a rendes ösvényen, mert fákon, tuskén, bokron keresztül járva és a virágágyakat taposva árt a virágoknak és magának is. Ha nem tudja magát alkalmazni ez egyszerű szabályokhoz, akkor kereshet magának más helyet.

A leány megfordult és élesen mondá:

- Más helyet? Én?

- Igen maga! Noha sajnálnék megválni ily öreg cseléd-től, de látom, a tulságos sokáig tartó szolgálat nem jó.

- Öreg! Nem voltam én mindig öreg! - tört ki szenvedélyesen a cseléd.

- Nem is élvezett mindig oly nagyszerű bért, mint jelenleg. Most menjen be és készítse el a teát, de vigyázzon, el ne égesse megint a piritott kenyeret.

Jól láttam, a mint Sarah urára nézett nagy fekete szemeivel, merőn, mint valami dühödt tigris, de nem mert válaszolni még se, és megjuhászodva surrant be a házba. Nem lepett meg megadása, mert a hideg, parancsoló hang, melylyel Rayner az utóbbi jelentéktelen szavakat kiejtő, a félelem érzetét kelté fel bennem is, és éreztem, hogy oly korlátlan akaraterővel állok szemközt, a minőre képtelennek hittem volna oly érzékeny szívű embert, minőnek Raynert tartottam.

Az egész jelenet bántott egy kicsit. Ugyan mit keresett Sarah, a szobaleány, mint valami kém, a csalitban? Miként láthatta, sőt ismerhette fel őt Rayner a nélkül, hogy abba az irányba látszott volna tekinteni?

Volt-e az egymás közt váltott szavaknak valami mélyebb jelentősége?

Mert az asszony modorában oly elfojtott szenvedély rejlett, melyet nehezen idézhetett elő urának az az egyszerű parancsa, hogy a kert utait kimélje és a piritott kenyeret meg ne égesse; a mellett oly erős elhatározást láttam Mr. Raynerben, minőt nála azelőtt sohasem tapasztaltam, még ha a legrosszabb kedvben volt is. Sokáig váraкоztam így, tűnődve az ablak redőnyei mögött, mindaddig, míg dolgozószobájába nem ért, mert bűnösségem érzetében féltem, hogy éles szeme felfedezhet és megtudhatja ártatlan kémkedésemet. Éreztem, hogyha oly hangon beszélne velem, mint az imént Sará-hval, megszökném azonnal, vagy könnyekben törnék ki, vagy magam se tudom, mily más örütséget követnék el, mi bizony fiatal nevelőnőhöz épen nem volna illő.

De engem senki sem háborgatott s az ablakot elhagyva, lassan felmentem szobámba az emeletre. Senkit sem láttam, s nem hallottam az egész házban egyéb zajt, csak a konyhából a teás edény csörömpölését.

A teázás alatt Rayner oly kedélyes volt, mint rendesen és nevetve jelenté ki, hogy többé sohasem eresztenek el magamban a templomba.

Egész éjjel Reade amaz intése felett gondolkodtam, hogy minél előbb hagyjam el az égerfákat, de csakhamar átláttam, hogy e tanács teljesen kivihetetlen. Elhagyva Alders-t, ugyan hová mennék?

Atyám meghalt; anyám pedig, ki nagyon csekély jövedelemmel maradt hátra, midőn beleegyezett abba, hogy én megélhetésemről magam gondoskodjam, örömmel fogadta el egyik testvérének azt az ajánlatát, hogy nemrégien elvesztett neje helyett háztartását kormányozza. Azt tudtam ugyan, hogy nagybátyám szívesen látna magánál, míg más állomást találnék, de most már tapasztaltam, mily kevesen óhajtják igénybe venni egy tizenhatsz éves fiatal leány szolgálatát, a ki tizenkét éven aluli gyermekekhez kívánczik.

Elhatároztam tehát nem venni figyelembe a figyelmeztetést, hanem megmaradni biztos helyemen.

Másnap reggel, midőn világos kék ruhámat, melyet azelőtt még nem viseltem, felöltöttem, kénytelen valék észrevenni, mennyivel jobban nézek ki, mint Londonban létem alatt. Halványságomat rózsaszín váltá fel, míg szemeim élénkebbeknek, fényesebbeknek látszottak. Miután pár perczig gyönyörködtem külsőm ily előnyös változásán, szégyenkezve fordultam el a tükörtől. Ugyan mit szólna anyám, ha látná, milyen hű lett az ő leánya? Azután a nélkül, hogy még csak egyetlen pillantást is vetnék a tükörbe, megnézendő, vajjon egyenesen tűztem-e fel melltűmet, lesiettem. Rayner már az ebédlőben volt, de kívül még senki sem jelent meg. Letette hirlapját és reám mosolygott.

- Jöjjön pár perczre a kertbe, míg a többiek összegyűlnek, - szólt hozzám, én pedig engedelmesen az üvegajtón át a pázsitra mentem ki utána.

A reggeli nap árnyékban hagyta a háznak ezt az oldalát. A repkény közt csiripelő madarak ijedten repültek tova az üvegajtó nyitásának zöreijére; a fűben harmat csillogott, s a virágok végtelen kellemes illatot terjesztettek szét.

- Ugy-e, mily szép ez itt? - kérdé Rayner.

- Oly szép, s oly illatos, mint a paradicsom! Én azt hiszem... Elhallgattam, s pirulva arra gondoltam, hátha megítél tulságos lelkesedésemért. De ő csak tréfásan nevetett. Megszagoltam egy rózsát, mialatt visszanyerni iparkodtam a hivatásomhoz való komoly magatartást. Midőn fölpillanték, Rayner még mindig reám nézett, s folyton nevetett.

- Szereti ön a rózsát?

- Oh nagyon, Mr. Rayner.

Ennyit csak mondhattam méltóságom csorbitása nélkül.

- De nem találja még is együgyűségnek a mesebeli szépségtől, hogy csak egy rózsát kívánt, mikor apja megkérde, mit hozzon számára? Én mindig azt tartottam, hogy a tulszerénység egy neme a kérkedésnek, mely a szeretetreméltóság rovására esik.

Nevettem.

- Szegény leány, - mondtam, meggondolva, mily nagy volt büntetése. - Nem hiszem, hogy nőül mentem volna helyzetében a herczeghez, mert nehezen tudtam volna elfeledni, hogy azelőtt szörnyeteg volt és mindig az a félelem bántott volna, hogy újra visszaváltozik előbbi alakjára.

- Különben az igazi történet azt mondja, hogy ő csakugyan örökké szörnyeteg maradt, hanem annyi gyémánttal s más drágaságokkal s egyéb szép dolgokkal halmozta el kedvesét, hogy a szép tündér elnézte neki rutságát. Ehhez hasonló történet előfordul naponta az életben.

Én csak fejemet ráztam; nem mondhattam ellent Raynernek, de nem akartam hitelt adni neki.

- Nos, ha ön volna a mesebeli szépség, ugyan mit kérne most a papától?

Félénken mosolyogtam.

- Egy herczeget?

Pirulva ráztam fejemet.

- Nem, nem azt, - mondtam még csintalanabbul mosolyogva.

- Gyűrűt, karpereczet, vagy melltűt?

- Oh nem, Mr. Rayner. Én is csak azt kérném, a mit a szépség tündére, egy szép marsal Niel rózsát. Annál kedvesebbet nem is kérhetnék.

- Azok a nagy halvány sárgás rózsák, azok ugy-e? Itt nem lehet őket meghonosítani. Mily kár, hogy nem élünk Tündérországbán, akkor lennének a kéményig felnyúló magas marsal Niel rózsatőink is.

Visszafelé lépdeltünk az ebédlő irányában, melynek ablakából Mrs. Rayner függeszté reánk sajtószerűen tekintetét. Mintegy megbüvölten nézett reánk, különösen én reám, míg csak egészen az ablakhoz nem értünk, akkor ijedten elfordult, s mire a szobába léptünk, az előbbi kifejezés már eltűnt fénytelen szemeiből s ismét visszaesett szokott élettelen érzéketlenségébe.

Az ebédhez nem jelent meg Rayner, elutazott. Egyszerre nagyobb élénkséget tapasztaltam Mrs. Rayner modorában. Nem lett ugyan beszédessé vagy élénkké, mint más nő; de olyanná lett, mintha a közsobor husból való szoborrá változott volna át, mely érezni kezdi ereiben az élet pezsgését és tudatával bír az őt körülvevő életnek.

E változás különös jelenséget idézett elő; Mrs. Rayner ideges lett. A helyett, hogy, mint máskor, csendes érzéketlenséget tanusítva, minden váratlan zöreire összerezszent, minden ajtónyitásra vagy távoli léptek zajára bágyadtan szökött halvány arczába. E változás bizonyosan férje elutazásából ered, gondolám; de nehéz lett volna megfejteti, vajjon örült, vagy busult-e férje távollétének.

Harmadnapra Rayner távolléte után Sarah azt jelentette nekem, hogy egy gentleman kívánna beszélni velem. A társalgó szobában Readet találtam.

- Valami ügyben jöttem Raynerhez, értesülve azonban távollétéről, bátor vagyok önt terhelni részére egy megbízással, Miss Christie.

- Én nem értek az ügyekhez, kivált a Mr. Rayner ügyeihez - kezdém. - Talán inkább Mrs. Rayner...

- Óh, őt nem akarom zavarni oly csekélységgel! Tudom, hogy ő gyengélkedő. Az egész annyiból áll, hogy két falusi fiu hozzá akar járulni a krajczáros bankhoz, ajánlkoztam tehát, hogy elhozzom pénzüket.

Azzal zsebéből elővett egy pennyt.

- Ejnye, a másikat bizonyosan elvesztettem, - mondá komolyan. - Nem tudna váltani?

Előhoztam a kivánt aprópénzt. Elfelejtette a fiuk neveit és sok időbe került, míg eszébe jutottak. Ekkor aztán az összegről kiállítottam nevükre az elismervényt, melyet Reade átnézvén, hivatalosabb alakban újra íratott velem, szóval oly sokáig nyújtotta a csekély dolgot, hogy nem állhattam meg, hogy a következő kérdést ne intézzem hozzá:

- Nem tulságos fontoskodás ez két pennyért?

Erre Reade is elnevette magát, mondván:

- Nem lehet az ember eléggé óvatos, különösen a csekélységekkel, ha mások pénzéről van szó.

Még csevegett egy kicsit a mult vasárnapról, abbeli reményét fejezve ki, hogy nem fáztam meg, és aztán eltávozott.

E látogatás után szombatig, midőn rendesen írni szoktam anyámnak, semmi nevezetesebb nem történt. Téázás után saját szobámba vittem fel íróeszközeimet; ott kényelmesebben éreztem magamat, mint a tanszobában. Szerettem kinézni a lápra és gyönyörködni, miként lengeti a szél a nyárfákat. Még alig írtam azonban pár sort, midőn más hang nyomta el a levelek rezgését, a hegedű halk, méla zenéje. Eleintén csak néhány hangját tudtam megkülönböztetni a dallamnak, azután ablaknyitást hallottam és Schubert gyönyörű „Aufenthalt”-ja hangzott fel tisztán, szinte megbüvölve engem. Raynernek kellett hazaérkeznie. Nem is képzeltem, hogy oly szépen hegedül. Jobban akartam hallani, és mihelyt az „Aufenthalt” bűvös dallama elhangzott, gyorsan író tárczámba csuktam félig megírt leveletemet, s lesiettem a földszintre. A zene újra kezdődött. Ezuttal a „Ständchen”-re került a sor. Halkan átsurrantam az első csarnokon, a tanszobában szándékozáván befejezni leveletemet, hová a félig nyílt ajtón át jobban behallani véltem a zenét. De elhaladva a társalgó szoba ajtaja előtt, Rayner abba se hagyva játékát, reám kiáltott:

- Jöjjön be!

Összerezentem, mert hiszen én semmi zajt sem csináltam és szótlantul letéve írómappámat az előcsarnok asztalára, beléptem. Mrs. Rayner Haidée-vel már ott volt s egy férje által hozott gyönyörű sál feküdt egy mellette álló széken, míg tanítványom egy nagy viasz babát tartott kezében, melyre rá sem nézett, mert bár gyermek volt, nem szerette a babákat. Rayner napbarnította arcával, kuszált gesztenyeszínű hajával jobban nézett ki, mint valaha. Reám mosolygott, de félbe se szakítva játékát, mondá:

- Önről sem feledkeztem meg. Ime, emléket hoztam számára kedves Londonjából - és azzal egy leszögezett fadobozra mutatott.

Én minden nehézség nélkül felnyitottam, - a Covent Gardenből való volt és benne moh és vatta közt vagy tizenkét remek szép nyíló marsal Niel rózsá. A gyönyör elragadtatásával ültem le és egészen mámoros lettem a zene és virágillattól, míg végre - Rayner letette hegedűjét, én pedig felkeltem jó éjszakát kívánni.

- Szerencsés szép tündér! - mondá nevetve, midőn az ajtót kinyitá előttem. - Itt nincs szörnyeteg, kinek föl kellene magát áldoznia viszonzásul a rózsákért.

Jóizü nevetéssel hagytam el a szobát és virágaim alá téve írómappámat, felfelé ballagtam a lépcsőkön. Sarah a karfánál állott sajtósárga, visszataszító arckifejezésével.

- No lám, hát önt is megbabonázta már, - mondá felkaczagva, és azzal a cselédszoba felé indult.

Én csodálkozva tünődtem felette, mit értett az alatt s meg nem foghattam, miért tartanak Mr. és Mrs. Rayner ily kiállhatatlan durva személyt szolgálatukban?

V.

A következő nap vasárnap volt, melyre én már igazán vágyódtam, mivel az egy kis változást hoz a mindennapi életbe. Az idősb Reade nem volt a templomban, fia ült helyén, háttal én felém. A helyett azonban, hogy, mint az elmúlt vasárnap, hátra dülne székében, megfordult és letérdelt velem szemközt, mi kissé zavarólag hatott reám, mert ép úgy vette ki magát különös helyzetében, mintha hozzám énekelne s így pillanatra sem emelhettem fel imakönyvemről szememet, nehogy viseletével elvonja figyelmemet és szórakoztasson.

Midőn a szertartás után kimentünk a templom udvarára, hallottam, hogy Rayner a doktornak s még két más embernek a futtatásról beszélt, melyen részt vett a múlt héten, elmondva, hogy egy lova, melynek nevét bizony én elfelejtettem, tizenöt fontot nyert.

Azután Mrs. Readehez fordult azzal a kérdéssel, vajjon férje nem beteg-e s egy cseppet sem látszik törődni a hidegséggel, melylyel az említett urnő kérdésére válaszolt.

- Egy ismerősével reggeliztem, Mrs. Reade, a múlt heti futtatás alkalmával, Newmarketben, Bramley lorddal. Ő önnek unokatestvére, nemde?

- Nem unokatestvérem, hanem összeköttetésben áll családommal, Mr. Rayner - válaszolá Mrs. Reade már némileg kegyesebben.

- Ugy látszik, ő nagyobb súlyt fektet az ösmeretségre, mint ön, asszonyom, mert különösen kérdezősködött hogyléte felől s arról, hogy vajjon szándékozik-e az őszre bemenni a városba. Azt feleltem persze, hogy szándékáról nem adhatok bővebb felvilágosítást, de hogy ön sohasem nézett ki jobban, mint mikor utoljára volt szerencsém láthatni.

Mrs. Reade eleintén gőgös társalgása mindig nyájasabbá lett.

Mi hazafelé indultunk Haidéével.

Az ebédnél Rayner előhozta beszélgetésüket és kitünően utánozta az urhölgy modorát és fokozatos meghunyászkodását. A vasárnapi ebédeknél mindig igen jókedvű volt Rayner, az érintkezés az unalmas emberekkel, ugylátszék, fölkölté elmésségét.

Délután még alig értem ki a kapun a templom felé, midőn utánam sietett.

- Nem, nem, Miss Christie - mondá - nem engedhetem meg többé, hogy magányosan menjen a templomba.

Elpirultam, s kissé bosszankodtam is, bár magam sem tudom, miért. Azonban annyi bizonyos, hogy én magam is tudok magamra vigyázni és senki örökösére nem szorultam, különösen nem a Mr. Rayneréra.

- Ne haragudjék; hiszen csak tréfáltam. Van egy kis dolgom valakivel, kit legkönnyebben megtalálhatok a templomban. De ha önnek talán kifogása volna társaságom ellen - - - - -

- Óh nem, Mr. Rayner, dehogy van, - siettem kijelenteni, attól tartva, hogy ilyen gorombaságot feltételezhetne rólam.

E hóbotos beszéd azonban annyira megzavart, hogy csak rövid igen vagy nemmel tudtam felelgetni Rayner szavaira. A park mellett haladtomban láttam Reade Laurencet, ki a templomba menetelre már fölöltözködve, s egy kicsiny imakönyvet kezében tartva szivarozott. Én azt hiszem ő már előbb meglátott, mint én őt észrevevém, mivel én egy kezemben tartott cserfalevelet néztem, melynek alkatrészeit Rayner magyarázgatta. Még sohasem láttam ezelőtt Reade-t oly haragos tekintetűnek, és szinte sajnáltam, hogy úgy elrutitja csinos, kellemes

arczát, a mogorva kifejezéssel, fel sem foghattam, mi baja lehet és mi bosszanthatta fel annyira.

Ha valakit imakönyvvvel kezében és ünnepies öltözékben látunk, nem lehet mást gondolnunk, mint hogy az illető a templomba készül, és azért megvallom, kellemetlenül érintett, csaknem lehangolt, midőn a kicsiny orgona megszólalt, a szertartás megkezdődött és Reade még sem jelent meg.

A hőség és viasz körülmény felett való izgatottságom annyira elvonta figyelmemet, hogy alig hallottam egy szót is a szertartásból, mihez hozzájárult még az, hogy ezen a délutánon a helyettes lelkész szónokolt, kinek beszédje sohasem keltett valami nagy érdeklődést. Csak annyit hallottam, hogy még hat szentbeszédet szándékszik tartani s ez a legelső, de aztán már nem igen figyeltem oda, hanem egyszerre azt vettem észre, hogy Rayner, ki máskor mindig igen ájtatosnak mutatta magát a templomban, az egész idő alatt aludt.

A szertartás végeztével Rayner hátramaradt Boggettal beszélgetni, mialatt én magam mentem ki. Csakhamar utólért; midőn azonban megjegyzé, hogy a szent beszéd meglehetősen volt a maga nemében, félrefordítám fejemet, nehogy észrevegye mosolygásomat; de nem lehettem elég gyors és ügyes.

- Én nem mondtam, mily tekintetben volt kielégítő a beszéd, Miss Christie. Ugy értettem, hogy kitűnő volt bölcsődalnak. Még sohasem valék a délutáni szertartáson a nélkül, hogy ne aludtam volna, de eddig soha senki se vette észre. Ime, most megtört a varázs és érzem, hogy észrevette az összes gyülekezet. Megbotránkozott, ön Miss Christie?

- Oh dehogy, Mr. Rayner!

- Ön talán semmi fölött sem tudna megbotránkozni, a mit én cselekszem; nemde, Miss Christie?

Az elbizott hang bántott.

- Hát hogy tetszett önnek a prédikáció? - kérdezé.

- Én - én nem sokat hallottam belőle, Mr. Rayner.

- Nem hallotta! Olyan vallásos kis leány, mint ön, nem figyelt a szent beszédre? Ez meglep, igazán meglep engemet!

Modora egyszerre oly komoly lett és csakugyan oly meglepettnak látszott, hogy szintén szükségét éreztem a vallomásnak.

- Én nem vagyok nagyon ájtatos - siettem mondani. - És nem is gondoltam soha arra, hogy vakbuzgóságot mutassak. De tiszteletben tartom a vallást, a vallásos embereket pedig nagyra becsülöm.

Rayner igen szívélyesen fogta meg kezemet.

- Teljesítse csak ezután is kötelességét oly szép nyugodtsággal, mint azt jelenleg cselekszi és az áldás, a jutalom nem fog elmaradni.

Oly egyszerűen, minden tüntető kenetteljeség nélkül mondá ezt, hogy sokkal mélyebb áhitattal néztem föl rá, mintha pap lett volna, mert az a biztos érzet támadt bennem, hogy nem szenteskedő szándékkal szólt hozzám. Midőn otthon este tea után felkért, hogy kísérem zongorán hegedűjátékát, Mozart tizenkettedik miséjét, a hév, melyet a remek zenében kifejtett, annyira meghatott, hogy oly ihletett hatást egyházi zene azelőtt még sohasem gyakorolt reám. A zene végeztével később Rayner jó éjt kívánva nekem, csendesén távozott a szobából, még mielőtt én rendbe rakhattam a hangjegyeket. Midőn a zene által okozta elragadtatástól még mindig

kipirult arczczal fölemelkedtem a szekrény mellől, az újra visszatért Rayner mosolyogva nyújtá felém kezét.

- Ön a legkitünőbb kísérő, kivel valaha találkoztam; tökéletesen felfogja a templomi zene ihletett szellemét. Holnap este majd megpróbálom, vajjon oly kitünően érti-e a világi zenét is. Jó éjt, kedves gyermekem.

Azzal lehajolt s meg akart csókolni. De én kissé hátrahúzódtam s így kikerültem csókját, és mintha ijedt mozdulatom öntudatlan lett volna, mosolyogva jó éjt kívántam, s elhagytam a szobát.

Alig léptem ki, szivem elszorult. Mit tettem? Talán megsértettem Raynert tulságos tartózkodással? Ugy tűnt fel, mintha én magamat olyan rendkívül vonzó személyiségnek képzelném, kit ő kedvtelésből akart volna megcsókolni, a helyett, hogy egy jelentéktelen kicsiny leány helyzetébe belétaláltam volna magamat, kit ő ép oly természeti indulattal akart megcsókolni, mintha apám lett volna. De hát mikor ő nem volt se atyám, se elég öreg arra, hogy úgy cselekedjék, bármily atyai és nyájas volt is modora. S aztán, ha Sarah vagy Mrs. Rayner, kik nem igen látszanak engem kedvelni, hirtelen benyitottak volna, midőn Rayner meg akart csókolni, talán még félre is magyarázhatták volna az érzelmet, mely őt arra készítet. Megnyugtattam tehát magamat, a mennyire lehetett, azzal a gondolattal, hogy utoljára is én csak úgy cselekedtem, a mint helyes és illő volt; és ha sértve érzi magát Rayner, ám tegye, nem tehetek róla.

Másnap reggel nagy megkönnyebbülésemre viselete nem változott irántam; persze a mi aggodalmas gondot okozott a tizennyolcz éves leánynak, azt a harminczhárom éves férfi csak csekélységnek tartotta. Kíváncsi voltam, vajjon meghivnak-e a társalgó szobába, hogy hegedűjátékát kísérjem, miként előtte való este említé. De a téázás alatt igen elfogult volt, és azt mondá Sarahnak, hogyha egy gentleman keresné, vezesse be őt azonnal dolgozó szobájába.

E szavak mondása alatt feltűnt nekem, hogy Mrs. Rayner halvány arczán a rémület kifejezése villant át, a mi azonban egy pillanat alatt ismét eltűnt, még mielőtt férje észrevehette volna; mig Sarah közönségesen komor arcza most érthetően azt látszott elárulni, mintha ő tudna valamit a várt látogatóról. Ugy hiszem, nem vagyok nagyon kíváncsi, de nem csoda, ha egy csendes falusi lakban, mely akár jogosan, akár jogtalanul, de bizonyos titokzatosság gyanuja alatt áll, a legcsekélyebb körülmény is föltűnik, azon tűnődtem, vajjon mi jelentősége lehet ennek vagy amannak?

Megkísérlém nem gondolni többé a látogatóra, miután engem úgy sem érdekelt, de nem nagyon sikerült e körülményt kiűzni emlékezetemből, mig csak az üres tanuló szobában az asztal mellé azzal a szándékkal le nem ültem, hogy már régibb elhatározásom szerint Markham Angolhon történetéből néhány lapot németre fordítsak le. Nagyon óhajtottam volna kiképezni magamat, hogy lassanként mint bevégzett nevelőnő képes legyek oly álláshoz jutni, mely óhajaimnak megfelel. A fordítás bevégeztével még elolvastam egy fejezetet Guizot francia történelméből; de az kellemes, könnyű munka lévén, gondoltam, hogy a kertben is élvezhető. Téázás után keresztül haladva az előcsarnokon, láttam a várt idegent is. Ez egy vékony kis emberke volt szőszke bajuszszal, de azt nem tudtam kivenni, vajjon fiatal-e vagy öreg; azonban, noha csak szürke utazó felöltőben volt, ruházata után ítélve uri embernek látszott.

Csakhamar egészen megfedkeztem róla, s történelmi könyvemmel hónom alatt elindultam a tó felé, annak legszebb, legfélreesebb helyére, hol magamnak egy kis fészket csináltam. Egy füzfa állott ott, melynek alacsonyabb lombos ága egészen a földig lehajlott, s a törzs szolgált ülésemül, mig az egymásba ágazó füzfagalylyak támaszul szolgáltak hátamnak, lábaim alá néhány kődarabot helyezve még a nedves fübe, pompásan, gondtalanul, hosszasan élvezhettem a

gyönyörű nyári estét. Lelkiismeretesen kutatva a szótárból az ismeretlen szavakat, szorgalmasan olvastam Guizot-t, míg csak be nem sötétült és a hazatérés idejét elérkezettnek nem tartottam, egyszerre azonban hangokat véltem hallani a ház felől.

Emlékeztem, hogy van egy ösvény, mely az ültetvényeken keresztül vezet a háztól a beaconsburghi széles országutra. Bárki legyen is - gondolám - bevárom, míg elhalad előttem. Arcukat nem láthattam, sem ők engemet. Midőn azonban kissé közeledtek felém, fölismertem egyikben Sarah-t, s a másikban egy előkelőbb osztályhoz tartozó férfit. Vajjon az idegen lett volna?

Bizalmasan és komolyan beszélgetett vele; még mielőtt beszédjüket hallottam volna, Sarah arcza kifejezéséről ítélve láttam, hogy keserőséggel panaszkodik. Ezek valának első, általam hallott szavai:

- Tovább ki nem állom, és így elmondom önnek.

- Mondja meg neki maga édes Sallym, ha meri. És most kérem, beszéljen egy kicsit halkabban, mert itt a fáknak sem jó mindent hallani. Sarah tehát halkabb hangon, de ugyanazon modorban beszélt tovább, s nekem akaratlanul is hallanom kellett pár szót, s így kivettem szavaiból, hogy azért haragszik, mivel valamely férfi egy meg nem nevezett nő iránt tulságos figyelmet tanusít, sejtettem az illetők kilétét, miután a házban ismeretes dolog volt, hogy Sarahnak, - ha jól emlékszem a hallott mende-mondákra - volt egy nálánál fiatalabb imádója. Mr. Rayner nagy érdeklődéssel viseltetett e szerelmi história iránt és sokat tréfált fölötte; valahogy felfedezte, hogy az imádót Parkes Tomnak hívják, ki azonban több előzékenységgel viseltetett a szolgáló Jane iránt, mintsem kellett volna s megtudta azt is, hogy a leány előzékenységével felbátorítá az ingatag szerelmezt a nagyobb figyelmességre.

Sarah tehát igen komoly bizalmaskodással alkalmasint féltékenységét panaszlá ura vendégének. Ez különös eljárásnak látszott, mert azt ugyan tudtam, hogy férfiak, még ha gentlemanek is, a kellőnél több bizalmassággal bánnak az alsóbb osztálybeli asszonyokkal, ha azok fiatalok és csinosak, de Sarah arcza, mely vagy a nehéz munkától, vagy a heves szenvedélyektől idő előtt megránczosodott s elhervadt, inkább, visszaszító mint vonzó volt, és én szinte örültem, hogy nem láthattam arczát panaszos kifakadása közben, mert elképzeltem, mennyire szikrázhatnak nagy fekete szemei, és mikép rángatódzik szája, mi rendes szokása volt, ha haragudott.

- Ön tudja, mit tettem én érte; mennyit dolgoztam, fáradtam - mondá. - Sohasem lenne nélkülem ott, a hol van. Talán azt képzeli, hogy új szerelmese is terveket és cselszövényt fog szőni érte, hogy kockáztatni fogja...

- Pszt, pszt, ne beszéljen olyan hangosan! Hova lett a régi óvatossága, Sally?

- Legyen ő óvatos, a gömbölyded képü, gyerekes szemü, baba kisasszonynyal. Talán bizony azt hiszi ő, hogy hasznot húzhat belőle? Esztelenség! Neki olyan asszony kell, kinek feje helyén van és tagjai erősek arra a dologra, a mit ő kíván, nem pedig egy ilyen törékeny kis gyermek, mint ez!

- Bármily hasznos legyen is az illető, az ön szolgálataival sohasem lehetne senkit összehasonlítani, Sally. Ő alkalmasint csak mulat azzal a kis ostobával, - vigasztalá a férfi.

De Sarah oly elfojtott vad szenvedélylyel szakítá félbe szavait, hogy megborzadtam, daczára, hogy védve valék tekintete elől.

- Azt mondja ön, hogy csak mulat? Csak szórakozik? Nem azért néz rá, nem azért beszél vele, hogy felhasználja, de mivel szereti, szerelmes belé, - sziszegte Sarah. - Szereti, mint még egyet sem szeretett talán, senkit szegény eddigi eszközei közül, noha ezerszerre szebbek valának is annál a nyomorult leánynál... De ha ezt komolyan venném, komolyan hihetném,

akkor tudná csak, mily méltó vagyok ő hozzá. Megfosztanám szépségétől a leányt, örökre tönkretenném mindkettőjüket, ha felakasztanának is miatta.

Oh, mily rettenetes, gonosz asszony! - gondolám. És mindezt azért, mivel a szegény kis Jane szebb és fiatalabb nálánál, és mivel elég szerencsétlen, mert biz az nagy szerencsétlenség reá nézve, hogy meghódította a Sarah csapodár szerelmesét!

A férfi újra megszólalt s ezuttal igen komolyan.

Összes figyelmemet össze kellett szednem, hogy hallhassam őket, mert akkor már elhaladtak a hely előtt, a hol én ültem.

- Sally, ne csináljon valami bolondságot - figyelmezteté az idegen. - Jim nem bolond és tudja méltányolni az oly szolgálatokat, mint a magáé, ha néha-néha egy kicsit szigorú is. Különbö miéért tartaná meg...

Többet nem hallhattam, mert nagyon messze voltak már. Bevártam, míg hangjuk egészen elenyészett és akkor felugorva helyemről, keresztül futva az ültetvényeken, meg se állottam a csarnokig, sőt míg csak lelkendezve szobámba föl nem értem, hol aléltan a rémülettől egy székre roskadtam.

Mily rettenetes tragédiának vagyunk kitéve a cselédszobában, ha a dolgok így állanak - gondolám. Hiszen ha Mrs. Rayner nő és nem hideg szobor lett volna, rögtön közöltem volna vele mindent, de az ő állapotában azt tenni nem volt tanácsos. A dolog olyan természetű, hogy még Mr. Raynernek sem mondhattam el, pedig nem volt helyes őt föl nem világosítani. Nem maradt tehát más hátra, mint a remény, hogy a kis Jane okos lesz és felhagy Sarah ingerlésével, és hogy a végzet magát Saraht is jobb utra téríti még.

De milyen borzasztó ily szörnyeteg asszonnyal egy házban lakni. És ugyan miéért említette az idegen férfi Pirkes Tomot Jimnek?

VI.

Másnap reggel nyomott hangulatban ébredtem fel. Csakhamar eszembe jutott az egész hallott beszélgetés, iparkodtam elodázni magamtól a visszaemlékezést, hogy ne is gondoljak Sarah bosszútól reszkető hangjára. Fürkészőn pillantottam rá, midőn a szakácskal és a kis Janenál illedelmesen bejött imádkozni, azonban nem tehetek róla, de természetesnek találtam, hogy Parkes Tom, vagy Jim, a mint őt nevezték, elibe helyezi Janet, az egyszerű kis konyhaleányt, annak az ellenszenves külsejü bőszerű teremtsének.

Még ugyanaznap alkalmam nyílt különben Tomot személyesen megismerhetni. Haidéevel visszatérve sétánkról, a cselédeknek való bejárás mellett kellett elhaladnunk. Parkes Tom az ajtóban ült és jóízűen evett sajtot kenyérrel; vele szemközt állott Jane Sarahval, mindketten feltűnő derült jó kedvben.

Az egyik egy korsót, a másik egy poharat tartott kezében, s abban mindketten egyetérteni látszottak, hogy Tom kívánságait ellessék. Csókról beszéltek, és úgy hiszem, talán tényleg is bemutatták volna a próbát, ha Tom hirtelen észre nem veszi jelenlétünket és elrántva karját Jane gömbölyded derekáról, hirtelen le nem kapja sapkáját s tiszteletteljesen felkelve, állva nem marad, míg elhaladtunk előttük.

Mily különös ellentétet képezett e jelenet azzal, mit előtte való este hallottam. Ime, Sarah csupa nevetés és kicsapongó jó kedv volt s a legjobb hangulattal szemlélte, hogy csak egy részét és pedig kétségtelenül a kisebbik részét élvezzi Tom előzékenységeinek vetélytársával szemben. Szinte szégyeltem, hogy annyira érdeklődhettem a cselédség szerelmi ügyei iránt, de Sarah oly kivételes asszony, imádója pedig a felőle hallottakból ítélve szintén oly kivételes férfi volt a maga osztályában, hogy akaratlanul is tűnődtem a felett, vajjon csak tette-e Sarah a jó kedvet, vagy pedig talán a műveletlen köznép szerelmi ügyei egészen más módon nyilvánulnak, mint az uri emberekéi.

Este tea után, midőn a fordítást elvégezve, ismét Guizotra került volna a sor, eszembe jutott, hogy a diszes kötésű könyvet sietséggemben kint feledtem a nedves éjben.

Futottam tehát az ültetvények felé, azon aggódva, nem történt-e baja könyvemnek; midőn azonban már csak pár ölnyre valék kedves menhelyemtől, egyszerre Mr. Raynert láttam magam előtt a szerencsétlen kötéssel a kezében.

Abban a biztos tudatban lévén, hogy titkos helyemet kívülem senki sem ismeri, elképzelhető, mit érezhettem most, midőn az felfedeztetett. Nem volt bátorságom reá tekinteni, megfordultam tehát, ő azonban rám kiáltott:

- Miss Christie!

Tudhattam volna, hogy nem menekülhetek el előle éles szemei és jó hallása miatt. Lassan visszatértem tehát kipirult arczczal.

- Igen, én vagyok, Mr. Rayner.

Nagy gondatlanságnak tűnhetett fel Rayner előtt a könyvnek elhagyása, melyért én felelős voltam, s éreztem, hogy megérdemeltem, hogy eltiltsa jövőre könyveinek érintésétől.

- Nagyon sajnálom a dolgot, Mr. Rayner, - kezdém halkán, csaknem könybe törve ki, - kihoztam tegnap este ide olvasni ezt a könyvet, és - és elfelejtettem újra bevinni magammal. Tudom, hogy ez menthetlen hanyagság részemről, de ígérem, hogy nem hozok ki több könyvet a könyvtárból.

- És ugyan miért nem, Miss Christie? - mondá hirtelen eloszlatva aggályomat szokott nyájas mosolyával. - Ha valami költeményt vagy regényt hozott volna ki, bizonyosan nem felejtette volna itt.

- Én olyan tudatlan vagyok, - mondám szerényen, - és szeretném magamat kiművelni annyira, hogy képes legyek idősebb leánykák oktatására. Azért kell ilyen könyveket olvasnom. Csak száraz dolgokhoz folyamodhatom. Ma reggel például csaknem az egész tegnapi hírlapot át-olvastam.

- No, az ugyan elég száraz volt; ugy-e semmi érdekest sem tartalmazott?

- Egy írlandi gyilkosságról van benne szó és egy hosszú cikket közöl a keleti állapotokról, meg aztán az utóbbi nagy betöréssel foglalkozik.

- Miféle betöréssel?

- Nem olvasta ön? Dalston lordnak nagy derbshirei kastélyába betörtek a mult szerdán, és elraboltak onnan temérdek értékes tárgyat. Azt írja a lap, hogy nyomon vannak, de még egyet se tudtak elfogni a rablók közül.

- És nem is fogják el. Soha nem is szokták őket elfogni.

- Azt is írja a lap, hogy ez ugyanazon kéz műve lesz, mely már számos év előtt nagy ékszer-lopást követett el.

- Miféle kézről beszél?

- Ah! azt már nem tudják! Azt az embert sohasem fedezték fel.

- Az persze már más kérdés. Az a lap elmondja, hogy a hágcsó az ablakhoz volt támasztva, a kinyitott ablakon bemásztak és a gyémántokat elvitték, azután hozzáteszi, hogy csak egyetlen rabló van Londonban, kit valóságos hőssé avatnak, s csak ő követhette el a rablást, de elfogni nem tudják.

- Mindegy, én azért remélem, hogy azt kézre kerítik.

- Miért? ugyan mit vétett az a szegény zsvány önnek? Hiszen önnek nincs oka félni a gyémántrablóktól, miután nincsenek ékszerei.

- Ugy látom, ön jobban rokonszenvez a zsványokkal, mint a rendőrséggel - mondám nevetve.

- Sokkal jobban. Én épen annyi csodálattal viseltetem a sikert arató gyémántrablók iránt, mint ön Hood Robin és Sheppard Jack iránt és ép úgy megvetem a rendőrséget, a mint ön megveti a nottinghami börtönőrt s Jack börtönét.

- Oh az egészen más, - szakítám félbe hévvel, - miután én Hood Robint mindig mint kedvencz hősmet említettem naplómban és nem voltam gyengeség nélkül Jack iránt.

- Oh igen, egészen más, azt tudom - mondá Rayner gunyosan. - Mert hiszen Hood Robin lincolnzöld ruhát viselt és festőileg tudott hajlongni, míg Sheppard élénk színű öltözéke már magában elégséges arra, hogy minden női szívet megnyerjen.

- Jól van, Mr. Rayner, de akár nevet, akár nem, az ön beszédje azt mutatja, hogy ön igen el-néző a modern betörők iránt.

- Látott ön valaha modern betörőt?

- Nem, de tudom milyenek. Kiálló csunya alsó ajkuk van és pislogó szemük.

- Látom, hogy ön csak akkor rokonszenvez a bűnössel, ha jól néz ki, csinosan van öltözve és igen szép, előkelő hölgybe szerelmes.

- Óh Mr. Rayner, - kiáltám magamon kívül a felett, hogy gunyolódó modorával annyira félreértette szavaimat, - tudja meg, hogy én egyáltalán nem rokonszenvezem a bűnösökkel! Aztán Hood Robin és Sheppard Jack egészen más korban is éltek, mikor az emberek még nem voltak oly fölvilágosultak, mint most, és a mellett - mondtam, egészen fölvidulva a diadaltól, hogy egy új eszmém támadt, - én nem tudom, mit mivelt az igazi Robin és Jack, de a regény Hood Robinja és a költemény Sheppard Jackja csakis dúsgazdag emberektől rabolt, olyanoktól, a kik bátran nélkülözhatték a veszteséget rosszul szerzett vagyonukból.

- De nem minden vagyon rosszul szerzett ám - veté ellen Rayner.

- Akkor úgy volt - folytattam élénken - legalább általánosságban. És Hood Robin nem is rabolt a jó gazdagoktól, csak a gonoszoktól és nyereségének legnagyobb részét a szegények közt osztotta ki - fejezém be diadalmaskodva.

- Nem szívesen teszem ugyan, de kénytelen vagyok érveit megdönteni, Miss Christie, mondta Rayner szomorúan rázva fejét. Véletlenül tudok valamit arról a Dalston lordról, kinek házába betörték; mondhatom, hogy ő igen rossz ember, sokkal gonoszabb, mint azok a régiek valának, kiket az ön kegyelt Hood Robinja kifosztott. Rosszul bánt anyjával, meglopta testvéreit, eltékozolta vagyonukat, elhanyagolta nejét, kit végre az örültek házába akart záratni, indulatában kiütötte egyik groomjának balszemét, már huszonegy éves korában pénzt sikkasztott el. Most tehát daczára annak, hogy tudja, mily gonosztevő, mivel fiatal, szép, elegáns öltözetet visel, a könyöradományokhoz rendesen járul és bájos, előkelő, fiatal leányok imádója, ha az ön logikája helyes, épen úgy kellene őt önnek csodálnia, mint Hood Robint és sokkal jobban, mint a hogy Sheppard Jackot csodálja.

- Oh! Mr. Rayner - mondtam kacagásba törve ki - mily hóbort!

- Ön tehát nem szereti a gonoszokat, Miss Christie?

- Oh! Mr. Rayner, természetesen, hogy nem, mondtam megdöbbenve ily kérdéstől, melyet ő egész komolyan intézett hozzám.

- Ah! ismernie kellene őket, mielőtt felettök ítél s kimondja, hogy nem szereti őket.

- Gonosz embereket ismerni, Mr. Rayner? - rebegtem.

Ő komolyan intett; és csak akkor láttam, mennyire mulattatta rémült arczkifejezésem. Nagyon helytelen volt Raynertől így ingerkedni velem.

- Ugyan mit csinálna akkor, ha nevelőnői pályáján oly család körébe jutna, kiknek erkölceit nem helyeselhetné? Leczkét adna talán nekik helytelen viseletük miatt és iparkodnék őket az igaz, a jó utra téríteni, Miss Christie?

- Oh nem, azt nem tehetném! - felelém szerényen. Mert ha oly rossz emberek között találnám magamat, a legelső alkalommal egyenesen visszamenekülnék nagybátyám házába anyámhoz, a nélkül, hogy valakinek egy szót is szólnék. Annyira elrémülnék tőlük.

- Jól, van gyermekem, remélem sohasem lesz oka ily kétségbeesett lépésre; de a nevelőnői hivatás néha veszélylyel jár ily szép fiatal hölgyre nézve - mondtá komolysággal.

Az utóbbi szavak megleptek, az előtt még sohasem intézett ily bókot én hozzám s egy perczig felelni sem valék képes. Felállott s felém jött, midőn egyszerre éles sikoltás állítá meg. Az ő picziny kis leánykája, Móna ajkáról hangzott el az, ki rongyosan, piszkosan és ép oly hervadt kinézéssel, mint máskor, lépdelt, vagyis inkább mászott keresztül sáson, tüskén, bokron, míg csak csendesén el nem helyezkedett a buja füben, közel mihozzánk, de apja közeledését látva, újra tanujelét adta szokásos tiszteletlen viseletével, megfoghatlan rendkívüli ellenszenvének. Az esthomályban hirtelen oly pillantást láttam megvillanni Rayner szemében, melyre ijedtemben elállott a lélekzetem.

Móna állapota segítségemre volt és ürügyül szolgált.

- Oh, te csunya kis leány, hogy jöhetsz ki ily késő este és még hozzá kalap nélkül! Sarah bizonyosan megfeledkezett rólad. Jöjj, rögtön beviszlek a házba. Légy jó kis leány és jöjj velem.

Móna rendesen kevesebb ingerültséggel viseltetett irántam, mint a többi családtag iránt. Minden ellenvetés nélkül engedte tehát, hogy karomba vegyem s csak egyetlen egyszer sikoltott fel, mikor atyja jó éjt kívánandó, velem kezét szorított s véletlenül hozzáért picziny czipőihez. Bevittem őt a házba s átadtam Sarahnak, azután lementem a tanszobába, helyére tettem az éjt szabadban töltött Guizot szétszórt kötetét és sajátságos ösztöntől készítetve gyertyámat a kandalló párkányára helyezvén, az a felett függő tükörben megnéztem magamat.

Midőn a tükörben megpillantám sötét s a szokottnál fényesebb szemeimet és izgatottságtól kipirult arczomat, az a gondolat villant át agyamon önkénytelenül: „Vajjon Reade Laurence is szépnek talál-e?”

Sokkal inkább el voltam mélyedve bohó gondolatimba, hogysem észrevettem volna, hogy nem vagyok egyedül a szobában. Egyszerre egy durva, gunyos hang riasztott fel, mely megtörte a csendet.

- Igen, elég csinos arczocska, no, és igaza van, ha gyönyörködik benne, mert ugy sem lesz az szép sokáig: pár év alatt csupa ráncz lesz és csunya fonnyadt; akkor majd undorodással fordít hátat a tükörnek, elgondolva, milyennek látta azelőtt és minőnek látták a férfiak, a bolondok.

Megfordultam és Sarah kegyetlen, kiállhatatlan arczával találkoztam, a mint még mindig Mónával karján állott ott, reám dühös villámokat szórva szemeiből utálatos szavai közben, - szégyeltem hiuságomat, habár az utoljára is elég ártatlan volt; és egészen megsajnáltam szegényt keserű szavaiért, melyekre bizonyosan saját, szenvedésektől, a nehéz munkától s a csalódástól elváltozott külseje indítá, szeliden mondtam tehát:

- Meglehet, Sarah, hogy mi nők többet gondolunk külsőnkre, mintsem kellene, de nagyon fontos dolog is az minden nőnél és nagy befolyással van életünkre. Hiszen Sarah ön is tudja, és szintén örült annak, hogy nem rut.

Bevallom, ez egy kis hizelgés volt részemről, mert én őt nagyon csunyanak tartottam, de iparkodtam őt kiengesztelni és jól esett látnom, hogy a családtek hatott.

- Szép az, a mi tetszik, - monda kevésbbé gonoszul és egy fejbiccentéssel elhagyta a szobát.

VII.

Sarahnak durva feddése után nemsokára érezni kezdtem hiuságomnak büntetését. Szeptember első napjaiban az eső megeredt és folyton ömlött, úgy, hogy a folyam megáradt, a láp nagy része pedig valóságos posványos, bűzhödt, egészségtelen tóvá változott. A ház tájéka sohase bontakozott ki a ködből. A patak kiáradt, a kert alsó része, mely az ingoványt érinté, valóságos mocsár lett; a mohos penész zöldebben és sűrűbben lepte el a csarnok oszlopait. A repkény, mely az egész házat befutotta s oly széppé tette, elfonnyadt, a valóságos zöldpenész foltok pedig mindig szélesebbekké s terjedtebbekké váltak a ház amaz oldalszárnyán, melyet Mr. és Mrs. Rayner laktak.

Gyakran csodálkoztam, miért választották ők épen azt hálósobául. Az ajtók s ablakok után ítélve tudtam, hogy az a szárny két szobából, egy nagyobb és egy kisebből áll. Az én szobám szintén a ház amaz oldalán volt, de felettük az emeleten; az enyém felett pedig egy tornyocska magaslott ki a fák fölé, mely tornyot azonban tudtommal nem használták.

Haidée is a földszinten hált az öltöző szobában, szülei hálósobája közvetlen szomszédságában, míg a gyermek- és cselédszoba több más üres helyiséggel a felső emeleten az én szobám mellett voltak. Miért nem választottak Mr. és Mrs. Rayner azok közül maguknak és miért nem hagyták ott azt a nedves kipárolgásu egészségtelen lakást? Még én is, bár a felső emeleten laktam, csakhamar elvesztém üde színemet s étvágyamat, eleinte csak bágyadtságot érezve, később teljesen megbetegedtem. Nem lévén a helyhez szokva, rajtam sokkal hamarabb észrevehető lón a változás, mint bárkin, de a kis Haidéera is hamar rákerült a sor, még sápadtabb és bágyadtabb lett, mint azelőtt volt, míg végre nagy kék szemeinek lázas fénye és az egészségtelen pir picziny arczán nagyon megijesztett és oly mérvben vonzott a gyermekhez, a mint különös tartózkodása azelőtt eltávolított tőle. Haidée a változást, mely irányában előzékenyebb viseletemben nyilvánult, úgy viszonzta, a mint azt érzékeny gyermekek szokták, és egy napon kezembe téve sovány kis kezét, így szólt:

- Ön is sovány és sápadt lett, mint mama, meg én. Mindnyájan elköltözzünk a másvilágba és angyalok leszünk együtt, Miss Christie, miután most már szeretni kezd engem.

Könnyekben törtem ki: hiszen régen szerettem én már azt a tündéries külsejű kis teremtet, csakhogy nem vette észre. Felkaptam ölembe és kebelemre hajtva szőke fejcskáját, úgy hallgattam meg napi leczkáját. Ez időtől fogva minden más magyarázat nélkül megszilárdult a rokonszenv a gyermek közt és közöttem.

De a mily vigasztaló volt egyrészt reám nézve a kicsike barátsága, másrészt ujjabb bánatot okozott. Mert most már a féltékenység különös lángját láttam fellobbanni Mrs. Rayner közönyös szemeiben mindannyiszor, valahányszor a kis Haidée térdemre hajtotta fejét. A gyermek iránti előzékeny kedveskedésem miatt csaknem ellenszenvessé kezdtem lenni Mrs. Rayner előtt.

Az idő oly rossz volt, hogy már két vasárnap egymásután templomba se mehettünk. Azt se tudtuk két egész hétig, hogy mi történik a világban. Nem kellett azonban a jövő vasárnapig várnunk a hírekre, mert midőn egyik reggel kissé derültebb idő lévén, jobb kedvvel olvastunk a hirlapot korai ebédünk után, egyszerre lódobogást hallottunk. Rayner kitekintett az ablakon és kisietett a ház előtti fővényes széles térségre.

- Halló, Laurence, ön oly szívesen látott vendég most, mint a galamb volt a bárkában! Jöjjön be, jöjjön. A hölgyek is örülni fognak. Már régen nem voltak látogatóink.

- Köszönöm, Mr. Rayner, de nem mehetek be; nagyon átázott és sáros vagyok. Én csak egy megbízást hoztam Mrs. Mannerstől Mrs. Raynernek.

- Esztelenség! Térjen be, akár sáros, akár nem, az mindegy.

Reade leszállt tehát lováról és bejött.

Mrs. Manners a pap felesége volt és megbízásait rendszeren féltuczat fiainak egyikével szokta átküldeni; bevallom, megtudva, mily semmiségért tette meg Reade a kellemetlen utat, azt gondoltam, hogy talán valamely más mellék-ok hozta őt mihozzánk. De sejtelmem csakhamar meghiusult. Nemcsak hogy szavait kizárólag Mr. és Mrs. Raynerhez intézte, csak olykor intézve egy-egy szót Haidée-hoz, de én még ha valami észrevételt tettem is, akkor se nézett reám. Nem tagadom, sértve éreztem magamat. Azt gondolva azonban, hogy nagyon csekély s tehetetlen bosszu lenne részemről viszont ignorálni őt, midőn Haidée felkelt, hogy az ablakon át szemlélje Reade lovát, én is vele mentem. A kis leány egy cseppet sem félt az állattól, hanem befutott czukorért és egy darabkát oda nyújtott neki.

- Nem akarna ön is egy darabkát neki adni, Miss Christie? - kérdezé a gyermek. De én a világért sem akarván ily kitüntető figyelemben részesíteni Reade lovát, a gyermeket négy lábu pajtásával mulatni hagyva, lementem a kertbe néhány virágot összeszedni csokornak a tea-asztalra.

Épen néhány gallyat szakítottam le virágaim közé, midőn Reade mögöttem ellovagolt. Vissza se néztem, a míg ő reám nem kiáltott. „Jó estét, Miss Christie!” Ekkor én is intettem fejemmel és hidegen felelém: „jó estét” s tovább folytattam foglalkozásomat. Egészen a rácsajtóig lovagolt tehát, a hol megállott, és én jól hallottam türelmetlen kifakadásait, miközben oda pillantva láttam, hogy ostorával tapogatja a kapu ajtaját.

- Mily együgyü, hogy le nem száll s kezével ki nem nyitja, - gondolám megvetéssel, - pedig oly könnyen jár.

Ő azonban tovább is nagy erőlködéssel próbálgatta felemelni a nehéz reteszt, mi azonban neki, a csökönyös ló türelmetlenkedvén, s ostora is kicsuszván kezéből, nem sikerült. Én helyben maradva szemléltem a tusakodást, de végre oly izgatott lettem, hogy csaknem reá kiáltottam, midőn a ló egy pillanatra csendesén megállott.

Ugy látszott azonban, hogy ő szándékosan mulasztotta el a retesz kinyitására kínálkozó jó alkalmat s én türelmetlenségemben már igazán bosszankodtam, midőn Reade hirtelen feltekintve, szeme az én szememmel találkozott. Már akkor persze nem lehetett késlelkednem és merő udvariasságból is oda kellett mennem, előtte kinyitni a kaput, mit minden mosoly nélkül meg is tettem.

- Köszönöm, köszönöm, oh mennyire lekötelezett. A világért sem akartam volna háborgatni. Csak ez az állat állt volna meg csendesén.

- Kérem, ne is említse. Egy cseppet sem volt fáradságos nekem, - mondtam fagyosan és virágaimmal bibelődtem, hogy szét ne szóródjanak.

Reade ekkor még egyszer köszöntve kalapjával, ellovagolt, én pedig visszafelé fordultam. Oly fájó, kellemetlen érzésem volt, nem tudnám okát adni, hogy miért, de talán alárendelt helyzetemnél fogva valék oly érzékeny, azonban Readének okvetlen nagy része volt lehangoltságom előidézésében azzal, hogy egyetlen szót sem intézett hozzám az egész idő alatt, míg jelen voltam a társalgó szobában.

Hátam mögött egyszerre ismét lódobogást és a kert ajtókulcsának nyikorgását hallottam, mire körültekintve, újra Readet pillantám meg a rácskapun belül lóháton. Ezuttal minden nehézség

nélkül nyitotta ki. Kissé ugyan zavartnak látszott, alkalmasint szégyelte előbbi ügyetlen viseletét, de még is leugrott lováról s azt kantáron felém vezetve, így szólt hozzám:

- Bocsánatot kell kérnem, hogy oly hamar visszatértem, de észrevettem, hogy egy követ elvesztettem gyűrűmből, mely azalatt eshetett ki, míg itt tapogatództam a kapu reteszén, melyet sokkal könnyebb kívülről kinyitni.

Visszafordult a kapu felé és keresgélni kezdett a fövényben. Az udvariasság kényszerített arra, hogy segítségére legyek. Reade lovának kantárát a rácskapu oszlopához kötötte, megmutatta nekem gyűrűjét, melyen látszott a hiányzó kő üres helye. Hirtelen eszembe jutott, hogy már vasárnap, midőn az eső ellen a félszerbe menekültünk, feltűnt nekem gyűrűjében ugyanaz az ür és már épen figyelmeztetni akartam, hogy ne keresse hiába azt a követ, mert alkalmasint sokkal régebben vesztette el, mintsem gondolja, midőn egy más gondolat villant át agyamon, mely arczomba kergette a vért s ajkamat megremegtette, szívemet hevesen megdobogtatta. Azt gondoltam, hogy Reade legalább is épen oly jól tudja, mint én, mily régen vesztette el gyűrűjének követ. És e pillanattól fogva elkezdtem czirogatni a ló nyakát, közbe-közbe gazdájára pillantva és nevettem magamban azon, hogy mily tréfás látványt nyújt, midőn oly gondosan kutatja és keresi azt, a mit meg se találhat. Végre a hajladozástól kipirultan ő is feltekintett és reám mosolygott, de ha ajkába nem harap, tán önnön magát is kinevette volna, a mint e szókkal hozzám lépett:

- Nem tudom megtalálni, nem tesz semmit, tovább már nem is keresem.

- Pedig milyen kár oly nagy követ elveszíteni, Mr. Reade, - mondtam merészen. - Majd megmondom a kertésznek, hogy keresse meg.

- Nem, nem, nem érdemes.

- És Janet is megbízom, a konyhaleányt. Neki éles szemei vannak; aztán órákig is ráér keresgélni, - mondtam bizalmaskodva, miközben ő ellenvetéseket tett.

Ugy hiszem, sejteni kezdé gondolatomat, mire aztán mind a ketten oly kaczagásba törtünk ki, s oly zavarba jöttünk, hogy nagyon nehézé vált a társalgás folytatása és szinte örültem, midőn virágaimat kihullatván kezemből, lehajolt, hogy azokat fölszedje, mert azalatt volt egy kis időnk visszanyerni elvesztett komolyságunkat.

- Ön nagyon szereti a virágokat, Miss Christie?

- Oh igen! De most már a java elvirult, a többit pedig az eső mind elrothasztotta.

- Az eső sok mindennek árt itten - monda Reade, hirtelen elkomolyodva. - Ön maga sincs már olyan jó színben, mint két héttel ezelőtt, Miss Christie és én azt e nedves helynek tulajdonítom. Akár egy pinczében, akár e házban lakni az esős időben, tökéletesen mindegy. Nem érzi ön maga is egészségének hanyatlását?

Haboztam.

- Nedves e ház, azt tudom, de felényire sem árt nekem, ki erős vagyok, úgy, mint szegény Mrs. Raynernek és a kis Haidéennek.

- Ők azonban szegények nem segíthetnek a bajon, de ön, ki nincs ide kötve, tehetné.

- Ön azt véli, hogy távoznom kellene?

- Nem, azt nem gondolom, - sietett mondani.

- Pedig már egyszer azt tanácsolta nekem, - mondtam, meglepetéssel tekintve reá.

- Igazán? Ah igen! De most, miután már annyira ragaszkodik e helyhez és Mrs. Raynerhez...

- Nem, ahhoz valóban nem, szóltam közbe. - Őt egy cseppet sem szeretem.

- Jó, hát akkor Haidééhez vagy a babyhez. De mindenesetre ragaszkodnia kell itt valamihez vagy valakihez, különben nem beszélne úgy, mintha nem szívesen válnék meg e helytől, - mondá igen komoly, csaknem nyers hangon.

- Szeretem a házat nedvessége daczára és a kertet, még ha mocsáros is, továbbá szeretem Haidéet, no meg Mr. Raynert is - mondám halkán.

Reade idegesen kezdett játszani lova kantárjával.

- Ön azt mondja, szereti Mr. Raynert? Akkor a mi rokonszenvünk annyira távol áll egymástól, mint a két földszark. Mert ő előttem a legkiállhatatlanabb, a leghenczegőbb ember, ki valaha létezett és oly önző, oly szívtelen, mint ha csak nem is tartoznék az emberi társasághoz.

E szóáradat bámulatba ejtett, de meg is haragított egyszersem, mert csak nem engedhettem gyalázni oly egyént, kihez vonzódtam s a ki folyton szíves volt irántam.

- Ön bizonyosan nem ítélheti őt meg oly jól, mint én, otthonának egyik tagja - jegyzém meg hidegen. Hogy henczegő-e vagy sem, nem tudom, mert jóformán a szó jelentőségét sem ismerem. Csak annyit tudok, hogy szívélyes, nyájas nevéhez, gyermekeihez, cselédeihez és...

- Figyelmes nevéhez, azt mondja, Miss Christie? Azt nem valami nagy szívélyességnek tartom, ha valaki nejét egy nedves ház legridegebb, legnedvesebb zugába zárja be mindaddig, míg csak oly érzéketlen, eltompult és néma nem lesz, mint egy kisértet s akkor aztán kitalál mindenféle hihetetlen hazugságot a szegény nő lelki állapotának természetes indokolására.

- Mit ért ön ezalatt? Miféle hazugságokat?

- Ama meséket, a miket önnek elmondott megérkezése után. Nem is hitette volna azt el senkivel, csakis egy tapasztalatlan fiatal leánynyal, azt persze nem is képzelte, hogy ön valaha velem közölni fogja.

- Bár ne is tettem volna! - szóltam méltatlankodva, - ön csak ama három év óta ismeri Mr. és Mrs. Raynert, mióta e vidéken laknak. Mily bizonyítékai lehetnek hát önnek arra, hogy az, mit nekem Mr. Rayner beszélt, nem igaz?

- Semmiféle bizonyítékom, Miss Christie, csakis a józan ész, válaszolá ingerülten. - Semmivel több bizonyítékom sincs, mint egy másik tényről, melyről szintén meg vagyok győződve, ugyanis hogy ép oly biztosan megöli feleségét, mintha mérget itatna vele.

- Nem lehet valakit mindaddig igazságosan megítélni, míg saját otthonában állandóan nem érintkezünk vele. Én családjá körében láttam Mr. Raynert, zenéltem, sétáltam, hosszasan társalogtam vele; biztosan, jobban kiismerhettem tehát őt, mint ön, ki mindig csak házonkívül érintkezett vele.

Reade bosszankodva egyenesedett ki, a vér arczába szökött és valósággal haragudott.

- Kétségtelenül sokkal jobban ismeri ön őt nálamnál, Miss Christie. Én persze sohasem zenéltem vele, és megvallom, még sohase találtam a társalgást, vagy a sétát vele valami nagyon élvezetesnek. De ha szabad kimondanom, Mr. Rayner sohasem is vett magának irántam annyi fáradságot, hogy oly kellemessé tegye magát velem, - mint önnel szemben.

Ezt gunyos hangon mondta Reade, mi arczomba kergette a vért. Felelni akartam, de hangom elakadt. Megfordultam tehát és bosszusan, szívemben megsebezve hagytam el őt. Ha Reade sejtette volna érzésemet, bizonyosan lelkifurdalást érzett volna sértő szavaiért. Utánam is jött és egy darabig kisért bocsánatkérések közt, melyekre azonban nagy haragomban nem is hallgattam, annyira meg valék sértve.

- Ne szóljon most hozzám, - mondtam neki - nem vagyok képes elviselni szavait, és azzal befordulva egy oldalösvényre a fasorok közt a ház felé sietve, ott hagytam.

Szerencsére visszatérhettem a társalgóterembe virágaimmal, mielőtt hosszas kimaradásom feltűnt volna.

Mrs. Rayner értesített, hogy Mrs. Manners megbízása, melyet Reade hozott, abból a kérésből áll, hogy az iskola javára rendezendő bazár számára szánt tárgyakat egy hét alatt küldjék be hozzá, hogy idején összeállithassa a sorsjegyeket, és még az elárusító nap előtt mindent elrendezhessen, továbbá kikéri az én segédkezőmet is a jótékony árucserébe, melyet, ha elvállalok, szíveskedjem pár nap alatt értesíteni Mrs. Mannerst. El voltam ragadtatva a kis szórakozás kilátásában.

Ez este nagyon küzködtem magammal, vajjon nem tulságos nedves és sáros-e a talaj arra, hogy megnézzem kedvencz menedékhelyemet, vajjon nem folyt-e még le a víz a kövekről, hol ülni szoktam. Ugy érzem azonban, mintha valami természetfölötti vágy ösztönöznék, és sárczipőt huzva, kimentem. Odaérve, a fa amaz ágán, mely ülőhelyemet képezte, nagy meglepetésemre egy kosár gyönyörű „Gloire de Dijon” rózsát találtam, melyek közül a legfelsőnek szárára egy kis czédula volt tűzve. Abban pillanatig sem kételkedtem, hogy a rózsákat számomra tették oda, de hogy ki, azt nem tudtam. Fürkészőleg körültekintettem, mielőtt a rózsákhoz nyultam volna, aztán óvatosan lebontottam a czédulát, mely a következő szavakat tartalmazá:

„Miss Christienek! Őszinte bocsánatkérésével annak, a ki a világ minden kincseért sem akarta őt szándékosan sérteni.”

Az írást nem ismertem, de azért tudtam, hogy kié. Azt hiszem, hogy, ha teljesen biztos lehettem volna, hogy senki sem láthat, ajkaimhoz emeltem volna a czédulát, oly boldog valék. Az a tény, hogy a kosár virág oly biztosan eljutott rejtett menedékhelyemre, arról győződtem meg, hogy valaki örököltem. Egyszerűen zsebembe dugtam a papírt, és rózsáimmal visszatértem a házba, s mielőtt feljutottam velük szobámba, vízbe helyeztem őket. A kis papírt párnám alá helyezve, édesen aludtam egész éjszakán.

VIII.

- Ön újra halványabb, kedves gyermekem - szólított meg Rayner, a mint másnap reggel a lépcső alján velem és Haidée-val sétára készen találkozott. Ki kell találnunk valami módot, hogy az előbbi rózsákat visszaidézzük arcára. Légváltozásra volna szüksége! Már pedig hogy lehetne azt önnek megszerezni, a nélkül, hogy távozni engedjük, pedig még csak egy hétre sem tudnók most nélkülözni. Ön bizonyosan valami bűvésznak fog engem tartani, ha azt mondanám, hogy légváltozást idézhetek elő a nélkül, hogy ezt a házat elhagyná, nemde, Miss Christie? Pedig mégis képesnek hiszem magamat arra. Csak néhány napi időt kell engednie, míg varázssvesszőm után nézek, akkor azután hipp-hopp, meglesz minden.

Nevettem az ígéreteken, a legártatlanabb tréfáknak tekintve azokat; másnap azonban egy munkással találkoztam a lépcsőkön, az ebédnél pedig egész rejtélyeséggel kérdezte tőlem Rayner, nem láttam-e valahol az ő meghitt szolgáló szellemét, hozzátéve, hogy az a szellem papírsüveget és piszkos kőmives zubbonyt visel és sörszagu. A szellem két napon át lappangott a házban és bejárt minden helyet. Hallottam sulyos csizmakopogását a szobám feletti toronyban.

Negyednapra, midőn teához átöltözendő, szobámba léptem, azt egészen felforgatva találtam, az ágy s a butorok legnagyobb része eltűnt és a kis Jane alattomos nevetéssel épen azzal foglalkozott, hogy könyveimet a szekrényről leszededesse.

- Mit jelentsen ez, Jane? Én csak nem alhatom a földön, aztán mit mivel az én könyveimmel? kiáltám lelkenedezve.

- Én semmit se tudok, Miss, de Mr. Rayner parancsolta így - mondá elfojthatlan nyihogással, ijedt arczomat meglátva.

Már kifelé akartam indulni, midőn Sarah lépett be mogorva arczával.

- Nem mondhatná-e meg, Sarah, mit jelentsen ez a dolog? - kérdezém.

- Mr. Rayner parancsára a toronyban rendeztük be szobáját, kisasszony, - felelé röviden. Talán lesz ön oly szives téázás utáni ide lent tartózkodni, miután az ur kívánsága, hogy ön ne lássa szobáját, míg az teljesen rendben nincs.

Erre a két cseléd elhagyta a szobát.

A téázásnál nem tettem említést kalandomról, sejtve, hogy alkalmasint valami meglepetés van készülöben számomra.

Mialatt az iskolaszobában csendesen irtam az esteli után, egyszerre csak Mr. és Mrs. Rayner léptek be Haidéeval és egész ünnepélyességgel fölvezettek a keskeny csigalépcsőn, melyre oly gyakran valék már kíváncsi és kinyitva a toronyba vezető egyedüli ajtót, Rayner rövid, de ékes beszédben föl kért, helyezkedjem ott el minden további teketória nélkül, mint a bűvös megigézett kastély bebörtönözött hercegnője.

A gyönyör felkiáltását hallattam.

Nyolczszögletes szoba volt az, négy szögletében a lápra néző ablakkal, míg a többi sarkok egyikében diszes kandallóban pattogott a tűz. Függyönyök, fali kárpitok, szőnyegek mind ujdona tujak valának, azonfelül előbbi szobám butorzatán kívül még két kényelmes zsöllye-szék állott a kandalló mindkét végében, továbbá egy íróasztal, meg egy japáni ellenző.

Oly vidám, oly szép volt együtt véve, hogy szemem csillogott látására az örömtől és szólni se tudtam, Rayner pedig azt magyarázta, hogy miután most magasan és száraz helyen leszek, reméli, miszerint csakhamar visszatér rózsás, egészséges színem.

- Nem találok szavakat, nem tudom, miként köszönjem meg, - rebegtem csaknem kellemetlenül érintve a tulságos szivesség által.

Megkísérlém Mrs. Raynert is beléfoglalni hálálkodásomba, de ő csaknem gorombán utasítá vissza, és úgy látszott, mintha akarata ellenére kényszerítettett volna belé e rendezésbe. Ő távozott azonban legutoljára szobámból három látogatóm közül, és abban a pillanatban, midőn csak ketten maradtunk, kilépve szokott tartózkodásából merőn tekintett reám nagy szemeivel s azt kérdezé:

- Nem fél ön mindenkitől távol aludni? Vagy jobban szereti így?

Én egyáltalán nem vagyok ideges, de annyira hatott rám éles, száraz modora, hogy sietve felelém:

- Nem, én nem szeretem így jobban. De félni talán nincsen ok miatta, ugy-e?

Ő az ajtóra pillantott és futólag odaveté:

- Oh nincs! természetesen nincsen ok! Remélem, kényelmes otthona lesz, Miss Christie! - azzal elhagyá a szobát.

Félni! Nem, én igazán nem féltém; hiszen még ha rablók törnének is be az éger fák közötti házba, bizonyára nem remélnének valami értékes elrablásra méltót találni a tornyocskában. Lábamat melengetve a tűzbe bámultam, midőn egyszerre Sarah lépteit hallottam közeledni a lépcsőkön. Belépett.

- Csodálom, hogy ezt a szép szobát oly sokáig elhanyagolták. Senki sem lakta ezt azelőtt, Sarah? - kérdezém.

- Mr. Rayner szokta volt használni dolgozó szobának, válaszolá röviden. Nem is tudom, miért hagyott fel vele, talán igen is tágasnak találta.

- Távol esik ez, ugy-e, minden más szobától?

- Az enyém van legközelebb hozzá és nekem olyan éles hallásom van, mint a tü hegye, hát nem kell félnie, - mondá oly hangon, mely inkább fenyegetően, mint vigasztalóan hangzott.

- Különösen elhagyatott s rémes lehet ez a szoba viharos éjszakán; a szél süvöltése ide jobban hallatszik, - mondám, mert bátorságom kezdett hanyatlani kellemetlen beszédje folytán.

- Oh, társaságban nem lesz hiánya, merem állítani, - mondá durva nevetéssel.

- Igen, de legfeljebb betörők társaságára számíthatok itt, - felelém siralmasan, államot kezemre támasztva.

Sarah összerázkódása szinte megrémitett.

- Betörők! Miféle betörők? Mit ért ön ez alatt?

Zavarodottan bámultam a hatáson, mit szavaim Sarahra tettek. Most rajtam volt a sor, megnyugtatni Saraht.

- No lám, én bátrabb vagyok magánál! - mondám nevetve. - Én nem félek a tolvajoktól. Ha ide jönne is, hamar elillannának újra, meggyőződven, hogy innen nincs mit rabolniuk. Maga talán félne is itt hálni egyedül, Sarah?

De Sarah még mindig nem tudta leküzdeni zavarát és csak fejbicczentéssel válaszolt; szavaim közben reám mereszté sötét szeméit, mintha lelkem legmélyebb rejtekébe akarna behatolni tekintetével. Azután magamra hagyott.

Másnap vasárnap lévén, a templomban két idegen vonta magára az összes gyülekezet figyelmét. Két szép termetű, világos szőke haju leányka ült a Read-ék padjában, kik kétségtelen, hogy semmi költséget sem kíméltek drága, de izléstelen öltözőkükre. Bevallom, hogy nem nagyon szomorított el izléstelen ruhájuk, sőt szinte örültem, hogy míg az egyik tulkövér, a másik, még pedig a szebbik, rettenetesen szeplős volt.

Reade Laurence közöttük ült és megosztotta énekes könyvét a szebbikkel; pedig úgy szerettem volna, hogy inkább a kövérhez csatlakozzék! Kijövet a templomból Reade testvérei és a két leány csoportja két részre oszolván, ő újra a szebbikkel ment elől párosan.

Emlékszem, hogy midőn Haidéeval haza gyalogoltunk, a szunyogok jobban csiptek, mint azelőtt bármikor, és a nap oly égető, a hőség oly tikkasztó volt, mintha soha nem is esett volna az eső. Szóval, kellemetlen egy nap volt.

Ebédnél Rayner megkérdezte, nem tűnt-e fel nekünk Readék padjában az a két szép szőke haju fiatal leány, s hozzátette, hogy hallomás szerint az egyik, a kék szemű Reade Laurence jövődöbelije lenne, kivel pompásan össze is fog illeni.

Azon az egész délután úgy a szunyogok, mint a por és a hőség sokkal kiállhatatlanabbaknak tűntek fel nekem, mint bármikor.

Rayner kijelenté másnap, hogy még sápadtabb vagyok, mint azelőtt, s azzal fenyegetett, hogyha két nap alatt jobban s derültebben nem nézek ki, visszahelyez régi szobámba. Szerencsémre két nap alatt lelki állapotom javult egy kicsit. Következő nap a Geldhami park mellett sétáltunk el Haidéeval és a kerítésen át láttuk, a mint Reade, nővérei s a két idegen leány lawn-tennist látszottak. Egyikük sem vett észre bennünket; de visszatérve észrevettem, hogy Reade, ki a két szép leány közt a gyepen ült, hirtelen felugorva, lerázta kalapjáról a fűvet és leveleket, melyekkel társnői azt telerakták.

Haidéeval a falusi boltba kellett mennem egy egész jegyzékével oly tárgyaknak, melyekről biztos valék, hogy ott nem kaphatók. Váratlanul Reade toppant be a boltba és meglepve üdvözölt.

Miután Mrs. és Mr. Rayner hogyléte felől kérdezősködött, szünet állott be s úgy látszott, tőlem vár feleletet, én azonban teljesen képtelen voltam beszélni. Fel s alá kezdett sétálni, beleszurkált botjával a sajtba, összetört egy burnótszelenczét, melynek darabjait összetaposva félretaszította lábával, de a boltos még se jött ki a boltba, hol egyedül csak mi vevők voltunk jelen.

- Bizonyosan ebédel, - mondtam elszántan, - akkor pedig várhatunk.

Reade felült a boltasztalra.

- Kellemes hely egy ilyen falusi bolt - monda, azt se tudva talán, mit beszél.

- Igen, kivált ha az ember maga sem tudja, mit akar venni, - jegyzém meg élesen.

Reade nevetett, de nekem egy cseppet sem volt kedvem a tréfához.

- Én csak néhány apróságért jöttem és pedig a jótékony bazár számára.

Azt gondoltam magamban, hogy ezért, ha egyéb nem vezette a boltba, kár volt abbahagyni a „lawn-tennist” és eltávozni menyasszonyától és el valék határozva, több tète-à-tètebe nem ereszkedni vele, távozni készültem tehát.

De ő megállított.

- A vén Bowles, a boltos már nem falatozhat sokáig, meg vagyok győződve, - mondá csak-nem kérőleg. - Én... én... megkérdezni óhajtottam öntől, jobban érzi-e már magát. A mult vasárnap igen szenvedőnek látszott.

- A mult vasárnap? Oh köszönöm, sohase éreztem magamat jobban. És most sincs semmi bajom. Mr. és Mrs. Rayner a tornyocskába költöztettek át, mely ment minden nedvességtől. Valóban nagy szivesség volt tőlük arra gondolni, mert az a legjobb szoba az egész házban.

- Legjobb szoba a házban? Akkor hát Mr. Rayner nem is alszik a házban - mondá halk hangon, de elhatározottan.

Én felállva székemről, tanítványomhoz fordultam, ki egészen belemélyedt egy ócska mesekönyvbe, melyet ott talált.

- Menjünk, Haidée.

- Nem, nem, ez nem szép öntől, - mondá még halkabban. - Ne váljunk el ismét czivakodással. Ön tehát most nagyon elégedett Aldersban?

- Igen, köszönöm.

- És sohasem zavarja senki?

- De igen, Sarah.

- Sarah? az a cselédek egyike, ugy-e? egy sovány, alattomos külsejű nő. Gyakran találkoztam vele a beaconsburghi országuton.

- Igen, úgy hiszem, tetszése szerint járkalhat bárhová. Ő nagyon fontos egyéniség a házban, sokkal tekintélyesebb, mint Mrs. Rayner.

- Oh, és ő kellemetlen önnek?

- Igen, félek tőle. Ő nem szeret engem. És a hányszor általa küldtem levelet a postára, arra sohase kaptam választ.

- Kedveli őt Mr. Rayner?

- Kedvelni? Én nem hiszem, hogy bárki is szerethetné Saraht, kivéve természetesen ifju udvarlóját, de az nem számít.

Egy újabb hangos kopogtatás végre behozta Mr. Bowlest, ki azt állítá mentségül, hogy ez volt a legelső hang, a mit meghallott.

Mialatt a boltos a vásárolt holmit összecsomagolta, Reade alkalmat talált sugva azt kérdezni tőlem:

- Megtalálta ön virágaimat?

- Igen, köszönöm, nagyon szép volt öntől, nekem virágokat küldeni.

- Vittem, javítá ki. Mit csinált ön velük?

A szőke leányra gondolva, eszembe jutott elhatározásom, hogy tartózkodó leszek.

- Vizbe helyeztem, és mikor elhervadtak, kidobtam.

- Kidobta?

- Természetesen; hervadt virágokat nem szokás megtartani, - mondám nyugodtan; - pedig fájt ezt mondanom, mert a szavak sérteni látszának őt. Oly nehéz tartózkodónak lenni.

Többet nem is szólt, hanem felvette csomagját és hidegen köszönve elhagyta a boltot. Magam is távozni készültem már, midőn Haidée kedves hangjával figyelmeztetőleg szólt hozzám:

- Ön a Mr. Reade mézgáját vette fel, ő pedig elment a mama pamutjával és a többi holmival, Miss Christie!

Csakugyan így volt.

- Mily ügyetlenség tőle, - mondtam.

Reade oly gyorsan lépdelt előre, hogy a szűk utcán futnom kellett utána, míg meghallotta szólításomat. Mindketten nevettünk egy kicsit, elgondolva, mily tréfás meglepetésre és zavarra adott volna alkalmat a tévedéses csere. Végül kipirulva a lelki furdalástól, - futólag mondtam:

- Egyet megtartottam a rózsák közül, Mr. Reade, azt, melyre a czédulát tűzte.

Azután fel se pillantva, visszafutottam Haidéhez. Hiába, akár volt ő vőlegény, akár nem, csak nem lehettem hálátlan iránta, ki oly gyönyörű virágokat hozott nekem.

Épen jókor érkeztünk haza Haidéével az ebédhez.

IX.

Még azon a napon, melyen Reade-del beszéltem, Haidée, a kis leány, ki a leczke után nem óhajtott játszani, dédelgetéseimre így szólt hozzám:

- Nem álmodott ön még soha valami borzasztó dolgot, a mitől megijedt, s a mi azután meg is történt, Miss Christie?

- Nem, kedveském, az álom csak a képzelet játéka és sohasem teljesül be, ha csak nem véletlenségből.

Ezt csak azért mondtam, mivel a gyermeknek nem adhattam más felvilágosítást; de magam is hittem egy kicsit az álmokban.

A kis leány komolysággal folytatá:

- De az én álmom mégis igaz volt. Ha a fejét lehajtja, hogy sughassak, elmondom Miss Christienek, miről álmodtam már két éjjel egymásután. Mamának nem mondhatom el, mert ő mindig elhallgattat, és arra int, hogy nem szabad szólanom arról, a mit látok, de önnek elbeszélhetem még is, mert tudom, nem mondja meg senkinek ugy-e?

- Dehogymondom el, kedvesem! - mondtam.

Haidée arczomat picziny kezeibe véve, a leghalkabb susogással kezdte fülembé mondani a következőket:

- Emlékszik ön még arra a napra, melyen felleveztük önt a tornyocskában levő új szobájába?

- Igen, kedveském.

- Pszt! csak suttogva beszéljen, - rebegte. - Nos hát akkor Jane, mint rendszeren szokta, lefektetett engem kicsiny szobámban, én pedig csak úgy elaludtam, mint egyébkor. Egyszerre csak azt álmodtam, mintha mamát sikoltozni és sirni hallanám, papát pedig beszélni, de egészen, oh, egészen másképen, mint rendszeren szokott; úgy megijedtem álomban! Azt hittem, hogy igazán úgy van, és fel akartam kelni ágyamból, de ismét nagyon mélyen elaludtam s már nem álmodtam többet s csak akkor emlékeztem vissza álmomra, mikor felébredtem. Senkinek sem szóltam róla, de másnap este attól félve, hogy újra oly rosszat álmodhatnék, nem akartam elereszteni Janet; de mikor megmondtam neki, hogy azért marasztalom, mert rossz álmom volt, ő kinevetett s azt mondta, hogy az álom csak ostobaság, nem egyéb, s ott hagyott. Egyedül maradván, elaludtam de alig aludtam el, felriadtam mama kiáltására; eleinte azt képzeltem, hogy újra csak álmodom, de fejemet ágyam rácsozatához ütögetve, meggyőződtem, hogy csakugyan ébren vagyok. Akkor azután kikeltem ágyamból csendesén, egészen az ajtóhoz csusztram, és mivel mama szobájában még világosság volt, benéztem a kulcslyukon s így gyertyavilágításnál jól láthattam az ágyat, a melyben mama feküdt. De nem volt egyedül, mint máskor, hanem a papa állott előtte gyertyával kezében, halkan beszélve hozzám; de mama oly hangosan, oly különösen sikoltozott és beszélt, hogy megijedtem tőle. Mikor mamát úgy hallottam beszélni, annyira féltem, hogy alig mertem elhinni, hogy ez a mama volna. Később aztán láttam, hogy a papa valamit a mama arczára tett, mama pedig könnyörögve kiáltá: „Ne tegye, ne tegye! Óh csak azt ne!” Azután már csak zokogott, nyögött a mama és végre egészen lecsendesült, papa pedig kiment a szobából. Midőn a papa már eltávozott, csak akkor kiáltoztam be: „mama, mama”, de ő nem felelt; én pedig reszkettem, mert azt hittem, hogy meghalt.

- Miért féltél bemenni a mamához, kedvesem?

- Nem mehettem be, mert hiszen az ajtó be volt csukva. Tudja, kisasszony, hogy az mindig csukva van. Én sohase léphetek be a mama szobájába, csak egyszer tettem azt, akkor is azt mondta... akkor is azt mondta... és a gyermek susogása még halkabbá lett és picziny ajkát még jobban fülemhez szorítá - - ő azt mondta, sohase mondjam azt senkinek, a mit ott láttam, és én megígértem neki; így hát még önnek sem kellene megmondanom, drága Miss Christie, ugy-e, mivel megígértem?

- Nem, ne mondd senkinek, ha megígérted, - szóltam, pedig a világon mindent odaadtam volna azért, hogy megtudhassam, mit látott a gyermek abban a rejtélyes szobában.

Haidée különös története újra fölrázta bennem azt a régi érzést, hogy valami titkosztos árny lebeg e ház felett. Az anya ajtajának elzárása saját gyermeke elől, különös beszédje és sikoltásai, az a valami, mit férje arcára tett s lecsillapítására használt és a fölfedezés, hogy a férj nem hált ugyanabban a szobában - mindez összevéve eszembe jutatta a Rayner közt s közötttem lefolyt ama hosszas beszélgetést mindjárt megérkezésem után, melyben elbeszélte nekem fia halálát, mely eset oly borzasztó változást idézett elő nevében és melyben említést tett azon heves kitörésekről is, melyek neki olykor a legkomolyabb, a legrettenetesebb aggodalmat okozzák.

Ekkor megértettem, hogy Rayner elméjét félti nevének.

Most Haidée története azt a tünődést kelté fel bennem, vajjon nem lappang-e olyas valami titok e családban, melyről nekem nincs sejtelmem? Mit szenvedhetett Rayner előttem mindig derült, szívélyes és kedves, szelidnek mutakozó lelkülete egy oly nőhöz kötve, kinek érzéketlen hallgatagsága minden pillanatban vad örülesi roamba törhet ki, kétszeresen kellett szenvednie a titkos tusakodás folytán, mert a gyermek előadásából következtetve - mind a két éjszakán, a férj eleinte csak szelid figyelmeztetéssel kísérlé meg a beteg nő kedélyének lecsillapítását s a második éjjel is halknak és szelidnek mondta a gyermek atyjának hangját, míg végre kénytelen volt nevének az enyhülést talán más módon megszerezni.

Ekkor ébredt fel bennem a gyanu Sarah ellen s kezdtem sejteni, mi tehette őt oly fontos egyéniséggé a házban. Talán felelős őre volt ő Mrs. Raynernek az esetre, ha azt ép elméje férje távollétében hagyná el s el volt látva utasítással, hogy szükség esetén annak segítségét pótolhassa?

Haidée elbeszélésének egyetlen megfejtése az elmondottakon kívül még az lehetett volna, hogy Rayner, a mindenkire nyájas, szívélyes, előzékeny ember, ideges és hideg nevéhez a meghatottságig gyengéd és figyelmes férj, a legfurfangosabb képmutató, ki az önfeláldozó szeretet látszata alatt kinezta nevét. De e feltevés esztelenség, mert hiszen a férj ilyenén kiszámított álnok viseletét neje könnyen megakadályozhatta volna.

Sem a félörült nő, sem a boldogtalan férj nem keltett bennem oly részvétet, mint a szegény gyermek, ki anyja fékezhetetlen kiáltozásai és neki mondott szavai dacára sem sejté annak örülesi rohamait. Különös volt mindenestre, hogy az ily rohamok csakis éjjel fordulnak elő, gondolám először; de akkor eszembe jutott, hogy aznap, melyen neki Bede Ádamból olvastam elő fenhargon a társalgó szobában, mily könyekig meg volt hatva minden látszólagos ok nélkül, és hogy izgatottsága mily hirtelen lecsillapult férje belépésével, legalább is pillanatra; mert hogy azután mi történt, mikor eltűnt vele abban a titkosztos hálósobában, mely előttem mint valami bűvös varázskamara tűnt fel, miként tudhattam volna én?

Közvetlen eredménye a gyermek bizalmas közléseinek reám nézve az lett, hogy nagy mérvben fokozódott irányában szeretetem s érdeklődésem. Csaknem elválhatlanokká lettünk ugy a tanulás ideje alatt, mint a szabad órákban, felbátorítám őt a beszédre és ő nemsokára megszokta, akár figyeltem rá, akár nem, engem hosszadalmas, végnélküli mesékkal mulattatni oly gyermekek módjára, kik nem birnak saját korukbeli játszótársakkal. Néha kért: „énekeljünk,

Miss Christie” és én belékezdtem egy-egy balladába, melyet ő aztán szabálytalan, de nem összhangzás nélküli dudolással kísért. Épen hasonló foglalkozásba merültünk egy délután is a nyitott ablaknál ülve, midőn egyszerre Mr. Rayner megjelent a kertben.

- Csak rajta, folytassák, már régóta hallgatom a hangversenyt, olyan szépen énekelnek, mint a madarak.

De persze, hogy mi nem folytathattuk az éneklést oly kritikus hallgató előtt, Mr. Rayner pedig sajnálatát fejezve ki, hogy megzavart bennünket s beléptijegy nélkül sem hagyta magát kizártni az előadásból, egész komolysággal szemrehányást tett, miért nem könyörülök az ő unatkozásán és miért nem megyek be néha téázás után a társalgóterembe énekelni, hogy szép hangomat élvezhetnék.

- Tudom, hogy helytelen mi tőlünk, téázás utáni idejére igényt tartani, miután a szabad rendelkezést megígértük önnek. Azonban igazán könyörületes cselekedet volna, ha kissé elüzné unalmunkat a zenével és társalgással, a helyett hogy az est többi részét toronyszobájában tölti el. Ma este tehát el kell jönnie a társalgóba bennünket, egy kissé szórakoztatni.

Téázás után Rayner csakugyan elővette hegedűjét, én pedig a zongorához ültem: először néhány kedvelt német dalt játszottunk, és egy egész sorozatát a majd vig, majd komoly, drámai és szenvedélyes daloknak.

Játékunk közben bejött a szobába doktor Meitland is, ki, miként nekem Mr. Rayner négy-szemközt monda, már visszavonult a működés teréről azzal a büszke öntudattal, hogy hosszas gyakorlata alatt ritkán hibázta el a szereket, melyek betegét biztosan a másvilágra küldötték.

Ő volt legközelebbi szomszédunk, s gyakran ájtott sakkozni Mr. Raynerrel, ki őt mindig meg-mattolta. Megtudva, hogy először láttam a lejátszott hangjegyeket, s ez alkalmon kívül még csak egyszer kísértem Mr. Rayner hegedűjátékát, nagy elragadtatással hallgatta a zenét, végül elbámulva kiáltott fel:

- Szent Isten! Sohasem hittem volna. Mintha csak egy és ugyanaz a lelkük lenne.

Rayner különösen mosolygott reám a doktor meglegedett tetszésének ily tulzott nyilvánulására s én is viszont nevettem a hatás fölött, melyet játékunk egy zenéhez nem értő hallgatóra tett. Midőn befejeztük és Rayner hegedűjét tokjába visszahelyezte, úgy találta, hogy annak egyik szöglete nedves.

- No, ez nem lesz így többet - tört ki. Bizony akár csak a kertben tartanám hangszeremet vagy itt ebben a barlangban - folytatá még ingerültebb felgerjedéssel. Sarah - kiáltá, az asztal felé fordulva, melyre a cseléd épen elhelyezte a gyertyákat. Vidd ezt a szobámba, de nagyon gondosan.

Az ő szobája tehát nem lehet nedves - gondolám, mert különben nem engedné oda vitetni becses hegedűjét. Jó éjt kívántam s épen akkor értem az előcsarnokba, midőn Sarah a hegedűvel eltűnt, jobbra attól a lépcsőtől, mely a dolgozó szobába vezetett, ama szárnyon át hol Mrs. Rayner szobája volt, a lépcső baloldalán.

A dolgozó szobában hál talán Rayner? Alig birtam leküzdeni kíváncsiságom kielégítését s követni szerettem volna Saraht.

Valamennyi szobát ismertem a felső emeleten, a gyermek-szobát, hol Móna aludt Jane-nal, a szakács szobáját, Sarahét, de az általam elhagyottat kivéve, mind azt a benyomást tette, hogy régóta használatlanok. Felmentem haladéktalanul a lépcsőn, de midőn a tornyocskához vezető lépcső aljához értem, mely csak pár lépésnyire volt a hátulsó cseléd-lépcsőhöz, hallottam mögöttem Sarah gyors lépteit, letéve tehát a földre gyertyámat, lábujjhegyen felmentem a lépcső összes fokain, hol szintén volt egy ajtó, mely rendesen nyitva, sőt kifeszítve szokott

állani, onnan aztán lenéztem. Nagy mulatságomra szolgált láthatni, mily mérgesen rázza meg Sarah a hegedü-tokot, mintha az gyűlöletének tárgya lett volna; azután kivett zsebéből egy kulcsot s felnyitott egy a lépcső alján levő ajtót. Az volt tehát Rayner szobája. De midőn az ajtó kinyillott és Sarah kihuzva a kulcsot, a másik oldalról újra becsukta maga után, láttam, hogy az ajtó nem szobába, hanem a kertbe vezetett.

Hol aludt tehát Rayner?

X.

A tündéries külsejű kis Móna vezetett engem legelőször a Rayner szobájának titkát megoldó nyomra.

A hegedülés utáni nap igen nedves volt és kipillantva Haidée tanórája közben az ablakon, megláttam kis testvérkéjét az esőben idestova kalap nélkül mászkálni. Lefutottam, és nevén szólítám, mit ő figyelembe se vett, besiettem tehát esernyőmért és utána mentem. Rövid keresés után megláttam őt, a mint a fák között egy oldalösvényre fordulva, az istállók felé tipegett; én csendesesen mentem utána, többé nem is szólítottam, mert tudtam, hogy felizgatva az üldözéstől, bizonyosan elbujnák az erdőben és csak akkor jönne elő, mikor már mind a ketten jól átáztunk.

Az ólak sokkal magasabb helyre valának építve, mint a ház és sűrű lombos fákkal lévén körülvéve, el voltak zárva az utcától. Az előtt még sohasem jártam az istállók közelében; feltűnt, hogy Móna, a ki után siettem, a fal mellett ugrálva fitymáló, csufolódó torzképeket vág és a sáros földről fölszedett apró kavicsokat dobálgat az emelet két ablaka felé. Az ólakhoz érve oly hirtelenséggel kaptam fel a kis leányt karjaimba, hogy az a meglepetéstől szinte elfelejtett kiabálni; alig akartam azonban vele visszatérni a ház felé, rögtön visszanyeré bátorságát és iszonyuan sikoltozott. Szépen beszélve hozzá, megpróbáltam megértetni vele, hogy csak az ő javáért viszem be, midőn egyszerre felnyílt a felső emelet egyik ablaka, melyből Rayner hajolt ki.

- Hohó, mi a baj, gyermekorzó Miss Christie?

- Oh, Mr. Rayner, Móna a sárban ül és kalap nélkül összeáztatja magát, az pedig csak ártalmára lehet, - mondtam panaszkodva.

- Ej dehogy, nem igen látszik ártani neki. De majd ön nedvesíti át lábait, édes gyermekem, - monda. - Jöjjön föl s melegedjék a tűznél, míg én elhozom sárczipőit, még úgy se látta az én dolgozó-szobámat. Időm legnagyobb részét itt szoktam tölteni festésszel elfoglalva és szivarozgatva, ha esik az eső és ki nem mehetek. (Beszédje közben szájában szivar és kezében festő ecset volt.) Nem kellemetlen önnek a terpentín vagy füst szaga?

- Oh dehogy, Mr. Rayner! De nem megyek be, köszönöm. Tanulni kell Haidéeval.

- Boldog Haidée! Bár én is oly fiatal lehetnék, hogy még öntől leczkéket vehetnék.

Rayner még sokáig kihajolva maradt az eső daczára, én azonban kötelességem tudatában többet nem is szólva, kicsiny zsákmányommal visszasiettem a házba.

Sarah tehát műtermébe vitte el hegedűjét. De vajjon ott is alszik-e Rayner? nem, mert az esetben nehezen szólított volna arra fel, hogy nézzem meg fészket. És megvallom, azt nem is szívesen tételeztem fel, hogy ő ott magának kényelmes, meleg otthont tartson, míg a családja a hegy alatti mocsáron oly nedves kigőzölgésű házban lakott. Nem, az nem hasonlít Raynerhez, gondolám visszaemlékezve, mily gondosan rendezett be egy csinos száraz szobát még nekem is, a nevelőnőnek. Mind a mellett előttem lebegett Reade gyanakvó arcza, ki oly határozottan vádolá.

Azon éjjel folyton a felett tünődtem, vajjon Rayner úgy, miként vádolták, csakugyan házon kívül szokta-e tölteni éjjeleit?

A következő éjjel oly erős szél dühöngött, hogy a kertben a fákat tördelte ki, és döntötte meg, kicsiny tornyocskám körül is csak úgy üvöltött, sőt becsapta a cselédlépcsőnek rendesen kitért ajtaját is, megrecsegtetve azt sarkában. Sokáig ültem könyvem mellett, de végre nem birtam

már tovább kiállani a rémes hangokat és tudva, hogy már az egész háznépe régen alszik, lehetőleg halkan lesurrantam a földszintre, felsiettem a hátsó lépcsőn és kezem már épen az ajtót érinté, hogy bezárjam, midőn az ajtó alatt gyenge világosságot vettem észre. Hangot nem hallottam. Sietve visszafutottam oly gyorsasággal, hogy gyertyám kialudt; ekkor aztán megállottam, nem annyira azért, hogy az illető kilétét megtudjam, hanem inkább azért, mert szívem hevesen dobogott s nem mertem a félelemtől meg se mozdulni.

A bágyadt fény mindig közelebb jött s midőn már szorosan a lépcső aljához ért, kivehettem, hogy az egy éjjeli lámpából ered, melyet egy férfialak tart kezében. Vajjon fel fog-e jönni a lépcsőn? Visszafojtott lélekzettel várakoztam, de a következő pillanatban csaknem felkiáltottam örömemben, mert az alak fejének mozdításáról felismertem Raynert. Ő nem látott engemet; beilleszté a kulcsot a zárba, felnyitotta s oly gyorsan, oly nesztelenül tette be az ajtót ismét maga után, hogy pillanatig majdnem azt hittem, káprázat volt csupán az egész általam látni vélt jelenet. Óvatosan, reszkető kézzel bezártam az ajtót és bementem szobámba, nemcsak mélyen elszomorodva a felett, hogy Reade gyanuja mégis indokolt, mert most már azon nem kételkedhettem többé, hogy Rayner az ólak felett aludt, de borzadályos félelemmel is el valék telve azon ember iránt, ki oly hirtelenséggel és oly nesztelenül tud eltűnni éjnek idején, mint valami kísértet.

Mire felébredtem, üde reggel volt, a szél már megállott, - a nap besütött kelet felé néző ablakomon és összes estéli kellemetlen benyomásom elenyészett; Rayner ebéd után elhozta a társalgó szobába aznapi vázlataival telt tárczáját s dicsérő bírálatomnak megörült (atyám festő lévén, értettem valamit a festészethez).

Rayner azt indítványozván, hogy lefesti arczképemet, még az nap délután mintául ültem neki az ebédlőben; arra kért, hogy másnap műtermében folytathassa; midőn pedig erre azt az ellenvetést tettem, hogy leczkéimet nem mulaszthatom el annyiszor, azt a feleletet nyertem, hogy reggel az egész család oda fog vándorolni, s hozzá füzé azt a megjegyzést is, hogy akkor talán én is meg leszek elégedve.

Másnap délelőtt tizenegykor tehát belépett a tanszobába Mrs. Raynerrel együtt és mind a négyen keresztül sétáltunk a kerten, felmentünk a kocsiszin felett levő tágas szobába, mely még sokkal kényelmesebbnek mutatkozott, mint a minőnek elképzeltem.

A padlózat ki volt fényesítve, két szép szőnyeg terült el rajta, egyik szép tigrisbőr, a másik még szebb oroszlánbőr, Haidée reájuk telepedett és egész ottlétünk ideje alatt folyton az oroszlán fejét czirógatta, dédelgette. A szoba tulsó végén egy benyiló volt, melyről azonnal sejtettem, hogy az Rayner hálóhelye. A porcellán kályhában vigan pattogott a tűz, előtte a folytonos használattól már kissé nagyon kopott, de nagyon kényelmes, puha, ruganyos támlásszékek állottak, a falakon képek függtek, volt továbbá a szobában egy faragott sötét tölgyfaszekrény, különféle kecses szép tárgyakkal telve, s azonkívül még egy diófa-asztal, végül pedig ott állott a festő állvány festő-vásznakkal, félig bevégzett rajzvázlatok és tanulmányokkal.

Mrs. Rayner maga is oly célzatos sóvár tekintettel nézett körül a szobában, mintha sohasem látta volna még, azután minden megjegyzés nélkül elővéve kötését, csendesén dolgozni kezdett, mialatt én újra mintául ültem, miként a megelőző napon.

Két órai munka után felszólított bennünket Rayner, néznők meg vázlatát, mely egy nagyon csinos leányt ábrázolt nagy, az enyémnél kevéssel nagyobb sötét szürke szemekkel, piros ajka egy kicsit kisebb volt az enyimnél, fogsora kevéssel fehérebb, üde arczszínének fehérsége tejszinűbb, pirossága pedig valamivel élénkebb volt, mint az enyém, s a fej tetejére illesztett hajtekercs is fényesebb és lágyabb volt az én hajamnál. Mind a mellett a kép egészben véve egy keveset hasonlított hozzám, és szinte megsértve éreztem magam, mikor Mrs. Rayner nála

szokatlan elmésséggel azt jegyzé meg, hogy férje hízelt nekem, noha magam is jól tudtam, és láttam, hogy igaza van. De Rayner kijelenté, hogy lehetetlenség arczképben hízelt egy szép nőnek, mire Mrs. Rayner elfordulva csak vállat vont és elhagyta a szobát. Haidée is felkelt, készült utána menni, de a küszöbön megállott, hogy az oroszlanra s azután reám is még egy utolsó szeretetteljes pillantást vessen.

- Ön kitünő minta, mert igen nyugodtan ül. Milyen jutalmat adjak én önnek, hogy még csak nem is pislog s meg se mozdul, minden más üzletszerű mintától eltérőleg?

- Semmit, Mr. Rayner, hiszen köszönettel én tartozom önnek. Mindenki hiuságának hízelt, ha lefestik arczképét. A hízelt pedig mindenkor elég jutalom a nőnek, a mint állítják, - mondtam s nevetve siettem Haidée után.

- Majd talállok én annál valami tartalmasabb jutalmat is, - mondtá Rayner halk hangon, félig önmagához beszélve, és szavait nyájas mosolylyal kísérve.

Aznap délután alig futott ki leczkéje végeztével Haidée a tanszobából, mikor Rayner belépett hozzám, egy ócska kopott kis tokot tartva kezében.

- A szegény festő nem feledkezett meg ígérteréről, ha szabad azt ígérternek nevezni, - mondtá alázatosan. - Ime, tekintse meg, mit érdemelt ki a nyugodt üléssel.

Az ablakhoz vezetett, s felnyitá a tokot, miközben merően arczomra függeszté szemeit. Az ékszerok kopott veres bársonnyal volt bélelve, kétségtelenül nem azon ékszer számára készítettett, melyet tartalmazott. Egy szivalaku nagy nyakék volt benne, melynek kövei oly ragyogó tüzzel világítottak, hogy azokhoz hasonló pompás gyémántokat életemben még sohasem láttam. Megpillantása azonban nem gyönyört, de rémületet gerjesztett föl bennem. Nem birtam elnyomni a meglepetéssel párosult csodálat nyilvánítását.

- Ez a legremekebb ékszer, melyet valaha láttam, - szóltam végre.

- Szereti ön a gyémántot? - kérdezé halkán.

- A gyémánt igen szép, a legszebb ék valamennyi drága kő között, - feleltem akadozó hangon.

- Szeretné-e, hogy haja, nyaka és karjai úgy fel legyenek ékesítve gyémántokkal, mint egy hercegnőé? - kérdezé még mindig suttogva, de oly különös modorban, hogy magam sem tudtam, komolyan beszél-e vagy csak tréfál?

Ránéztem és erőltetett nevetéssel mondtam:

- Én? óh nem! Magam számára nem vágyom gyémántokra; valóban furcsán is néznék ki velök. A gyémánt csak előkelő gazdag urhölgyeknek s nem nevelőneknek való.

- A nevelőnőkből néha lehet előkelő, gazdag urhölgy is, nemde? - mondtá visszatérve szokásos könnyű modorához.

- Ugy hiszem, a legtöbb nem lesz azzá, - felelém hasonló modorban.

- Nos, hát feltéve, hogy nem lesz a nevelőnőből előkelő delnő, nem viselheti-e azért, ha azt igaz uton megszerzi?

- Ne érezze magát sértve s ne haragudjék reám, Mr. Rayner; de már a gondolat is teherként nyomná lelkemet éjjel-nappal, hogy ily értékes tárgyat bírok.

Rayner hosszasan felkaczagott.

- Oh, maga igénytelen kis teremtés! Sohasem hittem volna egy londoni hölgyet oly tapasztalatlanak, hogy közönséges cseh üveget gyémántnak nézzen - mondtá jókedvvel... Ezek a függők, melyeknek roppant nagy értéke annyira elijeszti önt, nem érnek többet ötven shilling-

nél. Érdemes se volt tokot csinálni számára; nézze, láthatja, hogy egy ócska tokba helyeztem, mely egykor mellűt tartalmazott. Nem, nem, édes gyermekem, nem kell úgy elrémülnie a nagy értéktől, mert az ugyancsak csekély. Előttem ugyan becses ez ékszer, de egészen más okból. Nézzen ide.

Megfordítá a nyakéket, egy monogrammot és az 1792-ki keletet fedeztem fel hátulján. Elolvasám a monogramm betűit „R. G. D.”

- G. D. R., - javítá ki Rayner. „Gervas D. Rayner” saját kezdőbetűim és atyám, valamint nagyatyámé is az volt. Mert ennek egyedüli értékét épen az képezi, hogy nagyanyámé volt. De nekem számos ereklyém van tőle; nőmnek is temérdek ékszere fekszik a bankban, melyeket sohasem visel: ön tehát senkit sem foszt meg általa és igen lekötelezi egy öreg barátját (már nevezhetem így magamat) e csekélység elfogadása által. Majd a téához összegyülekező egész család jelenlétében fogom azt átnyújtani, meg lesz-e úgy elégedve, maga szerény, igénytelen kis lány?

Átvettem tehát a legkellemetlenebb érzéssel az ékszert, bár iparkodtam érzelmemet elrejtteni és megköszöntem, a mennyire képes valék.

Ő pedig, ígéretéhez hiven, így szólt nejéhez az estelinél:

- A legnagyobb küzdelemmel s rábeszéléssel tudtam csak rábírni Miss Christiet, hogy legyőzve büszkeségét, viszonzásul abbeli szivességéért, hogy nekem mintául ült, elfogadjon egy pár penny értékű csekélységet, melyről csaknem kimondta nekem, hogy viselni sem érdemes.

- Oh, Mr. Rayner!

Oly különös, a valótól eltérő színben mutatta be vonakodásomat, mintha tulcsekélynek tartottam volna ajándékát. Pedig nagy különbség van ötven shilling és pár penny értéke között is.

Láttam, a mint a szobában levő Sarah igen szűró tekintetet vetett rám, mintha azt gondolná, hogy nevelőnőknek még értéktelen ékszert sem szükséges viselni, sőt Mrs. Rayner sem igen látszott örülni.

A gyönyörű ékszer, melyet megcsodáltam ugyan, de melyre nem vágyódtam, mindenesetre sokkal több kellemetlenséget, mint örömet szerzett nekem. Még ugyanaz este okozója lett egy újabb kis kellemetlenségnek. Felmenve szobámba, hátradültem karszékembe, mely háttal állt az ajtóhoz, és kivéve zsebemből a tokot, gyönyörködni kezdtem az ékszerben. Valóban gyönyörű volt, s a mint úgy csillogott, szikrázott az esthomályban, elgondoltam magamban, hogy ha ez ékszer csakugyan csehüveg és csak ötven shilling értékű, igazán nagy kár valódi gyémántért pénzt adni, mely oly sokkal drágább és nem lehet szebb ennél.

Midőn később a világossághoz tartva, végre gyönyörüséget kezdtem találni a tudatban, hogy az ékszer sajátom, egy hang szólalt meg mögöttem:

- No lám, hát ez az a krajczáros csekélység?

Persze, hogy Sarah szólt. Vízet hozott fel számomra, pedig korsóm tele volt. Gúnyos hangja és a kiséretül szolgáló fitymáló nevetés nagyon felháborított. Becsaptam az ékszertokot.

- Mr. Rayner természetesen nem adhat senkinek olyasmit, mi csak két krajczárt ér, Sarah, - feleltem hidegen.

- Csakugyan nem, kivált oly szolgálatokért, minők az önéi, kisasszony.

És ezt oly gonosz, csipős hangon mondá, hogy a mint a szobát elhagyta, földre löktem az ékszert tokostul és zokogásban törtem ki.

XI.

Midőn Sarah elleni elkeseredésem fakasztotta könnyeimet felszáritva leültem kedves kar-székembe, elgondolkoztam, vajjon miért gyűlölhét engemet annyira az a személy?

Ekkor eszembe jutottak néhány általam ismert nevelőnőnek tapasztalatai és arra a következtetésre jutottam, hogy Sarah alkalmasint oly családoknál lakhatott előbb, hol a nevelőnők lenézettek és elhanyagoltattak a növendékek szülői által, s így szinte szégyenletesnek tűnt fel neki, hogy engem sokkal jobb bánásmódban részesítenek, mint társnőimet.

Mivel már ugyanis viseltem egy órazsinóron függő emléket nyakam körül, a csillogó ékszert szépen a fiókba zártam. Az emlék egy régi pénztárczából készített kis zacskó volt, melybe Readenek azt a pár bocsánatkérő sorát tartalmazó levélkéjét rejtettem, melyet menhelyemen a kapott rózsákhoz tűzve találtam. Megelégedtem ezzel a kevésbbé fényes ékkel, a melyet már viseltem. Sarah látta ugyan már, persze csak a zacskót, mert egy este nagyon fázzván, Rayner rendeletére egy csésze téát akkor hozott fel számomra, midőn már levetkőztem. Észrevettem sóvár tekintetéből, melylyel nagy sötét szemeit reá függeszté, mily kíváncsi volna látni belsejét, és szinte örültem magamban, hogy nem teheti.

Szombati napon kaptam az ékszert. Másnap a szertartás végeztével szokás szerint kint álltunk a templom udvarán a temető mellett, várva, míg Mr. és Mrs. Rayner jelt adnak, hogy Haidéával haza induljunk; Reade a sírköveket nézegetve járkált mindaddig, míg a templomból kitóduló nép elvonulása után mi is elhaladhattunk előtte, ekkor megszólított bennünket:

- Oly hosszúnak tetszett nekem az idő kedd óta.

Kedden cseréltük ki csomagjainkat a boltban. Komolysággal mondtam:

- Épen öt napja.

- Igen, de oly hosszú napok valának azok, - suttogá ő.

- Az nem lehet - felelém, a napok most már naponta fogynak és így kurtábbak.

- Nem tapasztalta még ön, mily hosszú a nap, ha valakit látni vágyunk, és nem lehet. De ön talán mindennap láthatja azt, a kit legszívesebben lát.

- Én anyámat szeretném látni legjobban, ő pedig igen távol van, - felelém elkomolyodva.

- Áh, igen! természetesen! De én most nem családtagra gondoltam.

- Talán azokra a szép leányokra gondolt, kik a mult vasárnap az önök parkjában ültek?

- Ethel és Katie? Óh, nem gondoltam reájuk! Azokat eleget látom. Majd eljönnek megint az iskola ünnepére. Meg se foghatom, hogy mért nem elégednek meg a saját téa-estélyeikkel. Nem! én egészen más valakire gondoltam. Nem találja el, kire?

Most már határozottan engem nézett. Azonban a szavait követő szünet alatt Rayner csintalankodó hangját hallottuk.

- Laurence nagy csodálattal látszik viseltetni a mi kis Miss Christienk iránt, mit gondol, Mrs. Reade?

Nem hallhattam a nő feleletét, de elégületlennek tűnt fel a hang; és a következő perczben már meglehetősen élesen szólítá fiát, szemrehányást téve neki a várakozásért. De még azután pár perczig mindnyájan ott maradtak a templom udvarán és feltűnt nekem, hogy Rayner folyton csevegett Mrs. Reade-del, kit nagyon látszék érdekelni az, a mit neki beszélt.

Ez a hét nagyon sok dolgot adott a parochián. Az iskolai ünnep megtartását, melyre már rég készültek, s mely részben a vidék betegei, részben pedig a vízkárosultak javára rendeztetett, szombatra tüzték, másnap pedig az aratási lakomát készültek megtartani.

A Reade kisasszonyok a templom földszítését vállalták magukra, míg a pap feleségének elég dolgot adott a terem és a mellékhelyiségek elrendezése az iskolai ünnepre.

Másnap hosszabb sétát tettünk Haidéével; visszatérve, az előcsarnokba Jane fogadott bennünket titkolódzó módon e szókkal:

- Oh, Miss Christie a fiatal Mr. Reade kereste önt távolléte alatt és szerette volna látni! Valami üzenetet hozott számára. És mikor ajánlkoztam, hogy majd elmondom üzenetét, azt mondta, hogy inkább ír, mert a dolog fontos. Írt is önnek egy levelet; de tessék elhinni, nem tehetek róla, Sarah vette át s átadta azt Mr. Raynernek. Hiába mondtam neki, hogy hiszen a kisasszonynak szól, rám se hallgatott.

Felmentem az emeletre, nagyon bosszankodtam a kiállhatatlan Sarahnak ez újabb impertinenciája felett. Mihelyt beléptem az ebédlőbe, mosolyogva jött eléem Rayner s kezembe adta a levelet.

- Itt van egy billet doux, melyet az ön számára hagytak itt, Miss Christie. Nos kitől várt ön ilyet?

- Senkitől, Mr. Rayner, felelém, mélyen elpirulva.

Feleletem nem volt valótlan, mert tudtam, hogy a levél semmi olyast nem tartalmazhatott, mire Rayner célzott, s az nagyon valószínűleg csak Mrs. Maitlandnak valami megbízását foglalta magában.

Azonnal felbontottam, hogy megmutassam, miszerint semmi okom sincs rejtegetni a levelet, íme tartalma:

„Kedves Miss Christie! Nővéreim tulságosnak találják a teendőket a templom építése körül s attól tartanak, hogy nem lesznek képesek feladatuknak eleget tenni. Nem lenne-e oly szíves átvállalni a munka egy részét? Ha nem tagadja meg közreműködését, akkor holnap reggelizés után úgy két óra tájban átlövagolok a kézimunkákkal.

Igaz hive

Reade Laurence.”

Ha jól emlékszem, kissé lehangolt a levél tartalma, de mégis be kell ismernem azt az előnyét, hogy legalább minden gond nélkül felolvashattam, épen azon tűnődtem, átnyujsam-e azt megtekintés végett, midőn észrevettem, hogy a belső lapra még pár szó van írva, úgy tettem tehát, mintha az figyelmemet elkerülte volna s visszahelyezve a borítékba, zsebembe rejtettem.

Az ebéd végtelen hosszan tartott aznap, pedig alig vártam, hogy véget érve lemehessek a tanszobába, hol újra elővehessem leveletemet. A belső lapra a következő szavak voltak írva:

„Miért volt ön oly hideg vasárnap?”

Nem volt alkalmam választ küldeni s nem tehettem egyebet, mint bevárni a másnap délutáni két órát. De azt hiszem, képes lettem volna aznap örömben az egész leckeidőn át mint egy operai hősnő énekelni.

Értesíteni Raynert az időről, melyben Reade a kézimunkák áthozását ígérte, nem tartottam szükségesnek; két óra után rendszerint ugyanis valamennyien a társalgószobában szoktunk

együtt lenni. De másnap, épen azon a napon, midőn az átvállalendő kézimunkák magyarázatáról kellett értesülést nyernem, Mrs. Rayner egyenesen felkért, lennék szives helyette még az aznapi délutáni postával elküldendő néhány levelet megírni. Szerettem volna legalább a társalgó-szobában elvégezni a nyert megbízást, de Mrs. Rayner megelőzött, mondván:

- Tudom, hogy szivesebben foglalkozik zavartalanul saját szobájában, vagy talán a tanszobába küldjem át kávéját?

- Inkább a szobámba kérem - felelém, s elnyelni iparkodva bosszankodásomat, felmentem az emeletre.

Épen befejeztem egyik ostoba levelet, mely bizony nem volt valami fontos, midőn kopogtatnak az ajtón, melyen Jane felhevülten, nagy kaczagással lépett be hozzám.

- Oh Miss, egy csomagot hozok, mely miatt Sarah nagyon dühösködik! - mondá, folyton kacagva. Lódobogást hallva, kifutottam az udvarra, hol Mr. Readet találtam lóháton, ki e szavakat intézte hozzám: „Vigye be ezt, kérem a tanszobába, Miss Christie részére;” én átvettem s a társalgó szobába akartam vele bemenni. De láttam Miss, hogy ön se ott, se a tanuló szobában nincs.

Pedig minden áron meg akartam előzni a vén Saraht, ki egyszerre rám rontott e szókkal: „Add ide, majd felviszem én Miss Christienek.” De nem addig van, mondtam neki és már félig feljöttem a lépcsőkön, midőn ő utánam futott, de én fürgébb voltam nála, és ime, itt van a csomag, Miss Christie, - mondá, elhelyezve a csomagot az asztalra.

- Köszönöm, Jane, - mondtam csendesen. Néhány kézimunka van benne a templom számára, melyet Miss Reade küldött át.

Jane arcza elkedvetlenedett egy kicsit, de mintha valami új eszme villanna át agyán, újra kacagni kezdett. Elvágтам a zsineget és szavaim igazolásául felbontottam a csomagot, megmutattam neki a piros flanellt és a buzakalászokat, melyeket jelvény gyanánt kellett alkalmazni a szöveg betüihez. De a közepén ismét egy levél s egy papirba takart doboz volt, mindkettő Miss Christienek czimezve, minek láttára a kis Jane öröme újra elfojthatlanul kitört.

- Tudtam én, - kiáltott fel, de hirtelen elhallgatott és e szókkal, „bocsánatot kérek, kis-asszony”, elkomolyodva távozott.

Azonban lefelé sietve a lépcsőn, újra kitört jó kedve. Távozása után felnyitottam a következő tartalmu levélkét:

„Édes Miss Christie! Bátor vagyok pár késői rózsát küldeni önnek egy oltalmazott helyen álló rózsatőről, hol a sok eső nem ronthatta meg. Remélem, nem lesznek dohány-illatuak, de jobb dobozt nem találhattam számukra. Majd magyarázatát adom eljárásomnak, a mikor megengedi, hogy láthassam. Öszinte hive Reade Laurence.”

A rózsák szivardobozba voltak helyezve, és míg benne feküdtek, csakugyan dohányillatot terjesztettek; de különös, én ez illatot kedvesebbnek találtam még a rózsa illatánál is.

Oly boldog valék ez este, hogy szinte örültem, midőn Rayner felkért, kísérném zongorán hegedűjátékát.

Éreztem, hogy még sohase játszottam oly érzéssel, mint akkor este.

Rayner is annyira át volt játékomtól hatva, hogy nem szünt meg folyton kérni „csak még egyszer, még egyetlen egyszer,” mindaddig, míg csak Mrs. Rayner át nem ment saját szobájába. Én még akkor se untam meg a zenélést, el tudtam volna játszani akár éjfélig.

Az óra épen fél tizenegyet ütött, mi már nagyon késői időt jelzett Aldersben, midőn a „Voi che sapete” áriát fejeztük be.

- Hát ez hogy tetszik önnek? - kérdezte Rayner, hanem ekkor már letette hegedűjét és egy széket tolva mellém, ujjait a zongora billentyűire helyezve, ismétlé a dallamot.

- Ismeri ön a szavakat is? „Voi che sapete, che cos é amore” dudolá halkan. Tudja-e, mit jelentenek e szavak?

- Oh igen! - mondtam kissé szinte büszkélkedve csekély olasz nyelvismeretemmel. „Te, ki tudod, mi a szerelem.”

A széket kissé hátra tolva hallgattam halk éneklését. Sohasem emlékszem, hogy szerelmi dal azelőtt valaha annyira meghatott volna engem, csaknem sirni tudtam volna, a mint fejemet lehajtva s lélekzetemet visszafojtva figyelmesen hallgattam, nehogy egyetlen hangot is elvesztsek. Midőn elvégezte, megfordult; én se mozdulni, se szólani nem valék képes, ő azonban felugrott székeről, az ablakhoz lépve felnyitotta azt és kihajolt rajta.

- Majd megfulok, oh, mit adnék egy velencei erkélyért - monda - jöjjön ide, kis leány.

Engedelmesen felkeltem. Rayner egy meleg köpenyt vetett vállaimra s az ablakhoz vezetett.

- Nézzen fel, gyermekem, mily szépen világít a hold ott a fák lombjain keresztül. Nem szeretné ön Velenczében, a szerelem szülőföldén, holdvilágnál hallgatni az édes dalokat?

- Én nem vágyom innen sehová, Mr. Rayner - válaszolám, boldogan mosolyogva a holdvilágra.

- Miért?

Nem mondhattam meg neki az igazi okot.

- Az egész világot szívesen odaadnám, ha e pillanatban azzal a nővel, a kit szeretek, Velenczében lehetnék. Ott meg tudnám a szerelmet vele is értetni.

Meglepett Rayner hangjában a szenvedélyes gyöngédség, mire hirtelen egy merész kérdés jött ajkamra.

- Akkor hát miért nem viszi őt oda, Mr. Rayner? - mondtam komolyan.

A mint reá mosolyogva tölem telhetőleg csendesen beszéltem hozzá, magam is megrémültem vakmerőségemtől, mert szemei még sokkal sötétebben villogtak és egész arcán rendkívüli kifejezés vonult át. Látva, mily hatást idéztek nála elő szavaim, ideges hévvel szoritottam meg kezét, attól félve, hogy tán megsértettem őt s így szóltam:

- Bocsásson meg nekem, Mr. Rayner, hogy ezt a tárgyat érintettem; de hiszen ön beszélt arról először, nemde? Én oly gyakran csodálkoztam már azon, miért nem viszi el őt innen. Oly fájdalmasan esik nekem, hogy ön, ki annyi rokonszenvet érdemel, oly elzárkózott életet folytasson, a hitves érzéketlensége miatt, kihez kötve van, mint azt nekem önmaga elmondta.

Rayner oly élvezettel látszék magába szivni szavaimat, mintha azok valami életitalt tartalmaznának; éreztem kezén, hogy valósággal reszket; azáltal magamat biztosabban érezve, folytattam:

- Higgye el, ha elvinné őt innen, jóllehet nehézségekkel járna eleinte rábírni a távozásra, ön szívélyes nyájasságával mégis keresztülvihetné, hogy új arcok, új emberek közé menjen, s én hiszem, hogy ő akkor új életre térne, átlátná, mennyivel jobb férj ön, mint sok más, és épen úgy szeretné önt, mint egykor. Óh nem is tudna ellentállani, hiszen ön oly kedves, olyan jó.

Rayner meglepetve s zavarodottan nézett rám, arcza elborult s oly zord kifejezést öltött, hogy szinte megrémültem tőle. Hirtelen visszarántottam kezemet, melyet kezében tartott és a szoba háttérébe vonultam.

Ő utánam jöve, újra megfogta a kezemet, és mikor együgyűségemben összefüggéstelen mentegetéseket rebegtem, arcza újra átváltozott s olyan nyájas lett, mint rendesen volt; bár nekem némileg szomorúnak látszott.

- Ne féljen, engem nem sértett meg véleményének nyilvánításával. De ön nem tudhatja, nem is sejtheti, miként is sejthetné egy önhöz hasonló gyermek, mennyit szenvedhet s mennyit kénytelen eltűrni egy férfi, hogy a világgal nyílt homlokkal szállhasson szembe. Azt hiszem, nagyon megsajnálja ön, ha ismerné lelkiállapotomat.

- A nélkül is, hogy ismerném, sajnálom, - felelém lassu hangon.

Rayner hozzám hajolva perczig mélyen szemem közé tekintett. Azután elnevette magát.

- Kis hamis! Az ily nagy szürke szemeknek szenvedélyeseknek kellene lenni, és az önéi oly hidegek, mint a tó csendes napon. Ön bizonyosan habléány, kinek nincs szive.

- Oh, Mr. Rayner! - szóltam duzzogva s a zongorához léptem, elrakni a hangjegyeket.

- Hagyja csak, majd elrakom én azokat, - mondá szokott hangján. - Elég sokáig feltartóztattam már. Jó éjszakát, habléány.

Csaknem attól féltem, hogy újra meg akar majd csókolni, mit én, nehogy másodszor is megbántsam, nem mernék visszautasítani. Lehetőleg gyorsan szoritottam vele hát kezét, felkaptam gyertyámat és felfutottam a lépcsőkön. Igazán bosszankodtam magamra hidegségemért, pedig hiszen én nem akartam visszautasító lenni.

Tény azonban az, hogy egész este kizárólagosan csak Readere gondoltam.

XII.

Fölérve a lépcső első szakaszára, meglassítám lépteimet, nehogy a gyermekszoba mellett elhaladva, fölébresszem Monát; halkan lépdelve végig a torony lépcsőjéhez vezető folyosón, eszembe jutottak Rayner szavai, és én nem tudtam felfogni, miért nevezett engem habléánynak, s mit értett az alatt, hogy nekem nincs szívem?

Ily elmélkedések közt jutottam fel a toronyba, égő gyertyával kezemben s kinyitottam szobám ajtaját.

Ámbár teljesen csendes volt az éj, én pedig nagyon óvatosan jártam, midőn beléptem az ajtón, gyertyám mégis kialudt, mintha hirtelen szélroham fujta volna el; nekem úgy tetszett, mintha emberi lélekzést éreztem volna. Kissé összerezzenve, hirtelen előre léptem s megkísérlém áthatolni szemeimmel a sötétségen. De lehetetlen volt látni, miután a kandalló tüze elhamvadt, az ablakfüggönyök leeresztvék, sőt még a táblák is be voltak téve, úgy hogy egyetlen hold-sugár sem hatolhatott be.

Ijedten állottam egy perczig a szoba közepén, azután óvatosan lépdeltam a kandalló-párkányhoz, hol gyufadobozomat szoktam tartani. Keresés közben ujjaimmal tapogatva a különféle tárgyakat, könnyű zajt csináltam, sőt le is ütöttem egy porcellánfigurát, mely a kandalló rácsozatába ütődve darabokra tört, ugyanakkor azonban más különös neszre lettem figyelmes-sé, mely az ágy és ajtó között álló kályhaellenző mellől eredt, midőn pedig hirtelen megfordultam, egy az ajtón kisurranó alakot vettem észre. Megkülönböztetni nem tudtam senkit, s visszafojtva a rémület sikoltását, kirohantam s a látkörömből eltűnő alak után kapkodtam a légbe, de nem találtam semmit.

Ekkor tetőtől talpig reszketve visszamentem szobámba, hol alig mertem bármely irányban is mozdulni, attól félve, nehogy ismét valami más rémes alakkal találkozzam. Bezártam magam után az ajtót, de akkor meg az a félelem gyötört, vajjon nem zárkóztam-e be valamely még sokkal kellemetlenebb látogatóval; a legkisebb zörejre összerezzenve, ijedezve a saját léptem alatt ropogó padozat zajára is, újra keresni kezdém gyufámat a kandalló párkányán. Kezem annyira reszketett, hogy sok idő telt el, míg meggyőződtem, hogy a gyufatartó nincs ott, akkor visszatapogatóztam az asztalhoz, de a gyufát sehol sem találtam. Végre csodálkozva, hogy az már előbb eszembe nem jutott, az ablakhoz mentem; kinyitottam a táblát és félre huztam a függönyöket; a hold csak gyéren világított be, mert minden pillanatban eltakarták a felhők, világossága csakis rémes árnyékokat vetett a szobába, mi felizgatott állapotomban ijesztőbb hatással volt rám a sötétségnél is. Ismét a gyufakereséshez kezdtem, de csak nem tudtam megtalálni sehol.

Lehetetlen volt levetköznöm a kísérteties hold fényénél, mikor képzelődésem minden sarokban sötét alakokat vélt látni és a legkisebb neszre ijedten fordultam vissza; elszántam magamat újra lemenni a földszintre, hogy gyertyámat ott gyujtsam meg. A konyhában biztos-ra vettem, hogy gyufát találok.

Elindultam tehát lefelé a hátulsó lépcsőn, melyen azelőtt még sohase jártam, szerencsésen lejutva az emeletre, balra fordultam, s két ajtó előtt találtam magamat. Az egyik egy kamarába nyilott, a másik be volt ugyan téve, kulcsa azonban a zárban lévén, megnyomtam a kilincset, csakugyan a konyha volt, de épen azon pillanatban, midőn megkönnyebbülten fohászkodtam föl, olyas hang ütötte meg a fületem, mintha ezer meg ezer svábbogár hemzsegne körülöttem, minthogy azonban én kevésbé ijedtem volna meg egy sereg kísérteties emberi alaktól, mint attól, hogy lábaimmal kénytelen legyek eltaposni egyetlen svábbogarat is, iszonyodva csaptam be az ajtót.

Most már egyetlen menedékem az volt, visszatérni a lépcsőhöz és lemenni a földszintre, hol az előcsarnok asztalán biztosan találni véltem gyufaskatulyát.

Szerencsésen leértem a lépcső aljához a nélkül, hogy valakit láttam vagy bármi neszt hallottam volna, csak is a folyosón végig haladva ütötték meg hangok füleimet. Megálltam, de aztán ismét tovább mentem lábujjhegyen s a mind jobban kivehető szavakból azt következtettem, hogy azok Rayner dolgozó szobájából jönnek, mely mellett el kellett haladnom. A félig nyitott ajtón kisugárzó fényvonalnál felismertem Sarah-t. Halk, de durczás hangon beszélt és közelebb érve, akaratom ellenére megállított a következő pár, reám vonatkozó szónak hallása:

- Olyan gyermekszobába való bamba gyermekképű leány. Igazán nevelőnőnek való.
 - Több mondani valója nincs? - mondá Rayner nagyon halkan, de legfagyosabb, legmetszőbb hangján.
 - Ez minden, mit mondani akartam - felelé Sarah elfojtott hangon.
 - Akkor a baj könnyen orvosolható. Elmehet.
 - Elmehetek? El is megyek! Azt hiszi, oly könnyen helyettesíthet engem is, mint őt helyettesíthetné? - mondá a cseléd minden ura iránti tiszteletről megfélelkezve s dühtől reszkető hangon.
 - Az már az én dolgom. Maga választást akar engedni egy megfizethetlen nevelőnő és egy túlságosan fizetett cseléd szolgálatai közt. Én választottam.
 - Túlságosan fizetett! Az én szolgálataim túlságosan meg vannak fizetve? Az én szolgálataimat nem lehet megfizetni! - sziszegte Sarah.
 - Mindaddig, míg egyéb kétségtelen jó tulajdonságait a szerénységgel tetézte, érdemeihez méltóan jutalmaztam. Most azonban, hogy az okosság határain túl ragadtatva magát, a féltékenység és bosszu esztelen érzelmeivel bibelődik, mint valami eszeveszett leány, becse nagyon alászáll. Maga már nem fiatal leány többé, Sarah és állása azóta nagyon megváltozott a saját javára. De ha a változást nem fogadhatja el, akkor jobb, ha távozik.
 - És ön eleresztene engemet egy... egy új jövevény miatt? - kérdezé a szenvedélyes asszony.
 - Én senkit sem küldhetek el házamból egy másik szeszélye miatt, bármily becses volt is egykor az a cseléd.
 - Becses volt! csak volt? Az én munkám még nincs befejezve, és ha ön mellett nem dolgozom, akkor ellene fogok működni, - tört ki indulatosan. Majd...
 - Ne oly hangosan, ne oly hangosan. - csitítá Rayner. - Majd meglátja, hogy nélkülem nem lehet oly biztosan fölfelé haladni, Gooch Sarah.
- Ugyanazon az éles hangon beszélt, mint már párszor hallottam őt, oly hangon, mely mindig borzadályt keltett bennem. Ekkor azonban hirtelen derültté, csaknem behizelgővé változott át.
- Nos, hiszi-e, hogy képes lesz nélkülem működni, épen úgy, mint én maga nélkül?
- Szünet állott be. Sarah egyszerre zokogásban tört ki és szenvedélyes sirás közt könyörgött részvétért, bocsánatért.
- Miért oly kegyetlen? Hogy lehet így beszélni szolgálataimról, tehát már mindenre megvénültem s csak pénzalkura vagyok jó? Hiszen az a gyerekleány, az a Christie sohasem lesz képes önért arra, a mit én tettem.

- Egy nevelő nő szolgálatát sohase lehet a cselédéihez hasonlítani. Most már elég legyen Miss Christieről, Sarah!

- Elég, szólni se szabad a kis kaczer teremtséről, ki míg egyik férfi drága gyémántjait fiókjában tartja, a másiknak levelét ereklyeként hordja nyakában és alattomban csókolgatja! Oh én láttam a kis...

- Esztelenség! - szakítá félbe Rayner élesen. - És ha azt tenné is, az nem tartozik reám.

Hallottam, a mint felugrott székéről és hevesen járt fel s alá a szobában; nyulként futottam el. Reszketve s tapogatódzva találtam oda az előcsarnok asztalához, kivettem a gyufaskatulyából egy csomó gyufát és alattomban, mint valami bűnös, osontam fel a lépcsőkön.

Ha Rayner hirtelen kilép és meglátja, miként lapulok reszkető ajakkal a falhoz, egy lépésnyire tőlük, mennyire diadalmaskodott volna Sarah indokolt gyűlöletével oly leány felett, ki képes a hallgatódzás csuf tetteire vetemedni. És mennyire csökkent volna Raynernek jó véleménye is felőlem, tapasztalva, hogy mily helytelenül ítélte meg a kiállhatlan cseléd fölé helyezett hallgatódzó nevelőnőt.

Midőn gondolkoztam a hallottakról, többé legkisebb kétséget sem tápláltam az iránt, hogy Sarah Mrs. Rayner felelősséggel terhes ápolását s felvigyázatát értette az ő fontos szolgálatai alatt, és midőn azzal ijesztette urát, hogy ha elküldi őt, akkor ellene fog működni, szándéka bizonyosan az lehetett, hogy nyilvánosan elhíresztelendi azt, a mit a férj addig oly gondosan eltitkolt a világ előtt, a tényt, hogy neje az örülés szélén álló állapotban van. Most már nem csodálkoztam annyira irányomban való irigykedésén.

Felkelve helyemről, íróasztalomra pillantottam s azonnal láttam, hogy azon mindenem fel van forgatva. Majdnem azt hittem, hogy saját magam hánytam össze a tárgyakat a gyufa keresése alkalmával, de eszembe jutott, hogy Sarah Raynernek azt mondta, miszerint gyémántokat tartok fiókomban. De az zárva s a kulcs mindig zsebemben volt.

Mind a mellett felnyitottam és benéztem a felső részbe, hová Rayner ajándékát helyeztem. Ékszerem ott csillogott tokjában, mint egyébkor. Azután felnyitottam az alsó rekeszt is, azzal a szándékkal, hogy kivéve abból a Readetől kapott két leveletem, azokat rendes szokásom szerint újra átolvassam lefekvés előtt. De az utolsó, melyet a szivardoboz kíséretében kaptam tőle, eltűnt. A gyanu rögtön átvillant agyamon és fellázított az a tudat, hogy azt Sarah vitte el magával.

Igy tehát Sarah volt az, kit este szobámban megleptem. Neki sikerült valahogy fölnyitni fiókomat, megnézni ékszeremet és hogy bizonyítékot szerezzen arra, hogy én egy gentlemannel állok levelezésben, ellopta leveletem, melyet kétségtelenül már meg is mutatott Mr. Raynernek, ellhallgatva a hozzájutás mikéntjét, de a valószínűleg ismert kézírással bebizonyította neki, hogy én titkos levelezésben állok Reade Laurence-el. Az is eszembe jutott ekkor, hogy már az első levélkét is Raynernek kézbesítette.

Nos, ha mind a kettőt átolvasta is, látnia kellett, mily ártatlan tartalmuak azok, de hogyan tudhassa azt Rayner is, ki nem olvasta át? Végtelen bosszankodtam, s bántott a dolog. Mindent megtudtam volna neki bocsájtani, még azt is, hogy kikémlelte a nyakamban hordott kis ereklye létezését, de kedves leveleimnek elorzása fölháborított. Sirtam mérgemben, mert még ha visszatenné is helyére, megfertőztette azt azzal, hogy undok szemeivel nézegette.

Nagyon kimerülten s elkeseredve feküdtem le ágyamba; kezembe szorítva a nyakamon függő kis ereklyét, nehogy Sarah azt is hatalmába kerítse, nagysokára elaludtam. Egyszerre felriadtam valamely gyenge, de csak oly gyenge neszre, hogy szinte tulfeszült idegeim működésének tulajdonítám, álmos szemeim újra lecsukódtak, azonban azt tapasztaltam, hogy a szobában hirtelen világosság támadt, mely nem a kelő nap fényétől eredt.

Teljesen felébredve a világosságtól, a hideg végig futott rajtam, s ujjabb ijedelembe estem, mert az ágyfüggönyön keresztül észrevettem, hogy a világosságot egy az ellenző mögött levő gyertya terjeszti; láttam, hogy a gyertyafény közeledik felém, én tehát alvást színlelve lehunytam szememet. Ujjaim folyton a kis ereklyét szoríták, de szinte izzadtak a borzadalomtól. Vajjon Sarah volt-e, s ugyan mit akarhatott ismét szobámban? Leveletem visszahelyezni talán? Fel se mertem pillantani.

Visszafojtott lélekzettel hallgatóztam és hallottam, vagy legalább is hallani képzeltem a betolakodónak halk lépéseit. Egyszerre megállott, és lehunyt szempilláimon keresztül a lobogó fényről azt sejtettem, hogy a gyertyát arcomhoz emelték. Még mindig elég önuralommal bírtam azonban csendesesen feküdni, sőt utánozni az alvónak rendes lélekzetét is. Szívem dobogása megállott mégis, midőn a világosság közeledését éreztem, és hallám mozgását egy alaknak, ki a gyertyát egészen arcomhoz tartá. Ekkor már nem mozdulhattam. Félig meg valék bénulva. Előzőleg valami ismeretlen bódító illatot, aztán egy kéz lágy érintését éreztem.

Még mindig nem mozdultam. Az a kiállott kinos halálos két perc, mialatt a világosság mindinkább közeledett felém, hosszú órának tűnt föl előttem. Egyszerre a kéz megfogta a még folyton kis ereklyémet tartó ujjaimat.

Ki akarta feszíteni, de én görcsösen szorítám kincsemet. Ekkor kezét visszavonta. Dugasz kihuzását hallottam, azután még erősebben érezve az előbbi bódító szagot, egy undorító, fullasztó nedvbe mártott zsebkendő takarta be arcomat.

Ekkor felriadtam s torkom szakadtából átható sikoltást hallatva, eltoltam a zsebkendőt s felismertem Saraht, ki haragtól halálsápadtan vonult vissza, de egyetlen hangot sem ejtett ki. Egy kis üveget tartott kezében. Utána ugorva, ki akartam azt ragadni kezéből, de ő gyorsabb lévén nálamnál, nem érhettem el, ekkor a kályhaellenző felé hátrált, melyet hangos robajjal döntött fel, minek zaja egy pillanatra elvonta figyelmemet a gonosz asszonytól mit ez felhasználva, újra nyakamnak rontott. De ekkor egy hang hangzott kívülről, mely neki ép oly rémületet okozott, minő borzadályt bennem az övé keltett. Rayner szigoru, éles hangja volt az.

- Sarah, jöjjön ki azonnal.

A nő összerezsent, arcza daczos és mogorva, majd félénk lett, de kösziklaként állott előttem.

- Sarah, nem hallja? Jöjjön ki, hangzott ismételten Rayner szava.

E felszólításra, mintha valami varázslat venné körül, mely ellen nem volt képes küzdeni, csöndesen kiment a szobából s én magamra maradtam.

Ekkor az ajtóhoz ugrottam s bezártam, hanem tovább nem bírtam erőm s dideregve, összeesve, a sötétségben görcsös zokogásban törtem ki. A görcsös zokogás idő múltán megszűnt ugyan, de tagjaim megzsibbadtak, annyira, hogy képtelen valék megmozdulni, azt hittem, meg kell halnom.

Kábult állapotban erős zuhanást hallottam, utána női sikoltást, s közvetlen azután egy kívülről jövő hang riasztott föl kábultságomból.

XIII.

- Miss Christie!

Rayner szólított gyöngéden az ajtón keresztül. Én azonban nem feleltem s meg se mozdultam.

- Miss Christie, kedves gyermekem, hol van? Eszméleténél van? Vagy beteg?

Hallám a kilincset nyitogatni, de az ajtó zárva volt. Felemeltem fejemet a földről és bágyadt, reszkető hangon felelém:

- Köszönöm, nem vagyok beteg s teljesen eszméletemnél vagyok.

- De a hangja bágyadt. Meg van tán sebesítve? Bántotta az az asszony? - kérdezte aggódva.

- Nem, nem, csak megijedtem! nem vagyok megsebesítve. Majd elmondok mindent holnap reggel, Mr. Rayner. Most nem tudok beszélni.

- De én addig nem távozhatok s nem is alhatom, míg teljesen meg nem nyugtat, hogy semmi baja sincs. Öltse fel pongyoláját s kérem, jöjjön ki, hogy láthassam s megnyugodjam.

Én azonban érezve, hogy ezen az éjjelen már képtelen volnék szobámat elhagyni, mondtam:

- Egészen jól érzem magamat, de éjjel ki nem mehetek, Mr. Rayner. Nagyon megtört a rémület, igazán nem volnék rá képes.

- Akkor hát hozok számára friss vizet s egy kis cognacot s leteszem ide az ajtó elibe.

- Nem, kérem, ne tegye, úgy sem merném behozni. Félek, hogy ha kinyitnám az ajtót, ő újra bejönne. Pedig ha újra viszontlátnám, az megölne, - zokogtam. - Oh kérem, küldje őt el innen.

Ujra görcsös rohamokba estem.

- Esküszöm, hogy nem fog közelébe jutni többé, gyermekem. Ön teljes biztosságban van. Becsukom alulról is a lépcső ajtaját s reggel magam jövök fel önért, - mondá halk hangon.

A tudat, hogy be leszek zárva, nem valami nagyon nyugtatott meg; de azért megköszönve figyelmét, jó éjszakát kívántam Raynernek azzal az esdekléssel, hogy távolítsa el Saraht. Azután valahogy fölemelkedve, asztalhoz támolyogtam s meggyújtám gyertyámat, melyet ágyam mellé helyeztem. Életemben először féltem a sötétségtől. Folytonos hallgatódzás közt feküdtem, fölrezenve a butor legkisebb recsegésére, míg végre kifáradva, álomba merültem.

Másnap reggel ép azon pillanatban hallám alul a lépcső ajtaját kinyitni, midőn én is a lemenetelre készen kiléptem szobámból. Rayner várt reám odalent, s aggályteljesen nézve rám, meglepettnék látszék külsőmtől. Magamnak is feltűnt öltözködés közben, mily halvány és szenvedő valék és hogy szemeim mily kimerültek, beesettek s fekete karikákkal környezettek voltak.

- Fogadja el karomat, gyermekem, hiszen alig bir lépni. Jöjjön reggelizni, egy csésze jó meleg kávé jót fog tenni. Azután sziveskedjék bejönni dolgozó szobámba, majd beszélgetünk együtt. Ne szóljon az egésztől semmit a reggelinél; nőmet nagyon megijesztené.

Karjába füztem karomat, mert valóban nem voltam biztos lábaimon; Rayner bevezetett az ebédlőbe, hol egy karos székbe ültetett s nem ama székre, melyet étkezés alatt rendszeren elfoglalni szoktam. Haidée azonnal észrevevé rajtam a változást, forró csókokkal vigasztalt. Jane szolgált fel az asztalnál. Vajjon elment volna már Sarah? Szívem megkönnyült e gondolatra. Reggelizésnél így szólott Rayner:

- Mára szünnapot indítványozok. Nevelőnő és tanítvány mindketten igen bágyadtak, s úgy hiszem, egy napi pihenés mind a kettőnek jót fog tenni. Indokaim, be kell vallanom, nem egészen önzéstelenek, mert ma a fillér-egyesület számadásaival leszek elfoglalva, és nagyon jól esnék, ha Miss Christie szíves volna pár órát nekem szentelve, segélyemre lenni ez ügyben. Sokáig nem fogom fárasztani.

- Mikor kívánja segítségemet, Mr. Rayner?

- Mihelyt ideje engedi, a reggeli után.

- Szeretnék előbb egy órát saját teendőimre fordítani.

- Egy óra múlva tehát várni fogom önt dolgozó-szobámban.

Reggeli után felmenve a toronyba, Janet találtam ott szobám takarításával elfoglalva. Észrevettem, hogy lopva reám tekintget. Valamit hallania kellett az éjjeli kalandról, gondolám, s nagyon szerettem volna tudni, mit. Éppen készülöben volt már kifelé a szobából, mikor beléptem.

- Sohase menjen ki, Jane, - mondtam. - Hát ma reggel maga takarítja a szobát?

- Igen, Miss. Ezentul én reám lesz az bizva.

Ugy tett, mintha még folytatni akarná, de elhallgatott.

- Nos? - kérdezém mosolyogva, mintegy felbátorítva a beszédre.

- Ön tudja, Miss, hogy Sarah elment.

- Elment? - mondtam, - képtelen lévén eltitkolni örömemet a hallottak felett.

- Igen, Miss. Oh, ez már bizonyos. Hiszen önnek is hallania kellett elmenetelét. Én bizony nem is sajnálom.

- Miért ment el? - kérdezém.

- Ön nem tudja, Miss?

- Gyanitom, de mi okot mondott magának?

- Oh, minden ön miatt történt, Miss! Berontott ma reggel a konyhába és kijelenté, hogy olyan házban nem maradhat, hol ilyen dolgok történnek, - monda Jane s ujra elhallgatott, mintha félne ismételni mindent, a mit Sarah mondott.

- Folytassa, folytassa. Hiszen tudja, hogy magam kértem, hogy mondja el, - szóltam szeliden.

- Nos hát, Miss, elkezdett önre panaszkodni. Azt mondta... azt mondta...

- Nos mit?

- Azt mondta, hogy zajt hallván az ön szobájában, feljött... és...

- Tovább.

- Hogy Mr. Raynert találta ott, ki nem nagyon örült meg, mikor őt meglátta...

- Nos aztán?

Jane azonban nem akarta folytatni; de nagyon elpirult, s csak a kezében tartott ruhát morzsolgatta zavarában. A mint a leányra pillantottam, hirtelen föltárult előttem az egész aljas valóság, hogy mily magyarázatot adott Sarah az éjjeli eseménynek. Egy perczig szólni sem tudtam, csak valami különös fájó érzés fogta el szívemet, - míg aztán csendesesen elmondtam Janének mindent.

A kis Jane arcza kiderült és feltűnő örömet látszék elárulni.

A legvidámabb örömben hagyta el a szobát.

Sarah tehát, miután jó hirnevem eláztatásával újabb méltatlanságot követett el rajtam, elment a háztól. De kétségtelenül nem távozott a házból azonnal, pedig éreztem, hogy képtelen volnék még egy éjszakát eltölteni vele egy fedél alatt.

Előszedve tehát összes holmimat, bepakoltam koffereimet, a mint azt már az elmúlt éj kinos, átvirrasztott óráiban elhatároztam. Benéztem fiókomba is, és láttam, hogy levelem helyén volt újra! A dolgozószobába lemenve, be akartam jelenteni Raynernek távozási szándékomat és pedig még aznap délutánra. Nagyon sajnáltam elhagyni a szép Alderst, Raynert s a kedves kis Haidéet, s azonkívül még más ok is kinossá tette nekem a megválást Geldham vidékétől. Azonban a rémületes éjszaka borzalma oly hatást tett reám, mely elég volt arra, hogy minden más egyéb tekintetet megsemmisítsen, még fényes nappal is alig mertem körültekinteni barátságos kis szobámban a nélkül, hogy az undor érzetével ne gondoljak vissza rettenetes kalandomra.

Összepakoltam mindenemet s idegesen mentem le az irodába, zsebembe téve a kábító nedvbe mártott zsebkendőt, esetleg bizonyosságul annak, hogy kalandom nem volt képzelődés, a mint sejtelmem szerint Rayner elhítni kívánta velem.

Kopogtatásomra Rayner „szabaddal” felelvén, leültetett egy támlásszékre a tűz mellé, és felkért, hogy várjak míg Sámmal pár szót vált. Kiment a szobából, én pedig óvatosan kezdtem barátkozni nagy kutyájával, mely megosztá velem a kandalló előtti szőnyeget. A kutya igen nyájas volt, s én annyira vittem bátorságomat, hogy lecsusztam mellé a földre, hogy jobban dédelgethessem, midőn felpillantva, Saraht láttam magam előtt.

Ijedten ugrottam fel és sikoltással rohantam a csengetyűsinórhoz.

- Ne csengessen! - szólt ő élesen. Várjon legalább egy pillanatig, és hallgasson ki. Itt maradok állva. Mr. Rayner is visszatér egy pillanat alatt; ő nem hagyja önt el sokáig, - mondá kiállhatatlan hangon. Én nem sérthetem meg önt. A múlt éjjel sem volt szándékom fájdalmat okozni önnek, sem pedig ellopni levelét. Ugyan minek is kívánnék elrabolni egy darabka papirost? Láthatja, hogy tudom, mit visel, én csupán olvasni kívántam. Én különös természettel bírok, és semmitől sem riadok vissza, ha valamit tudni akarok, még ha az a legjelentéktelenebb csekélység lenne is. Ama zsebkendő illata sem ártott volna önnek, csak egy kissé mélyebben elaltatta volna, hogy hatalmamba kerithessem azalatt levelét, aztán visszatettem volna ismét. Sajnálom is, hogy megijesztettem s azért jöttem, hogy bocsánatot kérjek öntől.

- Nem nem, én nem bocsáthatok meg, legalább még most nem, - kiáltám hevesen. E mellett még sokkal rosszabbat is cselekedett annál, azt beszélt a szakácsnak meg Janenak, hogy Mr. Raynert az én szobámban találta! Oh, ez gyalázatos gonoszság volt magától, mert tudhatja, hogy az nem volt igaz!

- Ez csak pletyka attól a csacska Janetól! - kiáltá dühösködve. - Én ilyesmit sohase mondtam; de Jane szeret abból, a mit hall, egész mesét alkotni. Ön tudja, Miss, hogy ő milyen fecsegő leány.

Egy perczig hallgattam. Azután Sarah újra kezdé, egészen más hangon:

- Ön nagyon kegyetlen egy szegény cseléd iránt, Miss Christie és az nem nagylelkűség öntől. Azt nem tagadom, hogy féltékeny valék önre és be kívántam bizonyítani Mr. Raynernek, hogy ön titkos levelezésben áll egy fiatal gentlemannel. Ez teljes, őszinte vallomásom! De vajjon ne essék az nekem keservesen, hogy engem, ki már közel hét esztendeje szolgálom őt hiven, most elkergessen egy oly fiatal urhölgy egyetlen szavára, a ki alig van itt két hónapja?

- Nem az én szavamra történik, Sarah. Nekem semmi közöm ahhoz.

- Semmi köze? Tagadhatja-e, hogy engem ki nem állhat?

- Én sohasem ellenszenveztem volna magával, ha minduntalan tanujelét nem adja gyűlölségének s annak, hogy még kiszolgálásom is terhére esik. Mi pedig eltávozását illeti, arról csakis ma reggel értesültem Janetől, szobám takarítása közben.

Elpirultam e szavak alatt, mert csak nem vallhatom be Sarahnak, hogy már akkor értesültem arról, mikor éjjel ez ajtóban kihallgattam urával párbeszédjét.

- E szerint ön nem kívánja, hogy elküldjenek innen?

- Nekem mindegy, akár megy, akár marad, miután már összepakoltam málháimat, és még ma délután visszautazom Londonba.

Sarah összerezzent, aztán kiállhatatlan kaczagásba tört ki.

- Ön nem fog elutazni, - mondá.

- Felmehet szobámba s megnézheti bőröndjeimet, - mondám méltatlankodva.

- Beszélt már erről Mr. Raynerrel, ha szabad kérdezni, kisasszony? kérdezi szárazon.

- Még nem, de még ma reggel tudatni fogom vele.

- Akkor legyen szives őt megkérni távozásom előtt, hogy itt maradhassak, - mondá Sarah különös nyomatékosan. - Lásd, önnek már úgy is mindegy, reám nézve pedig sokkal fontosabb a maradhatás, mint azt kimondani tudnám.

Beszélgése alatt most először vettem észre igazi felindulást hangjában.

- Hiszen az én szavam úgy sem tenne semmi különbséget, Sarah, - vettem ellen csendesén. - Maga a legkülönösebb módon tulbecsüli az én befolyásomat.

- Mindamellet, ha nem tulajdonít is kisasszony oly nagy befolyást szavainak, esedezem, kérje meg Mr. Raynert, hogy itt maradhassak.

Vállat vontam különös zaklatására, kérésem alkalmasint felesleges lesz, - gondolám - miután én elmegyek, ő úgy is maradni fog; de azért csak azt felelém:

- No jól van! majd megkérem őt.

- Megigéri a kisasszony? - kérdezte sajátságos tüzzel szemében.

- Igérem - mondám én.

Mihelyt e szavak ellebbentek ajkaimról, diadalmasan fordított könyörgő magatartásán, s egyszerű „köszönöm” szóval kiment a szobából.

Rayner belépése után sokáig említést se tettem Sarah látogatásáról, sem pedig elkészülésem felől, mindaddig, míg csak el nem végeztem a fillér-egyesület számára készült csekély számadást. Ez a kis munka alkalmasint csak ürügy volt arra, hogy szünnapot tartsak, miután betegnek látszottam; a számadás bevégeztével újra visszaültetett a támlás székre, s Rayner egy pohár bort itatott meg velem.

- Legyőzte-e már egészen félelmét, kis leány? - kérdezé nyájasan.

- A mennyire leküzdhet valaki ilyesmit, felelém.

- Persze, hogy nem lehet azt egyszerre elfelejteni; de remélem, hogy egy kis gondos ápolás és szeretetteljes figyelem lassankint eloszlatják a kellemetlen kaland emlékét.

- Ha az ön előzékeny gondosságát érti, Mr. Rayner - mondám hálás pillantással, - úgy ön már nem is részesíthet abban jobban, mint eddig tévé. De vannak bizonyos tapasztalatok, melyeket csakis akkor lehet felejtetni, ha elhagyjuk az esemény színhelyét. És óh, Mr. Rayner - folytatám sebesen - nem szabad engem se hálátlansággal, se szeszélylyel vádolnia; de én már

össze is pakoltam s kérni akarom önt, szíveskedjék felmenteni kötelezettségem alól s engedje meg, hogy még a ma délutáni vonattal visszautazhassam Londonba.

Rayner mellém ült.

- Édes gyermekem - mondá komolyan - ezt nem teheti ön a saját érdeke miatt.

- Pedig ennek meg kell lenni! - kiáltám siralmasan. - Ön nem tudhatja, nem is képzelheti, mit szenvedtem, midőn az az asszony nyakamhoz nyult, és azt hittem, hogy meg fog ölni. Vagy mikor azt hittem, hogy a zsebkendőt méregbe mártotta. Bár ő azt állítja, hogy csak altató volt, igaz-e az, Mr. Rayner? Ime, itt a zsebkendő, - mondtam átnyujtva azt neki.

- Teljesen igaz, - mondá ő; de láttam, hogy szemöldökét ránczolja. - Kloroform, mit bizonyosan gyógyszerdobozomból tulajdonított el. Nem, ez nem ártott volna meg önnek, gyermekem s pillanatig sem teszem fel, hogy ő élete ellen tört volna. De mindegy, kegyetlen vakmerőség volt mégis. Tudja-e, - kérdé s azalatt fürkészőn tekintett rám - miért tette ő azt?

- Óh igen, már megmondta nekem! Ő egy levelet akart lelopni nyakamról, mely egy jó barátomé s melyet ott viselek. Ő olvasni akarta minden áron és mivel kezemmel fogtam, nem tehette a nélkül, hogy előbb el ne kábitson. De én már megbocsátottam tettét, sőt meg is ígértem, hogy kérni fogom önt, hadd maradhasson itt továbbra is. Mondtam ugyan neki, hogy az én szavamnak nincs semmi befolyása, de ő csak megígértette azért velem.

- És honnan gondolja ön, hogy szavának nincs hatása? - kérdezé szeliden.

- Nincs rá ok, hogy befolyásom legyen önre - mondtam. - De azért még se ígérhettem volna meg neki, hogy megkérem önt, tartsa meg őt, ha magam nem távoznám a háztól. Mr. Rayner, önnek meg kell engedni hogy elmenjek innen.

- Ha kívánja, meg kell engednem, hogy távozzék, habár Alders most már ön nélkül, gyermekem, még sokkal inkább fog hasonlítani egy sirhoz, miután megmutatta itt kedves, bájos arcát és hallatta velünk édes, csengő hangját - mondá szomorúan, csaknem elmerengve, úgy hogy szemeimbe könnyek tolultak. - De ma semmi esetre se mehet el. Gondolja meg, mit mondanának felőlünk s rossz bánásmódunkról az emberek, megtudva, hogy gyermekünk nevelőnöje oly hirtelen, rögtönösen hagyta el hajlékunkat egyetlen napi haladék nélkül, annál is inkább, mivel már mindenki számít önre az iskolai ünnepélyen, és úgy hiszem, fiatal barátunk, Laurence - no ne piruljon el, gyermekem, fejét vesztve, talán még azzal vádolna bennünket, hogy meggyilkoltuk önt, ha értesülne hirtelen távozásáról. Sőt ön is nehezebben kapna új állomást, higgye el, édes gyermekem, ha első helyét bármily okból is oly rögtön hagyná el. Nem, más szobába kell átmennie, vagy pedig aludjék bent önnél akár egy hétig is Jane vagy más, míg ideges állapota elmúlik; és akkor, ha három hó leteltével is megmarad szándéka mellett, akkor elmehet, kedvesem, bár tudom, hogy közülünk többen sohasem vigasztalódnak meg, ha elhagyna bennünket.

Olyan nyájasan és mégis oly tekintélylyel s oly meggyőzőleg beszélt, hogy végre engednem kellett. Sőt ígéretemhez hiven még akkor is kérnem kellett Sarah maradhatását, mit ő még ez egyszer meg is ígért. És ekkor, bár legkevésbé sem voltam elégtűl az eredménnyel, megkértem, engedje át legalább eleinte Janet. Később azonban, a nap folyamában, nagyon kellemetlenül hatott rám ismét Sarah keserű mosolyának látása, melylyel nekem mondá:

- Nem megjósoltam, hogy itt marad a kisasszony.

És mikor megmondtam neki, hogy ígéretemhez hiven megkértem urát, tartsa meg, ugyanazon hangon felelt: Akkor természetes, hogy megengedte, kisasszony. És nekem tünnöm kellett jelenlétét.

XIV.

Szünnapom többi részét a templom számára elvállalt munkám elkészítésére használtam fel. Másnap csütörtökön teljesen elkészítve be is göngyöltem papirosba, de Reade csak nem jött és nem küldött érte. Reggel nem mentünk messzire Haidéeval; a hosszas séta fárasztotta; a délutáni lecke után azonban egy könyvvel kezemben kiballagtam a kertbe és felkerestem kis menhelyemet is, melyet már pár nap óta elhanyagoltam, pedig Rayner megtiltotta, hogy aznap elhagyjam a házat, mivel még egészen lázas voltam a megelőző éjszaka izgalmasságaitól.

Szombat estére Mrs. Mannershez valék hiva teára, megvitatni véglegesen a másnapi iskolai ünnep rendezkedéseit.

Mrs. Manners, ki különben igen egyszerű szívélyes nő volt, nagyon zavart modorban üdvözölt és szinte mentegetődzve mutatott be az ottlevő Reade kisasszonyoknak, kik közül az idősebbik sokkal feszesebben s a fiatalabb sokkal ügyetlenebbül viselte magát, mint egyébkor, és oly félve érintették meg kezemet, mintha azon valami karmok lettek volna. Fagyosan köszönték meg segítségemet és kijelentették, hogy semmi esetre sem alkalmatlankodtak volna nékem vele, ha bátyjok nem zaklatja őket érte. Azután áttértek a helyi pletykákra Mrs. Mannerssel, engem tökéletesen mellőzve, míg végre két alacsony középkorú hölgy is belépett, kik számos ódon divatu babát hoztak az áruksarnok számára, s a kik értesülve kilétemről, szinte megijedni látszának tőlem. A Reade kisasszonyok nagyon leereszkedő nyájasok voltak irányukban.

Bejött egy szerény leányka is, ki már jobban volt öltözve és műveltebb volt, és kinek nem volt semmivel rosszabb modora, mint a Reade kisasszonynak.

Legkevésbé sem volt kellemes az egész multság.

Az estét zenével fejeztük be. A két kicsiny középkorú hölgy rekedt, vékony hangon énekelt néhány olasz duettet, szenvedélyes szerelmi dalokat, melyeknek szavait azonban nem látszának érteni. Az idősebb Reade kisasszony egy Mozart-fantáziát játszott, de bizony csak a végén ismertem azt fel, - míg a fiatalabbik egy szalon-galoppot. Miss Lane, az ügyész leánya „Az arkadiai kis leány” dalát éneklé, melynek szavai Mrs. Manners szerint nagyon ügyüek. Végül engemet kértek fel zongorázni, és én Schumann Arabeskjeit választám ki, és úgy látszott, mindnyájan bámultak s kissé szinte megbotránkoztak, hogy oly érzelmeteljesen játszottam.

Játékom alatt belépett Reade Laurence is, ki nővéreiért jött. Bevégezve játékom, mindenki reánk nézett, midőn látszólag oly idegenszerűleg fogott velem kezét: ő azonban gyöngéden megszorította kezem, mielőtt elbocsátá, én tehát nem sokat törődtem velük, s csakhamar mindenki elhallgatott, midőn ezeket mondá:

- Mi borzasztó híreket hallottunk az ön betegségéről, Miss Christie, sőt azt is, hogy el se jöhet az iskola ünnepére.

- Oh dehogy, én nem voltam beteg! Az egyik cseléd ijesztett meg csupán éjszaka - feleltem. - Arra ébredtem föl, mikor holmimat akarta ellopni szobámból. És teljes erőmből felsikoltván, Mr. Rayner is feljött s kiparancsolván szobámból, erőlyesen megdorgálta a cselédet.

E magyarázatot mindenki feszült figyelemmel hallgatta a szobában; én pedig örültem, hogy alkalmam volt azt elbeszélhetni: mert biztosra vettem, hogy arról már különféle mende-monda keringett mindenfelé, és így sokkal jobb volt, ha tőlem hallják meg az egész esetet.

Reade távoztában sietve oda sugta nekem:

- Várjon meg, visszajövök és haza fogom kísérni.

De midőn épen már kalapom s köpenyem felöltvén Mrs. Manners újra levezetett a társalgóba, hogy még pár utolsó szót váltson velem s én azon tűnődtem, miként várhatnám be Readet, egyszerre csengetést hallok, majd Rayner hangját az előcsarnokban. Összerezzenem s elpirultam, mire Mrs. Manners elhallgatott s fürkészőleg tekintett reám.

- Mr. Rayner alkalmasint azért jött, hogy önt haza vigye, - mondá fagyosan.

Én pedig a világ minden kincseért sem szerettem volna Reade kíséretét kockáztatni.

- Ugy megijedtem - rebegém.

Ő még hidegebb lett, zavaromat látva és csak egyetlen menekvésem lévén, őszintén kitörtem:

- Óh Mrs. Manners! Mr. Reade megígérte, hogy haza kísér. Mit csináljak?

- Ön szívesebben menne ő vele?

- Óh igen, igen!

Viselete egyszerre megváltozott. Átkarolt kezeivel, s az üvegajtóhoz vezetett.

- Osonjék itt ki, édesem és várakozzék a rácsajtó mellett balra. Arra szoktak jönni rendszeren a kastélyból. Egy kis család rejlik ugyan benne, de csak menjen, gyermekem, menjen. Ő olyan jó fiu.

Sietve futottam keresztül a gyepen a sötétben, és föl a babérsövény közt a kijárat felé fölvezető ösvényen, félve, nehogy Rayner meglásson. Az ösvény utolsó kanyarulatánál egyszerre hallottam a kert kapuját becsukódni, de képtelen valék hirtelen megállani, úgy, hogy csaknem összeütödtünk a befelé siető Readdal, kitől zavarodottan kértem bocsánatot. Reade megfogta karomat e kérdéssel:

- Miss Christie, hová siet ön?

- Én, - én haza indultam, - hebegtem halkán.

- Hiszen nem erre kell menni önökhöz. - Azután egy kis szünet után azt kérdezte, talán előmbe akart jönni?

- Nem, - mondtam félig sirva s kibontakozva kezeiből.

Oly megalázónak tűnt fel nekem futás közben találkozni Readdal.

- Nem? Pedig azt reméltem... Mert én úgy szaladtam, mint valami versenyló, hogy el ne szalaszszam.

Nem szóltam semmit.

- Miért kívánt úgy haza sietni s olyan egyedül, mikor megígértem, hogy eljövök érte?

- Nem akartam önt zavarni.

- Ez mindenesetre nagyon szép öntől. De ha az nekem nem alkalmatlanság, haza kísérek-e már most? Vagy talán szívesebben megy ön magánosan?

- Köszönöm, inkább megyek egyedül, - mondtam, bár majd a szívem szakadt meg belé. De éreztem, hogy kellett egy kis bátorságot mutatnom, mivel Reade nem hitt nekem.

Félre lépett, hogy távozni engedjen és igen mereven emelte meg kalapját; ekkor aztán egyszerre megváltozott modora.

- Hiszen ön sir, kedvesem, ne sirjon, én nem akartam megbántani!

Megkísérlém, de nem bírtam elhallgattatni és erősebb lévén nálam, átkarolta derekamat, mielőtt távozhattam volna.

- Oh, Mr. Reade, ereszszen engemet! - mondám ijedten.

De a mint felemeltem arczomat, megcsókolt, e pillanatban éreztem, hogy szeret s így biztonságban valék mellette.

Minden szavára visszaemlékezem, melyeket akkor éjjel intézett hozzám Alders felé sétálásunk alatt; de ha leírnám azokat, ismét a régi s mindig ugyanaz a történet lenne az, és semmi esetre sem oly érdekes, mint a mily kedvesen énnekem feltűnt.

Nem mentünk egyenesen visszafelé, sőt nagy kerülőt tettünk, nehogy lábam átnedvesedjék a füben és a főkapu előtt elhaladva, egy mellék rácskapun mentünk be az istálló irányában. Ott elváltunk egymástól, mert nem akartam, hogy a gonosz bosszuálló Sarah meglásson Laurence-el. Oly boldognak éreztem magamat, hogy a csalit között lépdelve alig tudtam megállani, hogy ne dudoljak magamban. De az istállóhoz érve, elhallgattam, félvén nehogy Rayner, ki esetleg otthon lehet szobájában, meghallja hangomat és kíváncsi legyen megtudni, miként jöttem haza és miért oly későn; és ez annál kellemetlenebb lett volna, mert nem mondhattam meg az igazat.

Láthatlanul óhajtottam feljutni a szobámba és azonnal elaludni, Laurencenak ajkamon égő csókjának zavartalan emlékezetével, abban a reményben, hogy még álmomban is vele lehessenek.

De csakhamar kiábrándultam, mert az istálló falához simulva két férfi alakot vettem észre, kik közül egyikben sem ismertem fel Raynert, az egyik egy lámpát tartott kezében. Félni kezdtem, hogy oly csendesesen meghuzódtak, mintha tolvajmódra akarnának lesbe állani; a fák közé surrantam tehát s onnan néztem őket. Egyikök csendesesen nyitogatni próbálta a lóistálló ajtaját, melyen át a felső emeletbe lehetett jutni, hol Rayner aludt. Egyikök ismét pár lépést tett először a ház felé vezető keskeny uton, aztán arra felé, hol én rejtőztem el a fák között. Óvatosan bolyongtak idestova, és lassan, mintha várának valakire. Nem nagyon féltem, hogy meglátnak, mivel jól el valék rejtve, de inkább szerettem volna mielőbb kijutni a fák közül s fellármázni a házat, ha mertem volna megmozdulni. Midőn azonban jobban közeledtek, felismertem az egyikben Parkes Tomot, Sarah kedvesét s a másikban azt az idegent, ki egy este vacsora után látogatta meg Raynert, s kinek bizalmas hangú társalgása Sarahval annyira meglepett engemet.

Az épen előbukkanó hold magasan állott e pillanatban és teljesen megvilágítá arczát, úgy, hogy sokkal jobb alkalmam volt szemügyre venni őt, mint első alkalommal. Inkább alacsony termetű, szikár férfi volt, csinos borotvált arczczal, szürke szemekkel s arczán rendíthetetlen szilárd kifejezéssel. A mint épen szemközt valának velem, megfordultak, és midőn újra a lóistálló ajtajához léptek, Sarah jött ki sebesen a házból egy kulccsal kezében, beeresztette őket és utánuk ment ő is. A másik pillanatban pedig Rayner haladt el mellettem az országút felől jöve és szintén belépett utánuk. Pár perczig vártam még, a legnagyobb csodálkozással tűnődve a sajátságos jelenet fölött, és úgy látszott nekem, hogy egyik furcsa esemény a másikat követi az égerfák közötti lakban. Nekem azonban amaz estén sokkal kellemesebb emlék töltötte be lelkemet, mintsem tovább is a rejtélyes éjjeli látogatókkal törődjem, gyorsan, nesztelenül végig futottam tehát a házhoz vezető ösvényen, hol Jane nagyon álmosan s csodálkozva oly késői hazajövetelem fölött beeresztett.

De az utóbbi kaland mégis megrontotta álmomat. Laurenceról álmodtam ugyan, de mintha rablók választottak volna el tőle örökre.

XV.

Laurence megígérte, hogy másnap már korán reggel értem jön, az alatt az ürügy alatt, hogy szükség van segítségemre.

Másnap reggel korán felöltöztem fehér ruhámba, melyet az utolsó két hét alatt készítettem, és felcsatoltam a leghalványabb sárgás rózsaszínű szalagövemet, a hozzá hasonló csokrokkal, melyeket valamely nagy alkalomra tartogattam. Azután lesiettem a kertbe még reggelizés előtt, nem tudva, mikor fog Reade megérkezni, s virágot szedtem mellcsokornak. Szándékosan választottam egy hervadt kis rózsát, abban a reményben, hogy az Laurencenek feltűnik, és mást fog adni nekem helyette. Épen vízbe készültem tenni az indulás idejéig, midőn Rayner meglátott az ablakon át.

- Hohó, Miss Christie, lopja az én rózsáimat! Hanem ha már elszánta magát lelkiismeretét bűnnel megterhelni, akkor legalább méltóbbat válaszszon ki. Én nem engedhetem meg, hogy egy ilyen hitvány kis virággal rontsa el szép öltözkékének hatását és ártson általa kertem jó hírnevének! Nem, sohasem! Jöjjön csak vissza majd találunk mi szebbet is.

Én ugyan épen nem óhajtottam e figyelmet, de már most kénytelen valék engedelmeskedni, sőt még örömet is kellett mutatnom, midőn leszakítá számomra a lehető legszebb késői tea-rózsát, úgy hogy Laurence bizonyára soha se merné azt állítani, hogy a rózsza nem elég szép arra, hogy viseljem.

Reggelizés után bementünk Haidéével tanulni; de egy cseppet se valék rendes komoly tanítási hangulatomban. Midőn a csöngetést meghallottam, idegesen kikaptam Haidée kezéből a könyvet és pár percig némán tartottam magam előtt.

Azt gondoltam, hogy jutalmam nem késhetik sokáig, szivem elszorult, mert megismertem Laurence lépteit az előcsarnokban, melyek azonban ismét elhangzottak a fiukéval együtt a nélkül, hogy engemet behívtak volna. Csodálkoztam, hogy Laurence megfélekedett rólam s képes lettem volna sirni a gondolatra, hogy majd csakhamar talál ő magának segítséget az üléshelyek rendezésénél a csinos Miss Finch-Katee-ban.

Ebédre menve, Rayner azzal fogadott, hogy Mrs. Manners reggel kéretett, menjek által azonnal a délutáni ünnepség előkészületeinél segédkezni, de ők csak nem engedhették meg, hogy én egy rakás piszkos gyerek asztalának terítésével fárasztssam ki magam, azt felelték tehát, hogy majd csak később eresztenek el.

Helytelen, sőt beismerem hálátlanság is volt tőlem, de abban a pillanatban ellenszenvet éreztem Rayner iránt, daczára, hogy ez intézkedése is csak irántam való gyöngéd figyelmét tanusítja.

Ebéd után ő maga kísért el engemet s Haidéet a téres mezőre, hol a bazár és lakoma volt megtartandó; Mrs. Raynernek csak később kellett utánunk jönnie. Megpillantám Laurencet is a legnagyobb, de a kevésbbé fényes sátrak egyike mellett állva, igen komolynak s szinte komornak látszott és nem is jött előnkbe azonnal, a mint én vártam tőle. Vajjon talán neheztelt, mivel előbb nem jöttem el? Neki tudnia kellett, mennyire szívesen jöttem volna! Nagy meglepetésemre idősebb nővére sietett előmbe.

- Már régóta várakozunk önre, Miss Christie, - mondá, - fel is tartottunk egy helyet számára.

Noha nem beszélt nyájasabb hangon a szokottnál, mégis jó néven vettem tőle s azt hittem, talán Laurence beszélt vele rólam, azért igyekszik előzékenyebbnek mutatkozni hozzám. Követtem őt a sátorba.

A sátor széle tele volt fehérneművel s gyermekruhákkal s egy egész halom olcsó cserép- és vasedénnyel, mind a beaconsburghi kereskedők bőkezű adományaiból összegyűjtve. És Miss Reade eme, az egész bazárnak határozottan legkevésbé érdekes részében szólított fel engem, hogy részt vegyek.

- Azért választottuk ki számára ezt a helyet, mivel azt mondta, hogy szeretné, ha sok dolga lenne s aztán tudjuk is, mily türelmes.

Persze azt gondoltam, hogy szivesebben árusitanék el apró csecsebecskéket; de hát hiába, valakinek vállalkozni kell a legrosszabbra is és én hasznossá kívántam tenni magamat, gondosan megvizsgáltam tehát a reám bízott holmikat s megnézve az árjegyzéket, épen munkához akartam már kezdeni, midőn Laurence végre odajött hozzám. Szívélyesen szorított velem kezét, de csak annyit mondott:

- Hogy érzi magát, Miss Christie? Korábban vártuk önt.

Oly rosszul estek a közönyös szavak és a Miss Christie megszólítás, hogy alig bírtam válaszolni. Azt nem vártam tőle, hogy ibolyának szólítson mások előtt, a mint az elmúlt este tette, mikor haza kísért; de a „kisasszony” címet elhagyhatta volna. De aztán lehajolva, hogy egy dobozt az ülés alá toljon, halk hangon mondá:

- Sürgős beszédem van önnel. Valami ürügyet kell találnia a távozásra s én majd utána megyek és fölkeresem. Rossz hireim vannak, legalább azt hiszem, ön is rossznak fogja aztán tartani.

Susogása oly daczossá lett ez utóbbi szavak alatt, hogy szinte szerettem volna letérdelni hozzá és nyakát átölelve, kérni, ne törődjék azzal, bármi legyen is, de egy rakás háló főkötő fölé hajolva, csak annyit sughattam neki:

- Természetesen rossznak tartom a hirt, ha ön is annak találja.

Reade oly pillantást vetett reám, mely lelkem mélyéig hatott s csaknem elfeledtette velem, hol vagyok, mikor felemelkedve a földről, ajkával érinté ruhámat.

Azalatt odakint nagy izgalom volt, az előkelő Mills urhölgy és néhány, köréhez tartozó egyén érkezése folytán. Egyenesen az én sátoromba jöttek be, és mondhatom, még soha se szebb, se vonzóbb lényt nem láttam, mint maga Lady Mills gyönyörű tejszinű csipkével s halvány rózsaszín csokrokkal ékített öltözkéiben s hasonló színű kalapjával. A társaságához tartozó nők is mind elegánsan izlésesen valának öltözve. Valamennyiünket, úgy az elárusítónékat, mint vevőket elhomályosították és mind nagyon együgyűeknek s ó-divatúaknak tűntünk fel mellettük, a mellett ők kissé hangosabban is társalogtak és nevettek, mint mi, s úgy látszott, szokva voltak ahhoz, hogy nézzék őket a nélkül, hogy egyáltalán törődnének vele. Csak két gentleman volt a hat vagy nyolcz lady kíséretében, de hallottam, a mint Mrs. Mannersnek mondták, hogy a többi urak is el fognak jönni, és hogy határozottan megparancsolta nekik lady Mills, hogy bizonyos idő elteltével kötelesek mindent összevásárolni, a mi csak a sátrakban megmarad. Mrs. Manners nagy zavarba jött erre és kijelenté, hogy azt nem is kívánhatja, hogy a gentlemanek olyasmit vásároljanak, a minek hasznát nem vehetik, lesz majd a számukra is néhány dohányzacskó és himzett szivartárcza.

Lady Mills nevetett és elhagyta sátorunkat.

Össze-vissza barangolván mindent, a gentlemanek egyike, egy magas, csinos, szőke bajuszu mégis sokáig nézegette az én sátram tárgyait s meg is kérdezé egy téa-főző katlannak az árát. Azt hittem, hogy csak tréfálni akart, de bizony megvette s el is vitte magával; aztán ismét két más gentleman lépett árucarnokomba s egyenesen az én szögletembe jött, s az egyik egy rostélyt, a másik egy szappantartót vásárolt.

Utánuk ismét az első jött vissza és több apró tárgynak árát kérdezgette, úgy hogy egészen elvonta figyelmemet rendes falusi vásárlóimtól; s végre figyelmeztetnem kellett, hogy a többi sátrakban találhat szivartárczát s egyéb, uraknak való tárgyakat is: ő azonban feltéve szemüvegét, komolyan rám nézett s azt mondta, hogy csak nem pazarolhatja pénzét holmi haszontalanságra, mikor valami hasznos dologra van szüksége, és kért, nem kötelezném-e le őt egy kenyérpirító villával?

A gentlemant Laurence váltá fel s én nevetve beszéltem el neki a különös vásárlást, de az őt éppen nem látszék mulattatni s esztelen bolondságnak nevezte.

Ujra, meg újra visszatértek s különösen az első harmadszor is beállított, hogy meg van bizva egy új házaspártól husz shilling áru háztartási cikkek bevásárlására. De én olyan jó vásárt csináltam tapasztalatlan vidéki vevőimmal, hogy már nem is maradt annyi értékű cserép és vasedényem, összevásárolt tehát mindent, a mi csak volt, közte két pár félcipőt, egész rakás egérfogót és vászon kötényeket.

Vége lady Mills-sel tért vissza, a ki felkérte Mrs. Mannerst, adna számára még egy segítséget s körülnézve, észrevette, hogy nekem már, néhány darab kötényt s pár gyermekruhát kivéve, nincs mit eladnom, megkérde, nem mehetne-e át hozzá a kis fehér ruhás lady, mire Mrs. Manners aggódva nézett rám s mintha csak valami oroszlanbarlangba küldene, felkért, hogy menjek át, mi nem igen tetszett a sátor többi hölgyeinek.

A másik árucarnok tündérvilágnak látszott az enyimhez képest.

Ott gyűlt egybe lady Mills egész társasága és számos beaconsburghi lakos, valamint a szomszédság vagyonos családjainak számos tagja.

Csupa vidám nevetést és csevegést lehetett hallani körükben; s így az az árucarnok mindenestre sokkal mulatságosabb volt a másíknál.

Lady Mills, kit sokkal nyájasabbnak s szeretetreméltóbbnak találtam minden azelőtt ismert urhölgnél, kezembe adott egy virággal telt kosarat, s fölker, hordjam körül a közönség közt, s áruljam a virágokat. „Kinálja az uraknak”, súgta nekem csintalan mosolylyal. Nekem azonban erre egy csepp kedvem se volt, s egy sarokba vonultam kosarammal, mig végre fölkerest az a magas szöke gentleman, ki már oly sok mindenfélét vásárolt tőlem és öt shillinget adott egy kis bimbóért. Vége fölhalált Laurence, s alá s föl sétált velem nagy kosaramat cipelve; nagyon hamar kiürült kosaram, s én oly boldog valék, mert Laurence folyton cseveggett velem, s mindig csak engem nézett, sőt el se mozdult többé oldalam mellől. Azt mondá, hogy általános vélemény szerint én vagyok a legcsinosabb leány a bazárban, mi persze esztelenség volt: de mégis jól esett azt tőle hallanom.

Midőn minden virágot eladtam, azt sugta fülembe:

- Most járkáljunk egy kicsit és csevegjünk.

Kosaramat az egyik sátor alá téve, kissé távolabb sétáltunk el; és midőn az említett rossz hírről kérdezősködtem, Laurence arcza egészen elborult.

- El kell távoznom innen, ibolyám! - mondá bensőséggel tekintve rám.

- Elmenni! Miért, miért? - szöltam, s a könnyek szemembe tolultak. Ily borzasztó hirre nem számítottam.

- Anyám határozta így, ki azt állítja, hogy neki el kell menni a tengerpartokra, hogy megmeneküljön az itteni nedves idénytől, és nekem el kell őt kísérenem.

- De visszajön, ugy-e, nemsokára visszatér?

- Azt nem tudom. Nem tudom, mi fog történni távollétem ideje alatt. Nem tudhatom, mily cselszövénye és minő tervei lehetnek annak az egyénnek, ki okozója annak, hogy nekem távoznom kell.

- Mit mond ön? Miféle egyénről beszél, Laurence? Anyját vagy nővérét érti?

Laurence rám nézett, de nem felelt, s ép oly fürkészőleg szemlélte engem, mint már azelőtt, végre így szólt:

- Figyeljen, Violet. Ön oly ártatlan kis teremtes, hogy magam sem tudom, miként mondjam meg, a mit kénytelen vagyok.

Képtelen valék rémületemet leküzdeni az ilyen bevezetésre, de ő rövid szünet után ekként folytatta:

- A múlt éjjel, mikor elváltam öntől s hazatértem, Mr. Rayner éppen akkor távozott a kastélyból.

- Mr. Rayner! Akkor neki a paplakból kellett oda mennie, és bizonyosan egyenesen a kastélyból jött akkor, midőn buvóhelyem mellett elhaladva, a szobájába ment föl.

Laurence tovább beszélt.

- Én egyenesen atyám dolgozó-szobájába mentem. Ön tudja, hogy mi ketten jobban rokonszenvezünk egymással, mint a család többi tagjai összevéve; én egyenesen hozzáfordultam tehát s közöltem vele mindent önre vonatkozólag s elmondtam, mily kedves kis lélek ön: s fölkertem egyszersmind, keressen számomra valami foglalkozást, hivatalt vagy gazdaságot, vagy bármit, mielőbb, mert otthonomnak kell lenni, hogy még az év letelte előtt nőmül vehessem. A jó öreg apó maga is azt mondá, hogy önnek oly jóságos kedves képe van, és szívesen fogadná el leányául, de mit szól majd hozzá a mama? Tudja, a mama papucs alatt tartja őt; háta mögött bátran „igent” mond szegény mindenre, de szemébe sohase mer neki „nemet” mondani. Az én anyám pedig nagyon előítéletes, engem minden áron gazdagon szeretne megházasítani, hogy tekintélyünket emelje a vidéken. Persze megmondtam atyámnak, hogy már 24 éves lévén, képes vagyok önállóan gondolkozni és nemcsak azt tenni, a mit anyám kíván. Ő azonban kért, ne bántsam meg őt, s megmonda azt is, hogy éppen azelőtt keresett valami közölni való végett. Ugy látszik, utazni akar és azt kívánja, hogy vele menjek. Persze én anyámtól nem tagadhattam meg, hogy vele utazzam; hanem azért olyan voltam, mint az örült, mert tudom, ki vette őt erre rá.

- Tudja? hát ki?

- Mr. Rayner. Nem vette ön észre, mennyire kerülgeti anyámat az utóbbi pár hét óta, és most ép úgy forgatja őt kis ujján, a mint anyám viszont atyámon uralkodik. Meglestem s meg nem foghattam, mi célja lehetett anyámmal, de most már átlátom.

- Én nem látom át, Laurence, miért oly elfogult ön Mr. Rayner ellen, ki mindig oly figyelmes, nyájas volt irántam? Ugyan mi oka lehetne neki édes anyját rábeszélni, hogy elutazzanak?

Laurence komolyan tekintett rám.

- Hogy engem eltávolítson.

- Hogy önt eltávolítsa? De hát miért?

Laurence szólni akart, de lángvörös lett s elhallgatott.

- Ő nem szeret engem, Violet, és nem kívánja, hogy ön nőmmé legyen.

- Oh ön kétségtelenül csalódásban van, Laurence! Hiszen oly gyakran dicsérte önt előttem.

- Igen; ez is csak ravaszság tőle. Én azt mondom, ő mindent képes volna elkövetni, hogy összekelésünket megakadályozza; és mindaddig, míg az ő hajléka alatt van, Violet, pillanatnyi nyugalmam se lesz, - mondá Reade felhevülten. - Ő igen rossz ember.

- Oh Laurence! ne mondja azt, én jobban ismerem Mr. Raynert és tudom, hogy ő a jóság és szivesség maga.

- Violet, ön olyan, mint egy gyermek. Hogy mondhatja őt jónak, látva, miként bánik nejével?

- Nejével? Ah azt én tudom legjobban, de nem beszélhetek el önnek mindent, nem szabad. De ő nem oly kegyetlen, mint ön képzei, Laurence. Én tudok mindent, igazán mindent.

- Nos, tehát akkor kérem, mondja meg, miként ítéli meg viseletét ön irányában? Nem tűnik fel, hogy jobban kitünteti önt nejénél? Nem látja, hogy szerelmes önbe?

- Laurence! - kiáltám megdöbbenve. - Hogy mer ön ilyesmit állítani? Mit vétettem én, hogy ily rosszul vélekedik felőlem, miért képzei, hogy megengedhetném, megtűrném egy nő ember udvarlását, szerelmét? Miként mondhatja ön nekem, hogy engem szeret, ha így gondolkodik? Mi soha többé nem beszélhetünk együtt ily feltevés után.

Azzal hirtelen elfordulva tőle, visszatértem a társasághoz, még mielőtt visszatarthatott volna. Épen téát osztottak ki a gyermekek közt, segédkeztem tehát; de jó kedvem elmúlt. A legelkeseredettebb kedélyállapotban, jóformán azt se tudva, mit mivelek, osztogattam a kalácsot, épen midőn lady Mills, Mr. és Mrs. Rayner hozzám léptek. Az urhölgy, ki engem annyira elbájolt, viszont megszeretni látszék engemet, mert megkérte Mr. és Mrs. Raynert, ereszsenek el vele s engedjenek hétfőig nála maradnom; mibe beleegyeztek. Más alkalommal e szívélyes meghívás nagyon megörvendeztetett volna, de most csak rémülettel töltött el a gondolat, oly idegen, ismeretlen körbe elmenni. Azonban hazaküldtek szükséges holmim gyors összekészítésére.

Egy finom csalánszövet ruhát pakoltam be magamnak, melyet még azelőtt nem viseltem, sajnáltam, hogy valami szebbel nem rendelkezem ez alkalomra s hirtelen eszembe jutott a Raynertől kapott hamis ékszer. Az kápráztatóan fog csillogni a tüll és csipke alatt nyakamon. Bepakoltam tehát azt is a hozzá való fekete bársony-szalaggal; és még alig készültem el, midőn már Jane értesített, hogy lady Mills kocsija a kapunál várakozik reám.

Az előcsarnok előtt Laurenceal találkoztam, ki egy rózsát tartva kezében, megszólított:

- Violet, Violet, ne távozzék egyetlen szó nélkül! Ime - dobja el azt a rózsát és tüzze fel az enyimet.

- Feltüzöm az önét, de ezt se dobhatom el, míg el nem hervad, az hálátlanság lenne.

- Mr. Raynertől kapta azt?

- Igen.

Laurence indulatosan tépte ki kezemből a tőle kapott rózsát s messzire elhajítá azt.

- Bocsánat, Miss Christie, elbizott feltevésémért, melylyel azt hittem, hogy az övének elibe helyezi az enyimet. Jó éjszakát.

Azzal elindult a fű közt elvezető gyaloguton s hiába kiáltozám utána: „Laurence, Laurence!” vissza sem fordult többé. Utána persze még akkor sem futottam volna, ha utólrérhetném. Könnyes szemekkel hajoltam tehát a virágágy fölé, melybe az ő rózsája esett, felvettem és lassan helyébe csusztattam a földre a Raynertől kapottat. Hálátlanság volt tőlem, jöllehet, de teljesítenem kellett Laurence kívánságát, még ha ő azt nem is tudta meg.

És így végtelen nehéz, fájós szívvvel ültem a kocsiba, hogy arra a látogatásra induljak, mely oly különösen eseménydus lett reám nézve.

XVI.

Négy urhölgy ült a reám várakozó hintóban, maga lady Mills, oldala mellett egy másik, már inkább matróna külsejű urhölgygyel, kinek neve, miként már tudtam, Mrs. Cunningham volt, míg átellenben egy fiatalabb, igen csinos arczkifejezésű hölgy foglalt helyet. Mrs. Clowes, kit nagyon eszesnek tartottak s pár évvel idősebb leány volt nálamnál, én valék végre a harmadik a hátsó ülésen, de azért elég tágas volt a kocsi mindnyájunk számára. Először visszako-csítottunk még a multság helyszínére, hogy lady Mills siettesse haza a többieket, nehogy elkéssenek az ebédre. Néhány hölgy már a kocsiban várakozott a gentlemanekre, kik azzal mulattak, hogy árveréssel adogatták el a sátrakban megmaradt holmikat, mialatt a lovászok bepakolták az összevásárolt furcsa tárgyakat. Ott állott egy két kerekű fogat is, egy szivarozó gentleman ült benne, míg a ló előtt szintén szivarral szájában ugyanaz a szőke magas fiatal ember állott, a kinek arcját valamennyi között legtöbb alkalmam volt megjegyezni. Mihelyt fölhajtottunk, oda jött a kocsi mellé.

- Önök rettenetesen össze vannak zsúfolva, engedjék, hogy Miss - Miss Christie átjöjjön az én kis kocsimba.

- Nos, és mit csinál Charlieval, Tom!

- Charliet majd hátra ültetem.

- Charlie már megszokta, hogy hátraültessék, - jegyzé meg a legidősebb hölgy s nevetve tekintett Mrs. Clowesra.

- A férjet megillető hely az, Mrs. Cunningham - mondá a szőke gentleman.

Csak később tudtam meg, hogy a Charlienak nevezett ur Clowes kapitány volt.

- Nos, átjön-e, miss Christie?

- Nem, Tom, miss Christie jobb helyen van itt, a hol van.

- Sehol se lehet jobb helye, mint velem - szólt a szőke gentleman komoly, ártatlan hangon.

Mindenki nevetett.

- Fogja pártomat, Mrs. Clowes. Ne legyenek mindnyájan ellenem, mikor jó hatást akarok elő-idézni. Lehet-e bárhol is nagyobb biztosságban, mint én mellettem?

Mindenki csintalanul pillantott Mrs. Clowesra, kinek pir szökött arczába.

- Nem - ha Charlie hátul ül - felelé; mire még általánosabb lett a kaczagás.

Nagyon örültem, hogy lady Mills nem eresztett el, bár én nem sokat törődtem az általuk Tomnak szólított egyénnel, de Laurence nem igen látszott őt kedvelni. Körülbelül hét mért-földnyire volt Geldhamtól Denham Court. Az utat szépnek találtam, noha a vidék róna; az esőzéstől minden szép zöld volt, s a lenyugvó nap bearanyozá a tájat. Nézegettem mindenfelé és hallgattam a hölgyek beszélgetéseit, de magam nem sokat szóltam bele.

Denham Court egy kis domb oldalába épített szép helység volt s a Doveney folyó nem messze folyt alatta. Engem olyan szobába vezettek föl, mely a növényházakra s ugorkaágyakra nézett, de melyből egyszersmind kilátás nyílt a folyónak ép ama pontjára, hol az nagy tóhoz hasonló terjedelemben szélesedik ki. Persze sok időm nem volt a Laurenceal lefolyt vitám és a rózsával való kegyetlen viselete fölött tünődni, de azért elnyeltem egy pár könyvet, nem tudva, fog-e irni s kérni, hogy kibéküljek, s azt képzeltem, bármily szép is e hely, ő nélküle nem fogok benne jól mulatni. Akkor aztán kissé rendbe szedve öltözékemet, nyakamba függesztém

fekete bársony szalagon a ragyogó szép ékszer és kissé alantabb a csipke közé keblemre tűzve a Laurence által eldobott s általam lopva felszedett piros rózsát, oly csinosan néztem ki, minőnek nem is képzeltem magamat, úgy, hogy szinte önkénytelenül megvillant lelkemben a gondolat, hogy az élet még sem egészen érdektelen, csak Laurence láthatna így most.

Szobámból kilépve, végigmentem a folyosón, hol egy férfival találkoztam, kinek látása megdöbbsentett s szinte hideg borzadálylyal töltött el, mert oly meglepően hasonlított az az égerfák rejtélyes látogatójához, kit Rayner mint gentlemant említett és kit két nappal azelőtt éjjel Parkes Tom és Sarahval láttam belépni az istállóba, annyira hasonlított hozzá, hogy azt hittem, ő az. De ez az ember nem egy gentleman, hanem a szolga tiszteletteljes, de esetlen modorával állott félre, én pedig sietve haladtam el előtte, egészen összerezzenve a meglepő hasonlatosság miatt; mert egy Denham-courtbeli szolga, bármily bizalmasan szokott is beszélni Rayner cselédjeivel, neki barátja nem lehet.

Az előcsarnokból egy komorna vezetett be a társalgó szobába, mely üres volt; az üvegajtóhoz léptem tehát, mely a növényházba vezetett s benéztem. A virágok oly szépek, illatuk oly mámorító volt, hogy lépésről-lépésre mentem beljebb, mintegy bűvös erőtől vonzatra, és arcom már épen egészen egy nagy, fehér liliomokhoz hasonló virágokkal telt növényhez hajlott le, midőn egyszerre a széles legyező alaku leveleken keresztül megpillantám a szőke bajuszu, szemüveges, Tomnak nevezett gentlemant. Ő merően bámult, de nem reám, hanem a nyakamon csillogó ékszerre. Észrevéve azonban, hogy látom őt, egyenesen hozzám jött.

- Ugy-e mily szép hely ez itt? Sir Jónás büszke is virágaira.

- Még sohasem láttam ilyeneket. Liliomok nemde?

- Ugy hiszem, ezeket „Eucharistis Amaroniának” nevezik, vagy ilyes valaminek. Szakítsak tán egy párt számára?

- Oh ne, ne tegye, oly kár volna értük!

- Talán nem méltatná arra, hogy viselje?

- Nem merném azt tenni, mit szólna sir Jónás, ha ön oly kárt tenne szép növényeiben?

- Sir Jónás semmit sem szólna; ő sohasem szokott ilyesmiért szólani. Sőt még a kertész, ki sokkal fontosabb személyiség, sem szólna ellene. Én elkényeztetett gyermek vagyok itt, Miss Christie; jobban teszi tehát, ha barátságot köt velem, mert én minden kívánságát teljesíthetem.

- Barátságot? Hát ellenségek vagyunk mi? kérdém nevetve.

- Jelenleg nem; de óvatosnak kell lennie. Majd megmondom mindjárt, ki az én ellenségem, - mondá, és a keblemen levő virágra mutatott - az, ki ezt a rózsát adta önnek.

Összerezzenem, mert szája mozgott egy kicsit, mintha mosolyogni akarna.

- Honnan tudja ön, hogy férfi adta nekem? - kérdezém elpirulva.

- Sohase törődjek vele, honnan tudom. Én bűvész vagyok és ingyen nem tanítom meg önt rejtélyes tudományomra. De nézzen ide! Megmondom önnek, honnan tudom, ha ide adja nekem cserébe egy tetszése szerint választandó virágért.

Fejemet ráztam.

- Nem akarom kicserélni; és nem is vágyódom az ön titkos bűvészetéből leczkét vehetni, köszönöm.

- Ime, az ön sértett büszkesége, Miss Christie. De persze nem is lehet alázatosságot várni oly hölgytől, ki ily gyémántot visel a nyakán; és azzal oly különösen nézett nyakékemre, mint azt már több ízben tette beszédje közben.

- Ezek nem igazi gyémántok - mondtam nevetve és szinte tetszett nekem a tévedés tréfája. - Csak cseh üveg.

A gentleman összevonta szemöldökét.

- Az esetben engedje, hogy gratuláljak önnek, Miss Christie, hogy a legkitünőbb utánzással bír, melyet valaha láttam életemben. Én értek egy kicsit a gyémántokhoz s eddig még sohasem tévedtem.

Kíváncsian tekintettem rá, mert úgy tetszett nekem, mintha nem hinne állításomnak.

- Várjon! - mondtam, - majd úgy állok, hogy jobb világításban láthassa, akkor, ha csakugyan oly kitünő bíráló, jobban felismerheti, hogy nem valódi gyémántok.

A gentleman egészen közel hajolt hozzám s egyszerre összerezsent, mondván:

- Szabad-e oly vakmerőnek lennem s megkérdezni, vajjon nincsen-e valami felírás vagy betű a hátulján?

- De igen van - mondtam meglepetve.

- És nem lenne szives megmondani, mily betűk azok?

Haboztam. Mert ha az a gentleman még tovább is azt hiszi, hogy az ékszer igazi gyémántból van, akkor ugyancsak furcsa dolgokat képzelhet, megtudva, hogy Rayner ajándékozott oly drága értékes nyakéket gyermeke nevelőnőjének; azért tehát nyugodtan felelém:

- Nem szivesen mondom meg önnek.

- Oh, bocsássa meg kíváncsiságomat. Én e nyakékhez a csalódásig hasonló foglalatú ékszert láttam valahol, de az igazi gyémánt volt - monda, s újra ránézett. - Csak arról szerettem volna meggyőződni, vajjon teljesen utánozta-e az illető ékszerész csehüvegből, és hogy csakugyan az igazinak ál-ikertestvére került-e valamely sajátságos véletlenből az ön birtokába.

- Mily gyönyörű lehet a valódi.

- Biztosítom, hogy nem remekebb az önénél.

- Nem kár-e akkor annyi pénzt pazarolni igaz gyémántokra? - mondtam. - Ugyan mit gondol, mi lehetett az igazi ékszernek értéke?

- Ugy hiszem, körülbelül ezerötszáz font.

- És ön azt hitte, hogy én egy ezerötszáz font értékű kincset viselek magamon? - kacagtam szivemből. - Óh, ha tudná az illető ur, a kitől kaptam, mily jóízűen nevetne ő is.

Mr. Tom szavamba vágott:

- Az illető ur nevetne?

Bosszankodtam magamra, mert még csak nevét sem akartam elárulni az ékszer ajándékozójának.

- Minden esetre örülne neki - folytatá a gentleman, - hogy csehüveg ajándékát gyémántoknak tartották.

Nem feleltem, csak újra nevettem.

- Láta már az ékszert valamelyik az urhölgyek közül, Miss Christie?

- Nem; és nehogy őket is hasonló tévedésbe ejtse, mint önt az imént, nem is mutatom nekik - mondtam.

És épen le akartam venni nyakamról, midőn Mrs. Cunningham egy másik hölgygel beléptek a virágházba. Az idősebb hölgy tekintete rögtön a szerencsétlen ékszerre esett.

- Miért akarja ön levenni nyakékját, édesem? - kérdezé.

- Mert gyanúsítottak, hogy igaz gyémántokat viselek, pedig ez csupán utánzat; és nem kívánom, hogy tovább is gyanúsítsanak, - felelém reszkető hangon.

- Ne hallgasson Tomra, kedvesem. Ő miatta ugyan ne foszsa meg magát nyakékjától. Noha azok mindenesetre nagyon hasonlítanak a valódiakhoz - mondá előbb az ékszerre, azután merőn rám nézve. Csak tegye fel újra és nevesse ki Tomot.

Engedelmesen fel akartam kötni a bársony szalagot, de Tom udvariasan hátam mögé állott és kivéve a szalagot reszkető ujjaim közül, megerősíté azt nyakam körül. Ekkor azt mondván, hogy nem elég egyenesen kötötte, kissé felemelte a szalagot, megpróbálván az ékszer hátulját megnézni. De én el valék készülve szándékára és megfogtam kezemmel, mintha félténem, hogy leesik s így megakadályozám, hogy a betűket meglássa.

Az igen nyájas külsejű, őszhaju Sir Jónás, ki elég korosnak látszott arra, hogy lady Mills atyjának tartassék, vezetett ki engem az ebédhez, és habár ő maga nem sokat beszélt, engem egészen nekibátorított a csevegésre s kért, beszéljek neki az iskolai ünnepről és folyton borral kínálgatott.

Az ebéd után bementünk a társalgó szobába s néhány hölgy közülök egy pamlagra ültetett s úgy dédelgettek, mint egy gyermeket, és temérdek kérdéssel ostromoltak Aldersbeni életmódom és a „szép Mr. Rayner” felől.

Mrs. Cunningham felállott s a szoba tulsó végére vezetett lady Millsnek egy arczképét megtekinteni.

- Nem tartozik reám, kitől kapta ön e nyakéket, édesem - szólt hozzám komolysággal - de ha még több ehhez hasonló ékszerrel bir, hol tartja azokat.

- Oh, nekem nincs több! - felelém kissé csodálkozva a nő modora felett. - És ezt is fiókom egyik szögletében tartom egy ócska tokban.

- Ah, gondoltam mindjárt a gondatlan módról, melylyel zsebébe akarta csusztatni, mikor az üvegházban megleptük. Azért mondom, édes gyermekem, mert nekem is van egy nagyon becses, értékes ékszerem, bár az sem szebb az önénél, gyémántokkal és macskaszem foglaltal, de én párnám alá rejtve alszom fölötte, hogy még komornám se sejtse, hol vannak.

Bámulatom tetőpontját érte el.

- Higyje el nekem, hogy ha valaki látogatásokra utazik, miként most én cselekszem például és holmiját nem bizza egy gondatlan komornára, az épen nem felesleges elővigyázat ám.

- De én nem törődöm oly sokat az én cseh üveg ékemmél - mondám.

Ő fejét rázta és nevetve, bár szárazon mondá:

- Pedig én törődném „olyan cseh üveg”-gel, minő az öné.

Ekkor bejöttek az urak is. Egyikük egy egész köteg uj keringőt hozott magával a városból, de a hölgyek egyike sem akarta lejátszani, míg magánosan át nem nézheti, de mivel az a férfiakat annyira elkedvetleníteni látszék, s átlapozván a hangjegyeket, láttam, mily könnyűek, szerényen felajánlottam játékomat. Valóban csinos keringők voltak a nehéz zene után, melyet Raynerrel játszottam, valóságos gyermekjátéknak tekintettem. Az elsőnek befejezése után egész ovációban részesítettek. A hangjegy tulajdonosa el volt ragadtatva s a tánczoló sem győztek hálálkodni s annyira bókoltak, hogy szinte restelltem a dolgot.

- Nem tudja ön, hogy én nevelőnő vagyok? - mondtam egyik urnak nevetve, de mélyen elpirulva.

- Igen; de azt hittük, hogy ön csak látszatból az, mondá Mrs. Clowes.

Eljátszottam a többi keringőt is, és elgondoltam, mennyivel kellemesebb ez uri népnek játszani, mint azoknak, kikkel Mrs. Manners téa-estéin találkoztam.

Ekkor aztán a Tomnak nevezett gentleman elvezetett a zongorától, mondván, hogy én nem lehetek kiszemelve áldozatul az egész társaság mulattatására; azzal komoly beszélgetésre kérve fel, egy ablakmélyedéshez vezetett s leültetvén, ő is helyet foglalt mellettem.

- Kiváncsi vagyok, ismer-e ön valakit az én ismerőseim közül? Ismeri-e például a Crasolay Hall-i Templeséket?

- Nem.

- Volt már valaha távolabb is nyugatnak, mint ez a Staffordshire vagy Derbyshire?

- Nem, soha.

Társam lenézett a földre, de hirtelen fölemelte fejét s arcomra nézve, mondá:

- Ismeri ön Dalstonékat?

- N-e-m, feleltem habozva.

- Lord Daltstont az ő különféle bogaraival? Ön úgy beszélt, mintha nem lenne egészen biztos állításában?

- Biztosan mondhatom, hogy nem ismerem őt - mondtam. De emlékezetemben tartottam, mert mintha hallottam volna már valamit felőle, a név oly igen ismerősen hangzik előttem.

Carruthers a legzaklatóbb módon próbálta emlékező tehetségemet felfrissíteni Dalston lordot illetőleg; de én nekem még az se jutott eszembe, hol hallottam ama név említését.

Midőn végre az idő jóval meghaladta azt az órát, midőn mi Aldersben visszavonulni szoktunk, és kiki elszéledt, én eltévesztettem a folyosót és egyszerre abban a folyosóban találtam magamat, mely a cselédek oldalszárnyához vezet. Egyszerre férfihang ütötte meg fülemet:

- Ne siessen annyira! Hiszen még fél óráig se lehet itt. Most soha egy szót se beszélhetünk együtt.

Egyszerre felismerni véltem a hangot. Annak a férfinak hangja volt az, kit egyszer kihallgattam, a mint Sarahval beszélt a növényesben, a Rayner rejtélyes barátjáé. És az, kivel beszélt és kivel éppen csókot váltani készült, Mills Lady komornája volt. A tiszteletre méltó komornyik, kivel ebéd előtt találkoztam, és a látogató, a ki gentlemanként lépett az Aldersi-ház dolgozó-szobájába, a ki oly bizalmas viszonyban volt Tom Parkessel és Sarahval, egy és ugyanazon személyiség volt.

Nagyon álmos valék s a furcsa felfedezés igen elfoglalt, midőn szobámba jutottam; de azért lefekvés előtt elzártam szép, de szerencsétlen nyakékemet az íróasztalba, azzal az elhatározással, hogy nem fogom azt többé viselni.

Vége az első kötetnek.

II. kötet.

I.

Másnap reggel sokkal előbb lementem a földszintre, mint a többiek, de örültem ennek, legalább zavartalanul bejárhattam az egész kertet. Gyönyörű meleg, derült reggel volt. Egyszerre szembe találok Tom Parkessel, ki vasárnapi öltözkében volt, kulccsal az egyik kezében, míg a másikban egy kosár tojást vitt. Feltűnően zavarba jött, s hogy kikerüljön, a melegház mögé készült bujni. De én hirtelen elibe léptem.

- Tom Parkes, hát meg se ismeri Miss Christiet? - szoltam hozzá.

- De igen Miss, hogy ne. De hát ki gondolhatná, hogy ön itt legyen - mondá - s meglepetést színelve, kapta le kalapját.

- Ha fölsímet, Tom, miért nézett úgy rám, mintha kísértetet látna?

- Igaz, igaz Miss, bocsánatot is kérek, mondá bárgyun Tom. Lássá, Miss, engem ide fogadtak mint rendkívüli kertészsegédet, a főkertész nem szereti a londoniakat, nem szeretném tehát, ha megtudná, hogy londoni fiú vagyok. Ha tehát jóságos akar lenni, Miss, akkor kérem, ne árulja el, hogy már látott azelőtt is engem.

- Nagyon jól van, Tom, nem fogom elárulni - biztattam őt nevetve.

Eltávozott tojásaival együtt.

Nagyon mulattatott e találkozás s a fontos titok, melyet meg kellett őriznem. Miközben a ház felé tartottam, egyszerre két különböző hangot hallottam.

- Bella féltékeny a kicsikére, Tom.

- Igazán? hangzott a másiknak a szava.

Ekkor Mills Lady hangját is felismertem és mire az ajtóhoz értem, már nyolcz-tíz egyén volt összegyülekezve és észrehevém, hogy a két beszélgető gentleman Cole és Carruthers voltak.

De ki lehetett Bella? És ki volt az a kicsike?

A közel levő denhami templomban még a reggelizés kezdete előtt beharangoztak és valami nyolczan felöltözködtünk s odamentünk.

A templomból visszatérve a villásreggelinél ismét Carruthers és a szellemes Mrs. Clowes közt ültem, ki oly modorban írta le a szertartást, hogy az mindenkit megnevettetett, és mint rendszeren, mindenféle mulattató dolgot hozott elő.

A vasárnap délutánt legtöbbször úgy töltötték, mintha nem is lett volna vasárnap, kivéve, hogy se nem lovagolt, se nem kocsikázott senki. Hanem néhányan kísértáltak a folyóhoz, mások „lawn tennist” játszottak vagy regényt olvastak, sokan pedig, kik közé én is tartoztam, a pázsitra ültünk le a fák alá és jégbe hűtött pezsgőt ittunk, mely a legkellemesebb ital, mit valaha izleltem. Egyszerre hallottam, a mint a rejtélyes komornyik parancsot adva Parkes Tomnak, reá kiáltott: „Ide, kertész, mi is a neve?” - mintha még sohasem látta volna őt azelőtt, s nem járkált volna vele Rayner kertjében, s nem ment volna be vele együtt Rayner istállóiba éppen két nappal azelőtt.

Mily bárgyu ficzkó is volt az a Tom, apró titkaival! A másik emberre mutatva, megkérdeztem Carrutherst, kinek szolgálatában áll?

- Az én komornyikom, s a legjobb cseléd, ki valaha szolgálatomban volt. Még ugyan csak hat hónapja van nálam, de látszik, hogy nem közönséges cseléd.

Azt kezdtem hinni, hogy az a rejtélyes komornyik talán valamely szegény rokona Raynernek, ki ily módon gondoskodott megélhetéséről, de miután szégyelte, csakis titokban volt szabad felkeresni gazdag rokonait.

Nem szóltam tehát többet felőle Carruthersnek, ki közelemben ülve, folyton ingerkedett velem, hogy olvassak el egy vasárnapi hirlapot, és midőn én sehogy sem akartam, ő kezdett hangosan olvasni, én pedig felugorva, elfutottam Cole-lal a gyümölcsös kertbe, hol társam szilvát szedett számomra.

Azután elmentünk a halas tóhoz, morzsákat szórni a halaknak. Cole néhány szép virágot is tépett számomra, hogy keblemre tűzzem, miután nyakékemet úgy sem akartam többé viselni. Mousseline ruhám azonban távolról sem volt oly csinos ékszerem nélkül, bementem hát megpróbálni, mily szépen illenék az ékszer a virágok közé nyakamra. De midőn szekrényemet kinyitám, hogy kivegyem belőle a Raynertől kapott ékszert, az eltűnt. Semmi máshoz nem nyultak. A nagybátyámtól kapott arany is ott feküdt érintetlenül; valamint a rózsaszín szalaggal átkötött Laurence-től kapott levelek is. Átkutattam dobozomat, zsebeimet s a szoba minden szögletét, mind hiába. Pedig jól emlékeztem, hogy álmoságom dacára gondosan elzártam az ékszert, miután a gyertya világánál még gyönyörködtem ragyogásában.

Ellopták, de hogy ki, azt nem is gyaníthattam. Meddő kutatásom után egészen reszketve ültem le, s annyira meg valék rémülve, hogy sirni sem tudtam. Először azt gondoltam, hogy fölkeresem rögtön Mills Ladyt, s elpanaszlom neki négyszem közt a történeteket, de bátorságom hiányzott; mert ha veszteségem köztudomásra jut, elkerülhetetlen a kellemetlen jelenet a cselédséggel és az egész háztartás föl lenne zaklatva, a mellett a szolgák nagy része a vendégeké levén, nem állottak Mills Lady hatalma alatt. Több mint valószínűnek látszott, hogy azok egyike lopta el nyakékemet; már pedig mindenki méltatlankodhatnék, ha az ő cselédjét gyanúsítanák a lopással. Elhatároztam tehát, hogy senkinek sem teszek róla említést.

Sima fekete bársonyt kötve tehát nyakam körül, lementem a földszintre és Mrs. Cunninghamnak, ki az ékszer felől kérdezősködött, azt feleltem, hogy átláttam, miszerint a szép ékszer még sem illet meg oly állásbeli leányt, minő én vagyok.

Gyönyörű este volt, dacára a fujdogáló szellőnek, nem volt hideg a lég, s így ebéd után néhányan lementünk a kertbe, én is lementem, mert attól féltem, hogy keringőt játszhatnak velem, holott vasárnap volt.

Már késő este volt, midőn Carruthers többekkel a tekéző szobából kijött és szivarral a szájában följött a borházhoz, a hol én is állottam Sir Jonassal, ki nagy előzékenységgel készült nekem a tőkéről pár fürt szőlőt lemetszeni.

- Mills Lady izeni általam, hogy Miss Christie meghütheti magát, ha nem vesz magára valamit, - mondá Carruthers.

- Az igaz! hozz számára egy sált, Tom.

- Én már megelőztem a lady kívánságát, - mondá Carruthers, és azzal egy gyönyörű indiai sállal takarta be fejemet és vállaimat.

- Vezesd be a kisasszonyt gyorsan, Tom. Sohasem bocsájtanám meg magamnak, ha meghütené magát; - mondá szívélyesen, de aggódva az öreg Sir Jonas, még mindig késével kezében állva a borház előtt.

- Magam sem - mormogá Carruthers - most tehát siessünk, Miss Christie.

Karon fogott s csaknem futva kellett követnem, míg csak egy falhoz nem értünk, hová már sir Jonas nem láthatott el.

- Most pedig - mondá - más uton fogunk haladni.

Ekkor egy hosszú körte s almafasor között futó ösvényre vezetett le, egy oldalkapuhoz, melyet azelőtt még nem láttam.

- Egy sétára akarom önt rábírní - mondá.

- De hiszen későn van már, és aztán oly különösen is vagyok öltözve.

- Nem tesz az semmit. Remélem, nem álmos - mondá - és arczomra nézett. - Nem. Szemei egészen derültek s élénkek.

Keresztül mentünk tehát a rácsajtón, és egy szűk ösvényen át le a folyóhoz. A csónakháznál megállapodtunk és Carruthers azt az észrevételt tevő, mily szép volna az éj a csónakázásra.

- De oly későre jár az idő, Mr. Carruthers. Mit fog mondani Lady Mills?

- Magamra vállalom én Mills Ladyt; ön pedig oly derék jó kis leány, hogy senki sem fog semmi rosszat gondolni tetteiről.

- Nyujtsa ide a kezét, - mondá. - Lépjen át óvatosan. Így ni.

A csónakban valék, s gyönyörteljesen mosolyogtam.

- Vegye át a kormányt és majd forgassa a szerint, a mint mondani fogom.

Kibontakoztam sálomból és új felelősségem érzetével engedelmeskedtem a nélkül, hogy egy szót kiejteni tudnék, és Laurencere gondoltam. Annyi mindenféle mondani valóm lett volna számára az utóbbi két napról.

- Gondolata most nem velem foglalkozik - mondá hirtelen Carruthers.

Én felrezzentem, s kipirulva rántottam meg egyszerre a kormányt.

- Nem tesz semmit - mondá Carruthers szeliden, - csupán hálátlanság ez egy kicsit öntől. Mert „ő” felényire sem gondol annyit önre, mint én.

- Reám gondol! Én - én Mrs. Mannersre gondoltam.

- Szerencsés Mrs. Manners, hogy ily átszellemült boldog mosolyt képes csinálni egy szép leány arczára!

- Két gondolt ön, Mr. Carruthers.

- Ha megmondanám, felfordítaná a csónakot, vagy azonnal azt parancsolná, hogy kösse ki.

- Nem, nem tenném azt. És ön nem törődne velem, ha tenném is.

- Engedje hát, hogy melléje üljek, aztán megmondom. Együtt evezhetünk.

Mellém ült, s csapkodta evezőjével a vizet majd egyik, majd másik oldalon.

- Hogy van az - kezdé - hogy a nő mindig legkevésbé törődik ama férfival, ki őt legigazabban szereti?

A kérdés, mely egészen új volt előttem, megdöbbsentett.

- Igazán mindig úgy van? - kérdeztem izgatottan.

- Félek, hogy igen - mondá ő igen halk hangon, oly szomorú tekintet vetve reám, hogy szinte megzavart.

- De hát hogyan nyilvánul az az érzés? kérdeztem reszketeg hangon.

- Én azt hiszem, legjobban megérti azt a nő a reá függesztett szemek tekintetéből - suttogá Carruthers, s oly hosszan tekintett reám, hogy szinte kellemetlenül érintett.

Elfordítám fejemet.

- Hogy ha a nő - folytatta Carruthers ugyanazon a suttogó hangon, egészen fülemhez hajolva,
- ha a nő ajkát a férfi ajkához illesztve, annak szemeiből igyekszik kiolvasni a hévteljes felindulást, melyet iránta érez.

- Oh ez igaz lehet - mondtam hirtelen közbe vágva, s szívem dobogott a visszaemlékezéstől Laurence első csókjára.

Carruthers visszavonult, bajuszát végig simitá és egészen szokatlan módon nézett reám.

- Ön - úgy hiszem - nem lakott egész életében falun, Miss Christie - monda szárazon.

És egy pillanat alatt megértettem tekintetéből és hangjából, hogy mit tettem. Mig ő szerelemről beszélt s udvarolt nekem, én azalatt kizárólag Laurencera gondoltam. Miért is engesztelőleg nyújtám feléje kezemet, így szólva:

- Ne érezze magát sértve, Mr. Carruthers. Be kell ismernem, mind igaz, a mit ön mond, de én annyira szeretem őt, hogy nem tehetek róla, ha azt hiszem, hogy „ő” szeret legjobban.

Vigasztalására mondtam ezt, mire megfogta kezemet és megcsókolá, de nem úgy, mint ha valami sokat törődnék velem, s azt indítványozá, hogy talán jobb is lenne már visszatérnünk. Megfordítá a kis hajót, a kedvező szél pedig nagyon rövid idő alatt parthoz szállított bennünket, miközben csak keveset beszéltünk, de újra egészen jó barátokká lettünk, mert az én örömmel vegyült félelmem mulattatta Carrutherst.

Mire kikötöttünk, a templom tornyában épen félkettőt ütött az óra. A késői idő nagyon megijesztett engem.

Még mielőtt Carruthers megakadályozhatott volna, elsiettem s a társalgóban találtam Mills Ladyt Mrs. Clowes-al, az elsőt aggodalmas, komoly tekintettel, az utóbbit haragosan, elégtelenül.

- Hol volt ön, kedves gyermekem? Már azt hittük elveszett. - A Lady hangja reszketett.

- Oh, Lady Mills, annyira sajnálom a dolgot! Csónakázni voltam a vizen Mr. Carrutherssel, ő biztatott, hogy ön nem veszi azt rossz néven; de magamnak kellett volna okosabbnak lennem, mikor már oly késő volt.

- Minél később, annál jobb, édesem - monda Mrs. Clowes szokott csipős modorában. De Mills Lady arcza kiderült, a mint reám tekintett.

- Nem tudja ön, kedvesem, hogy Mr. Carruthers a legveszedelmesebb férfiak egyike. - Egyszerre elhallgatott, mert Carruthers lépett a szobába; mire ő hozzá fordulva, oly szigorú hangon, mely engem megremegtetett - monda neki:

- Tom, nem szégyenli ön magát kissé saját maga előtt?

II.

Carruthers komolysággal felel:

- Talán, igen; de az nem baj. Ez az inkvizíció felesleges és helytelen is, Stephana, mert hiszen könnyű meglátni, hogy erre a gyermekekre nézve az éj és a nappal egyforma. Nagyon helyes volt öntől, gyermekem, egyenesen Mills Ladyhez jönni - mondá nekem nagyon szívélyesen.

Azzal kezét szorított velem. Mills Lady megcsókolt, Mrs. Clowes fejét biccenté meg és elküldtek aludni, a nélkül, hogy tudomásul vennék többet az illedelem megsértését.

Másnap reggel a városba készülő Sir Jonasnak kellett engem visszakísérni Aldersbe, honnan ő a beaconsburghi állomásra volt menendő. Kivéve talán a tőlem magát mindig távoltartó Mrs. Clowest, mindenki nagyon szívélyesen bucsuzott el tőlem és épen midőn már fölültem a phaetonba, csak Sir Jonasra várakozva, hogy mellettem helyet foglaljon, Gordon, Carruthers titokzatos szolgája közeledett bamba tiszteletteljes modorában hozzám.

- Ugy hiszem, ez az öné, Madame. Alkalmasint elejtette, mert a lépcsőn találtam meg, és félek talán kárt is tettek benne, mondá, és kezembe adta nyakékemet.

Annyira meg valék lepetve, hogy a komornyikot távozni engedtem, még mielőtt köszönetemet nyilváníthattam volna neki. De mikor az ékszer megfordítottam, azt vettem észre, hogy a kis paizs, melyre a kezdobetük vésve valának, le volt törve.

Vajjon maga Gordon volt-e a tolvaj? és tán megbánta tettét? vagy pedig a tett elkövetője szégyelte magát az ékszer személyesen visszaadni? Vagy pedig csakugyan elejtettem volna, és csak álmodtam, hogy elzártam?

Midőn Sir Jonas házunk kapujánál elhagyott, különös fájdalmas érzés vett rajtam erőt, busan lépdeltem a sovány Sarah kíséretében, ki kicsiny bőrröndömet hozta utánam, mint valami börtönőr, annak örülve, hogy foglyát újra becsukhatja.

Rövid távollétem után egyszerre ujult erővel merült fel agyamban mindaz, mi előttem e ház körül megfoghatatlannak látszott. Vajjon igazán örült volt-e Mrs. Rayner? Ha igen, miként lehetett, hogy annak hire nem szivárgott el ama pletykakedvelő társaságba, melyet épen elhagytam s mely egész történeteket tudott elbeszélni az összes szomszédságokról? Miféle összeköttetés létezhetett Rayner és Gordon, Carruthers rejtélyes komornyikja között? Vajjon csakugyan Mrs. Rayner öre volt-e Sarah, és nem volt-e ő maga is örült egy kicsit? Mi lett Jane iránt való vad féltékenységből? És miért gyűlölt engemet annyira? Vajjon elfojtá-e gyűlöletét örökre, vagy pedig - - Oh, ugyan mit tenne, ha gonosz ellenszenve irántam újra felébredne benne? - - Jobbnak véltem megszólítani, mint felőle gondolkodni, kérdezősködtem tehát Mrs. Rayner, valamint Haidée hogyléte felől. Tanítványom rosszul volt s fel se kelt aznap.

- Átfázott vasárnap éjjel, mert későig járkált a tó körül, azt állítva, hogy onnan beszélhet önnel. Mily esztelenség!

Egészen meghatott a kis Haidée szeretetének ez újabb bizonyága, s azonnal hozzá akartam sietni; de Sarah azt mondta, hogy Mrs. Rayner van nála, s a kis leány nem akarja, hogy távozzék. Felmentem tehát az emeletbe s lehető legnagyobb közönyt színelve, megkérdeztem, nem érkeztek-e levelek számomra, mire tagadó választ kaptam. Laurence pedig küldhetett volna egy kis czédulát, hisz annyira vágyódtam utána. Távolról sem oly kedves hozzám, mióta megvallottam neki szerelmemet, - gondolám, és fejemet kezembe hajtva, leültem és keservesen sirtam. De nem sok időm volt bánatomnak átengedni magamat, mert az ebéd ideje közelgett, s

én nem akartam, hogy veres szemem árulója legyen könnyeimnek. Bár Rayner mégis észre-
vehetett valamit, mert azt jegyzé meg, hogy nem nézek ki jobban, s a szórakozás, úgy látszik,
nem használt nekem, azután magamra hagyott, mit igen-igen hálásan fogadtam tőle.

Délután megengedték, hogy Haidééhez menjek. Haidée szobája egy kicsiny öltöző volt,
kályha nélkül, s én csodálkoztam azon, hogy miért nem viszik át más szobába az igazán beteg
gyermeket. Mihelyt beléptem, a kis leányka felugrott ágyában és nyakam körül füzte forró kis
karjait, azután oda hajtá fejemet maga mellé, és könnyörgött, beszéljek el neki mindent az első
pillanattól, mióta elmentem.

Egy kis történetet állítottam tehát össze, kihagyva persze a nem neki való részleteket, és
hosszabban időzve olyannál, mi előtte érdekel birt, mint a virág- és szőlőszedés. Egyszer
Rayner is bekukucsált és kihallgatva elbeszélésem egy részét, azt mondá:

- Magam is szeretném az egészet hallani részletesen, Miss Christie; én azonban más kiadás-
ban kívánnám, s nem gyermekek számára átídomítva.

Kissé kellemetlenül érintettek gunyos szavai; és kezdtem kíváncsi lenni, vajjon nem neheztel-e,
hogy nevelőnője oly jól mulatott.

Haidée annyira kért, teázzam vele, hogy kénytelen valék beleegyezni. Teázás alatt Haidée
halkan kezdett beszélni hozzám.

- Miss Christie, nem lenne oly szives kinézni az ajtón, nem hallgatódzik-e valaki?

Kedvéért megtettem s láttam, hogy senkitől sem lehet tartani.

- És most kérem hallgatódzék egy kicsit a másik ajtónál, a mama ajtajánál.

Az csukva volt; de füleimet hozzátartva, megnyugtattam a gyermeket, hogy ott sincsen senki.
Akkor azután egészen odahuzott magához és suttogni kezdé:

- A mult éjjel az a gonosz Sarah sirásra indította a mamát. Hallottam az ajtón keresztül. Mama
fél Sarahtól és én is ám. Jaj! csak valaki ne hallaná.

Végighallgattam a gyermeket, akkor azután sálba burkolózva, kisurrantam a kertbe s onnan
elmentem kis helyemhez, hol a fához támaszkodva Laurencet találtam. Örömsikoltással futot-
tam hozzá, de ő kalapját megemelve, csak annyit mondott:

- Jó estét, Miss Christie...

Én ijedten álltam meg. Végre alig hallható hangon ki birtam ejteni a következő szavakat:

- Laurence, miért beszél ön hozzám így? Nem is örül a viszontlátásnak?

- Ugyan miért örülnék én, ha önt látom, Miss Christie? Én semmi sem vagyok ön előtt a
mulatságos társaság után, melyből jön.

- Mit akar mondani ezzel? Ugyan mely társaság lehetne kedvesebb nekem az önénél?

- Oh, ön nagyon szives; és megengedem, talán jó szórakoztató eszköz is lehetek, ha jobb nincs.

- Oh! Laurence, hogy mondhat ön oly kegyetlen dolgokat nekem? Haragszik rám azért, hogy
Denham-Courtba mentem, és ott mulattam? Nem tehettem róla, mindenki oly szives volt hoz-
zám. De az egész idő alatt csak önre gondoltam, és szivemből óhajtám, hogy bár ott lehetett
volna.

- Azalatt is rám gondolt, mialatt Carruthers suttogását hallgatta a melegházban? Ah! nem
csodálom, hogy összeressen! És gondolata akkor is nálam volt, midőn az ablakmélyedésben
Carruthers székéhez támaszkodott és a midőn gyümölcsöt s virágot szedett vele és oly idilli-
kus módon etette a halat, vagy mikor kíséretében játszott, vele költészetről beszélt, és - - -

- Elég, Laurence! nem igaz, nem igaz! Mr. Cole szedte számomra a virágot s gyümölcsöt, ő vele néztem a halakat is, nem pedig Mr. Carrutherssel. Továbbá Mr. Standing kíséretével zongoráztam, ő beszélt velem a költészetéről is, és nem - - -

- Mr. Standing? az egy másik udvarló tehát? Ön jól kiválogatja barátait, Miss Christie. Félek, hogy nem lennék méltó közjük. Én nagyon is unalmas vagyok.

- Ön igen kiméretlen, mondtam fölháborodással. Nem értem, mit ért ön az „udvarlók” elnevezés alatt, de azok közül a gentlemanek közül, kiket ön fitymál, egyik sem sértene, s nem igyekeznék nekem oly szenvedést okozni, mint ön, a miért néha másokkal is szóba állok.

- Nem, azt látom, hogy iparkodott részrehajlatlan maradni, - gunyolódék tovább Laurence. - De nem hiszem, hogy célzott is ért. Még se volt Denham-Court valamennyi férfilátogatójával együtt a folyón éjfél és két óra közt éjjel, nos?

- Nem - mondtam - már akkor mélyen sértődve. - Nem valék elég sokáig Denham-Courtban.

- Oh! - szólt Laurence, még indulatosabban. Oly dühös volt, hogy kétszer-háromszor is kezdett beszélni. Mig végre csaknem kiabált.

- Igaz, ön nem volt ott sokáig, de jól felhasználta rövid idejét, mert hőstetteinek hire már ma reggel keringett az egész környéken.

- Az én hőstetteim!

- Igen, Mr. Rayner már ma reggel hallott azokról, még mielőtt ön hazaérkezett.

- Mr. Rayner? Oh, az épen nem meglepő!

Laurence merőn nézett rám.

- Mr. Raynernek egy barátja van ott, - mondtam hirtelen óvatossággal, mert nem akartam elárulni azok titkait, a kiknél laktam.

- Oh, mindig több a titokzatosság! Mr. Rayner tehát kémlelteti önt; oh, azt egészen el is hiszem róla.

- Nem úgy értettem. Neki semmiesetre sem jutna olyasmi eszébe. Nincs is szükség az én tetteim kikémlelésére, mert soha sem cselekszem olyasmit, miért pirulni volna okom. És azt Mr. Rayner is jól tudja, miután semmi ellenvetést nem tett viseletem ellen, melyet ön annyira elítélni látszik.

- Mr. Rayner! Nem, ő csakugyan nem gondolna olyasmire. Neki az semmi, ha ön jó hírnevének kockáztatásával késő éjjel csónakázik egyedül egy városszerte legkicsapongóbbnak ismert férfival.

- De Laurence, honnan tudhatnám én, hogy ő kicsapongó, - kiáltám, s tovább nem bírván tünni, szerettem volna sirni. - Igaz, hogy utólag Mills Lady is veszedelmes embernek mondta őt, de miből sejthettem volna én azt azelőtt. Senki sem kerülte őt, sőt valamennyi nő szerelmesnek látszott belé, és mind féltékenyek voltak, ha velem beszélgetett. Pedig ő semmi illetlenséget nem mondott, felényire sem beszélt oly illetlenül, mint a többiek. Oh! Laurence, ne legyen oly igaztalan hozzám!

Reade meg volt hatva végtére; a hév, melylyel indulatosan pödörte bajuszát, csökkent, és szeliden fordult hozzám, midőn a távoli Beaconsburgh templom harangja épen a hét órát kongatta.

- Oh! - mondtam ösztönszerűleg a ház felé fordulva.

- Mi az? - kérde Laurence, újra merevebben.

- Mr. Raynernek megígértem, hogy egy negyed nyolczkor a társalgóban leszek, hegedűjátékát kíséрни a zongorán.

- Kérem, ne tartóztassa magát, - mormogta fogai közt. - Nagyon is sajnálom, hogy eljöttem megzavarni. De miután két nap múlva el kell hagynom Geldhamot, és más alkalmam nem igen lesz távozásom előtt önt látni, bátorságot vettem magamnak ma este ez utat választani, hogy gratulálhassak, hogy oly tökéletességre vitte a kaczerkodást. Jó éjt, és egyszersmind Isten önnel, Miss Christie. Kivánom, hogy Mr. Raynerrel is kellemes estéje legyen.

Azzal szenvedélytől reszketve megrázta kezemet és eltűnt az ültetvények közt, még mielőtt képes lettem volna hangomhoz jutni, hogy visszaszólítsam. Oly szerencsétlen valék, hogy még sirni sem tudtam.

Visszahanyatlottam ülőhelyemre, s úgy érzém, mintha életemnek összes öröme, reménye eltűnt volna a haragos és meg nem bocsájtó Laurence-al. Ott ültem minden gondolkozás nélkül, míg végre maga Rayner jött ki keresésemre; és látva bánatos kinézésemet, azt mondá, hogy fáradt vagyok, s ne játszszam az este már vele; de én akartam; lementünk tehát, s ő elővette hegedűjét. Én pedig zongoráztam.

Látva fáradságomat, a kandallóhoz vezetett s felkért, hogy beszéljem el neki denhamcourt-i időzésem történetét, a mit én meg is tettem, elmondva, hogy hamis gyémántom mily feltűnést keltett, s igaznak tartották, sőt a rajta levő betűket is említettem. Ide érve így folytatám:

- Olyas valami is történt, Mr. Rayner, mit különössége miatt közölnöm kell önnel. Nyakéke-met bezártam kis szekrényembe, legalább biztosan azt hiszem, hogy belé tettem szombaton este, és másnapra eltűnt.

- Nos, majd találunk helyette másikat.

- Oh, nem! Hiszen a legkülönösebb része a dolognak csak most következik. Ma reggel közvetlen eljövetelem előtt átadta nekem Charruthers komornyikja, mondván, hogy a lépcsőn találta meg. De a kis paizs a kezdőbetűkkel letört és elveszett. Nem furcsa-e ez?

- Igen, de ez is csak azt bizonyítja, hogy cseh üveg, mert ha igazi gyémántok volnának, ugyancsak csodálkoznám, hogy visszaadta. Gondatlan kis czicza, nem is érdemel semmiféle pipere-czikket. Ugyan mondja meg, mit csinálna, ha igazi ékszerekkel birna, mikor az utánzatokra sem képes vigyázni?

- Oh, Mr. Rayner, remélem, nekem sohasem lesznek drága ékszereim.

- Azt hiszem, ott sok oly hölgy lehetett, kiknek ékszere szemeit kápráztatta.

- Nem igen sok ékszert viseltek: hanem azt képzelem, hogy némelyiknek sok lehet. Azt beszéltek, hogy az egyik urnőnek, ki egy jelen nem volt dúsgazdag kereskedőnek a neje, remek ragyogó gyémántjai vannak.

- És ugyan mi neve ama szerencsés Ladynek?

- Mrs. Cunningham.

- És mit szólt Mrs. Cunningham az ön nyakékéhez?

- Ő nem akarta hinni, hogy utánzat és megszidott gondatlanságomért; de én igazán -

- Ugy hiszem, ő nagyon gondosan őrzi a sajátját, - szólt közbe Rayner.

- Oh igen, ön nem is képzei, mily gondosan. Van különösen egy foglalata gyémántokból és macskaszemekből.

Megállottam, Rayner, megérintve karomat, türelmetlenül sürgetett:

- Tovább, tovább, folytassa.

- Miről is beszéltem? Oh igen tudom már, Mrs. Cunningham ékszeréről. Van neki egy macska szemű s ritka nagyságu, gyémánt foglaltu ékszere, melyet ő - -

- Melyet ő hol tart? - kérdezé ásitozva Rayner.

- Oh, melyet ő folyton magánál hord! - mondtam.

- Hiszi ön azt? kérdezé Rayner nagy érdeklődéssel.

- Hogyne. Ő maga mondta nekem. És az egész házban senki, még saját komornája sem sejti, hol vannak. Ha alszik is, párnája alá rejti.

Rayner felkelt s nyugtalanul alá s fel járkált a szobában, mintha alig várná már ő is, hogy ágyába kerüljön, de álmosnak nem látszott. Szemei egészen derültek s éberek valának. Kezembe adta a gyertyatartómat s azzal jó éjt kívánt.

III.

Másnap reggel annyira elaludtam, hogy a reggelizést már félig elvégezték, mire lementem. A reggelit szokatlan pontossággal szolgálták fel aznap, és meglepetésemre az ajtó előtt találtam a hintót és Mrs. Raynert uti öltözékben az asztalnál.

- Nos, Miss Christie, mi is unatkozunk, mint ön, és magára hagyjuk Aldersben, - mondá Rayner, látva a bámulatot arczomon.

Tréfás enyegéséből az tűnt ki, hogy pár napra a fővárosba utazik és Mrs. Rayner elkíséri a beaconsburghi állomásig. Mint mondá, talán szombatig vissza sem tér. Keddi napon utazott el.

- Nem szeretne-e ön is velünk jönni Beaconsburghba? Legalább nem térne Mrs. Rayner egyedül vissza.

Mrs. Rayner nem nagy lelkesedéssel fogadta férje indítványát, de én elfogadtam s elindultunk. Kényelmes helyem volt velük szemben az első ülésen; de alig birtam lebeszélni Raynert, hogy ki ne üljön a kocsisához, hogy mi bent jobban elférjünk.

Nagyon korán értünk az állomásra. Rayner föl s alá sétálva beszélgetett majd az állomásfőnökkel, majd más ismerőseivel, mindenkinek elmondta, hova megy, sőt kérdezősködött azoktól, kik nemrég voltak Londonban, mi minden látni való van most ott, s kérte, hogy ajánljanak neki valami nagyon jó szállót. Azután hozzám fordulva így szólt:

- Bármilyen történnék is távollétem ideje alatt, ha például Haidée rosszabbul lenne, vagy Mrs. Raynernek baja volna, sürgönyözzön kérem azonnal a Charing Cross Hotelbe. Nem tudom még ugyan, oda szállok-e, de ott mindig megtalálnak. Irodámban találni fog sürgőnymintákat is, írja meg, s adja át Samnak, ő majd elhozza rögtön ide Beaconsburghba. De Samnak adja, s ne bizza egyik asszonycselédre sem.

Csodáltam, hogy e megbízást nem a nagy befolyású Sarahnak adja; azonban ellenvetés nélkül vállaltam el a megbízást.

- Mit hozzak önnek az utról? - kérdezé közvetlen a vonat indulása előtt. - Majd hozok granátot, az a legjelentéktelenebb piros kő, és nagyon szép.

- Oh, jobb szeretném, ha nem hozna semmit, én igazán nem vágyom ékszerre.

De a vonat már indult s Rayner szíves bucsut intve nevének s engem nyájasan köszöntve, - eltűnt szemünk előtt. Mi pedig bevásárlásaink után láttunk és hazakocsiztunk Geldhamba. Kellemetlen utazás volt.

Otthon pedig unalmas napot töltöttem, mert mihelyt a beteg Haidéehez bementem, Mrs. Rayner rögtön elhagyta a szobát s nekem rosszul esett látnom, hogy engemet kerül, - kénytelen valék tehát ellentállani a beteg gyermek esdekléseinek, hogy mellette maradjak és egyedül bolyongtam a ház körül s a kertben, oly végtelen szerencsétlennek érezve magamat Laurence viselete miatt, hogy se írni, se dolgozni nem tudtam.

A teához nem jelent meg Mrs. Rayner. Sarah állítása szerint Haidée rosszabbul volt, anyja nem akarta elhagyni. Az este igen hűvös volt, és mivel Mrs. Rayner tüntetőleg megparancsolá Janének, hogy Miss Christie kályháját rögtön ebéd után befűtse, teázás után azonnal felmentem szobámba, és kandallóm mellé leülve, azzal vigasztaltam magam szomorúságomban, hogy legalább a meleget élvezhetem.

Hét óra tájban feljött hozzám Jane sirva, hogy Haidée egyre rosszabbul érzi magát.

- Én félek Miss, hogy a kisasszony, meg fog halni - zokogta a kis cseléd, - be nem akarnak eresztetni hozzá, de hallgatóztam, mióta Mr. Rayner elutazott, Sarah sincs itthon, Mrs. Rayner-től pedig nem félek. Hallottam, hogy mily keservesen sirt és szólította önt, én azt hiszem, nem is tudja már, mit beszél, szegény kis teremtés, doktorért kellene küldeni, de nem hiszem, hogy megtegyék. Sarah nem törődik vele, Mrs. Rayner pedig nem mer, higgye el, Miss, Mrs. Rayner kevés parancsát a cselédség csak immel-ámmal, vagy éppen sehogy sem teljesíti, míg Mr. Raynernek egyetlen szava varázshatalmat gyakorol.

Jane kíséretében azonnal Raynerné lakóosztályába siettem. Beléptünk a folyosóra. Ott oly hideg volt, hogy fogaim vaczogtak, mennyire meg valék lépve, midőn végéhez érve, azt láttam, hogy e hideg, nedves októberi estén az ablak nyitva van. Rögtön becsuktam, azután az öltöző szobába lépve, halkán kopogtattam. Hallottam Haidée hangját, de nem érthettem szavait, ez alatt Mrs. Rayner zokogva szólítá őt nevéen. Csendesen beléptem, mire az anya ijedten ugrott fel térdeiről Haidée ágya mellől. Haidée felismert, mert arczába szökött a vér és szemei lázasan ragyogtak, sőt beszélt is valamit.

Ágyához ülve, iparkodtam őt betakargatni, mert a szoba épp oly hideg volt, mint a folyosó. Mrs. Rayner, a kis ágy rácsozatába kapaszkodva, éppen oly láztól villogó szemekkel nézett rám, mint kis leánya.

Keble lihegett, s keze idegesen szorítá a rácsozatot, miközben azt mondá:

- Mi joggal jött ön ide? Nem elég kényelmes és meleg az ön tornyocskája talán? Miért kell ide jönnie? Férjem szivesebben látná. Gyermekemtől is megfoszt? Nem kimélhetne-e meg legalább most, mikor haldoklik?

- Ő nem haldoklik, Mrs. Rayner, ne mondja azt. Ép azért jöttem le, hogy nem lehetnék-e valamiben segítségükre? Miért nem viszi át saját szobájába? Itt oly borzasztó hideg van. És nem kellene-e Maitland orvosért küldeni? Oh, elfelejtettem. Ő nincs itthon. Azonban elküldhetné ön Sam-ot Beaconsburghba Lowe orvosért.

Mrs. Rayner modora azonnal átváltozott. Reám tekintve, a harag és bizalmatlanság összes kifejezése elenyészett nagy szemeiből, és zokogásban törve ki, suttagá:

- Nem merek - nem merek!

- Bevihetem őt az ön szobájába, Mrs. Rayner?

- Ne, ne!

Akkor, ha megengedné nekem, felviszem Haidéet magamhoz. Ön nem fog szenvedni azáltal, hogy távolabb lesz, tudva hogy gyermeke javáért történik, megengedi? - mondtam rábeszélőleg. - Oda fent olyan jó meleg van, hogy az se lenne baj, ha ruháit levetné magáról a szegény kis teremtés; aztán majd jól betakargatom, hogy át ne fázzék utközben.

Mrs. Rayner tehetetlenül bámult reám.

- Meg merné ön azt cselekedni? - kérdezé félénken.

- Mindenesetre, az ön engedélyével.

- Ön igen jól tudja, hogy az én engedelmem semmit sem számít, - zokogta.

- Nem is csodálom, te szegény örült asszony, - gondoltam magamban. De nagyon sajnáltam őt; és megkérdeztem, nem akarná-e az éjszakát ő is szobámban tölteni, hogy gyermeke közelében lehessen.

De Mrs. Rayner megijedt ez eszmétől; begöngyölte tehát a gyermeket, hogy addig is felvigyem saját ágyamba, míg az ő kis ágyát felhozhatják utána. Magam is féltem ily parancsot adni a gonosz Sarahnak, a ki éppen akkor, midőn magamban azon tündöttem, vajjon fog-e engedelmeskedni, belépett a szobába. Azonnal megkísérlém tehát.

- Sarah, kérem, hozza fel Haidée ágyacskáját az én szobámba. Itt nagyon hideg van. Jane majd segíteni fog, ha nehéz lenne.

Nem tudta magát rögtön elhatározni, vajjon szentelen vagy alázatos legyen-e, de az előbbire szánta el magát.

- És ugyan mi joggal osztogat ön parancsokat, Miss, a butorok elmozdítására?

- Urnője kívánja azt.

- Az én urnőm! És ugyan ki legyen az?

- Tudhatja, hogy Mrs. Rayner!

- És ennél nincs önnek több felhatalmazása?

- De igen, - mondtam merészen, - a Mr. Rayneré.

Mind a két nő összerázkódott s reám bámult, mire Sarah felkapva az ágyat, szó nélkül ment ki a szobából. Mrs. Raynerhez fordulva, szeliden mondtam neki:

- Ne aggódjék Haidée miatt. Gondosan fogom őt ápolni. És ha ön megengedi, elküldök orvosért is a saját felelősségemre.

A szegény teremtés lehajolt és megcsókolá egyik kezemet, azt, a melylyel a gyermeket átkaroltam.

- Az Isten áldja meg, Miss Christie! - hebegte és megfordulva, lerogyott az ágy üres helyére, s könyekre fakadva, keservesen zokogott.

Hallani sem akarta vigasztaló szavaimat s én kénytelen valék könyes szemekkel távozni a szobából, hogy picziny betegemet felvigyem az emeletre. Nem siethettem nagyon, mert a teher kissé sulyos volt oly gyenge nőnek, mint én. Mire felértem szobámba, az ágy Haidée számára már meg volt vetve és Sarah eltűnt.

De most hogy kerítsek orvost? mert komolyan aggódtam a gyermek felett. Több segílyt várni Sarahtól lehetetlen lett volna. Lementem a gyermekszobába, kihívtam Janet, ki már épen le akart feküdni, és megkérdeztem, hol alszik Sam.

- A faluban, - volt a válasz.

Most, hogy Rayner távol volt, senki sem hált a házban az öreg kertészt kivéve, ki semmi esetre sem érne be hajnal előtt Beaconsbourghba, ha este kilenczkor küldeném el. Jane tulságos fiatal, a szakácsné tulságos öreg volt. Csak egyetlen választás lehetett, ha magam megyek.

- Menjen, Jane, és kérje meg a szakácsnét, kölcsönözze nekem ide nagy kerek esőköpenyegjét, - mondtam, - és hozza el nekem Miss Haidée egyik sűrű fátolát.

Jane bámulva futott a kívánt holmi után; és látva komolyságomat, hévvel sietett engem begöngyölni s egy középkorú falusi asszonnyá átalakítani. Azután felnyitá esernyőmet, és kissé nevetgélve furcsa külsőm felett, kieresztett, de lelkiismeretes ígéretet tett előbb, hogy Haidéet pillanatra sem hagyja el visszatértemig, és megvédelmezi Sarah ellen is, ha kell.

Csak akkor ijedtem meg igazán a saját vakmerőségemtől, mikor a csarnokajtó becsukódott utánam, elgondolva, hogy esernyőmet s eszemet kivéve nincs semmim, mi megvédelmezzon a Beaconsburghig tartó hosszú három és fél mértföldnyi ut alatt. A hold épen második

negyedében volt, de nem nagyon világított, a felhős éjszakán, meg esett is hébe-hóba. Szerencsén elhaladtam a geldhami házak előtt s az egyenes országról fel egy dombra, hol egy ház sem volt már látható, midőn egyszerre kocsizörgést hallottam hátam mögött. Lassan döcögött az fel a meredekre, én pedig jól esernyőm alá bujva, lassabban lépdeltem. De a dolognak kellemetlen következménye lett.

- Halló, jó asszony! Ne vigyem föl kocsin a hegyre? - kiáltá az, a ki a lovakat hajtotta; szivem megdobbant, mert a hang Laurenceé volt.

Egy pillanat alatt átalakultam, vérem pezsgett az örömtől, ereim gyorsan lüktettek és oly tréfás kedvem lett, hogy szerettem volna fölkapzagni.

- Hm, hm! - dörögtem lassan és bevárva a kocsist, segítségével nagy nehezen fölkapaszkodtam mellé az ülésre.

- Nos, jól van így? - kérdezé, én pedig újra csak azt dörögtem, - hm, hm! azután elindultunk.

Oh mily boldog valék oldala mellett! De oly nehezemre esett, hogy közelemben levő kezét meg nem foghattam s nem hajolhattam vállára, s meg nem mondhattam neki, mily boldogtalan valék az elmúlt est óta, midőn oly rettenetes sértő gyanúsítással, szó nélkül elhagyott, hogy többé soha viszont ne lásson. És ime, most még is újra lát; és nem tehet ellene semmit. Szinte idegesen vártam, mit mondana, ha felfedezném előtte magamat.

Szinte türelmetlen kezdtem már lenni, hogy fel nem ismer; de a mint lopva reá pillantottam, láttam, hogy biz ő legkevésbé sem kíváncsi uti társára. Hanem elmélyedtnék s igen lehangoznak látszott; rendkívüli meglepődéseimre azonban pamut kezelőket huzott kézcsuklóira, melyeket tőlem vett a jótékony bazárban. Nekem úgy tetszett, mintha kedvtelve nézegetné, és e felbátorításra megszólaltam.

- Nem csevegnénk egy kicsit? - kérdeztem természetes hangomon. Akkor már rendes, sima uton kocsiztunk, de Laurence úgy megrántá a gyeplőt, hogy a lovak megállottak.

- Nem fog tán újra czivakodni velem, ugy-e? - mondám, felhasználva örömeinek első fellobbanását.

A gyeplőt jobb kezébe fogta s a ballal átkarolva derekam, megcsókolt sűrű fátyolom daczára. És így kibékültünk egyetlen szó vagy magyarázat nélkül.

Én elmondtam neki vándorlásom okát s ő nekem az övét. Atyja bement a fővárosba bevásárlásokat végezni, és a tíz órai vonattal kell ismét megérkeznie Beaconsburghba, hová Laurence elibe kocsiz.

- Mindenek előtt Lowe orvosért megyünk el, azután önnek velem kell jönni atyámért az állomásra, - monda.

- Ön azt mondja, birtokot készül venni, Laurence? - kérdeztem az állomás előtt várakozva.

- Igen, hogy önnek otthont készítsek elő, és legyen miből megélni! Én értek valamit a gazdasághoz, és az se baj végre, ha saját káromon okulok majd eleintén.

- De hát hogy gondoskodhatik ön otthonról egy kitanult, kaczer leány számára, kinek azt mondta a mult este, hogy sohasem akarja többé viszontlátni?

- Az ember nem lehet mindig felelős azért, mit olyan kis tündérnek mond, minő ön, - nevetett Laurence. - Csak nem hitte el, hogy sohasem keresem fel többé! Holnap este készültem meglátogatni önt. Egész nap atyámmal kell lennem, de estére visszatérek és bátran Miss Christie után fogok kérdezősködni, ha csak távol nem lesz.

- Nem ígérem meg.

- Rayner távol lévén, legalább jó sokáig cseveghetünk majd együtt; azután majd a czimet is átadom, hova írhat nekem.

Annyira elmerültünk a társalgásba, hogy észre sem vettem a férfit, ki az utolsó szavak alatt közelünkben állott. Laurence visszafordulva, hirtelen észre vette, hogy a vonat már meg is érkezett.

- Várákosszék reám, kedvesem - szólt sietve, s aztán oly gyorsan rohant el, hogy egyenesen neki ment az illető férfinak, a ki tengerész ruhába volt öltözve, és kalapját leütötte.

Visszatérve atyjával, ki engem szívélyesen köszöntött, végtelen sápadt és izgatott volt.

- Tudja-e, ki volt az az ember, kinek nekifutottam? - kérde sugva.

- Az a tengerész?

- Az nem tengerész, hanem Rayner.

- Laurence! - mondtam hitetlenül.

- Mondom, hogy ő az, esküszöm önnek! Ugyan mit csinálhat az álöltözékben itt lappangva?

Ezzel a vonattal érkezett. Kihallgatta bizonyosan párbeszédünket is. Most tehát figyeljen szavamra, ibolyám, mert nem igen fogom viszontlátni.

- De Laurence, miként akadályozhatná azt ő meg? Ön eljön hozzánk, s utánam fog kérdezősködni.

- Figyeljen, Viola - szólt közbe Laurence. - Ha holnap este hét óráig nem lát engemet, akkor legyen pontosan fél nyolczkor kis buvóhelyén.

- Jól van Laurence, ott leszek, ígérem.

De őt többé mi sem nyugtatta meg.

- Mondom, hogy az sem fog használni, szerelmem, óh nem használ itt semmi. Ma este kell búcsút vennünk egymástól, mert mi nem fogjuk viszontlátni már egymást.

IV.

Az egész uton vissza Geldhamba az öreg Reade-del beszélgettem, Laurence hajtotta a lovakat, és csak vissza-visszanézett reám, vagy betakargatott, de alig szólt valamit. Alders kertkapuja elé érve leugrott, lesegített s kérte atyját, kocsizzon haza, ő majd gyalog fog menni és mellém jött.

- Ibolyám, - mondá komolyan, - örült valék beleegyezni atyám kívánságának teljesítésébe, hogy elutazzam, mert jobban aggódom most ön miatt, mint valaha. Alders nem biztos hely önnek. Most már jól látom azt, mit nem láthattam vak szenvedélyemtől a mult este, hogy ön oly jó, oly ártatlan s a gonoszságnak nincs hatalma felette, és mégis - - de nem - - nem merem felnyitni szemeit, hisz épen ártatlan tudatlansága teszi oly vonzóvá.

- Hallgasson ide, ibolyám! - mondá hirtelen mintegy szerencsés gondolattól megkapatva. - Ha távollétem alatt bármely férfi, legyen az bárki, Rayner, atyám vagy más, szépnek mondaná és azt állitaná, hogy szerelmes önbe, rá se figyeljen és ne higgyen neki.

- Nagyon jól van, Laurence.

- Még csak nem is irhatok önnek nyíltan, ha pedig tutyi-mutyi öreg atyám leveleibe zárok számára levelet, akkor meg épen nem jut az ön kezébe.

- Miért ne küldené ön azokat Mrs. Manners-hez, Laurence? Akkor egészen biztos. Én azt hiszem ő sejt is már valamit, - mondám mosolyogva, visszaemlékezvén, miként szöktetett ki a rácsajtón ama nevezetes pénteken este, midőn Laurence először vallá meg nekem szerelmét.

Laurence hévvel ragadta meg az eszmét.

- Ez pompás egy gondolat, szerelmem! Még holnap reggel fel is keresem őt, s megkérem, hogy távollétem alatt legyen gondja, a mennyire teheti, önre, ibolyám. Nem hiszem, hogy ő nagyon szeretné testvéreimet. Bár kedvesebbek volnának, vagy valaki már nőül venné őket, kivált Maudot. De senki se oly bolond, hogy megtegye. Nincs fogalma mennyire megy e két nőnek: Maudnak és anyámnak zsarnoksága; atyám retteg tőlük és kerüli őket. Anyám azt hiszi, sorsomat kezében tartja; de abban csalatkozik, és a következő hat hét alatt majd tapasztalni is fogja; mert ha tovább is külföldön akarna maradni, akkor bizony magára hagyom. November harmadik hetében nekem vissza kell térnem Angliába, és a hónap eltelte előtt pedig nőmmé kell lennie, egyetlenem.

- Oh Laurence, oly hamar!

- Oly hamar? hiszen az egy egész század még! Megöszülnék, ha még csak egyetlen hetet kellene is tovább várunk. Még ma nem tudom, hová szállunk, de holnap este elhozom a címet, a hova majd írjon. Nos tehát, ha valami történnék, ha beteg lenne, vagy bármi forduljon elő, írjon azonnal, és én haladéktalanul visszasietek Geldhamba. Azután egyetlenem - - -

Kocsizörgés szakítá félbe beszédünket. Lowe orvos hintaja tért vissza a háztól. Oda futottam a kocsi ablakához s az orvos megnyugtatóan, hogy Haidée-nek most még csak kis hideglelése van, de nagyon kell reá vigyáznunk, mert állapota rosszabbra is fordulhat, másnap reggel majd újra visszatér megnézni a gyermeket. Azt mondá, hogy a kis leány melle igen gyöngye, s a nedves, hideg hely nagyon káros, ártalmas reá nézve, s szeretné ha szülei tanácsát követnék és valamely szárazabb, enyhébb éghajlatra költöznének vele, mihelyt a gyermek elszállítható lesz.

- Most csak hagyják ott, a hol van, - mondá - az a szoba igen jó neki, meleg, tágas és magas, és nem nedves. De az épület földszinti helyiségei olyanok, mint egy nyirkos pincze. Igaz, hogy Mrs. Rayner a földszinten hál?

- Igen, teljesen igaz.

- Ha nekem e házban kellene laknom, azokat, kiktől megszabadulni kívánnék, a földszinten háltnám, magamnak pedig megtartanám a toronyszobát.

Az orvos vén agglegény volt, s egyformán hires nyerseségéről, úgy, mint ügyességéről. Rayner tudtommal nem kedvelte őt.

- Nini a fiatal Reade? Ön az, Laurence? - mondá az orvos, kocsijából kihajolva a fák mögött álló árnyhoz fordulva.

Laurence előlépett.

- Én vagyok, orvos ur.

- Oh, oh! Bizonyosan a beteg gyermek után jött kérdezősködni, ugy-e?

- Nem, Mr. Lowe. Épen most tértem vissza atyámmal s ez urhölgygyel itt Beaconsburghból, és most bucsuzni akartam tőle, miután elutazom, s nem fogom őt viszontlátni már, csakis pár nappal menyegzőnk előtt - mondá Laurence halk, de büszke hangon, kezét vállamra téve.

- Menyasszonya a Miss?

- Igen, de még titok.

- Oh, oh természetesen! Ez urhölgy tehát Miss Christie, kiről már oly sokat hallottam! - mondá és fesztelenül tette le szemüvegét, hogy jól szemügyre vehessen a hold bágyadt fényénél. - Nos, bizony az én fiatal koromban nem forgatta volna úgy el a férfiak fejét.

Mindketten nevtünk a vén ember nyersségén.

- No csak vigyázzon, Laurence, nehogy elforgassa valaki az „ő” fejét az ön távolléte alatt! - mondá az orvos, kiméletlen tekintet lövelve reá; és azzal hirtelen leeresztve az ablakot, megparancsolta a kocsisnak, hogy hajtson.

Ez utolsó megjegyzés nagyon bántotta szegény Laurencet s rossz omennek tartotta; mikor előhoztam, hogy most már be kell mennem, de holnap látjuk egymást, oly kétségbeesetten karolt át, hogy nem találtam szavakat vigasztalására.

- Látja, mily véleménynyel van a bölcs Lowe orvos az ön Raynerjéről, ibolyám - mondá, nyugtalanul nézve szemem közé. - Figyeljen most szavaimra, kedvesem. Ne bizzék Raynerben, s ne higyen senkinek, míg én távol leszek, de ne higyen különösen semmit, mit felőlem hallani fog, bárkitől hallja is. Mit szólna ön például, ha egy más nővel való házasságom bizonyítványát mutatnák önnek, ibolyám?

- Ah, Laurence, hiszen csak nem azért utazik el, hogy megősiöljön, ugy-e nem?

- Nem, gyermek, nem; és bárki mondana is ilyesmit rólam, tudhatja, hogy az hazugság. Vagy ha például leveleim elmaradnának, és azt fogják mondani, hogy meghaltam - - -

- Ah, Laurence, ne beszéljen ilyent!

- Tehát az is hazugság lesz. Én életben leszek, s az egész hat hét alatt ibolyámra gondolok, hogy visszatérve hitvesemmé tegyem; és ha szüksége lesz reám, én még előbb is visszajövök. Isten velünk! Isten áldja meg, egyetlenem!

Ujra meg újra forró csókokkal halmozott, azután kitépve magát karjaimból, elrohant, a nélkül, hogy még egyszer visszapillantani bátorkodnék; én pedig reszketve s könyes szemekkel indultam vissza a ház felé. De Laurence izgatottsága reám is elragadt s csak úgy botorkáltam előre, azt se tudva, merre megyek; míg végre a házzal szemben egy nyírfához támaszkodtam.

Ekkor egy alakot vettem észre, a mint az a pázsiton keresztül haladva a ház mögé surrant. Merően néztem feléje, de a holdat épen felhő takarta el, s így csupán annyit láthattam, hogy férfi volt és egy fehér ládát czipelt. Reszketve vártam, hogy mi fog még történni, meghuzódtam a fák között, s egyszerre csak nagy elégtételemmre az illető férfit újra megjelenni láttam Sarah kíséretében. Már akkor a hold előbukkanván, tisztán kivehettem, hogy Parkes Tom volt.

Vajjon Tom oly becsületes együgyü ember volt-e, minőnek őt képzeltem, vagy pedig tolvaj, és talán Sarah birta rá, hogy ura távollétében a rablott holmit oda szállítsa? mert volt valami alattomoság a módban, a melylyel a pázsiton végigsurrant, s mely e feltevést megerősíté; másrészt azonban az is lehetséges volt, hogy ura távollétét felhasználva, saját holmiját hozta át pár napra Denham-Courtból. Végre eltűntek mind a ketten, én pedig becsengettem. Jane öt perc alatt lejött nagyon álmosan és bebocsátott.

Aludni küldtem őt és midőn azt láttam, hogy felérve a lépcsőn, betért a gyermekszobába, gyertyámmal én is fölmentem a konyhába vezető lépcsőn. Az istállókhöz vezető oldalajtó félig nyitva lévén, láttam, hogy egy kicsiny, barna táska fekszik a földön. Nem mertem közelről megvizsgálni, bár szerettem volna; de a mint gyertyámat feltartva, jobban szemügyre vehettem, úgy tetszett, mintha már ugyanazt láttam volna valahol. Szobámba siettem fel.

Haidée már ébren és határozottan jobban volt.

- Hogy aludtál, kicsikém - kérdezém, ágyára ülve s csókolgatva őt.

- Oh, pompásan, Miss Christie! Alig tudtam felébredni s egyszerre megláttam a szép tűz lobogását. Itt olyan jó meleg van. Bárcsak itt lehetne mama is; s én is mindig itt szeretnék maradni.

A gyermek lehunyta szemeit, mintha ki akarna üzni valamit emlékezetéből.

- Itt maradsz, kedvesem, míg csak újra egészen meg nem gyógyulsz - mondtam, magamban elhatározva, hogy kikérem, miszerint állandóan nálam alhassék.

- Tudja-e, Miss Christie, hogy ön néha nyitott szemekkel álmodik, mintha csak ébren volna? Én is ugy álmodtam ez éjszakán.

- Az azért volt, mivel beteg vagy, kedveském. Mindenki úgy álmodik, ha beteg.

- Igazán, mintha csak minden igaz volna?

- Igen, sőt néha azt képzelem az illető, hogy lát valakit és beszél vele.

- Az én álmom is olyan volt. Ugy tetszett, mintha azalatt, míg a tűzbe bámultam, az ajtó csendesén kinyílt volna egészen magától, azután papa arcát láttam és kezében valami csillogó piros tárgy volt és épen, a mint már az ajtó egészen kitárult, én felültem ágyamban és papa rám nézett. Ekkor az ajtó ismét bezárult, s én se nem láttam, se nem hallottam többé semmit.

- Ez csak álom volt s nem igaz, kicsikém. Beteges képzelődés.

- Hát papa igazán nem jött ide?

- Oh, dehogy, gyermekem! Papa Londonban van. Nézd, az ajtó is csukva van.

Azzal az ajtóhoz lépve, megmutattam neki, hogy csakugyan úgy van. Haidée mély gondolatokba látszék merülni.

Másnap szobámban étkeztem Haidéeval és Sarah arról értesített, hogy Mrs. Rayner annyira rosszul van, miszerint nem képes szobáját elhagyni. Teázás után újra kis tanítványom ágyánál ültem tehát, ki vidáman nevetgélt és csevegett. Egyszerre csengetést hallottam, mire szívem hevesen kezdett dobogni, Laurence érkezésére gondolva. De senki sem jött fel értem, pár percz múlva tehát, nem bírva már tovább kiállni a várakozást, leszaladtam a földszintre. A csarnokban találtam Saraht.

- Ki csengetett, Sarah? kérdezém tőle.

- Csak Gregsonék egyik fia, Miss, ki Mr. Rayner után kérdezősködött.

Különösnek találtam, hogy Gregsonék fia a főajtón járjon fel. Már fél hét volt, és fél nyolczkor kicsiny buvóhelyemet kellett felkeresnem, ha ugyan Laurence még előbb el nem jöhetne. Azt hittem, már sohasem mulik el a hosszú óra, be sem várva tehát végét, magamra vettem sálomat, de midőn már indulni akartam, Sarah lépett be.

- Kérem, Miss, nem lenne szives velem átnézni ezt a jegyzéket? Mrs. Rayner nagyon rosszul van, nem teheti meg.

- Oh, Sarah, nem érne ez rá fél óra múlva is? kérdezém.

- Akkor várakoztatnom kellene Mrs. Raynert. Hiszen az egész dolog nem tart öt percznél tovább.

Türelmetlenségemet lehetőleg elfojtva, kimentem vele a szobából. A feladat csakugyan nem tartott sokáig s egy negyed óra múlva már rohantam ki a kerten át kis fészkemhez.

Nem is néztem az órára, de már egész sötét volt, és Laurencet még sem találtam ott. Mialatt tünődni kezdtem, mi akadályozhatta jövetelét, a torony órája elverte a nyolczat. Vajjon mi történhetett, elutazott volna már? és én csakugyan nem látnám már őt többé? Ülőhelyem alatt egy a fübe rejtett kicsiny papirdarab ötlött hirtelen szemembe. Egy jegyzőkönyvből kitépett lapocska volt az, melyre plajbászszal Laurence kézírásával a következő sorok voltak írva:

„Isten vele egyetlen szerelmem! Ne feledje tegnapi intéseimet, és ha semmi más nem tenné figyelmessé, szolgáljon intésül a következő körülmény: Hét órakor becsengettem Aldersbe, Sarah azzal utasított el, hogy Haidée mellett virrasztván, ön igen fáradt és alszik. Ide jövök, s ön itt sincs. Tudom, hogy ebben is cselnek kell lenni, és tudom azt is, honnan származik. Midőn az éjjel elváltunk, két férfi várt az istálló mögött kint egy kocsiban. Bármilyen történnék is, írjon. Irjon a következő czim alatt: (a czim következett.)

Beszéltem Mrs. Manners-el.

Isten velünk, egyetlen szerelmem! Vigyázzon magára az előttünk álló hat hét alatt, azután úgy sem lesz már szüksége saját védelmére.

Örökre szerető hü

Laurenceja.”

Megcsókoltam a czédulát, keblembe dugtam, s aztán besiettem az iskolaszobába. Sarah épen a kályha mellől jött el, s az óra négy perczet mutatott nyolcz után. Mennyire repült az idő!

V.

Mihelyt Sarah kiment az iskolaszobából, az asztalhoz ültem s fejem kezembe hajtva, nem sirtam ugyan, de pár forró könyecsepp pergett mégis alá ujjaim közt, és nagyon fájt, hogy Laurencet nem láthattam elutazása előtt. Bármint fontolgattam az eseményeket, azokból csakis egy következtetést vonhattam le, hogy Sarah szándékosan akadályozta meg találkozásunkat. A csengetés, melyet hallottam, Laurenceé volt s miután őt hazugsággal elküldte, nekem is hazudott, azt állítva, hogy az, a ki csengetett, a Gregson fiu volt, a kárpitos fia.

Azután, midőn már találkozóhelyünkre menni készültem, Sarah egy jegyzék áttekintésére kért föl, s így, mire rejtekhelyemhez értem, már a nyolcz órát ütötte, pedig az iskolaszobában még csak fél hetet mutatott az óra. Sarah az óra mutatóját is hátra igazította tehát, most pedig alkalmasint újra helyre igazította. Ez a gonoszság elrémitett engem. Vajjon biztosságban lehettem-e oly házban, hol egy közönséges asszony ilyesmire képes, csak azért, hogy kedvesemmel való utolsó találkozásomat megakadályozza?

Szerda volt, és Raynernek csak szombaton kellett visszatérnie. Vajjon mivel fog még bosszantani Sarah a három hátralévő nap leforgása alatt? El is határoztam, hogyha türehetetlen lenne, sürgönyözök Raynernek, ő majd észretéríti.

Ujra elővettem Laurence levélkéjét, hogy gondolataimat eltérítsem tőle és csodáltam, hogy mi rosszat sejt ő abból, hogy két férfit vett észre kocsival az istálló mögött, a megelőző éjszakán. Bár lehetett valami összefüggése annak Parkes Tom jelenlétével, ki a kis bőröndöt vitte a pázsiton keresztül Sarah kíséretében. Meg akartam írni e körülményt Laurencenek, hogy ha ő még valamivel többet tudna, értesítesem talán valami következtetésre vezethetné.

Még mindig kezemben tartottam czédulámat, midőn Sarah belépett, gyertyatartómat hozva be, mely oly szolgálat, mire ő csak ritkán vállalkozott. Láttam a felháborodás kifejezését arcán, a mint levelemet megpillantá, miért is felmenve hálósobámba, megtanultam a benn foglalt czimet, s azután hozzá csatoltam Laurence előbbeni leveleihez, melyeket nyakamban viseltem. Másnap reggel levelet kaptam Raynertől. Megérkezése estéjén mindjárt a színházban volt - mint írta, és küldött nekem egy összegyűrt szinlapot több oly magyarázattal együtt, melyek engem nem nagyon érdekeltek, miután nem ismertem az általa említett művészeket, életemben csak egyszer lévén színházban. Nevettem magamban Laurence képzelődésén, hogy Raynert látta volna tengerészruhában az állomáson ugyanazon estén. A szerdán délután négy órakor irt levélben megemlíti azt is, hogy volt más színházban is. Tudósított, hogy irt Mrs. Raynernek is, és levelében csókot küldött Haidéennek, de kért, ha neje rosszul volna, adjam át azt neki én helyette. Azután oly megbízást adott még, mit nem igen szívesen vettem, minek folytán reggelizés után azt mondtam Sarahnak:

- Mr. Rayner azt a megbízást küldi magának, hogy el ne felejtse a távolléte idejére reá bízott dolog elintézését.

Láttam, a mint arcza elhalványult; régi gyűlölete újra felvillant szemében, úgy, hogy kíváncsi voltam, bár inkább neki magának írta volna azt meg Rayner.

- Nagyon jól van Miss, - monda.

A nap nagy részét Haidée mellett töltöttem. Mrs. Rayner sem a reggelinél, sem az ebédnél nem jelent meg, de kérdezősködéseimre Sarahtól mindig ugyanazt a választ kaptam, hogy nem egészen jól érezvén magát, szobájában marad. Nem tudtam feledni őt s egy kosarat és kést véve, lementem a kertbe, hogy legalább néhány virágot vágjak le számára.

Négy óra tájt lehetett délután, a fű és levelek még nedvesek valának, miután egész reggel esett az eső. Alig volt már virág, de hosszas kutatás után a levelek közül mégis össze tudtam szedni annyit, mi elég volt egy csinos októberi csokorhoz. Bevittem s a társalgóban álló csinos virágtartóba akartam elhelyezni. Besiettem tehát, virágkosárral karomon, benyitva azonban oda, rögtön észrevettem, hogy az ablaknál egy gentleman állott. Hirtelen visszahúzódtam, abban a reményben, hogy nem fog meglátni, de ő megfordult, s hirtelen megállított:

- Miss Christie!

Carruthers volt.

- Azt mondták nekem, hogy ön nincs honn.

Sarah műve, gondolám.

- Nem, csupán a kertben valék.

- Nagyon, de nagyon örülök, - mondá ő, még mindig kezemet tartva, - hogy láthatom önt. Kitünő színben van, oly kitünőben, hogy félek, nem érezte hiányunkat.

- Hiszen tudja, hogy csak két nap óta ismerem azt a társaságot, - felelém komolyan.

- Azt a társaságot! Mikor azt mondom, hogy egyikünk hiányát sem látszik érezni, én magamról szólok.

- De hiszen önt sem ismertem régebben a többieknél, - mondám mosolyogva.

- Igen, de sokkal jobban kiismerhetett a többenél.

- Abban nem vagyok teljesen biztos.

- Nem társalgott-e velem többet, mint másokkal? Nem sétált többet, nem kedvelt-e egy kicsit jobban a többieknél? Nos?

- Azt hiszem, igen...

- Ez nagyon lanyhán van mondva. Nem is értem, miért nem szerethetne ön engem, mikor én annyira szeretem.

- Oh, ön nem értett engemet, Mr. Carruthers! Én igen rokonszenvezek önnel, de - -

- De mindent el akar rontani azzal a kiállhatatlan „de” szócskával. Nem talál engem elég csinosnak? Biztosítom, hogy engem sok felé a legcsinosabb férfinak tartanak.

- Csak nem komolyan?!

Ez gyorsan siklott ki a számból, mert azt hittem, hogy tréfál. Csak azután láttam nagy meglepetéssel, hogy komolyan beszélt.

- Hát jónak sem talál? - kérdezé tovább.

- Oh, nem!

- Miért nem, Miss Christie? - mondá, elkeseredettséget mutatva.

Fő indokom az volt ez állításra, hogy ha jó lenne, nem haragította volna meg Lady Mills-t az által, hogy késő este a folyóra csalt ki, miután később maga is beismerte, hogy az illetlen dolog volt. Nem lett volna azonban szép azt ujabban felidézni, csupán annyit feleltem tehát neki:

- Csupán abból itélek, miket önről mondtak s a mit ön maga is beszélt.

- Minden ismerősét ily szigorúan ítéli meg, Miss Christie, mint engem?

- Igen, egészen úgy! - mondtam komolyan.

- Oh, - - azt - - a gentlemant is, kitől a piros rózsát kapta? - Ezt tréfás hangon mondtá, s a szőnyegre sülte le szemét, mint ha szégyellene szemeimmel találkozni. Elpirultam, s azt hiszem, ő azt meglátta a nélkül, hogy fölpillantott volna.

- Vagy - - vagy ő soha sem tett semmi rosszat?

- Oh, igen, Mr. Carruthers! - mondtam azon gondolattal, hogy már elég sokáig nevetett rajtam.

- Elég rossz az tőle, hogy féltékeny minden gentlemanre, kikkel Denham-Courtban találkoztam.

Carruthers fölkapta fejét, s egyenesen reám nézett. Nem tudtam bizonyosan, nem bosszankodott-e kissé, vagy mulatott talán felettem, habár nagyon jóízűen kaczagott.

- Soha többé nem udvarlok önnek, hálátlan leány! - mondtá.

- Udvarolni? Ön ezt udvarlásnak nevezi? - nevettem én.

- Semmi esetre sem a legszerencsésebb módja az udvarlásnak, azt látom; de nagyon fogok örülni, ha megmutathatom önnek - -

- Köszönöm, ne fárasztssa magát; elhiszem én szavának is - mondtam, s újra nevettem.

- Ugy látom, ön igen is gyors a visszavágásokban, - mondtá Carruthers fejét rázva. - Nos, nem is kívánja megtudni, mik történtek azóta Denham-Courtban? kérdezé hirtelen egészen átváltozott hangon.

- Oh, igen! De azóta idő se volt hozzá, hogy sok történhessék. Hétfőn jöttem el s ma még csak szerda van.

- Mégis elég idő volt egy komoly szerencsétlenségre - mondtá az ifju elkomolyodva. *A mult éjjel betörték Denham-Courtba és ellopták Mills Lady, Mrs. Cunningham, Mrs. Carew és még sok más urhölgynek legértékesebb holmiját; sőt még temérdek ezüst- és aranyneműt is.*

Carruthers az egész idő alatt az ablakban állott, míg én virágaimmal játszadoztam. Gépíleg morzsoltam szét ujjaim közt egy krizantemumot a rettenetes rablás elbeszélése után, de azt sem tudtam, mit tegyek.

- A mult éjjel? - szóltam végre rémült suttogással.

- Igen, a mult éjszakán. Foglaljon helyet - mondtá aztán, gyöngéden leültetve engem. - Ez elrémiteni látszik önt. Ajkai egészen elfehéredtek, gyermekem. Engedje, hogy becsengessek valakit.

- Ne, ne! - szakítottam félbe felriadva. - Semmi bajom sincs; nem érzem rosszul magamat. Ne, ne csengessen. Hanem beszéljen el nekem mindent gyorsan, kérem. Mikor tudták meg a rablást, és elfogták-e a rablókat? Tudja-e - -

- Várjon, mindent nem mondhatok el egyszerre. A rablókat még nem fogták el, s nem is tudjuk, kik voltak. A rablást csak ma reggel fedezték fel.

- Ma reggel! Ki fedezte fel, és miként?

- Ne izgassa magát, elbeszélem én az egészet. Ma reggel egy létrát találtak lady Mills öltözőszobájának ablaka alatt, mely erőszakkal nyitattott fel kívülről. Lady Mills komornája csapott először lármát, az ablakot nyitva találva, s ő futott sikoltozva urnőjéhez. Lady Mills berohant, kinéztek az ablakon, s meglátták a létrát. Az öltözőszobának két ajtaja van; az egyiket, mely nem a hálószobába vezet, a zsinványok nyitva hagyták; de az első pillanatra úgy látszott, mintha semmit sem bántottak volna. A csecsebecsés szekrényke, melyben Lady Mills ékszereit szokta tartani, érintetlenül állt a csukott ruha-szekrényben.

De a mint kivették, látták, hogy zára le van feszítve és belseje üres. Ékszerek, csecsebecsék, mind eltűntek. Ekkor már a főkertész is bejött jelenteni, hogy bement segédjével egy Parkes -

- Parkes Tom?

- Igen Parkes Tom nevezetű emberrel, kinél a szerszámot ellopva és az ajtót betörve találták - és a kitől egy kötél meg a létra hiányzik. Persze a rablás híre hamar elterjedt az egész házban és így aztán egymásután jött rá mindenki saját kárára. Mindent oly rendszeres számítással vittek el, hogy csak gondos vizsgálat után jöhettek a lopások nyomára, miután minden zár, minden ajtó szépen becsukottnak látszott. Sir Jonas és pinczemestere maguk vizsgálták meg az ezüstmű tokjait. Örömmel tapasztalták, hogy az első reteszből nem hiányzik semmi, de a mint tovább keresgéltek, a hol a ritkábban használt értékesebb ezüst és arany evőeszközök, csészék, ibrikék és karos gyertyatartók állottak, látták, hogy onnan elvittek mindent.

Legnagyobb felháborodást keltette azonban Mrs. Cunningham vesztesége. Holt halaványan jött be a reggeliző szobába, alig tudott szólni, néhány kavicsot meg pamutot hozva kezében.

Kijelenté, hogy börtökba varrva, vatta közt saját testén viselt egy remek foglalatú gyémánt- és macskaszem-ékszert; s hogy még alig fedezte fel többi kárait, midőn kibontá a börtököt, hogy meggyőződjék, miszerint legalább legdrágább kincse megmaradt; és ékszere helyett kavicsokat talált. A szegény asszony oly görcsöket kapott, hogy csak sok idő elteltével volt képes mindent elbeszélni nekünk: kijelenté, hogy párnája alatt volt az ékszer alvása közben, de hogy soha senkinek sem tett arról említést, hol szokta ékszerét tartani.

- Oh, de hisz az nem igaz, Mr. Carruthers! mert nekem megmondta.

- Igazán megmondta - szólt Carruthers, merően reám nézve. - De ön csak nem tett említést arról olyas valakinek, ki ily gonosz módon használja fel.

- Oh, nem! Az egyedüli egyén, a kinek arról említést tettem, Mr. Rayner volt.

- Rayner! - szólt közbe Carruthers hévvel. - Félek, hogy rosszabbul nem is választhatta volna ki az egyént, kivel ezt közölje. Mert ő a legfecsegőbb ember a világon. Több ízben találkoztam vele Newmarketen, elég mulatságos, vig czimbora ugyan, de titkot nem biznék rá, mert azzal mulattatná okvetlen a legelsőt, kivel találkozónék.

- Oh, de ilyesmit csak nem beszél el - mondám komolyan. - Rayner meg is szidott, a miért elmondtam neki, s azt monda, hogy ilyesmit sohase szabad emliteni senkinek, bárki legyen is.

- És ez nagyon is igaz - monda Carruthers. Akkor hát megmondhatom Mrs. Cunninghamnak, hogy ön senki előtt sem árulta el titkát. Szegény nő olyan, mintha félig örült lenne, ő küldött ide ma is, hogy megkérdezzem öntől, nem említette-e a dolgot olyan valaki előtt, ki azt rosszul használhatta volna föl. Részemről én azt is valószínűnek tartottam, hogy ő csak képzelte, hogy önnel közölte titkát: de szívesen tettem neki szíveséget, legalább eljöhettém önhöz.

Semmi figyelemre se méltattam az utóbbi hízog szavakat, mert nagyon is el valék foglalva a rablással.

- És nem gyanusitanak senkit? kérdezém reszkető ajakkal.

- Most még semmit sem tudunk, és minden pillanatban mást gyanusítunk. A rablást oly kiszámított szakértő gonoszsággal vitték keresztül, hogy semmi nyomot sem hagytak, és eleinte csakis a cselédségre gyanakodhattunk. De az én Gordonom oly lelkiismeretes volt, hogy azonnal indítványozá, vizsgálják át valamennyiüknek málháját. De sehol semmi nyomra vezetőt nem leltek. Persze hogy ez még nem bizonyítja azt, hogy valamelyik cseléd össze nem játszott a tolvajokkal. A közeli vasuton a napokban egész csoport matrózt láttak, s egyik a kalapját is elveszté, de az illetőnek barátai be tudják bizonyítani, hogy tulajdonosa a faluban

ivott ugyanakkor. E pillanatban tehát épen semmit sem tudunk. Gordon azt állítja, hogy se a cselédség, se a matrózok nem követhették el a rablást, mert ez az eset tökéletesen hasonlít a lord Dalstone esetéhez, kinél ő kevéssel azelőtt szolgált. Ő azt hiszi, hogy e rablás rendszeresen szervezett ékszerlovajok műve, kiknek alkalmasint valamely hely nélküli cseléd adja a felvilágosítást. Én persze azt mondtam, hogy e feltevés lehetetlen, mert melyik régebben elbocsájtott cseléd tudhatta volna, hol tartja ékszerét valamennyi urhölgy, kik csak látogatóban, ideiglenesen tartózkodtak Denham-Court-ban. De Gordont nem lehetett meggyőzőm. Különösen csodával határos Mrs. Cunningham esete, ki oly rendkívül óvatos nő. Én azt hiszem, komornája leshette el a titkot valamiképen, és aztán elmondta, az ég tudja, kinek.

- Én is úgy hiszem, - mondtam gépiesen. Iparkodtam gondolataimat összeszedni, és megfontolni a hallottakat. Carruthers felállott.

- Most már, hogy önt láttam, nem találom szükségesnek zavarni Mrs. Raynert, - mondá.

- Mrs. Raynert! ismétlém az előbbi gépies bárgyusággal.

- Igen. Midőn a cseléd értesített, hogy ön nincs itthon, azt monda egyszersmind, hogy Mrs. Rayner elfogadhat. Őt azonban nem szívesen zavarnám, miután oly gyengélkedő hirben áll. De a cseléd erővel azt kívánta.

- Várjon egy pillanatig - mondtam, a mint kezemet megfogta. - Tökéletesen biztos ön abban, Mr. Carruthers, hogy a rablás a múlt éjjel történt?

Mielőtt még az utolsó szavakat kiejthettem, az ifju tekintetét arczomról hirtelen elvonva, szemei egy mögöttem álló egyénre meredtek.

Megfordultam s az ajtóban Mrs. Raynert láttam Sarahval, sokkal sápadtabban, mint valaha. Aldersben minden ajtó nesztelenül nyitódik és így kihallgatták szavaimat. És a mint Sarah arczára pillanték, szívem sokkal hevesebben dobogott a félelemtől és gyanum ama biztos tudattá változott, hogy helyes nyomon valék.

VI.

Carruthers bámulatában Mrs. Rayner kísértetszerű külseje és megjelenése fölött nem felelt kérdésekre, miért is elhalasztám most már annak ismétlését más alkalomra. Sajnálatait fejezte ki Mrs. Raynernek, hogy oly szenvedő állapotában zavarta látogatásával, hanem hát egy nagy betörésről kívánt értekezni Miss Christievel, mely betörés Denham-Courtban történt, hol a Miss nemrégiben időzött. Mrs. Raynernek csakis testi szenvedése magyarázhatta meg azt az érzéketlenséget, melylyel a rablás hírére fogadta, nagy szürke szemei mereven bámultak maga elé. Midőn bevégezte szavait Carruthers, a megkönnyebbülés látszatával kérdezé:

- Remélem, senki sem sebesült meg?

- Oh nem, egyáltalán semmiféle összeütközés nem volt! A rablók szellemekként működtek, semmi nyomot nem hagytak maguk után.

- Nagyon sajnálom, hogy meg nem fogták őket. Férjem már kedd óta a városban időz s én oly ideges vagyok távollétében - mondá olyképen, mintha betanult leczkélét mondaná. Sarah az egész idő alatt mellette állott szagos üvegcsével urnője számára, noha Mrs. Rayner akkor sem nézett ki rosszabbul a szokottnál.

Én kísértem ki a távozó Carrutherst a kapuig, hol egy kis kocsi várakozott reá, de Sarah, kinek feladata urnője mellett látszólag véget ért, szorosan hozzánk csatlakozott, s így többé nem is közölhettem vele benyomásomat a rablásra vonatkozólag. Később azonban szinte jobbnak találtam, hogy semmit sem közöltem oly egészen idegennel s nem vádoltam előtte ama háznak egyik cselédjét, melyben laktam, míg előbb Raynerrel nem tanácskoztam.

Izgatottságom lecsillapításául irtam Laurencenak. Sarahval szemben a levelekkel óvatosnak kellett lennem, a mint a következtetések mutatták. Annyira el valék fogulva, hogy csak röviden irtam le Carruthers látogatását, annak indokát, s aztán kértem Laurencet, vonjon ő következtetést az egészből, az általa s általam látott és tapasztalt körülményekből. Megígértem, hogy mielőbb irok, mihelyt alkalmam nyílik a levelet személyesen bevinni a beaconsburghi postára. Azután irtam még tán kevésbé fontos, de sokkal kellemesebb dolgokat is.

A levélhordó minden este hat órakor szokott betérni a levéltarisznyaért; én tehát az iskolaszoba ablaknál lestem reá, mindaddig, míg meg nem láttam, hogy Sarah átadta neki a tarisznyát; akkor aztán kifutottam s mintha csak akkor fejeztem volna be levelem, beléltettem a levéltarisznyába, mely már a postás kezében volt. Sarah nem láthatta még azt sem, mely irányba dugtam s én szerencsét kívántam magamnak művészi stratégiámhoz; pedig tudhattam volna, hogy őt nem lehet oly könnyen kijátszani. Utána néztem még kicsit a távozó postásnak, azután egészen felizgatva visszamentem az iskolaszobába, melynek ablakából láttam, hogy Sarah ugyancsak a levélhordó után iramodik. Kirohantam, de ép akkor értem oda, mikor Sarah már egy kivett levelet zsebébe dugott; s én felismertem, hogy az az enyém volt. Szívem hevesen dobogott s merészen elébe állottam.

- Miért vette ki leveletem a táskából, Sarah? mondám csaknem elalélva a haragtól.

- Nem az ön levele az, Miss. Mit csinálnék én az ön levelével? - mondá arcátlanul nézve reám, - testvérem levelét vettem ki, melyre elfeledtem ráírni a házszámot.

Jól tudtam, hogy állítása hamis, de bebizonyítani képtelen valék. Ő tudta azt és szépen visszatért levelemmel a házba, míg én újra visszatértem az iskolaszobába, és ott keservesen sirtam a zsarnokság felett, melyet a gyűlöletes asszonytól eltűnöm kellett.

Az vigasztalt csupán, hogy már nem sokáig tart. Mindent el akartam beszélni Raynernek, a mit kedden éjjel láttam, valamint készültem megemlíteni a Laurencenek föltűnt kocsit is a házon kívül, s azt is elmondom, gondolám, hogy Parkes Tom nem akarta elárulni ismeretségünket Denham-Courtban, Gordont persze nem volt szabad gyanusitanom Rayner előtt, mivel az látszólag barátságban állt vele. Bár most kétszeresen gyanusnak tűnt fel előttem, visszagondolva saját ékszerem eltűnésére, melyet szintén Gordon adott vissza nekem Denham-Courtban. Azután furcsa volt az is, hogy Parkes Tommal idegenként bánt, mikor én már oly bizalmas érintkezésben láttam őket az alders-i udvarban. Most örültem csak, hogy oly óvatosan irtam Laurencenek, miből Sarah mit se tudhatott meg s alig vártam, hogy bemehessek valamely ürügy alatt Beaconsburghba és sajátkezűleg tehessek postára számára levelet. Oly rosszul esett, hogy még csak Laurence előtt sem tárhattam ki szívemet s csak azzal vigasztaltam magam, hogy mindent elpanaszlok Raynernek, ha megérkezik, - s akkor legalább nem bosszantanak többé. Nagy bosszuságomra azonban egy második levélben tudatta velem Rayner, hogy csak hétfőn délután jöhet haza. Szerdai levelemre válaszolva azt írta, hogy miután rossz időről s a sűrű ködről panaszkodtam, jobb lenne Mrs. Raynernek felköltözni hálásra az emeletre.

„Ugy vélem különben, nehéz lesz rábirni őt saját szobájának elhagyására” - hangzott a levél tovább; - „de annyira aggódok miatta, mert nekem még sápadtabbnak tűnt fel az utóbbi időkben, és határozottan érzem, hogy szárazabb hely előnyösebb volna egészségére. Kérem tehát, édes jó Miss Christie, kövessen el mindent, hogy nőm felköltözzék az emeletre. Biztassa, hogy csak ideiglenes e változás és a melegebb idő beálltával újra visszaköltözhet régi szobájába, mondja, hogy én kívánom, s mondjon neki egy szóval mindent, mivel csak reá hatni képes. Nagyon bizom az ön diplomatikus ügyességében, kis leány, s a legjobb eredményt várom attól. Már meg is parancsoltam levélben Sarahnak, hogy készítse el nőm számára a középső nagy vendégszobát.”

E levél jól esett nekem, de egyszersmind meg is haragitott pillanatra Mrs. Raynerre, hogy oly makacsul ellenszegül férje minden gyöngédségének. De visszaemlékezve szenvedésére beteg gyermeke mellett, és méla bánatára, melyet csak elrejt hideg, érzéketlen modora alá, újra felébredt őszinte részvétem iránta, és szinte örültem, hogy alkalmam nyílik javára tenni valamit. Mindig azt állították, hogy ő nagyon ragaszkodik földszinti szobájához, és Rayner most is úgy irt, mintha nehéz lenne őt onnan kimozdítani. De két fegyver lévén kezemben, férjének gyöngéd levele és Haidée iránti szeretete, elhatároztam, hogy mindkettőt jól felhasználom.

Ebéd előtt Sarah jelenté, hogy miután Mrs. Rayner meglehetősen érzi már magát, velem fog teázni.

Ez jó alkalom volt a közeledésre; bár közös zsarnokunk Sarah jelenlétében nem lehettem nagyon rábeszélő.

A nedvesség daczára kimentem, s leülve kis buvóhelyemre, azon kezdtem okoskodni, miként csalthatnám be Mrs. Raynert a társalgó, nagy iskolaszobába egy zavartalan rövid tête-à-tête-re. Egyszerre lépteket hallottam a ház felől. Kikandikálván, a gallyak közt láttam, hogy Sarah szalad az országut felé vezető ösvényen, egy fekete táskával karján. Rögtön befutottam és Jane-től megtudtam, hogy Sarah Beaconsburghba ment holmi fűszer bevásárlása végett.

Szabadabban kezdtem lélekezni. Elérkezett hát az idő Mrs. Rayner felkeresésére. Egy kissé vonakodtam minden meghívás nélkül az épület balszárnyába menni, félve, hogy Mrs. Rayner vagy alszik, vagy pedig ki tudja nem neheztelne-e, a miért zavarom. Kissé kémlelődni akartam hát előbb. Kimentem kis kosarammal és késemmel a kertbe, mintha virágokat akarnék keresni, össze-vissza jártam, és elhaladva a társalgó szoba alatt a nedves fűben s iszapos földeken át, végre az épület balszárnyához kerültem. Sárzipóm volt ugyan, de nem sokat

használt, mert lábam egészen pocsolyába merült. Végre sok bolyongás után Mrs. Rayner repkénynyel sűrűn befutott ablaka alatt valék. Megérkezésem óta sohasem jártam arra. Szétválasztám a most már leveleitől csaknem teljesen megfosztott fa lombjait és másodízben néztem fel a homályos ablakra, melyet a sűrű repkény most még sokkal jobban ellepett. Egy törött moslékos dézsa fogta fel az esővizet, de tulcsapva rajta, a víz olyan büzhödt mocsárt képezett egészen az ablak alatt, hogy egészen az ablak alá nem is mehettem, de a mennyre lehetett, közelben botorkáltam, dudolgatva és lármásan vagdosva az apró gallyakat, mintha nem is tudnám, hova tévedtem. Csinyem sikerült. Épen midőn egy lehuzott gallyat visszaeresztettem helyére, Mrs. Rayner a zöreire ijedt, bámuló arccal megjelent az ablakban. Én mosolyogva intettem jó reggelt neki, és virágomat mutattam, hogy az neki van szánva. Kértem, hogy nyissa ki ablakát. Ő habozni látszék, de végre mégis hajlandónak mutatkozott. Midőn aztán pár hüvelyknyire kinyitá a táblát, oly tárgyat használtam bevezetésül, melyben tudtam, hogy rokonszenvezünk, így szóltam:

- Sarah Beaconsburghba ment. Láttam távozni, és remélem, jó sokáig oda lesz.

Helyesen ítélt. Rögtön és sokkal bizalmasabban kitárta az ablakot, mely kevéssel a fejem felett volt, s akkor láttam, hogy az ablak rácsozott belülről.

- Haidée elannyira jobban van már, hogy ha holnap jól befűttetünk, talán le is jöhetne egy kicsit az ebédlőbe. Ma kérdezte, miért nem jött ön fel megnézni őt, mire felvilágosítam, hogy nem egészen jól érzi magát. A gyermek nagyon aggódik mamája miatt.

- Csókolja meg őt helyettem, - mondá Mrs. Rayner bágyadt mosoly kíséretében. - Én nem tehetek érte annyi jót, a mennyit ön tett.

Oly szenvedő kifejezéssel párosult a tehetetlenség e szavakban, hogy egészen meg voltam hatva.

- Fogadja jóságáért köszönetemet, Miss Christie - mondá.

- Ugy örülök gyógyulásán - mondám ösztönszerűleg oly közel lépve, hogy kezemet az ablak széléhez nyujthattam. - Ugy hiszem, jót tett Haidéennek a levegő odafent, mert e földszinti nyirkos lég igen egészségtelen, Lowes orvos is azt állítja.

Kissé összerezzenni látszék e szavakra, de azért így felelt:

- Ön oly jó volt a gyermekhez. Legjobb is neki fent lenni.

- Én is úgy hiszem. Nem gondolja-e, Mrs. Rayner, hogy a posványos, penészes kigőzölgés az ön szobáját is igen rideggé teszi?

Ijedt, határozatlan módon nézett reám, azután inkább csak ajkát mozgatva, mint beszélve, hebegte:

- Oh igen - - nagyon hideg - - most.

- Nem lenne-e kényelmesebb, egészségesebb lakása fent az emeletben? - kezdtem a bevezetést félénken.

Láttam, hogy keble hullámoz s oly pir szökik arcába, mint mikor izgatott az ember.

- Talán megbizta valaki, hogy nekem ezt mondja? - kérdezé susogva.

- Megírtam Mr. Raynernek, hogy kedden éjszaka erős ködünk volt itt és ma reggel ő azt válaszolta nekem, hogy most már, ha a köd beáll, rossz lesz önnek lent aludni a földszinten, miért is parancsot küldött Sarahnak, hogy készítse el az ön számára a középső nagy vendégszobát.

A helyett, hogy hálát mutatna férje gondoskodásáért, Mrs. Rayner izgatottabb lett, annyira, hogy végre fékezhetlen felindulással, szinte reszketve kapaszkodott az ablak belső korlátjába s az izzadság csurgott róla a belső rázkodástól, olyan volt, mintha félne.

- Végre - - valahára! Hiszen oly sokáig voltam itt, - mondá.

Ideges vérmérsékletének tulajdonítám e hatást; föllázadt, hogy akarata ellenére el kell hagynia szobáját és félttem, hogy lelki állapotára nézve káros lesz, a változás, mely testileg okvetlen előnyére volna. A vad tekintet, minőt már két ízben láttam nála, újra fölillant szemében és elrémültem, hogy tán szokott lázrohama ragadja meg, s a vasrostélyos ablakon kívül tehetetlenül nem lehettem segítségére sem.

- Természetesen Mr. Rayner nem fogja erőltetni a fölköltözést, ha ön nem akarna, Mrs. Rayner - mondám halkán.

De ő fejét rázta, s arcát kidugva a vaskorlát közt, hogy közelebb legyen hozzám, megtört, bágyadt hangon mondta:

- Tudja-e, mit jelentenek az „ő” kívánságai, ha Sarah viszi azokat véghez?

Elhalványulva néztem fel rá. Borzalma e pillanatban oly valódi volt, hogy reám is átragadt és pillanatra az a gondolat villant meg agyamban, hogy a szegény Lady örültségi mániája talán egy ellene szított összeesküvéstől való félelem. Következő szavai azonban újra észre térítettek feltevésemből.

- Ön is ellenem szegődött? - kérdezte keserűen. - Kezdetben ellenségnek tartottam; de mikor aztán oly jó volt gyermekemhez - - és mégis nem tudom, nem tudom, kibem bizzam!

- Bennem bízhatik, kedves Mrs. Rayner, - mondám komolyan. - Én nem is indítványoztam volna, hogy megváljon szobájától, ha gondolhattam volna, hogy az oly szenvedést okoz önnek. Valóban nem sejtettem, hogy annyira ragaszkodjék e szobához.

Mrs. Rayner összeborzadt. Hosszu szünet állott be, mely alatt merően és fürkészőleg nézett rám. Nekem azonban nem volt okom kerülni szegény örült nő szemeit, kiálltam hát tekintetét, mire ő mindjobban csillapulni látszék.

- Miss Christie, - szólalt meg végre ismét alig hallhatólag, - önnek nagy befolyása van ebben a házban. Amaz éjjel, Haidée betegsége alkalmával, képes volt Saraht engedelmességre kényszeríteni. Adja nekem bizonyosságát, hogy bízhatom önben, szerezzen egy, csakis egy napi haladékot és hagyjon még itt szobámban holnapig.

Hangja csaknem elhalt az utolsó szavaknál.

- Meg fogom kísérleni, - mondám csendesen. - De ne parancsoljam meg Sarahnak, hogy hordja el innen ezeket a rothadt leveleket? Nem hiszem, hogy kigőzölgésük egészséges legyen itt, épen az ön ablaka alatt.

- Nem, nem, sohase törődjék vele, - mondá ő hirtelen. - De hiszen ön vizben áll, majd megfázik. Távozzék, s áldja meg az ég!

Ijedten csapta be az ablakot, s eltűnt a szobában. Be nem láthattam, mert az ablak mégis nyolcz-tíz hüvelyknyire volt fejem felett. Fogvaczogva siettem vissza a házba, nedves cipőimet felcseréltem, és csaknem sirtam a szegény, tehetetlen elveszett nő miatt, kiért oly keveset tehettem.

Téázás közben előhoztam, hogy Raynertől levelet kaptam, melyben elrendeli, hogy szombatra legyen elkészítve a vendégszoba.

- Szombatra! - szólt közbe élesen Sarah.

- Igen, - mondtam, - s magam is megijedtem merész állításomtól. Vagy talán már holnap akarna ön átköltözni oda, Mrs. Rayner, vagy éppen még ma este? - kérdeztem csendesen.

- Holnap, - felelé ő, jelentős tekintettel.

- Minden esetleges félreértésért én felelek Mr. Raynernek, - mondtam Sarahnak, - s éreztem, hogy bizony otromba dolog rendelkezni a ház urnőjének jelenlétében, bármily ingadozó volt is annak elméje.

- Nagyon jól van Miss, - felelé Sarah nagy bámulatomra. Rayner nevének alkalmazása már másodízben idézett elő varázshatást, és csodáltam, hogy ez asszony, ki oly vakmerőn merte megakadályozni levelezésemet Laurence-al, oly alázatosan tud nekem engedelmesskedni.

Téázás után Mrs. Rayner oly figyelmeztetéssel lepott meg, mely éles megfigyelésre mutatott. Hozzám jött a kandallóhoz, miközben Sarah az asztalt szedte le, és egyszer, midőn az utóbbi pillanatra kiment a szobából, halkán s a nélkül, hogy fejét is félre fordítaná, fülembé sugta:

- Vigyázzon, ez az asszony gyűlöli önt, pedig ő veszedelmes.

Hirtelen ránéztem, de Sarah már akkor újra bent volt és Mrs. Rayner arcza érzéketlennek látszott, mint rendesen.

Annyira megszoktam már félni Sarahtól, hogy az intés nem tett rám különös hatást, és semmi-vel sem nyugtalanabban feküdtem le, mint máskor.

Éjjel egyszerre minden ok nélkül fölébredvén, láttam, hogy Haidée nyugodtan alszik, de a kályhában pislog a tűz, s nemsokára kiég; újra meg akartam tehát rakni.

Hirtelen úgy tetszett azonban, mintha az ajtón kívül valami különös neszt hallanék. Csendesen maradva hallgatództam. Egy ideig semmit sem hallottam, azután ismét oly tompa nesz ütötte meg fülem, mintha valamit csendesen csusztatnának egyik lépcsőről a másikra, de aztán a nesz újra megszűnt. A toronylépcsőzet nem volt beszönyegezve; egyszer beeresztették, de a viasz rég lekopott már róla. Csendesen kiléptem ágyamból, s hogy zajt ne csináljak, a kialvó tűznél gyújtottam meg gyertyámat, aztán lábujjhegyen az ajtóhoz lépve, fületemet a kulcslyukhoz illesztém. Pár perc múlva újra ugyanazt a csoszogó neszt hallottam. Talán Nap lehet, gondolám, Rayner vizslája, puhább helyet keresve az alváásra.

Bárki vagy bármi volt is azonban, lefelé látszék iparkodni, és hat-hét fokkal lehetett már lejjebb a tetőnél. Összeszedtem bátorságomat s elszántam magam, hogy a tolakodót, legyen az ember vagy más, elriasztom.

Aldersben valamennyi zár jó volt és sehol egyetlen ajtó sem nyikorgott soha. A legcsekélyebb zörej nélkül megfordítam a kulcsot, megnyomtam a kilincset, s gyertyámat lobogtatva kitértam az ajtót. Haidée fölsikoltott, róla egészen megfélemedtem.

Célom azonban mégis sikerült. Egy a lépcsőn meglapuló alak fölugrott. Sarah volt.

Elcsuszott és éles sikoltással hanyatt esve, lezuhant a lépcsőkön. A lépcsőnek egyetlen kanyarulata volt. Reszketve láttam, a mint hosszú vékony kezével a korlátba kapaszkodik, hogy megmentse életét; de ereje elhagyta, súlyos esést hallottam, azután fájdalmas nyöszörgést. Sarah fejével bukott alá a földre.

Egy pillanatig a falhoz dülve állottam, nem bírván megmozdulni az ijedtségtől; azután is úgy reszkettem még, hogy alig tudtam a toronylépcsőhöz találni, s csak úgy támoilyogva lépdeltam lefelé. De a második fokon hirtelen megbotlottam valamiben, s ha nem lépek oly lassan az izgatottság miatt, okvetlen leestem volna.

A következő lépcsőn újra megcsusztam; az utána következőn pedig nagyon óvatosan előre nyújtott lábam egy kötélbe akadt, mely keresztben volt kifeszítve. Hirtelen gyanu érzetével

leültem s kezemet végighuztam a lépcsőn. Csuszós volt az, ép úgy, mint a többi is. A toronylépcső nappal is sötét volt, ha tehát ott megcsuszom és alábukom, soha senki sem menthetett volna meg. Egy Sarah által vetett tőr volt az, hogy örökre megszabaduljon tőlem, vagy legalább is nyomorékká tegyen. Zsirral kent be minden lépcsőt egymásután, ez volt a nesz oka; megjelenésemtől ijedtében hirtelen felugrott, s lába megcsuszván a zsiros talajon, alábukott s a számomra kivetett kelepccének ő maga lett áldozatává. A borzasztó való most egészen feltárult előttem; ekkor ismét hallottam a nyögést és utána még más megkülönböztethetetlen hörgést.

Sziven találva, bár abban a pillanatban csaknem ép oly tehetetlen valék, mint Sarah maga, letapogatództam a lépcsőn, rettegve a látványtól, mely oda lent vár reám.

VII.

A többi lépcső, attól fogva lefelé, melyen Sarah megcsuszott, mind rendes állapotában volt. Leérve a fenékre, csaknem élettelen tömegként feküdt előttem Sarah, egyik keze maga alá volt csavarodva, míg feje vértócsában fürdött. Lehunyt szemekkel nyögött és még akkor sem ismert rám, midőn felnyitá szemeit s mereven maga elé bámult.

Zuhanása Janet is kicsalta a távoli gyermekszobából; és rögtön a szakácsnéért futott, ki sokkal idősebb és tapasztaltabb asszony lévén, a jelen esetben igazán nagyon hasznosnak bizonyult. Éjfél már elmúlt, de a késői idő daczára be kellett küldeni Janet a faluba Sam-ért, hogy lovagoljon át a lehető leggyorsabban Beaconsburghba orvosért. Időközben a szakácsné azt a véleményét nyilvánítá, hogy Sarahnak egyik karja eltört, mert a mint hozzáért, elalélt: azután felfedezve, hogy a vér a fej hátsó részén tátongó sebből folyik ki bekötözte s annyiramennyire megállítá a vérzést. Én kognakért futottam, de képtelenek voltunk vele egy cseppet is lenyeletni. Mindketten leültünk a gyertya homályos világítása mellett a nedves földre, és iparkodtunk Saraht életre hozni, én kissé hátrább vonultam, nehogy magához térve felismerjen.

Oly kisérteties volt a helyzet, a vértócsában ülve éjnek idején, hallgatni a szerencsétlen asszony nyöszörgését a nélkül, hogy életre birnók őt hozni orvosi segély érkezéig, hogy ha nyögése pillanatra megszűnt, visszafojtott lélekzettel hallgatództunk. Én, iszonyu bűnhődését látva, megbocsátottam neki és egy hangot se mertem kiejteni, nehogy annak végzetes hatása legyen esetleg a szerencsétlenre, ha eszméletét visszanyeri. Így telt a kinos idő, míg nem egyszerre ajtónyitást hallottunk s az orvos súlyos léptei hangzottak a lépcsőkön.

Lowes orvos jött el ismét. Mindenekelőtt több világosságot kívánt. Jane lámpát hozott, s az orvos távozásra inté. Azután felkért, hogy ha nem félek az ájulástól, tartsam neki a lámpát vizsgálatához, mely után kijelenté, hogy erős idegzetem van; pedig csakis a tőle való félelem tartott helyemen, mert fejem szédült, a mint a sebesült két-három izben kitörő sikoltását hallottam.

A szakácsnének igaza volt; a Sarah alatt lévő kar eltört; azt, hogy hátgerince is nem sérült-e meg, még nem tudta megállapítani az orvos. Lemetszette Sarah hosszú fekete haját és bekötözte fejét, mely oly ütést kapott, hogy az agyvelőt is megrázkódthatta, az orvos szerint; azután köteléket alkalmazott az eltört karra is. Végre egy derékaljra fektettük, s gondosan szobájába szállítván, ágyába fektettük le.

- Hogy történt e baleset vele? kérdezé az orvos.

- Elmondom, - feleltem, de félénken utána tevém, - ha - -

- Ha, mi? - fordult felém éles tekintettel az orvos.

Kissé félreszólítám, mondván:

- Mit gondol ön, Mr. Lowes, vajjon nagyon ártalmára lenne-e a sebesültnek oly egyén látása, kit gyűlöl.

- Nem. Ő képtelen lenne felismerni bárkit is; de arra figyelmeztetem, hogy nyugtalan lesz. Hogy történt ez a szerencsétlenség?

- Lezuhant a lépcsőről.

- A toronylépcső az ön szobájához vezet, ugy-e? Hogy kerülhetett oda ily késő éjszaka? Miért hallgatja el előttem a teljes igazságot, és miért nem kimél meg az ostoba feltevésektől?

Elbeszéltem tehát neki a valót, de ő csupán annyit jegyzett meg:

- És nem gondolja-e ön, hogy ez eset folytán önnek távoznia kell e helyről a lehető leggyorsabban?

- Ugy sem maradok itt sokáig, - feleltem mosolylyal, Laurencera gondolva.

- Oh, ön azt hiszi, hogy az a kastélybeli fiatal suhancz majd nőül veszi?

- Igen.

- Nos tehát én őszintén kimondom, hogy ebből a házból nem hoznék feleséget.

- Akkor ön egyáltalán nem nőülne Mr. Lowes. Mert ha szeretni tudna, akkor inkább törődne a leánynyal, mint a helylyel, hol az lakik, ép úgy, mint azt Laurence cselekszi.

- Önnek éles kis nyelvecskéje van. Sajnálom, ha Laurence későn érkezne haza.

Még Haidée után kérdezősködött, de a még mindig sikamlós lépcsőn nem vezethettem fel hozzá: utasításait megadva, elhagyta a házat. A beteg szobájában már be volt fűtve. Mellé ültem egy székre, hogy reggelig virraszszak, mikorra a szakácsné ígérte, hogy felváltja helyemet. Nemsokára nyugtalankodni kezdett a sebesült, miként az orvos előre megmondta; jobbra-balra forgatta fejét, megkísérle felemelni törött karját, mely szorosan le volt kötözve, nyögött s összefüggetlenül mormogott magában. Egyszerre aztán egészen lecsendesült, s reméltem, hogy elaludt. Magam is elszenderültem pár pillanatra, midőn egyszerre vad hörgéssel hallám kiáltani a „Jim” nevet. Sikerült felemelni Sarah fejét; láztól szikrázó nagy fekete szemeit reám szegezé; szivem hevesen dobogott, mert azt hittem, hogy fel kellett ismernie. De ő ismét csak azt ismétlé:

- „Jim!” - azután suttogva utána tevő: - Ők üldözőbe vettek, Jim! Éjjel szöknöd kell. Eredj a régi helyre. Majd elteszem én őket láb alól, s azután értesítlek.

Ekkor heves kitörések következtek, mignem újra folytatá összefüggéstelen szavait:

- Mindent kockáztatunk most, Jim! Én megteszem, ha kívánod; de magadat ép oly veszélybe sodrod, mint engemet. Jól van, nem bánom, kiteszem magamat, daczolok mindennel!

Ekkor szenvedélyesen tört ki:

- Gonosz dolog az, a mit cselekedni akarsz, Woodfall James. Miért akarsz te egy ladyt nőül venni? Pénze nincs sok, és a mi csinos arcát illeti, az olyan arc, mint egy babáé. Én kétszerte többet érek nála és még csak huszonöt éves vagyok; és nem hagytalak el sem jóban, sem rosszban. Miért nem veszel engem feleségül, Jim? - Azután szikrázó szemeket lövelt reám, szemrehányással illetett, majd dédelgetni, biztatni akart, elárulva életének egyes elárult mozzanataiból sajátságos kétes jellemét.

Annyi kitűnt mindenesetre, hogy az a Jim, vagy Woodfall James, ki gondolatait foglalkoztatta, nagyon gonosz ember lehetett, és hogy Sarah minden gonoszságában támogatta őt.

- Ne menj el oda, James, - mondá egyszerre esdekelve. - Életedbe kerül, ha elfognak, pedig egy idő óta szemmel kísérek. Hiszen sokkal biztosabb uton is lehet pénzt szerezni, mint így.

Szünet után borzalommal töltött el, következő beszédje által:

- A halottak nem beszélnek, Jim, - mondá iszonyu suttogással. - Oly könnyű megtenni és sokkal biztosabb. Mit ér egy öreg ember élete, hogy annyira félsz sujtani őt? Sokkal többet is kockáztattál már. Miért riadsz vissza ettől mindig oly gyáván? Pedig csak az az egy ismer.

Alig birtam ezek után tovább a női vipera mellett maradni, s nézni őt. Gyilkos vágyat olvastam ki láztól égő szemeiből, és megérintve égő homlokát, amint ajkát megnedvesítém, összeborzadtam.

Ujra tovább beszélt oly neveket emlegetve, melyeket sohasem hallottam még, de sem Rayner-ről, sem nejről, sem rólam, de még Parkes Tomról sem szólt, mignem egyszerre indulatosan kitört:

- Jim bele van bolondulva abba a kis Christie leányba, Tom, és még nőül akarja őt venni mindennek daczára, s ezt nekem tünnöm kell, - sziszegte fogai közt.

Ugyan miféle eszmezavarnál fogva hozott engemet összeköttetésbe évek előtti vétkes szerelmével? Hirtelen eszembe jutott az a társalgás, melyet rejtekemből egy este kihallgattam, Sarah és Rayner titokzatos látogatója közt, ki később Carruthers komornyikjává változott át, és emlékeztem, hogy féltékenységeiben akkor is emlegette a „Jim” nevet. Vajjon ugyanazon egyén lett volna? Hogy lehet, hogy az soha se jelent meg Aldersben? Először azt hittem, Parkes Tomot érti, és féltékenységeinek tárgya Jane; de különösnek találtam akkor is, hogy azért Jane-al nem volt rossz viszonyban, s az egész házban csak ellenem viseltetett tüntető ellenszenvvel. És ime, most azt képzelem, hogy az az ugynevezett „Jim” engem vesz feleségül, noha még soha se láttam őt!

- Jó nehéz lesz, Tom, Jimnek segíteni kellene. A sötét pinczébe kell levinni; de azért ne féljen, ott nem lesz semmi baja az ékszernek és az ezüst még megtisztul. Jójj!

Vajjon most meg már a denham-courtbeli rablás forgott volna agyában? visszafojtott lélekzettel lestem szavait tovább.

- Tom, az az alattomos Christie leány sejt valamit. Jim nem akart rám hallgatni: és ha meg nem akadályozom, az a leány romlását fogja előidézni.

Ismét összekeverte nevemet az ismeretlen Jimmel! Már saját eszem is csaknem úgy kezdett megzavarodni, mint az övé. Szerettem volna fölfedezni, ki lehetett az a Woodfall James, és közelébb huzódtam Sarah ágyához, hogy jobban halljam beszédét.

- Vigyázz, fiam. Te nagyon is sokat kockáztatasz. Mégis lehet a világon oly ügyes tolvajfogó, hogy felismeri a hamisító Woodfall Jamesben, s az ékszerrablóban...

E pillanatban, midőn már vérem heves lüktetésével és lázas hévvel lestem a név kimondását, felnyílt az ajtó és a beteg zörejtől felriadva, kiáltá:

- Mi az?

A szakácsné jött be felváltani engem. Maradni akartam, de az átélt kinos tusa után oly erős volt a visszahatás, hogy én ájultan rogytam a földre.

Másnap reggel későn és főfájással ébredtem fel. Haidéének megnyugtatóására, ki nagyon megijedt, midőn Sarah esése folytán kirohantam, kitaláltam valami kis mesét s aztán óvatosan lesiettem a földszintre. Jane már eltávolítá a zsirt a lépcsőkről s így az újra biztos volt.

Sürgönyöztem Raynernek s értesítém őt a balesetről, az okot nem említve persze, mely előidézte. Az orvos kora reggeli látogatása alkalmával agylobbot állapított meg s a leggondosabb ápolást rendelt. Még ebéd előtt megkaptam Rayner következő válaszát:

„Nagyon sajnálom a balesetet. Ápolják gondosan. Már küldtem egy tapasztalt ápolót.”

És a délutáni vonattal csakugyan meg is érkezett egy csendes, középkorú nő, kinek már megjelenése is tiszteletet, sőt bennem szinte félelmet keltett. Az éjjeli ijedtség újra előidézte Haidée lázas állapotát, úgy, hogy én jobbnak tartottam elhalasztani sétáját más napra. Felöltözve, a nap legnagyobb részét a kályha mellett töltötte szobámban. Közvetlenül ebéd előtt

szokatlan lépteket, majd kopogtatást hallottunk, s Mrs. Rayner lépett be. Négy ablakom teljes világításában látva őt, megijedtem a változás fölött azalatt a két hónap alatt, melyet Aldersben töltöttem. Arcza oly sovány, sáppadt, szemei annyira beesettek valának és ajka annyira halvány, mintha halott állott volna előttem. A mult éji eseményről csakis ennyi megjegyzést tett:

- Hallom, hogy Sarah beteg. Ma reggel magamnak kellett reggelimről gondoskodnom. Remélem, már jobban érzi magát.

Megkönnyebbült tekintete azonban meghazudtolá közönyös szavait. Még csak gyermekét sem merte meglátogatni, míg a hárpia talpon volt. Bántott nagyon, hogy Sarah miattam szenvedett, de azért most se voltam képes rokonszenvet érezni iránta, éjjeli összefüggéstelen beszédje elárulta igazi kegyetlen, boszuálló, rettenetes lelkületét.

Miután Mrs. Rayner kijelenté, hogy az nap velem fog ebédelni, én előre lementem intézkedni, pár perczre magára hagyva az anyát gyermekével. A toronylépcsőzet alatt találtam Monát, piszkosan, mint rendesen, egy nagy csomó kulccsal játszadozott, Sarah kulcsaival. Azt hivén, hogy nálam biztosabb helyen lesznek, elvettem azokat Monától. Utóbbi időben nagyon keveset érintkeztem a lázadó kicsiny teremtéssel, mivel ő rendesen a gyermekszobában étkezett Jane-al.

Elgondoltam mennyire boszankodnék Sarah, ha tudná, hogy kulcsai kezeim közt vannak. Később, teázás után, jelenté nekem Jane, hogy az ápoló Sandersné nem tudja inni a hordóbeli sört és palaczsörtöt kér.

- Mit csináljunk, kisasszony? - kérdezé a szakácsné.

- Hol tartják a palaczsört, Jane? - kérdezém, kulcsaimra gondolva.

- A pinczében Miss. De a kulcsok vagy Mr. Raynernél vagy Sarah szekrényében szoktak lenni.

- Jól van, Jane. Én már megtaláltam Sarah kulcsait és majd utána nézek, ha találhatnék sört Sarah étszekrényében, - mondám.

Nem szivesen vállaltam magamra e föladatot; de nem lehetett megbántani az ápolónőt; és jobbnak véltem személyesen bemenni Sarah birodalmába, minthogy Jane-ra bizzam azt.

- Nem lenne-e ön szives akkor már néhány szál gyertyát s czukrot is kiadni? Tudom, hogy van, mert tegnap hozott Sarah Beaconsburghból.

A gyertyát kezembe véve reszkető szívvvel indultam az épület balszárnya felé s beléptem a Mrs. Rayner számára szentelt rejtélyes lakosztályba. Oh, mily hideg volt ott. Oly idegessé tett a mult éjjeli kaland, hogy szinte megborzadtam, mikor az ajtó becsapódott utánam és reszketve dugtam a kulcsot a jobboldali kamara ajtajába. Összerázkódtam. Borzasztó hideg volt a tágas pohárszékekkel és fiókokkal ellátott szobában, mely tele volt ócska kosarak s ládákkal és mindenféle más limlommal. Az egyik étszekrénybe, melyet kinyitottam, hogy kivegyem a szükségeseket, alig volt egyéb gyümölcs-szörpnél, továbbá eczet s több efféle háztartási czikk, de se abba, se más szekrényben nem találtam gyertyát vagy czukrot.

Végre egy fekete táskát pillantottam meg a földön: mely nagyon hasonlított ahhoz, melyet Sarah kezében láttam, mikor a megelőző napon Beaconsburghba ment; talán még nem rakta ki belőle bevásárlását, gondolám; figyelmemet azonban hirtelen egy kicsiny karika vonta magára, mely éppen a táska mellett kiállott a földből, s tán észre se vettem volna, ha e szokatlan helyen félelmem éberségre nem int. Megfogván a kis karikát, láttam, hogy az egy csapóajtónak felemelésére szolgál. Csak pár hüvelyknyire emeltem fel, de újra visszaeresztettem, nem mintha nem lettem volna nagyon kíváncsi, de mivel rendkívüli félelem fogott el. Mert ismeretlen csapóajtó oly rejtélyekkel telt helyen, minő Alders volt, nagyon elrémítő hatást gyakorol az emberre. Végre mégis összeszedtem bátorságomat, és csendesen újra felemeltem

az ajtót, míg végre egészen felrántám; nem minden borzadály nélkül ugyan, mert nem tudhattam, nincs-e valamiféle rúgója, mely lesujthat egyszerre az alattam tátongó mélységbe.

A hideg lég megcsapása alulról elfojtá lélekzetemet. Gyertyámat a nyílás fölé tartva, láttam, hogy balra vagy három lábnyira zöldes iszap van s az alatt víz folyik. Vajjon forrás vagy kut volt-e? Egyszerre eszembe jutottak a Sarah deliriumában mondott zavaros szavak: „A víz mélyében a pinczében”. Körülnéztem, nem találnék-e valamit a víz mélységének megmérésére, hogy szükség esetén lemehessek az oda illesztett létrán. Egy póznát találtam, miután gyertyámmal a kézben kezdtem lefelé lépdelni az egészen szilárd létrán.

A negyedik fokra lépve már láttam, hogy tágas pinczében vagyok, melynek jobb oldalában korhadt boroshordók állanak és bal részén van a már említett víz, melyet rács kerít el. A fal fölülről egészen a vizig penészes volt. A víznek éppen Mrs. Rayner szobája alatt kellett terjedni, gondolám, és megborzadtam.

Vajjon tudta-e ő, hogy kut vagy forrás felett lakik? A víz mélysége, melyet megmértem, körülbelül két-három lábnyi volt. Ekkor véletlenül keresztül pillantva a létra fokain, valami sötét tárgyat vettem észre. Póznámat kinyujtva, az puha tárgyba ütközött, és gondosabb kutatás után láttam, hogy egy, a vízből kiálló tábla tetején, ugyanaz a kicsiny barna bőrönd fekszik, melyet Tomnál láttam, a mint azt a pázsiton keresztül cipelte, és melyet később a hátulsó ajtón belül fedeztem fel. És most már világosan emlékeztem rá, hol láttam én már azt a bőröndöt azelőtt. Ugyanazon szobában, melyben engemet szállásoltak el Denham-Courtban. Egy régi olasz podgyász czéduláról ismertem meg, melyet még akkor megjegyeztem magamnak. „Torino” volt rá írva.

Karommal is elérhettem a létráról, reszkető kézzel nyitottam fel tehát, és óh, borzalom, a temérdek csillogó tárgy közül kiemeltem belőle ugyanazt a kigyó alakú drága karpereczet, melyet Lady Mills karján láttam.

Hirtelen visszadobtam, nagy nehezen becsuktam a ládát és felfedezésemtől lesujtva, belekapaszkodtam létrámba.

Agyamat újra szédülni s testemet zsibbadni érzém, éppen úgy, mint az elmúlt éjjel, midőn Sarah már azon ponthoz jutott, hogy kimondja Woodfall James álnevét. Gyertyatartóm kicsuszott ujjaim közül, hangos loccsanással esett a vízbe, és én sötétben maradtam.

Felsikoltottam, és hogy elrejtsem magam elől a rettenetes sötétséget, ösztönszerűleg hunytam le szememet, és úgy kezdtem felfelé haladni a lépcsőn be az éléskamrába. Hét óra volt, s még éppen elég világosság szivárgott be a fal feletti kis rácsos nyíláson. Ekkor újra visszatapogatódtam óvatosan a csapóajtóhoz, és azt nagy megkönnyebbüléssel csaptam le. Azután kosarak s ládák közt botorkálva az ajtóhoz jutottam. Soha életemben nem éreztem oly hálás megkönnyebbülést, mint mikor a nehéz pokrócz ajtó becsukódott mögöttem, és én újra a világított csarnokban valék.

Egy székre vetettem magamat és még mindig az átélt kinos érzés súlya alatt, csak pár percz mulva ötlött szemembe egy a mellettem lévő asztalon fekvő levélboríték, melyre egyszerűen csak annyi volt írva: „Miss Christie-nek Aldersben”, Mrs. Mannerné kézírását ismertem fel. Felbontám s rögtön észrevettem belül egy másik kis levelet, Laurence-ét. Ajkamhoz szoritám és aztán feltörve, olvasni kezdém a következőket:

„Nizza. Péntek.

„Kedves, szeretett Violám! Reméltem, hogy megérkezésemkor már levelet találok itt öntől; de jól tudom, ön nem oka csalódásomnak, s még akkor sem tehetne róla, ha egy hétig nem hallanék semmit felőle, mert többé soha nem fogok kétkedni egyetlenemben.

Anyámmal már megvolt a harcz és győztem! Jól tudja, kedvesem, hogy csak szeliden és lassanként akartam őt előkészíteni elhatározásomra, de ő maga siettetette a megoldást. Párisban félbeszakítottuk az utazást s az éjet ott töltöttük. Mihelyt oda értünk, első dolgom volt egy kis czédulát írni kedvesemnek, csak hogy épen leírjam, hogy jártam föl s alá a gőzhajón, miként ültem a vonaton, folyton csak ő reá gondolva; s azon idő, mely az utolsó pillantástól elválasztott, midőn szép szemébe tekintettem, örök hosszúságúnak tűnt fel előttem. Pillanatra asztalomra hagytam a levelet készen, hogy azt a Mrs. Mannersébe zárjam be. Visszatérve, anyámat találtam ott; felbontá leveletem s elolvasta azt. Ekkor persze heves jelenet következett. Én leveletem kértem tőle, s ő a helyett a kandallóba lökte azt, s oly szavakkal illette önt, hogy türelmem elfogyott s megmondtam neki egyenesen, hogy jövődöbeli nőmet rágalmazza.

- Jövődöbeli feleséged? - válaszolá ő, oly uralkodáshoz szokott lesujtó hangon, mely atyámat annyiszor megsemmisíté. - A te arád Miss Langham.

- Rosszul van értesülve, anyám. Az ön jövődöbeli menyé Miss Christie Viola, a legszebb leány Norfolkban és az egész világon. A mi Miss Langhamot illeti, ha annyira kívánja őt menyének, megtarthatja Jack számára.

„Még sokkal több esztelenséget is összebeszéltem; de anyám annyira meg volt lepve erélyem által, hogy a nehézségeken részben tul estünk; és most, noha nagyon hidegen fogadja előzékenységemet, és érintkezésünk nem valami kellemes, annyit tud, hogy legidősebb fia felett többé nem rendelkezhetik korlátlanul.

„Kezdem sejteni, egyetlenem, hogy egészsége érdekében kívánt utazása csak ürügy volt arra, hogy öntől eltávolítson. Mindamellet e két hónapot már vele kell töltenem ígéretem szerint.

„De kinos aggodalom gyötör ön miatt. Nem akarom felzaklatni agyamat kinzó gyanukkal; hanem kérem, kedves szerelmem, tudassa velem a legcsekélyebb eseményt is rögtön, a mi Aldersben előfordult. Buzgón kérem az ég urát, legyen minél kevesebb közölni valója. Ne bizza levelét senkire a világon, sőt még maga se tegye a postára, hanem adja át legfiatalabb nővéremnek, hogy nekem azt elküldje. Ő a vasárnapi iskolában tanul. Kérje meg Mrs. Mannerst, hozza össze önöket a jövő vasárnap valahogy, s aztán mondja meg neki, emlékezzék nekem tett ígéretére, s én sem fogom feledni akkor az enyémet. Ezt a levelet tegye oly helyre, hol senki sem akadhat rá. Oly vágyat érzek kedves arczának látása után, és nem tudok könnyezés nélkül visszagondolni szép kis kezének ölelésére. Érzem, hogy a tengerbe vetném magam, ha még sokáig nem láthatnám. Isten velünk! Az ég áldása kísérje! Irjon nekem; és ne feledjen, mig csak újra karjai közt nem lehet „örökké, de örökké” hűn szerető

Laurence-ének.”

Uj élet volt e levél reám nézve, és kimondhatlan öröm e kedves sorok olvasása, megcsókoltam az aláírást, és keblembe rejtve, úgy érzém, hogy a világ legdrágább kincsének vagyok birtokában, mert az volt az első hosszú levele szerelmem tárgyának. Bementem az ebédlőbe, s ott ujra elővéve, ismét csókokkal halmozám, s oly boldog valék. Épen a második laphoz értem, midőn az ablak vaskorlátja leesett, s ide s tova himbálódzott. Én gyorsan keblembe rejtém vissza levelem s az ablaktáblára bámultam, nem tudva, mi lehet oka a vaskorlát leesésének, midőn egyszerre egy férfi lépett a szobába, még mielőtt az ajtóhoz értem volna. A megkönnyebbülés felkiáltásával rohantam felé.

- Oh, Mr. Rayner, mennyire megijesztett! Azt gondoltam már, hogy valami betörő!

- Szegény kis leány, én gyakran választom ez utat, hogy megkiméljem utamat az ajtóig. De semmi esetre sem ijesztettem volna meg, ha tudom, hogy itt találom önt. Azt hittem, mindenki a két beteggel lesz elfoglalva. Hogy van, kis baba?

Annyira örültem a viszontlátásnak s a tudatnak, hogy ismét van valaki a házban, kiben bizni lehet, hogy nevettem, sirtam örömömben egyszerre, a mint kezemet megrázta s vállam megregette s azt mondta, hogy soha többé nem hagy magamra Aldersben, hanem ezentul magával visz. Én csak nevettem.

- Óh, én is hasznos egyéniség vagyok ám itt, Mr. Rayner, bizony nem tudom mit csináltak volna nélkülem, először is Haidée beteg, azután meg Sarah. Láska, mivel Mrs. Rayner nem érzi magát elég jól, a dolgok nagy részét magamra kellett vállalom és remélem, nem fog haragudni, ha értesül mindenről, a mit tettem.

- Nem, gyermekem, abban biztos vagyok, - mondá s egy kis hideg sültet keresett magának a pohárszékben, mert Aldersben soha nem volt rendes vacsora, hanem téa után mindig lehetett találni sültet, vagy süteményt, kinek mi tetszett, a kredencben.

- Hogy van Mrs. Rayner?

Megmondtam, hogy se jobban, se rosszabbul nincs és hogy ma felköltözött a felső középső vendégszobába.

- Ma?

- Igen. Ő annyira vonakodott megválni saját szobájától, hogy bátorságot vettem magamnak kijelenteni Sarahnak, hogy magamra vállalom a felelősséget önnél az egy napi halasztásért. Talán tulságos elbizakodottság volt ez tőlem? - kérdém félénken.

- Nem, - mondá szívélyesen, s egy székbe ültetett maga mellé az asztalhoz; - minden tekintetben teljesen felhatalmazom a belátása szerint való intézkedésekre.

- Köszönöm, Mr. Rayner. És nem tudom mit fog ön mondani, de Haidée ágyát felvittem szobámba! A balszárny szobái oly hidegek. Azután elküldtem Lowe doktorért. Helyes volt-e ez? Ugy értesültem, hogy ő a legjobb orvos Beaconsburghban. - Ezt már kissé idegesen mondtam, mert tudtam, hogy Rayner nem szerette Lowe orvost. De ő oly jó kedvben volt, hogy semmi- ben sem talált hibát.

- Minden tökéletesen helyes, amit ön cselekszik, s az is lesz az én szememben mindig; így tehát tőlem nem tarthat semmit, gyermekem. Nincs több ujsága számomra? Szeretném hallani Sarah balesetét, és hogy ugyan megijedt-e, mikor a denham-courti rablásról értesült.

- Sok mondani valóm van önnek, - szóltam habozva, - de ma este nem szeretnék mindent elbeszélni, Mr. Rayner, mert csupa rossz, kellemetlen hireim vannak s nem szeretném elrontani a legelső estéjét. Elég rossz már az is, ha hazatérve az egész házat betegen találja. De most már, hogy itthon van megint, minden jóra fog fordulni.

Rayner nevetett. Kezét az enyémre nyugtatta, és nagyon nyájasan tekintett rám.

- Igazán azt hiszi, gyermekem? s annyira örül viszontlátásomnak?

- Igen, nagyon örülök. Nem képzele mily unalmas e hely az ön távollétében. Senkivel se lehet beszélni, se nevetgél- ni, s úgy járkálunk a házban, mintha egy trappista-zárdában volnánk, senki sem meri megtörni a szent hallgatást.

- Köszönöm, gyermekem, - mondá Rayner érzelemteljes hangon.

Még sokáig magánál tartott, hogy csevegjek neki s hallgassam londoni élvezeteinek elbeszélését, de végre egészen elálmosodtam kalandjainak elbeszélése közben.

Másnap reggel a reggelinél a beszéd fő tárgyát a denham-courti rablás képezte. Rayner a hírlapokban olvasta annak leírását, még mielőtt leveletem kapta; most azonban szeretne - mondá - általunk értesülni részletesebben mindenről. Mrs. Rayner, mint rendesen, keveset beszélt; én pedig elmondtam neki Charruthers látogatását, a gyanusabb dolgokat akkorra tartva fel, ha majd magunk lehetünk. Az alkalom nem késett sokáig.

Reggelizés után bementem az iskolaszobába, remélve, hogy a templomba menés előtti másfél órát felhasználhatom Laurence levelének megírására, de tovább nem folytathattam, mint: Kedves, egyetlen Laur - - - mert Rayner belépett és látva, hogy mivel foglalkozom, oly alattomosan mosolygott, hogy a vér arczomba szökött. Azonnal eltettem levelem, s így nem tudtam miként sejthette, hogy kinek írok.

- Talán zavartam önt? - kérdezé.

- Oh, nem! Csak jegyezgettem időtöltésből.

- Helyes, és most mindenekelőtt halljuk a gonosz híreket, melyek egész éjszaka nem hagyták aludni.

- Oh, Mr. Rayner, azt sem tudom, hol kezdjem el, és szinte gyöngédtelenségnek látszik önnek elmondani, mivel az illető nem védelmezheti magát.

- Nos, hát bizzék az én nagylelkűségemben, gyermekem, - mondá elkomolyodva. - Ugy vélem, Saraht értette. Talán újra bosszantotta önt?

- Oh, igen! De ez még nem a legrosszabb. Hacsak az lenne, elő se hoztam volna, míg jobban nem lesz. Mert én nem vagyok oly embertelen, hogy bármi bosszuérzetet is tápláljak a nyomorult teremtség ellen, midőn élete ugyanis veszélyben forog. De el kell beszélnem önnek, mert érzem, hogy valamit kell tenni, s ön tudni fogja, mi legyen az.

- Mindenekelőtt beszélje el, mivel bántotta önt, s miként történt a baleset.

- Egy általam irt levelet kivett a levéltáskából s azt álürügy alatt elsikkasztotta.

- Mikor történt az?

- Szerdán.

- Ez a legmenthetlenebb dolgok egyike. Azt tudtam, hogy ez asszony ellenszenvvel viseltetik ön iránt; de régi cselédnek sokat megbocsájt az ember, s aztán hogy ennyire vetemedjék, sohase is hittem volna.

- Oh, ne haragudjék úgy reá, vagy el se merem mondani a többit, Mr. Rayner.

Rayner egészen elsápadt, midőn elbeszéltem neki, miként akadt lábam a csuszós lépcsőn kifeszített kötélbe, és szemöldeit összevonva, a vad dühnek oly borzasztó kifejezésével nézett fel, majd ki az ablakon, hogy rémulten huzódtam vissza közeléből, oly rettenetes, oly könyörtelen volt tekintete. Pedig még oly sokat kellett neki elbeszélnem. Félre fordított fejjel közöltem vele sugva mindazt, a mit láttam és hallottam, összeköttetésben a denham-courtbeli rablással. Miként láttam Parkes Tomot egy nehéz tárgyat vinni át a pázsiton s hogy jött vissza később Sarahval; hogy két férfit láttak szekérrel a házon kívül. Hogy ki látta, azt persze elhallgattam, de úgy hiszem, Rayner sejtette; elbeszéltem, hogy ugyanazt a ládát láttam a hátulsó ajtón belül; és végre hogy felfedeztem azt ismét az éléskamara alatti pinczében, elmondtam a karperecz felismerését, hogy vettem ki akaratlanul, és miként ismertem fel, hogy az Denham-Courtból való stb.

Rayner a legmélyebb érdeklődéssel, de némi hitetlenséggel kísérté elbeszélésemet.

- Édes gyermekem, ez lehetetlenség, legalább remélem, hogy az! Szegény öreg Sarah, beismerem, hogy ő a legrosszabb természetű s legbosszúállóbb nő. De zsványok büntársa! Nem hihetem! - Rayner fel s alá járt-kelt a szobában, újra kérdezett tőlem valamit, majd megállott s mély gondolatokba merült.

- Nem, soha se merne ő ilyesmire vetemedni! Sarah fél tőlem, és lopott tárgyakat az én házamba hozni több lenne, mint a mire a legrégebb cseléd is szabadalmat vehetne magának.

- Ah, de ön távol volt, Mr. Rayner. És ki tudja, nem akarta-e még visszatérte előtt eltávolítani innen a rablott ékszereket, - jegyzém meg.

- És Parkes Tom is, az a ficzkó, kit úgy kedveltem, és kit annyiszor segitettem pénzzel, - folytatá beszédjét, alig figyelve közbeszólásomra.

Csodáltam, hogy nem kérte el tőlem a kamara kulcsát, hogy személyesen siessen meggyőződést szerezni a valóságról, de én nem szívesen juttattam eszébe, félve, hogy magával találna hívni az iszonyatos pinczébe.

- Ne szóljon erről senkinek, gyermekem, - mondá végre. - Szigorú vizsgálatot kell tartanom ez ügyben. Az is lehetséges, hogy felhasználhattak mindketten valamely gaz ravasz szolgálta által egészen ártatlanul. De nem mondta-e ön, hogy Parkes Tomot kedden éjjel látta, a mint cipelte az állítólagos bőröndöt?

- Igen, Mr. Rayner.

- De hiszen a rablás szerdán követtetett el! Nem, nem; ez ügyben magyarázatnak kell történni, mihelyt Sarah képes lesz számot adni tettéről. Az alatt vizsgálódni fogok és lehető legrövidebb idő alatt meg fogom önt nyugtatni.

Rayner pár perczig elnémult; azután, mintha kellemetlen gondolatoktól akarna szabadulni, fejét rázta, míg végre szokott derült hangján mondá:

- Most pedig nekem is van egy kis hirem az ön számára és pedig nem is kellemetlen. Nem szeretné-e rövid időre elhagyni Alderst, s pár hetet a földközi tengeren tölteni?

Bámulva tekintettem rá, mi őt mulattatta.

- Ön úgy néz rám, mintha varázslónak tartana, ki varázs-vesszejének mozditásával a föld ellenkező részére tudná át szállítani. Pedig úgy van. Azonnal föl kell keresnem, Mrs. Rayner egyik ügyvivőjét. Ő most Monacóban időz, mely hely, a mint ön tudja, közel van Nizzához, hol, miként hozzám irt leveléből értesültem Mrs. Reade is időzik fiával. Ez okvetlen csaletek lesz önre nézve és minden esetre olyasmi, a mi meggondolandó.

Ezt oly hamis mosoly kíséretében mondta, hogy önkénytelenül elpirultam s szinte jól esett, mikor folytatá:

- Miután magamnak oda kell mennem, azt gondoltam, hogy a légváltás nőnek is jót fog tenni és ma reggel mindent elkövettem már rábeszélésére, de mint előre is vártam, hiába. Haidéennek azonban az orvos állítása szerint elkerülhetlen szükséges a légváltás. És mivel én nem szentelhetem magamat kizárólag a gyermeknek, önre gondoltam.

- Oh, de - kezdém, mert annak lehetetlensége, hogy én egyedül utazzam be egész Európát Raynerrel és Haidéével, még az én nem nagyon bölcs fejem előtt is világos volt.

- Most figyeljen, és tudja meg mily ügyesen intézkedtem. Haidéennek atyjára kell felügyelni, Miss Christienek Haidéera, és Miss Christiere pedig Mrs. Christienek.

- Anyámnak! - kiáltám.

- Igen, tegnap meglátogattam őt, és előadtam neki tervemet, természetesen nem feledve ki nizzai barátunk említését sem. Ő el volt ragadtatva s rögtön kikérte az ön nagybátyjának beleegyezését is. Már meg is állapítottuk vele, hogy pénteken reggel várni fog reánk a Liverpool Streeti állomáson.

- A következő pénteken! - mondtam csodálkozva. - És itt hagyjuk Mrs. Raynert egészen egyedül?

- Ha csak rá nem birhatja őt, hogy velünk jöjjön. Ön képes lecsalni a madarat az ágról, s reá is sokkal több befolyása van, mint nekem.

Valóban úgy is volt; mert gyakran csodálkoztam, hogy lehet férje iránt Mrs. Rayner oly makacs, mikor velem szemben oly gyengének látszott mindig, mint a nád.

- Most pedig, édes gyermekem, - monda Rayner egy levelet huzva ki zsebéből, - ime, olvassa ezt.

Anyám kézírása volt. Folytonos ámulattal bontám fel, s olvastam a következőket:

„Szeretett Violám! Barátunk, a jó Mr. Rayner várakozik, tehát csak pár sort írhatok s azt se tudom, miként fejezzem ki hálámat nagylelkű indítványa felett. Kért, írjak neked s beszéljelek rá az utazásra, de én nem hiszem, hogy sok rábeszélésre legyen szükséged. Megbizott, szerezzem be az ő költségére a szükséges felszereléseket s vigyem magammal a liverpoolstreet-i állomásra, hol veletek találkoznom kell a legközelebbi pénteken, bár megvallom, én nem szívesen kelek utra. Hála az ég urának, hogy ily jó barátokkal ajándékozott meg bennünket! Több időm most nincs. Nagybátyád s unokatestvéreid ölelnek abban a reményben, hogy mielőbb láthatnak.

Forrón szerető anyád

Christie Amy.”

Kedves jó anyám! Kétszer is átolvastam a levelet egymás után, s végül köszönetet mondtam Raynernek gondoskodásáért.

- Oh, még arról is tesz említést? Pedig mondtam, hogy ne tegye, - nevetett Rayner.

- Ön nem ismeri anyámat. Ha valami mondani valója van, azt nem tudja elhallgatni. E levél hiven jellemzi őt. De két dolgot mégis észreveszek levelén, mi nála eddig soha se fordult elő, hogy kelezte levelét és utóirat nélkül küldte el.

VIII.

Templomból kijőve az nap reggel, alkalmat találtam Mrs. Mannerssel beszélhetni, és félénken kérdezém meg, nem küldhetne-e engem az nap délután valami megbizatással Miss Reade Maudhoz a kastélyba.

- Laurence írta, hogy felkérhetem önt erre, - súgtam neki, - mivel különösen óhajtja, hogy legközelebbi levelemet nővére küldje el neki. Hogy miért, nem tudom; de igen ragaszkodik e kívánságához.

- Istenem, istenem! - mondá aggodalmaskodva a kedves Mrs. Manners, - kár, hogy az ily ürügyek nélkül nem tudnak a fiatalok ellenni, s nem is tudom helyeselné-e ezt Manners. De mivel már megigértém Laurencenek, tehát segítségére akarok lenni, és miután semmi rossz nincs benne, megteszem. Jőjön be a délutáni szertartás után, s majd küldök a Miss számára egy kis csomagot.

Megköszöntem, de ő már akkor egy öreg köszvényes asszonyhoz fordult, megfeddeni, miért nem jár gyakrabban templomba. A kissé távolabb álló Raynerhez s Mrs. Raynerhez közeledtem azután, kik közül az első épen azt tanácsolta az öreg Readenek küldje ezüstneműjét biztosság okáért a beaconsburgi bankba.

- Az ékszerlopás járványos, és mondhatom, rég nem hallottunk annyi betörésről mint mostanában - mondá Rayner. - Ott volt Dalston lord esete, és most sir Jonásé; és ki tudja, meglegszenek-e a rablók kettővel. Emlékszik-e még, mikor néhány év előtt hat hét leforgása alatt öt nagyszerű rablás fordult elő? Nem csodálnám, ha most is hasonló eset állana be.

- A rablók nem vágyódnának az én csekélységemre, és bizonyára találnának a fáradságra méltóbb betörést, - mondá Reade zavartalan kedélyességgel. - Ha Laurence itthon lenne, még talán rá bízám, hogy szállítsa el holminkat; de én magam nem nézhetek utána. Be kell tehát várni sorsukat itthon. Williamsonnak adtam egy kétszövű puskát, de azt hiszem, ő jobban fél tőle, mint a zsvány félne; én is revolveremmel alszom. Ugy hiszem, tehát egy ember többet már nem tehet.

- Nem gondolja ön, hogy elfogják a rablókat, Mr. Rayner? - kérdezé szerényen Gregson, a kárposztos, kiről az a hír keringett, hogy ötven fontot és több ezüstneműt rejtett el valahol.

- Legkevésbbé sem valószínű, - felelte Rayner határozottan. - Elfognák, ha hozzájuk hasonló elmés eszes emberek üldöznék őket, de így nem lehet. A közönséges detektivnek rendesen hiányoznak segédeszközei. Mig a zsvány, ha elég ügyes az ékszerlopásban, oly ügyes, mint egy generális. Minél vakmerőbb, annál biztosabb a siker. Ha én rabló lennék, lehetőleg a magukat csálhatatlanoknak tartó detektívek orra előtt követném el rablásaimat.

- Beszédnek jó, - jegyzé meg egyik falusi bölcs, - de ha ön a detektiv mellett állana, ugy hiszem, ép oly vakmerő lenne csak, mint a többiek.

Rayner jó kedvvel nevetett, s azt mondá, talán igaza is van. Ebédnél Rayner ismét megkísérlé rábirni nejét a monakói utra, s engem is felkért, iparkodjam őt rábeszélni, mit szívesen meg is tettem. De bármit mondtunk is, ő egyforma hidegséggel veté ellen, hogy nem szeret utazni, nem is érzi magát arra elég erősnek, s inkább marad Aldersben. Azt is hozzá tévé szokott érzéketlen hangján, hogy ugy nekem, mint Haidéennek jót fog tenni a légváltás, és hogy anyámtól szép, hogy velünk jön.

Ebéd után felszaladtam szobámba, s mivel Haidéet a kandalló mellett szenderegve találtam, leültem, hogy alig megkezdett levelemet megírjam Laurencenek.

Először is leírtam, mily boldoggá tett levele. Azután részletesen elmondtam neki mindent, a mi elutazása óta történt, semmit sem hagyva ki, még Sarahnak önkívületében mondott szavait sem, valamint végül értesítettem arról is, hogy Rayner Haidéet és engemet anyámmal Monakóba szándékszik vinni pár nap múlva.

A remény, hogy viszontláthatom Laurencet, csakhamar eloszlatta az utazásra vonatkozó aggodalmaimat s alig vártam már a pénteket, hogy indulhassunk.

Végül elmondtam azt is, hogy gyanumat és észleletemet közöltem Raynerrel, de ő nem tartja a dolgot oly komolynak, mint én, hanem kért, hogy ne ismételjem azért azt senki előtt, míg ő végére nem jár mindennek.

„Most már tehát nem kell aggódnia biztosságom felett, - írtam tovább, - kedves Laurence-om. Mert Sarah, az egyedüli személy ki gyűlött, nagyon veszélyes beteg, a szegény asszony az orvos szerint, ha életét nem is, de eszét elveszti. És Rayner megígérte, hogy többé nem távozik hazulról továbbra egy napnál, se dologban, se mulatságból. Mert mind a két borzasztó rablás az ő távollétében történt, úgy a Dalston lordé, mint a Denham-Courtbeli, s a ház férfi védelme nélkül volt. Reméllem, most már megszűnik Rayner iránt való ellenszenve, miután épen általa láthatjuk egymást oly hamar viszont; mert Monakóba csak átjön meglátogatni bennünket, nemde? Anyám is bizonyosan nagyon örülni fog önt megismerni, habár neki sem árultam el közös titkunkat. Azt hiszem, Rayner sejt valamit, mert olyan szavakat ejtett el, mely a vért arczomba kergeté, és lássa, semmi ellenszenvet nem tanusít ön ellen. De bármit tenne ő vagy az egész világ, szívemet soha meg nem változtatná, mely forró szerelmével örökké az öné.

Viola.”

Ebédnél előhoztam, hogy a délutáni istentiszteletre megyek, de azt, hogy a paplakba is készülök, elhallgattam. Mikor öt órát ütött, s gondoltam, hogy a szertartás vége felé járhat, megcsókoltam Haidéet, és lassan lemenve, kiléptem az iskolaszoba üvegajtáján.

Mrs. Manners a paplak udvarán várt reám, s bevitt szobájába, hol átadta a kedves Maudnak szóló kis csomagot. Ugy tetszett nekem, mintha Mrs. Mannerst magát is mulattatá a kis csel, melylyel titkunkat támogatja. Megcsókolt a bucsuzáskor, s kért, tudassam vele, ha majd Sarah annyira jobban lesz, hogy olvashat, mert hasznos olvasni valókat akar neki küldeni.

Ugyanazon kerten mentem keresztül, melyben ama boldog estén Laurence-al találkoztunk s elgondolkodva érkeztem a kastély parkjába.

Sűrű köd lévén, korán akartam hazamenni, nehogy eltéveszszem az utat a sötétben.

Meghuztam a csengetyűt, s meg vagyok győződve, az ajtót nyitó szolga az a hős Williamson volt, ki úgy félt a kétcsövű puskától. Miss Reade után való kérdezősködésem után bevezetett a társalgó-szobába, melyet azonban üresen találtam, mivel valamennyien a téánál ültek.

Ekkor léptem be legelőször Laurence otthonába: és annyira fel valék izgatva az örömtől, de egyszersmind feszélyezett is az a gondolat, hogy talán nem látnak esetleg szívesen, egy székre vetve magam, kezembe rejtém arczomat s elmerengtem. Egyszerre felnyílt az ajtó és Reade Maud lépett be. Körülbelül tizenhat éves lehetett, vékony, de nem kellemetlen arczu, s inkább félénken mint hidegen szorított velem kezét.

- Mrs. Manners kért fel, hogy hozzam el önnek e szórakoztató olvasmányokat, Miss Reade, - mondám átadva a csomagot, - nehányat a könyvek közül meg is jelölt Mrs. Manners.

- Köszönöm, nagyon szép öntől, hogy ily fáradságra vállalkozott.

- Oh, egyáltalán nem fáradság ez, - felelém, és rövid, de nyomasztó szünet után így szóltam:

- Laurence, az ön bátya mondta, hogy jöjjen el önhöz, és - - kérem fel, zárjon be egy levelet tőlem, a saját levelébe. Azt is mondta, emlékeztessen önt ígéretére s akkor ő sem fogja feledni az övét.

Miss Reade tartózkodása egyszerre elmult s ép oly izgatott és rejtélyes lett, mint én magam.

- Igazán? ő tehát nem felejtette el! - mondá halk suttogással. - Remélem ön tudja, miszerint ígérete abból áll, hogy rá bírja Reynoldot, jöjjön ide a jövő télre. Oh mindent megteszek, a mit csak akarnak, csak ezt keresztül vigye.

- Óh, ő megteszi. Majd emlékeztetem is jövő leveleimben, vagy ha találkozom vele, hogy el ne felejtse meghívni Reynoldot a jövő télre. Megtegyem?

- Oh igen, az nagyon szép lesz! csak oly hosszú ne lenne addig még az idő! - sóhajtá a leánya.

Még ugyan igen fiatalnak tartottam e rövid szoknyás leánykát a szerelemre, de a viszontszolgálat reményében kénytelen valék elősegíteni ügyét.

- Elhoztam leveletem, - mondám titkolódzva. - Ugy-e, mielőbb fog irni?

- Már készen is van egy levél, melybe bele teszem az önét, s egy ittlévő gentleman, ki téa után rögtön visszatér Londonba, ott majd postára teszi.

- Oh, köszönöm, - mondám reszketve a félelemtől, nehogy Alice megtudja valahogy s kezébe csusztatván a levelet, elbucsúztam tőle.

Oly sűrű köd ereszkedett le már akkorra, hogy aggódni kezdtem, nem tévedek-e el az aldersi uton. Tudtam, hogy a parkon keresztül lehet az országútra kijutni, de eltévedtem a kertben, s egy virágágyra léptem. Már épen készültem vissza tapogatódzni a házhoz, midőn bal felől hangok ütötték meg fülemet; én egyenesen annak irányába mentem, virágon, gyepen, s minden keresztül. A beszélőt nem láthattam, mert valami sövény lehetett közöttünk, de annyit megkülönböztettem, hogy az alsóbb osztályba tartozó férfi volt, a ki egy nővel diskurált. Azt gondolva, hogy egy kastélybeli cseléd lehet, s így engem utba igazíthatna, már épen meg akartam szólítani, mikor a férfi következő szavai megakadályoztak szándékomban.

- Most már elég ám, te norfolki leány; te csak bolondítasz engem.

Parkes Tom hangja volt.

- Lehet is olyan szélkakast, mint maga, - felelé a leány durva kaczerkodással. - Miért szövetkezett azzal a csúf Sarahval, ott Mr. Raynernél; persze most, mivel beteg, újra át akar csapni hozzám. Oh, milyen csapodár maga!

Parkes következő szavaiból úgy vettem ki, hogy ő inkább a házi körülményeket szeretné kipuhatolni s már több mindent ki is tudott a leánytól. Egyszerre csók csattanását hallottam és Tom azzal az ígérettel, hogy szerdán újra okvetlen el fog jönni, eltűnt, utána a leány is, én pedig visszatálaltam a házhoz.

Ott újra Reade Maud kisasszony után kérdezősködtem, ki ezuttal rögtön ki sietett hozzám és suttogva mondá:

- Mind oda benn vannak. Jöjjön be a könyvtárba.

- Vissza kaphatnám még levelem, hogy valamit hozzá irjak, a mit kifelejtettem? - kérdezém.

- Oh, igen, itt van még, s azzal kivette zsebéből. - Irjon itt, majd adok egy tollat. De mily sáppadt. Talán történt valami?

- Oh, nem, nem, köszönöm, semmi! - E szavakat irtam sietve levelembe. „Egy ember, ki Denham-Courtban is lappangott s ki ellen alapos okaim vannak a gyanúsításra, jelenleg kastélyuk körül kóvályog. Szerdán este készül ismét oda visszatérni.”

Ezt megírva, komolyan megkértem Miss Readet, küldje a levelet haladéktalanul a postára, miután rendkívül fontosságu annak tartalma. - Maud pedig azt sugá: „Ne felejtse el, hogy Reynold eljöjjön a télen” - azzal elkísértetett egy jó darabon Williamsonnal s így végre sok nehézséggel bár, de visszajutottam Aldersbe.

Ujra a nyitva hagyott iskolaszoba ablakán másztam be, és alig voltam bent, hallottam nyilni Rayner ajtaját és hangját, a mint Parkes Tom-mal kilépett s a csarnokból kivezető uton megálltak. Rayner szokott nyájas modorában beszélt hozzá, úgy, hogy nem is tartottam szükségesnek közölni vele, hol láttam Parkes Tomot.

Azon este Rayner bevitt a társalgóba, s kért, kísérjem hegedűjátékát, s kedélyesen csevegtünk addig, mig csak Mrs. Rayner fel nem ment új hálósobájába. Rayner leirta nekem a földközi tenger szépségeit, s azt monda, hogy boldogabb leszek ott, mint egész életemben valék, mit én könnyen el is hittem abban a reményben, hogy oly közel lehetek Laurencehoz. Kérdezte, örülök-e a szép ruháknak, melyeket anyám beszerez számomra, s melyekben olyan leszek, mint egy kis hercegné.

- Nem kell engem olyan nagyon szép ruhákkal ellátni, Mr. Rayner, különben nem is fogom magamat bennök otthonosan érezni.

- Hamar bele fog szokni, - monda ő, különös mosolylyal. - Semmihez sem szoknak oly könnyen a nők, mint a szép öltözékekhez és drága ékszerekhez, a kellemes tétlenséghez, meg... meg... a csókokhoz.

Rayner hangja s modora arczomba kergette a vért. Ő látta szavának hatását, felugrott, s felém jött, mialatt én gyertyámat gyújtottam meg.

- Sértve érzi magát, gyermekem, de arra semmi oka nincs. Nem tudja ön, hogy az elősorolt dolgok mind jogosan megilletik a szép hölgyeket?

- Ha ez megillető joguk, abból sokan ki vannak zárva egész életükre, Mr. Rayner, - mondám mosolyogva.

- Csakis az együgyűek, - viszonzá oly hangon, a mit én nem értettem. - Nos, majd kimagarázom én ezt önnek mind, monakói utunk alatt.

Rayner, mint rendesen, ha este hegedült, nagyon izgatottnak látszott, és zenétől átszellemült kék szemei szikráztak, midőn kezemet megfogá.

- Ne csodálkozzék ma este mondott szavaim felett. Ön szerencsét hozott nekem, osztotnia kell tehát abban. Ez az utazás a hü szerető karjaiba vezeti önt, ki majd mind azzal elhalmozza, miket említettem és még sokkal, ezerszer többel is!

Ez csakugyan igaz, gondolám magamban. (De vajjon egyet gondolt-e ő velem?) Több gyönyör rejlett abban, hogy Laurence engem elibe helyez a világ összes nőinek.

És az éjjel kedves levelét kezembe szoritva aludtam el.

Haidée másnap hagyta el először szobámat, s a délutánt az ebédlő kályhája mellett tölté el. Korán délután Rayner lépett be lovagló csizmáiban s megkérde, nincs-e levelem a postára, miután Beaconsburghba lovagol át.

- Köszönöm, Mr. Rayner, nincs levelem, - felelém elpirulva.

- Még csak Nizzába se - - hogy valakivel tudassa érkezését?

- Nincs, - felelém fejemet rázva.

- Egyet tegnap adott fel Miss Christie ugy-e? - suttogá nekem, Haidée átölelve nyakamat.

Rayner meghallá a sugást.

- Tegnap? - kérdezé hirtelen.

- Egy - egy kis czédulát adtam át Miss Readenek, hogy küldje el a magáéval.

Különös változás látszott Rayneren, bár a mosoly megmaradt arczán, mely egy pillanat alatt hamuszínűvé lett, de csupán annyit mondott:

- Jól van, gyermekem, s ezzel elhagyta a szobát.

- Rosszul tettem, hogy megmondtam, ugy-e? - kérdezte Haidée, valami rosszat sejtve.

- Oh, nem kedvesem! - felelém én.

Féltem, hogy Rayner rossz néven vette, a miért tudta nélkül mentem át a kastélyba alattomban; és szinte sajnáltam, hogy Laurence azon az uton küldette velem leveletem.

Az este kijelenté Rayner téázás alatt, hogy egy Beaconsburghba kapott levél folytán kénytelen egy nappal előbb Monakóba indulni.

IX.

Kedden délután, mialatt én az ebédlőbe Haidée babáját piperéztem, csengettek és Jane ijedten jelenté, hogy egy gentleman kérdezősködik Sarah után.

- Mondtam már neki, hogy beteg; de nem akarja elhinni Miss Christie s nem akar távozni, Mr. Rayner sincs itthon; nem akarna-e vele beszélni, kisasszony?

Felmenve a csarnokba, egy tisztességesen öltözött férfit találtam, ki mentegetődzvén alkalmatlankodásáért, azzal a kérdéssel fogadott:

- Bocsánatot kérek, ön Miss. Rayner?

- Oh nem!

- Mrs. Rayner?

- Nem. Mrs. Rayner beteges s tartok tőle, el se fogadhatja önt. Én a nevelőnő vagyok. Ha valami megbízása van, én átadhatom azt Mr. Raynernek: vagy ha jobban szereti, tessék írni neki.

- Köszönöm, Miss!

Az idegen habozott.

- Talán meg akarja várni Mr. Raynert? Egy óra múlva itthon lesz.

- Köszönöm. Nem szólhatnék önnel négy szem közt, Miss, pár perczig?

- Óh igen, minden esetre! Tessék bejönni ide, - mondtam az iskolaszobát kinyitva.

- Én Gooch, Sarah testvére vagyok, - kezdé az idegen, - egy itt szolgáló cselédé. Külföldön valék s ott jó módba jutva, most szeretném nővéremet megkimélni a szolgálattól. De nem szeretném, hogy a többi cselédség megtudja, hogy én bátyja vagyok. Nem lenne ön szives ide hívadni Saraht, Miss?

- Óh kérem, legyen ön igen rossz hirre elkészülve. Nagyon sajnálom, de ő beteg, nagy beteg, - felelém.

Bámulatomra ő inkább hitetlennek, mint kétségbeesettnek látszott és hirtelen mondá:

- Hiszen a mult pénteken délután még semmi baja sem volt.

- Igaz, épen pénteken éjjel érte a baleset. Lebukott a lépcsőn és komolyan megsérült. Ha bevárja Mr. Raynert, majd elmondja ő is. Sarah igen régi cseléd e házban, és legyen meggyőződve, gondos ápolásban részesül.

De az idegen még mindig inkább kíváncsinak, mint aggódónak látszott.

- Hát ő már régen van a családnál? Bocsánat, kisasszony, de én oly sokáig voltam távol, hogy Sarah szinte idegen reám nézve és csak nagy nehezen tudtam fölhalálni. De nagyon örülök, hogy oly jó helyen van.

- Óh igen! Mr. Rayner a legnagyobb bizalommal viseltetik hozzá.

Nem akartam a szerencsétlenről semmi rosszat mondani betegségében, kivált bátyjának, ki ugyan nem valami melegen ragaszkodhatott hozzá, hideg viselete után itélve.

- Ez mind igen szép, de én azt hittem, hogy haza jőve, hozzám jön, háztartásomat vezetni. Ő csinos külsejű leány volt, s azt hittem, már férjhez is ment. Nem tudja-e, Miss, ha szabad kérdezni, nem talált-e még valami hü szerelmest, Sarah?

Haboztam és egy ideig felelet nélkül hagytam a kíváncsi testvért.

- Bocsásson meg, Miss, oly urhölgy, mint ön, persze nem törődhetik ilyesmivel, de mégis - - Közbe szóltam.

- Óh, kérem, ne higgye azt! Sarahnak van egy udvarlója, tudom -

Elhallgattam, mert hiszen semmi megnyugtatót nem mondhattam Parkes Tomról.

- Ah remélem, becsületes munkás ember, kiből majd jó férj lesz?

- Nem beszélhetek rosszat senkiről háta mögött, - mondtam halkán, - de -

Az idegen nagy érdeklődéssel figyelt szavaimra, de abban a perczben belépett Rayner. Fürkészőleg szemlélte a látogatót, ki megelőzve bemutatásomat, mondá:

- Skóczyiából jövök, sir.

- Skóczyiából? - visszhangozá Rayner vizsgálódva.

- Igen, sir, egy Gooch Sarah nevű nőért jöttem, a ki, mint értesültem, az ön szolgálatában van. Ugy hiszem, ön Rayner Gervas, sir?

Miért nem vallá be, hogy Sarahnak bátyja? gondolám magamban.

- Igen, az vagyok. De hát mi a manót akar ön az én Gooch Sarah nevű cselédemmel?

Az idegen reám pillantott, mire Rayner mondá:

- Folytassa. Ez urhölgygyel ne törődjék, őt ép úgy érdekli Sarah, mint engemet. Mit akar öreg cselédemmel?

- Bünrészességgel vádoltatik a denham-courtbeli betörésnél.

Élénken összereszttem. Ez ember hát nem volt Sarahnak bátyja, hanem egy detektív, ki csellel akart tőlem pontos értesülést szerezni. Rayner egy perczig arcába bámult, mintha képtelen lenne szavakat találni, azután halk hangon mondá:

- Lehetetlenség!

- Sajnálom, hogy kénytelen vagyok régi cselédje iránti bizalmát megingatni, sir, de a bizonyíték mégis bizonyíték.

- És miféle bizonyítékuk van ellene? - kérdezé Rayner komolyan.

- A múlt pénteken délután fél öt és öt óra közt látták Gooch Saraht, az ön szolgáját, a mint egy fekete táskát tartalmát átadta egy embernek Beaconsburghban. A tény semmi gyanút nem keltett. Az illető egyén a legközelebbi vonattal Londonba utazott egy második osztályú kocsi-ban. De Colchester déli részén erős görcsös rohamok ragadták meg; a következő állomáson kiemelték a kocsiból s hogy kilétét és lakcímét megtudják, megnézték vele levő bőröndjét, mely drága ékszerekkel volt megrakva, s e körülményről értesítették a skót rendőrséget. Az illető férfi megszökött, de szoros vizsgálat után találtak tanút, ki határozottan be tudja bizonyítani, hogy az ékszerekkel megrakott táskát pénteken délután fél öt és öt óra közt egy asszony, ki Gooch Sarahval azonos, adta át neki Beaconsburghban.

Én is emlékeztem rögtön, hogy pénteken délután láttam Saraht Beaconsburgh felé haladni egy fekete táskával, de nagyon is erőt vett rajtam a rémület, arra, hogy beszélni tudtam volna.

- Én nem hihetem! - mondá Rayner. - Sarah durva, szenvedélyes nő, de mindig becsületesnek tapasztaltam.

- Talán felbiztatta valaki! - jegyzé meg a titkos rendőr. - Csodálatos, mire képesek az asszonyok szeretőikért, neki pedig kedvese van, és pedig nem a legfeddhetlenebb jellemű.

Rayner gyors pillantást vetett rám, s én éreztem a vádat, miután csakugyan én adtam ezt a felvilágosítást.

- Tudja ön nevét? - kérdezte Rayner.

- Még nem állapíthatom meg; de sejtelmeink már vannak, - mondá a detektív óvatosan.

Rayner nem árulta el hitetlenségét, de én már annyira ismertem arcát, hogy tudtam, miszerint nem hisz neki.

- Fődolog most már, miután az ékszerek nyomra vezettek, megtudni, miként jutott azok birtokába Sarah. Kérem is önt, engedje, hogy kikérdezzem azt az asszonyt. Tetten kapva, talán mindent be fog vallani.

- Meg fogja őt látni, - mondá komolysággal Rayner, - s aztán ítélje meg maga, oly állapotban van-e, hogy felelhet. Majd megkérdem az ápolónőt, be lehet-e hozzá menni most mindjárt. Miss Christie, nem lenne ön szives felváltani Sandersnét addig, míg kijön velem beszélni?

Fölmentünk a beteghez együtt, alig szólva egy szót, s én kiküldtem hozzá az ápolónőt. Sarah még borzasztóbban nézett ki fehér kötelékével fején, mely élénk ellentétet képezett pergament színű arcza és fekete hajával. Egyetlen megkülönböztethető szava a szenvedést kifejező jaj volt.

Egyszerre fölnyílt az ajtó, s élén az ápolónővel belépett a szobába Rayner s a detektív. A beteg asszony beesett arczára és száraz ajkaira vetett egyetlen pillantás meggyőzheté a detektívet, hogy a betegség nem tettetés; mindamellett pár perczig vizsgálva, leste mormogását, mielőtt visszavonult. Magam is elhagytam a szobát, mihelyt csak lehetett, oly rossz hatást gyakorolt reám a kísértetszerű alak látása.

- Láthatja, uram, - mondá Rayner, a mint kint voltunk, a detektívnek, - hogy jelenleg képtelen felelni. De remélem, sőt hiszem is, hogy ha képes lesz arra, ki fogja tisztázni magát a lopás vagy bűnrészesség rettenetes vádja alól. Én mindent el fogok követni az igazságszolgáltatás támogatására. Az orvos reggel eljön, s ő majd megmondja, mikorra remélhető, hogy a beteg a vallatásnak alá vesse magát. Addig sziveskedjék az éjszakát itt tölteni. Miss Christie, nem lenne ön szives utasítani Jenningsnét, hogy készítse el a nőm s az én lakosztályom melletti szobát?

A Jenningsné neve pillanatra zavarba hozott; s csak aztán jutott eszembe, hogy az a szakácsné és csodáltam miért nem Janet mondta inkább. Az ő neje lakosztálya!

Tehát a házban alszik ujabban Rayner? Elvégezve a megbízást, visszatértem Haidéhez az ebédlőbe. Téázáshoz Rayner a detektívvle együtt jelent meg, kit most már Mr. Maynardnak szólított, és úgy bánt vele, mint megkülönböztetett vendéggel szokás. Maynard igen érdekesen társalgott, rendkívül udvarias volt Mrs. Rayner iránt és irántam is. Korán szobájába tért, de én Mrs. Rayner távozása után is a társalgószobában maradtam, a hangjegyek rendbehozása végett, mire Rayner kért fel.

- A mai nap eseményei jobban lehangoltak engem, mint sem képzelné, gyermekem, - mondá Rayner végig simítva homlokát. - Az a ravasz Sarah mindig oly becsületesnek mutatta magát, és most magam sem tudom mit higgyek róla.

- Pedig tudja, hogy azt a bőröndöt is a pinczében fedeztem föl! - mondám félénken.

Rayner összerezcent.

- Jóságos Isten! arról egészen megfeledkeztem! Vagyis inkább kiüztem agyamból, mint egy a Sarah balesete által földidézett képzelet szüleményét, mely oly elhamarkodva hozta azt az ön tulcsigázott izgatottsága előtt összeköttetésbe a szegény öreg Parkes Tommal. Hol is vannak a kamarakulcsok, gyermekem? - kérdezé izgatottan. - Azonnal a pinczébe kell mennünk és - - - Az ég tudja, mit fogok csinálni, ha az ön képzelődése valóságnak bizonyul!

Reszketve adtam át a kulcsokat, és nem nagyon szívesen követtem Raynert az épület bal-szárnyába. Átvette tőlem a kulcsokat, de annyira magán kívül volt, hogy nem tudta megtalálni az igazit s én illesztettem azt a zárba helyette. Beléptünk a kamarába. Ott feküdt a csapóajtó mellett a fekete tarisznya. Felnyitottam újra a kicsiny karikánál fogva a csapóajtót, nem ugyan minden borzadály nélkül, visszaemlékezve utolsó otlétemre és Rayner lesietett, mialatt én a gyertyával világítottam neki.

- Semmit sem látok itt, gyermekem, - mondá, felpillantva.

- Nézzen keresztül a létra fokain, mögötte van, - mondám.

Rayner megtette, kinyújtá kezét, és újra felemelte fejét, ezuttal egészen megkönnyebbült ki-fejezéssel.

- Hála Istennek, csak képzelődésének játéka volt az egész, gyermekem. Itt semmi sincs.

- Egy kétfelé nyiló asztal sem? - hebegém.

- Semmi, csak víz.

- Talán áradt a víz, és ellepte?

- Jöjjon le maga és nézze meg. Vagy talán fél még egyszer ide lejönni?

- Nem, én nem félek, - mondám határozatlanul.

Rayner feljött s átvette tőlem a gyertyát, mialatt én lementem. A víz, melynek mélységét a létrafokokról ismertem, ugyanazon a színvonalon állott, mint azelőtt.

Átnéztem a létra közein. De asztal és bőrönd eltűntek. Midőn hirtelen felpillanték, Rayner arcza a kisérteties világításnál egészen eltorzult, és oly gunyosan látszék reám mosolyogni, hogy szép arcza rettenetesnek és rutnak tűnt fel.

- Ereszszen fel, - mondám erélylyel. Ő kinyújtá karját, és midőn reszketve s támolyogva felértem a létra tetejére, átkarolt, hogy támogasson. De oly undor, oly borzadály fogott el, hogy kisiklottam karjaiból, kifutottam a kamarából, végig a folyosón, ki a pokróczos ajtón, és az előcsarnok asztalához támaszkodva, csak ott tértem kissé magamhoz. Rayner is mellettem volt pár perc alatt s csaknem öntudatlanul engedtem bevezettetni magamat vissza a társalgó-szobába.

Cognacot, friss vizet hozott nekem, itatta velem s megmosta homlokomat, és folyton nyugtatott, hogy ne féljek, mert hiszen már nemsokára elhagyom ezt a borzasztó helyet, és a gyönyörű tájékon elfelejtem hamar ezt a komor sirböltöt, mely egészen megrázkódtatta szegény kis agyamat.

- Pedig én igazán láttam azt a bőröndöt, - erősitém elkeseredetten.

- Igen, tudom, kedves gyermek, - mondá Rayner.

De én láttam, hogy nem hisz nekem s a könnyek kezdtek végig peregni arczomon.

- Ne sirjon, nem szabad sirnia! elrontja szép szemét, ha sir, - mondá Rayner csaknem indulatoson.

Tudtam, hogy ő minden rutnak vagy kétségbeesésnek látásától irtózott, művészi érzékének tulajdonítá azt, miként mondani szokta; erővel visszafojtám tehát könnyeimet és mosolyogni próbáltam.

- Így, most már megint az én bájos kis leányom, - mondá hirtelen megállva előttem. - Ha egyszer távol leszünk innen, sohasem fogjuk említeni többé Sarah nevét, kicsikém. De míg el nem utazunk, vagyis, mivel tisztelt barátunk Maynard kívánja, félek, hogy még sokáig leszünk kénytelenek vele foglalkozni. Holnap még bizonyosan nem lesz képes Sarah alávetni magát a vallatásnak, vagy talán soha, - mondá Rayner elkomolyodva. - Addig pedig bizonyosan áskálódni fog ellene a detektív, s nem hagy a mi szegény Sarahánk becsületén egy tiszta foltot sem.

- De tudja-e, Mr. Rayner, - szóltam félénken, - én nem hiszem, hogy Sarah valaha oly derék nő lett volna, minőnek ön képzei. Mert azokból ítélve, miket lázas állapotában hallottam tőle, neki már fiatal korában oly rettenetes barátokkal kellett birnia, kik mindenféle gonosztettet elkövetettek vele; és ép azért nem lep meg engemet annyira, mint önt a gonosz cselekedet elkövetése, melylyel vádolják.

- Mondta ezt Maynardnak is?

- Nem, én csupán kérdéseire feleltem. Ő bátyjának adta ki magát, s úgy természetes, hogy nem akartam előtte gyanusítani tulajdon testvérét. De valamit szeretnék öntől kérdezni, Mr. Rayner. Hallott ön valaha valamit egy Woodfall Jamesről?

Rayner mellettem ülve a pamlagon fejét félre fordítá, s nem felelt azonnal. Aztán hirtelen azt kérde:

- Maynard kérdezősködött róla talán?

- Oh, nem! Sarah emlité e nevet önkivületében az első éjszakán, pénteken, - susogtam.

- Oh! talán barátja volt az Sarahnak?

- Ugy hiszem, szerelmesek lehettek egymásba fiatal korukban, de az a James igen rossz ember lehetett, ki mindenféle rosszra felhasználta őt, és legkülönösebb az, hogy Woodfall nevét össze keverte azokkal az egyénnel, kiket jelenleg ismer! - mondám még halkabb hangon.

- Hogyan? kérdezé Rayner, - és kinek nevét keverte össze azével?

- Az - az enyimet, Mr. Rayner! - mondám még a gondolatra is elpirulva. - Örvöngési rohamában azt állította, hogy az a gonosz, becsstelen hamisító (mert hamisítónak mondta) Woodfall James belém szerelmes, és nőül is akar venni, sőt tőle is azt követeli az a közönséges tolvaj, hogy segítse elő összekelésünket. Nem volt-e borzasztó ilyesmit hallani nekem? - hebegém magamon kívül.

- Azt mondta, hogy Woodfall James közönséges tolvaj?

- Nem, én azt csak szavaiból sejtettem. Hallott ön valaha arról az egyénről, Mr. Rayner?

- Igen, hallottam s azt hiszem, még most is él.

- Ugy, azt gondolom, még mindig szeretik egymást, és hogy Woodfall főintézője volt az iszonyu vakmerő rablásnak, - kiáltottam a legnagyobb felindulással. - Oh, Mr. Rayner, nem tudhatná-e ön ki Sarahtól, hol lehet most az a gonosztevő, míg a detektív itt van, hogy elfoghatnák? - mondám lihegve az izgatottságtól.

Rayner fejét rázta.

- Félek, hogy nem, gyermekem. Ha Woodfall James ugyanaz az ember, kit én gondolok, ugy őt élve sohasem fogják el, - mondá Rayner.

X.

Azon az éjszakán Rayner az öltözőszobában hált, mely a neje által ujabban lakott tágas középső szobából nyílt. Abból láttam őt kijönni másnap reggel, midőn lementem reggelizni. Az ebéd idejéig szobámban pakkoltam, a másnapi utazásra készülve.

Különösnek találtam, hogy anyámról többet mit sem hallottam, ki pedig nehezen mulasztotta volna el tovább is ömlengeni az ily rendkívüli esemény felett. Hétfőn hosszú levelet irtam neki és a levéltáskába tettem, hol most már, midőn legnagyobb ellenségem beteg volt, biztonságban tudhattam azt. Oly örömteli volt elgondolni, hogy nemsokára látni fogom anyámat és aztán pár nap múlva Laurencet; de volt valami, mi kevésbé derült színben tüntette fel előttem a kirándulást, s az mind jobban elkésérítette boldogságomat és nagyon bántott.

Helytelen dolognak, csaknem szívtelenségnek látszott makacs visszautasítása dacára is magára hagyni a gyengélkedő Mrs. Raynert e rettenetes, nedves és zord helyen, az ő szenvedő elmebeli és testi állapotában minden társ nélkül és minden más lakó nélkül a házban, kivéve egy satnya gyermeket, ki még csak nem is ragaszkodott hozzá, meg két cselédet és egy beteg-ápolónőt, meg egy örvénygő, lázas, nyomorék beteget. Az ideges felháborodás gyenge jeleit észleltem rajta az utóbbi napokban, midőn a közelgő utazás szóba jött, és észrevettem, hogy szemei néha reám függesztvék, mintha szeretne valamit közölni velem, a mihez azonban nem tud hozzájutni és a szegény majd örült, majd egészséges elméjű nő viselete mind jobban nyugtalanított.

Az orvos, kinek határozatára várt Maynard, csak közvetlen ebéd előtt jött el az nap; és véleménye akkor is lehető leghomályosabb volt. Nem tartotta valószínűnek, hogy Sarah valaha vissza nyerje ép elméjét, és szerinte az egyedüli menedéke betegszobájából az örültek háza lehetett. Ezt hallván a detektív, ki a délelőtti vizsgálatra használta fel, és minden eredmény nélkül kutatta át Sarah szobáját, ládáit s mindazon helyeket, melyek a házban az ő felügyelete alatt állottak, még a lépcső alját is, csak az épület bal szárnyát nem, hol a borzasztó éléskamara volt, még délután vissza akart utazni a fővárosba; de Rayner hévvel marasztalta, mondván, hogy ebéd után átviteti Denham faluba; hol a helyszínén a nélkül, hogy valakit gyanusítana vizsgálódhatik, s ki tudja nem fedez-e fel olyasmit, mi kárpótolja majd eddigi hiábavaló utazásáért.

- Azt talán tudja, hogy egy csapat a közelben dolgozó matrózt is gyanúsítottak, - mondá Rayner, - de noha detektíveket is küldtek azóta közénk, felfedezni semmit sem tudtak.

A kocsi előállott és Rayner vállamat megveregetve mondá, hogy korán haza jönnek, de az nap egy órával később fogunk ebédelni, azután a kocsiba ugrott és elhajtottak.

Visszasiettem az ebédlőbe, hol a szakácsné leszedte a reggeli terítéket és Mrs. Rayner a kályhánál ült, Haidéével ölében.

- Lehangolja, ugy-e, hogy nemsokára meg kell tőle válnia? - mondám csendesen felkelve ülésemről és melléje térdelve, mihelyt a szakácsné kiment a szobából.

Mrs. Rayner komolyan tekintett rám s az után suttogá:

- Nem, én nem ő miatta vagyok lehangolt, hanem ön miatt.

- Miattam, Mrs. Rayner! - mondám bámulva.

- Pszt! - suttogá még halkabban és letéve a gyermeket öléből, azt mondá neki: menj játszani; mire Haidée engedelmesen az ablakhoz futott, hol babája feküdt a földön.

- Nem érdemes az én nyomorult életem, hogy kiméljem, ha önt megmenthetem - kezdé susogva s ölében nyugvó kezemet megfogva. - Látom most már, hogy ön jó szívé s ártatlan, mint egy gyermek, - folytatá, nyugtalanul forgatva körül szemeit a szobában.

Görcsös roham kitörésétől kezdtem félni vagy még rosszabbtól; és kértem, ne beszéljen, ha talán fárasztja, s kérdeztem, ha nem akar-e egy kis kölni vizet.

De ő fejét rázta.

- Nem lesz görcsöm, ne féljen attól, - mondá, mintegy szemrehányólag nézve reám nagy szemeivel. - Csak annyit kívánok megmondani önnek, hogy ha holnap Londonba érkezik és anyja nem várja az állomásnál, követelje, hogy hozzá menjenek a lakására, mielőtt tovább utaznék. Nélküle semmi szín alatt se szálljon fel, egy másik vonatra. Szólítsa az őrt, ha kell csináljon lármát az állomáson, kiáltson segélyért, vagy tegyen ellene bármit, de anyja nélkül tovább ne utazzék!

- De hát mit tehetek én? - mondám szeliden. - Én nem szegülhetek ellene Mr. Raynernek, ő reám se hallgatna. Ön legjobban tudja, hogy ha valamit mond, oly tekintéllyel teszi, hogy az ember kénytelen megadni magát.

- Kisértse meg, iparkodjék ellenszegülni! - mondá Mrs. Rayner komolyan. - Én hiszem, hatalma van felette, ha bátorsága lesz. Ön megszegte rendelkezését, mit még soha senki sem merészelt megtenni az által, hogy Lowe orvosért küldött és Haidéet felvitte az emeletre! Kisértse meg még egyszer befolyását. Itt nem Sarahról, sem Haidééről nincs szó, hanem az ön biztosságáról. Az ég nevére kérem, kövessen el mindent.

Visszahanyatlott a székre. Heves kitörése meglepett, hangja azonban nem volt hangosabb a susogásnál, úgy, hogy nem hallatszott el a szoba másik végéig sem. Kimondhatatlan átható tekintetet vetett reám és nyugodtan mondá ismét:

- Én nem vagyok örült, Miss Christie. Gondoljon örültnek tetszése szerint, ha édes anyjával találkozik a liverpool-brest-i állomáson. De ha nem lesz ott anyja, jusson eszébe figyelmeztető intésem, jóllehet életembe kerül az nekem.

Megszoritá kezem, s aztán újra hátradőlt, mintha pihenni vágyódnék. Én pedig térdelve maradtam mellette, azt se tudva mit gondoljak, örült-e ez a nő csakugyan vagy nem, kövessem-e tanácsát, vagy pedig mellőzzem, mint - - - de nem, az intést nem tarthattam haszontalannak, abban nem kételkedhettem, hogy a legnagyobb aggodalomban lehetett. De hát mit akart? Bizalmatlanná kívánt tenni férje iránt.

Nem beszélt úgy mint egy féltékeny nő; nagyon is hideg, közönyös volt ő a féltésre. Mily különös képzelődése lehetett hát neki az utazást illetőleg? Hiszen ha anyám nem várna is az állomásnál, mi igen valószínű pontatlanságát ismerve, ott volt még velem Haidée. Mindenesetre kérném Raynert, hogy várjuk be anyámat, de ha még se jönne időre, Rayner csak nem küldhetne vagy mehetne érte, nagybátyám házába keresni. Mitől félhetnék én Raynerrel, a ki a legszivesebb és legjobb barátom Laurence után a világon? Miért zavarna meg engem az ő szegény beteges képzelődésü nejének agyréme?

És Mrs. Rayner szavai mégis mind a mellett oly erős hatást gyakoroltak reám, hogy elhatároztam, ha édesanyám kevéssel utánunk sem jönne az állomásra, megkérem Raynert, engedje, hogy egy kocsiba ülve, magam hozzam el nagybátyám házából.

Mrs. Rayner alig beszélt többet egész délután; a szokatlan hevesség kimeríteni látszott őt.

A köd, mely már napok óta lebegett felettünk, oly sűrű lett, hogy sokkal korábban kellett a szokottnál lámpát gyújtatnunk. És már egészen besötétedett, midőn úgy fél öt tájban heves csengetés hallatszott az ajtón. A szakácsné bejött jelenteni, hogy egy paraszt fiu szeretne Miss

Christievel beszélni. Kimenve egy körülbelől tíz évesnek látszó fiu jött hozzám, mondani, hogy Mrs. Manners küldi s izeni, siessek hozzá rögtön az iskolába, mert fontos közlendője van velem. Különösnek találtam ugyan a dolgot, de visszatérve Mrs. Raynerhoz, megmondtam neki távozási szándékomat.

- Ne menjen, Miss Christie, - mondá ő rögtön. - Valami csel lesz, és önt törbe csalják. Mrs. Manners nem küld üzenetet mással, csak saját fiával. Ne menjen semmi esetre sem.

- Nem szívesen maradnék el, - mondám ingadozva. - Bizonyosan nagyon fontos lehet az ügy, és Mrs. Manners oly szives volt hozzám. Kérem, ereszsen el, Mrs. Rayner.

Ő összerázkódott és a mint a szakácsné belépett azon jelentéssel, hogy Mrs. Manners azt izente a fiuval, hogy siessek, visszadőlt újra a székbe, mondván:

- Természetes, hogy elmehet, Miss Christie.

Felfutottam szobámba s pár perc alatt elkészültem a sétára. A kis fiu alkalmasint elő volt készítve kíséretemre; s a köd oly sűrű volt, hogy örültem neki, mivel ő jobban ismerte a járást nálamnál. Előre sietett tehát, de minden pillanatban hátra tekintett: ott vagyok-e.

Az iskola vagy félmérföldnyire volt Alderstől a falu legelső házai közt. Egyszerre egy utmutatóba ütődve, tudtam, hogy már nem vagyunk messze a rendeltetési helytől.

- Erre, Mrs. vigyázzon! - mondá a gyerek. - Ezen az uton menjünk.

És ruhám szélét megfogva, egy pázsitra vezetett fel, mely balra ágazott el.

- De hiszen rossz irányba vezet, - mondám. - Egyenesen kell menni és nem erre. Ez az ut a donninghami tanyához vezet.

- Dehogy, jól megyünk, Miss, erre sokkal közelebb van, csak jöjjön, Miss, jöjjön!

A gyerek nagyon türelmetlen volt, és én kellenetlenül követtem, de mikor már jó darabig haladtunk, a fiu megállott és füttyentett.

- Mit csinál? - kérdeztem szigoruan.

De a fiu még pár lépést tett előre, aztán eltűnt a ködben szemeim elől, s én újra hallottam füttyenését. Pillanatig reszketve állottam meg a rémülettől. A fiu pedig mérgesen kiáltá:

- Ugyan miért nincs már itt?

- Kicsoda? - kiáltám fellázadva; és abban a pillanatban galyak recsegését hallottam és láttam homályosan a ködben egy férfi alakot kibontakozni a sövény mögül, s a rétről az országutra átszökni.

Sikoltásomat elfojtva rémülten futottam visszafelé, magam sem tudtam hová. Parkes Tom vagy Gordon lehetett, gondolám, ki kicsalt oda, hogy felfedezéseimért bosszút álljon rajtam, mit bizonyosan Sarah mondott el nekik.

Hallottam, a mint a fiu azt mondá „köszönöm” s azután a férfi léptei felém közeledtek. Egyetlen reményem az volt még, hogy az eleven sövény alá bujva mig elhalad, elmene-külhetek előre a ködben; de borzalmamra ő ép oly lassan és óvatosan lépdelt, mint én. Oda tapogatództam a sövény mellett és alá bujtam, a tüskének kitéve arczomat. A férfi elhaladt előttem, láttam is az alakot határozatlanul. De örömömben, hogy elment, hangosan fölföháskodtam, mire ő visszafordult, felfedezett és szó nélkül felemelt a földről. Lehunytam szemeimet és reszkettem. Első pillanatban oly kimerültnek éreztem magam az irtóztató perczek izgalmától, hogy képtelen lettem a küzdelemre. Csak gyöngén tudtam őt eltolni magamtól és töredezett hangon siránkozni:

- Ne, óh ne öljön meg!

- Megölni önt, kedves egyetlenem! Nézzen rám. Isten mentsen meg, már úgy is majd halálra ijesztettem.

Felnéztem s egy sikoltással karoltam át nyakát, felismertem Laurencet, bár arcza úgy el volt torzulva és oly poros, hogy alig felismerhető, de újra meg újra csókjaival elhalmozva azt mondá, ne törődjem azzal, mert ő pillanatnyi megpihenés nélkül utazott éjjel-nappal, mióta a megelőző reggel leveletem megkapta.

- És hála az égnek még idején, még jókor érkeztem meg! - kiáltá, újra karjaiba ölelve.

- Jókor, miért Laurence, hiszen két nap múlva úgy is közelében lettem volna, - mondtam csodálkozva. - Holnap reggel kell indulnunk.

- Holnap reggel! Még pár óra tehát s örökre elvesztettem volna! - kiáltá a szegény fiu oly borzadálylyal vegyült megkönnyebbüléssel, hogy ez állapotnak látása is könnyeket csalt szemeimbe.

- Elveszteni engemet, Laurence? Oh mondja, mondja meg, mit ért az alatt! - esdekeltam keservesen.

- Oh, Violám! még mindig oly ártatlan; azt képzeled, hogy az az ember én hozzám hozta volna?

- Miért ne? - kérdezém suttogó hangon.

- Mert ő maga is szerelmes önbe, - mormogta fogai közt Laurence, - ha ugyan az oly emberben kelt érzelmet szabad szerelemnek nevezni. Ártatlansága nem oltalmazta volna meg tovább. Óh, bolond, örült vak bolond valék elhagyni önt nála, atyám, anyám vagy bárkiért is a világon! De még magam sem tudtam mindent, míg nem saját kedves levele fel nem nyitotta ostoba szememet.

- Oh, Laurence, mily iszonyu dolgokat beszél ön? - kiáltám még karjaiban is remegve a félelemtől.

- Ne féljen, kedvesem; most már biztosságban van, - vigasztalt. - Hiszen én nem akartam megijeszteni. Igaz, hogy már régen felvilágosítanom kellett volna, de nem tudtam elviselni, hogy - - -

- De Laurence, hiszen anyám is velünk jön. Nem irtam én azt önnek? Van tőle levelem is...

- Melyet ő soha sem irt. Londonba visszatérve távsürgönyileg kértem édes anyját jöjjön ki a Charing Cross-állomáshoz, és ott ő maga mondá nekem, hogy soha sem látta Raynert és soha egyetlen szót sem hallott a monakói utazásról.

E csapás tulságos volt; ájultan rogytam Laurence karjaiba. Eszméletre térve láttam, hogy kissé távolabb helyre vitt és mihelyt felsóhajtottam, letett és vízzel kevert kognakot itatott velem.

- Mostanában gyakran van nekem erre szükségem, - mondtam bágyadt mosolylyal, eszembe jutva, hogy Rayner is kétszer-háromszor térített már magamhoz kognakkal.

Szegény Laurence szemrehányásnak vette szavaimat és bocsánatomért esdekelt. Lassan haladtunk előre a rettenetes sötétségben, lefelé a széles országútra.

- Mit tegyek már most, Laurence? - kérdeztem reszketve. - Megmondjam Raynernek? Oh, nem vagyok képes őt oly gonosznak tartani, megmondjam neki, hogy ön vissza jött és nem akarja, hogy Angliából távozzam?

- A világért sem, kedvesem - sietett Laurence mondani.

- Senki Geldhamban, még a kastélyban sem tudják, hogy itthon vagyok. Azért is küldtem álürügy alatt e kis fiut önhöz, és azért voltam kénytelen oly halálosan megijeszteni. A kis fiu, kit küldtem, nem ismert meg. Csak pár perczzel azelőtt érkeztem meg, hogy találkoztam vele, és elküldtem önért.

- Ah, azért félt tehát annyira, hogy pillanatra se téveszszen szem elől! De mit jelent mindez a sok titokzatosság, Laurence? Miért nem megy a kastélyba atyjához?

- Ah! az titok! Nem akar holnapig sem várni, ugy-e, kedvesem, míg megtudja?

- Nem, nem, meg kell tudnom azonnal, - mondtam izgatott hévvel. - Nem bizná ön reám a titkát?

Laurence nem szívesen beszélt, de engemet sértett hallgatása, s midőn látta a szemembe toluló könyeket, engedett.

Annyira bántotta Laurencet utóiratom, melyben értesítettem, hogy gyanus ember kóvályog a kastély körül és az oda szerdán éjjel is vissza készül térni, hogy rögtön távsürgönyileg kért néhány rendőrt amaz éjszakára a fővárosi rendőrségtől. Egy megbízható embernek utasítást adott, hogy a beaconsburgi állomásról őket az általa a parkban kijelölt helyre vigye, hol már valószínűleg várakoznak is. A ködöt felhasználva, ő maga akarta őket elhelyezni állomásaikon, hogy a bokrok közt jól elrejtve s mégis a ház közelében legyenek, különösen amaz oldalon, hol a vendégszoba volt. A köd működjék bár ellenük vagy mellettük, körülkerítik a zsványokat, csak eljőjenek, mert hogy aztán el ne meneküljenek, azt a szerencsére kell bizni.

- És aztán emlékszik, ugy-e, - monda Laurence, - hogy levelében említé, miszerint Sarah önkivületében mindig valami Woodfall Jamessel vesződött, kinek nagy befolyást kellett gyakorolni rá, és kitől szerinte minden gonoszság származott. Nos tehát, hoztam magammal a rendőrökkel valakit, ki jól ismeri Woodfall James-t, és esküszik, hogy felismeri őt, s be tudja bizonyítani azonosságát. Az a Woodfall a legügyesebb hamisítóként ismeretes, de még csak egyszer sikerült elfogni, még egészen suhancz korában, hanem már évek óta elveszett szem elől. De midőn megemlítettem nevét a rendőrfőnöknek, ő érdemesnek találta üzőbe vételét.

Most már tehát mindent tud, kedvesem, és meg kell őriznie titkomat mindenki előtt. Mi utazását illeti, ne féljen. Egy és ugyanazon vonaton leszünk, és édes anyja csakugyan a Liverpool Streetbeli állomáson fogja várni, miután megmondtam neki, hogy ott legyen.

Laurence minden áron haza akart kísélni, s egészen addig mentünk együtt, míg az Aldershez legközelebbi parasztházhoz nem értünk, de abban a pillanatban lódobogást és kocsizörgést, sőt emberi hangokat is hallottunk a ködön áttörni. Laurence felnyitotta a parasztház kertajtáját és bebocsájtott, míg azok elhaladtak.

Ugyanaz a kis kocsi volt, melyen Rayner hajtotta a lovakat, míg Maynard bent ül.

- Szerencse, hogy ma éjjel itt marad, hallatszott Rayner szava. - Én még a saját kapumhoz sem találánám meg ma az utat.

XI.

Biztos távolságból követtük a kocsit, míg csak az meg nem állott az istálló felőli kapunál. Ekkor észrevétlenül átsurrantunk az országut tulsó oldalára, mialatt Rayner a kapu kinyitásával bibelődött; s a főkapunál elváltam Laurencetől, úgy sietve be a házba, a mint csak tudtam, hogy még Rayner és társa előtt érkezzem oda, és miután Mrs. Rayner s a szakácsné hallgatására támaszkodhattam, senki más el nem árulhatta kirándulásomat.

Ebédhez Rayner maga hozott fel egy üveg portói bort a pinczéből, és egy órai csevegés után megkérde Maynardtól, szereti-e a zenét?

- Nem értek ugyan hozzá, noha gyerekkoromban kürtölni tudtam egy kicsit, - mondá a detektív, ki jobban megismerkedve velünk, kezdett kissé otthonosabban társalogni, - de azért hébe-hóba szívesen meghallgatok egy-két jó dalt.

- Ah, azt már látom, hogy ön nem nagyon rajong a zenéért, - mondá Rayner, - én pedig részemről élni sem tudnék zene nélkül. Hegedült-e ön valaha?

- Nem én, az előttem csak olyan nyafogó hangszer, - felelé Maynard.

- Akkor én nem is untatom önt zenémmel, mert én meg csakis hegedühöz értek. Pedig érzem, enyhülést kell keresnem e kiállhatlan lehangelő rossz időben egy pár szép dalban, kedélyem oly nyomott; de kiméletes leszek és beteszem az ajtót, hogy ne zavarjam önt vele. Nőm és Miss Christie mulattatni fogják az alatt; most fél nyolcz az óra, kilenczkor ismét csatlakozom én is önökhöz, s akkor játszhatunk még egy kis trik-trak-ot. Szokott ön trik-trakozni?

Maynard igenlőleg válaszolt. Azután Rayner felkért, keressem ki a társalgó szobában a Traviátát és Moore ir dalainak hangjegyeit. Engedelmeskedtem, de alig térdeltem le a hangjegy halmaz mellé keresgélni, midőn Rayner is belépett s csendesesen betette maga után az ajtót. Még mielőtt észrevehettem volna, mellettem termelt s egyszerre valami hideget éreztem nyakam körül, meg egy csatt csattanását hallám, odakapok kezemmel és felugorva Raynerre bámultam, ki derült mosolylyal arczán ölté karomat karjába s a tükörhöz vezetett. Egy remek, piros égő rubinokból fűzött nyakláncz ragyogott, renkívüli tüzzel nyakam körül, s egészen elkápráztatott szépségével.

- Nos, megtartottam-e ígéretemet? Mondtam, hogy granátot hozok önnek. Tetszik ez az ékszer?

Nekem bizony egy cseppet se tetszett az egész azok után, miket Laurence mondott, sőt a drága ékszer borzadálylyal töltött el. Mind a két kezemmel megfogtam és reszkető ujjakkal csatolva le nyakamról, messze eldobtam magamtól. Ekkor azonban ijedten álltam meg helyemen vakmerőségem tudatában, várva, mit fog tenni velem Rayner viseletemért.

Rayner mit se tett. Miután hosszasan nézett rám s én reszketve, először büszke érzettel, de aztán megszégyenülten álltam előtte, a neheztelés legkisebb jele nélkül emelte fel a földről csendesesen a szép nyaklánczot s azt zsebébe csusztatva, mondá:

- Ez egy kis heveség, de talán hálátlanság is, gyermekem, mit gondol? No, de se baj, majd kárpótolni fog engemet azért. Most pedig legyen szíves segítségére lenni nőmnek hiuzszemü vendégünknek mulattatásában. Kilencz órakor jöjjön értem. Most azonban siessen, édesem.

Bucsuzóul megveregette vállamat, én pedig töredelmes megbánással tértem vissza az ebédlőbe. De se az én, se Mrs. Rayner mulattatása nem volt képes fölülmulni a zene hangjait és még a kábultnak, álmosnak látszó Maynard is mormogott néha, neki lelkesülten annyit „Brávó! nagyon szép!” De mikor Schubert „Adieu”-jének utolsó hangja elhalt már, nagy megerőltetésébe került még az utána következő Rigolettót ébren végig hallgatni, Mártha dallamai alatt

meg már hangosan hortyogott. Én azonban keveset törődtem vele. Mintegy ellenállhatlan varázshatalomtól vonzatra, mindig közelebb, s közelebb húzódtam a bezárt ajtóhoz, mert Rayner oly elragadóan játszta az este „Adieu”-jét, mint még soha azelőtt. Minden egyes hang szívémen rezgett át és csakis a félelem, hogy rossz néven vehetné, ha a kijelölt kilencz óra előtt zavarnám, tartott vissza, hogy be ne menjek hozzá a társalgóba, hol tökéletesebb figyelemmel kísérhettem volna a lelkesítő zenét, mint a kettős ajtón át.

Alig vártam az utána következő melódiát, de megvallom, kissé elégületlen valék, midőn Rigoletto váltá fel Schubert bűvös „Adieu”-jét.

Nem mintha Rigoletto ellen lett volna kifogásom, de bizonyos vad szenvedély és durva játék, mely annyira ellentétben állott Rayner megszokott finom játékával, kellemetlenül hatott reám. Tekintetem Mrs. Raynerre tévedt és jól láttam arczán, hogy őt is meglepte a sajátságos különbség férje hegedülésének styljében. Játéka ép oly csillogó bravourteljes volt, mint máskor, sőt néhol a kivitel talán még kifogástalanabb, de hiányzott belőle a lélek, az érzés, mit semmiféle művészi bravour nem pótolhat. Mintha nem is ugyanaz a kéz vezette volna a vonót, úgy, hogy a zene iránti érdeklődésem folyton csökkent és miután pár perczig Mrs. Raynert szemléltem, kinél feltűnt a sajátságos nyugtalanság, melylyel a zenét hallgatva, szemeit az alvó Maynardra függeszté, én is átengedtem magamat saját felizgatott gondolataim folyásának.

Ugyan, miként állhattak a dolgok azalatt a kastélyban? Vajjon biztos helyre akadtak-e a ködben a rendőrök? Megjelentek-e csakugyan a rablók? Elfogják-e Parkes Tom-ot, és vajjon Gordon is bele lesz-e keverve a rablásba? Hát vajjon azt a rettegett Woodfall James-et kézre kerithetik-e? Kinosan érintett a gondolat, hogy Laurence-hoz irt levelem folytán üldözik az embereket, és szinte jól esett az a helytelen remény, hogy Parkes Tomnak talán sikerülend a menekvés. A szegény ember soha se vétett ellenem. Az ismeretlen Woodfall James-et illetőleg már egészen másként vélekedtem. Sarah szavaiból s abból ítélve, mily hévvel ragadta meg a rendőrség az alkalmat, azt kelle következtetnem, hogy Woodfall csakugyan egy megátalkodott, s minden részvétre méltatlan gonosztevő; teljes szivemből kívántam tehát elfogatását és csaknem szerettem volna találkozni vele, hogy lássam, milyen lehet egy igazán rossz ember. A szegény Parkes Tom alkalmasint csak vak eszköz lehetett a szörnyeteg kezében, ki még a rettenetes Sarah felett is annyira tudott uralkodni.

Ekkor eszembe jutottak Laurence kétségbeejtő felvilágosításai a tervezett monakói utazásra vonatkozólag és azzal kapcsolatban felmerült előttem Mrs. Rayner intése is. De lehetséges-e, gondolám, hogy Rayner, ki mindig oly nyájas, oly előzékeny, oly türelmes volt, ki mindig úgy bánt velem, mintha gyermek volnék és csak az imént is oly nagylelkű jósággal türte el az én durvaságomat, vajjon képzelhető-e, hogy ő oly képmutató legyen? Pedig komoly ok nélkül Laurence még sem emelhetett volna ily rettenetes vádat ellene. És aztán miként lehetne félre-magyarázni azt a körülményt, hogy nem anyám irta nekem ama levelet, melyet Rayner az ő nevében kézbesített nekem. A mint e rettenetes bizonyítékra gondoltam, könnyeim megeredtek. De hiába, a bizalom oly jó barát iránt, minőnek irántam Rayner mutatkozott, nem enyészhetik el egyszerre: és felszárítva könnyeimet, az a gondolat vigasztalt, hogy pár felvilágosító szava talán még mindent jóvá tehet.

Egyszerre az óljához lánczolt Nap, a vizsla vonítása szakítá meg a ház körül uralkodó mély csendet.

Mrs. Rayner felriadt. Maynard csak tovább aludt. Az órára néztem, még hét percz hiányzott a kilenczhez. Ismét újabb és újabb vonítás, majd dühös ugatás hallatszott. Mindketten némán néztünk össze Mrs. Raynerrel. Én ugyan szólni akartam, de Mrs. Rayner, a detektivre pillantva, újját ajkára illeszté. A hegedü hangja még mindig megszakítás nélkül hallatszott a társalgóból.

Mikor elütötte a kilencz órát, megkönnyebbülten ugrottam fel, kifutottam s be akartam nyitni a társalgószobába. Csukva volt. Kopogtattam; de semmi válasz. Rayner éppen egy lármás koncertet játszván, azt hittem nem hallja. Ujra kopogtattam tehát és halkán szólítám:

- Mr. Rayner, kilencz óra van. Azt kívánta, jöjjen be érte kilenczkor.

Még mindig semmi felelet. A mit különösnek kezdtem találni, miután neki ritka éles hallása volt. Még számos sikertelen kísérlet után végre fölvettem a lámpát az előcsarnok asztaláról és bementem vele az iskolaszobába.

Akkor már tíz percczel múlt kilencz óra. Nap mindig elkeseredettebben vonított. Az ablakon át nem láttam egyebet sűrű sötét ködnél; de annyira bántott a kutya bősz ugatása, hogy pár hüvelyknyire kinyitottam az ablakot és hallgatódzni kezdtem.

A vak ködben egy méternyire se láthattam magam elé. Egy perczig nem hallottam egyéb neszt Nap ugatásánál; de akkor föltűnt egy lámpa homályos pislogása, mialatt egy hang suttogva kérde:

- Ki az ott?

- Én vagyok; Christie Viola; ön az, Laurence?

- Pszt! Minden jól van! - susogta vissza a hang. - Ereszszen be.

Laurence nesztelenül belépett az ablakon, de rémületemre egy már korosabb férfi is követte lámpással kezében. Laurence már maga is elég ijesztően nézett ki. Arcza kísérteties halvány-ságu s kimerült volt s a mellett egészen nedves a ködtől. Pillanatig a hegedű hangjára figyelt, azután halkán kérdezé:

- Ki hegedűl?

- Mr. Rayner, - felelém.

Jelentőségteljes pillantást vetett a másik férfira, mintha mondaná, hogy éppen úgy történt, amint várta.

- Mióta játszik már? - kérdezé Laurence.

- Félnyolcztól folyton.

Laurence ismét összenézett társával.

- Cselfogás! - szólt az utóbbi röviden.

- Ki van vele bent? - kérdezősködék Laurence újra.

- Senki, - mondtam meglepetve és szinte ijedten e kérdéstől. - Mrs. Rayner az ebédlőben van Maynard urral.

- Maynard?

- Igen, de ő elaludt.

A koros férfi elégületlenül rázta fejét.

- Mr. Rayner ma egyáltalán nem is volt az ebédlőben? - kérde Laurence.

- Az ebéd óta nem. Hegedűlve hagytam őt a társalgóban fél nyolczkor, s ő arra kért, hogy kilencz órakor menjek be érte. Azóta folyton játszik.

- De hiszen már elmúlt kilencz.

- Igen, s én éppen most akartam hozzá bemenni, de az ajtó csukva van, és hiába kopogtattam, nem kaptam feleletet.

- Nem lenne-e szives még egyszer szólítani őt, mondván, hogy különös közlendője volna, - kért Laurence egész komolysággal.

Én haboztam s tetőtől talpig reszkettem.

- Minek? - kérdezém halkán.

- Mivel nekünk lesz vele fontos beszédünk, - szólt közbe az idegen erélylyel.

Csak ekkor néztem meg szigorú arcát s felkiálték:

- Ön rendőr! de hát mit akar Raynerrel?

- Soha se törődjek vele, Miss. Csak menjen és mondja, hogy beszélni kíván vele.

- Nem, azt nem teszem, - kiáltám, bár csak alig hallhatón, mert hangom ereje hirtelen elveszett.

- Bármivel vádolják is önök Raynert, én soha sem fogok segédkezet nyújtani bántásához.

Az idegen vállat vont, s az ablakhoz lépett, halkán füttyentve.

Ezalatt Laurence egy székre ültetett e szókkal: „Ez vakmerőség, Viola!” és oly szigorú, oly nyugtalan volt arcának kifejezése. Végre az idegen visszatért ismét egy másik fegyveres rendőrrel.

- Be kell törni az ajtót, - parancsolá a korosabb rendőr.

Felugrottam s a társalgószoba ajtajához akartam rohanni, hogy figyelmeztessem Raynert, de Laurence megakadályozott szándékomban, ünnepélyesen fülembe sugva:

- Kedvesem, most már át kell engednie őt nekünk.

Minden szó, minden mozdulat oly csendben történt, hogy a zene folyton hangzott.

A három férfi Laurence-al legelől áthaladt az előcsarnokon s ott neki támaszkodva az ajtónak, azt egy erős lökéssel betaszították. Oda futottam s még épen elég jókor érkeztem a bejáratához arra, hogy felismerjem Carruthers szolgáját: Gordont, a mint hegedűjét eldobva, az ablakhoz rohant, melynek táblái nyitva valának. Ekkor üvegcsörömpölés hallatszott és ugyanabban a pillanatban két rendőr, ki az ablakot kívülről bezuzta, megragadta Gordont és kezeit vasbékóba szorította.

- Arra nem menekülhet, - monda neki a korosabbnak látszó egyéniség. - Tudjuk, hogy a bandához tartozik. Ne ellenkezzék, a főczinkos, vezérük is hatalmunkban van már.

- Miféle vezér? - kérdezte rendíthetetlenül Gordon.

- Woodfall James.

- Az hazugság! Woodfall nem fogja magát elcsipetni olyanok által, mint önök, - monda fitymálva Gordon.

- Miért? hiszen ime magát is elfogtuk.

Az ember nem felelt.

- Mindennek egy leány iránti szerelme az oka! - mormogá végül. - Hej! hiszen csak itt volna!

E pillanatban észre vett az ajtóban, és oly ingerült pillantást vetett rám, hogy megborzadtam. De azért még mindig nem képzeltem, hogy szavai személyemmel legyenek összefüggésben. Annyira meg valék rémülve, hogy tulajdonképen azt se tudtam, mit jelentsen az egész, míg nem egyszerre láttam, hogy védtelen állapotának dacára egy kicsiny revolvert huz ki csendesen zsebéből, és azzal anélkül, hogy felemelné, Laurencera céloz.

Ekkor örületes sikoltással rontottam be a szobába és egy pillanat alatt Laurence elibe vettem magamat. Lövés dördült el, én erős lökést éreztem karomon, de először azt se tudtam, mi lehet, hanem ugyanabban a pillanatban Laurence ordítva rohant Gordonra. De én utjában valék. Gordon felhasználva az alkalmas pillanatot, kiszakítá magát örei kezéből s e szókat mormogva: „Ugy hiszem, ezzel elbántam” - kiugrott az ablakon és eltűnt a ködben.

Akkor már tudtam, hogy a lövés karomat találta, mert vérem végig folyt ruhám ujján, de a seb még nem sajgott nagyon, tán azért is, mivel nagyon fel valék izgatva s különösen elfoglalt Laurence kétségbeesése.

Ő nem csatlakozott a megszökött Gordon igen kétes eredménnyel kecsegtető üldözéséhez, a helyett engem pamlagra fektetve, letépte ruhámat és ő maga kötözte be sebemet.

- Mondja el most már, Laurence, mit jelent mindez, - kérdezém végre. - Sebem nem veszélyes, igazán nem az, higgye el, Laurence, és végre is szeretnék mindent megérteni. Elfogták a rablókat? Kik voltak? És igazán hatalmukba esett Woodfall James? Hát a szegény Parkes Tom? Igazán, szinte óhajtom, hogy ő elmeneküljön, - mondtam sugva, mert az idegen sem vevén részt az üldözésben, őrt állott.

- Tartok tőle, hogy Parkes Tomot elfogták és Woodfall James elmenekült, - monda Laurence.

- Tehát mégis ott volt Woodfall? Kérem, mondjon el hamar mindent, - sürgettem Laurencet.

- Nem várhatnánk holnapig? - ellenkezék aggódva Laurence. - Félek, annyira felizgatja magát, Viola, hogy karja még gyulladást kap, és aztán most rögtön orvosért is kell küldeni.

- Nem, nem, ma éjjel lehetetlenség Beaconsburghba menni. Az ut nem biztos. Köteléke tökéletesen elégséges lesz holnapig, midőn az orvos ugyis eljön Saraht megnézni, mint rendesen. Beszélje el hát most már az egész betörést. Nini, de hát hol van Rayner?! - kiáltottam fel, hirtelen felülve a pamlagon. - Miért volt itt helyette Gordon? Oh, Laurence, fejem ugy szédül! Az egészről semmit sem értek. Mi történt?

- Figyeljen hát, elbeszélek mindent, hogy megértse az egészet, - monda komolyan Laurence. A parkban feltalált rendőröket elhelyeztem a csaltiban, én pedig azzal ott, meg egy másikkal, a ház hátulso bejáratához lehető legközelebb foglaltam állást; és ott várakoztunk közel fél nyolcz óráig, midőn hirtelen férfi bontakozott ki a ködből és megkopogtatta a kaput.

A cselédek egyike nyitotta ki, miként később megtudtuk közmegegyezés folytán, habár a szegény leány nem sejtette a valódi célát. Az illető férfi Parkes Tom volt. Hátul maradva Parkes félig nyitva hagyta az ajtót. Pár percz múlva ismét egy másik férfi surrant be oly nesztelenül, hogy alig vettük észre. Tom aztán kijött a leánynyal, és elbucszott tőle, miután pár lépést tőn előre, míg csak a leány be nem csapta maga után az ajtót, akkor azonban a falhoz lapulva az üres vendégszoba ablakáig csuszott. Ott négy emberünk volt elrejtve, és velem lévő főnökük is hozzájuk csatlakozott, valamint én is. Pár percz múlva gyenge fütty hallatszott ki a szoba ablakából. Tom hasonlóval felelt, s ekkor még egy harmadik ember is hozzájuk csatlakozott. Én oly közel valék, hogy a sűrű köd daczára tisztán kivehettem, miszerint egy nagy csomagot eresztettek le kötélén az ablakból, Tom átadta azt a harmadik embernek, kit engedtünk távozni a zsákmánynyal, és csak két rendőr követte, hogy mi még tovább is szemmel tarthassuk a két másik gazember működését. Ismét egy második nyalábot bocsájtottak alá, melyet már Tom maga vett fel; miután mi még nyugtalanabbul lestük a szobában lévő férfi minden mozdulatát. Az a szoba körülbelül husz lábnyi magasságban van a földtől, de az illető rabló minden teketória nélkül kivetette magát az ablakon, és talpra ugrott. Egy pillanat alatt öten ragadtuk meg egyszerre, de daczára, hogy valamennyien hatalmunkban véltük őt, mindnyájunkat rutul kijátszott, elmenekült, eltűnt a ködben. De az az ember ott az ablakban felismerte őt, kijelentvén, hogy az Woodfall James, de ráismertem én is!

- Oh Laurence! Nem is tudtam, hogy látta őt valaha, - kiáltám.

E pillanatban az idegen eljött az ablaktól, mondván:

- Nem jól állnak a dolgok, Sir. Félek, hogy az a nyomorult tolvaj is ép úgy elmenekült, mint a másik. Nem tudná-e nekem megmondani, Miss, hol van Maynard?

Az ebédlőbe vezettem az idegent.

Mrs. Rayner még mindig egyenesen, de holt halaványan ült helyén, merev tekintettel. Maynard pedig aludt. Az általam bevezetett rendőr rázni kezdte, aztán a boros palaczkra pillantva, mondá:

- Altató szert kapott.

Számos heves rázással azonban végre mégis sikerült felköltetni Maynardot, ki bámulva tekintgetett körül, míg a másik csipősen megjegyzé:

- Gyönyörű rendőr, azt mondhatom, hogy a szemét ily könnyen be lehet kötni, nyugodtan iszik és alszik a legveszélyesebb, akasztófára való gazember hajléka alatt.

- Ki az? - kérdezé a másik felriadva, - Mr. Rayner?

- Mr. Rayner! igen ő! Mr. Rayner az olyan bárgyuknak, minő ön, de előttem, valamint minden rablóismerő előtt, kik értünk a dologhoz, Woodfall James ő, a megrögzött, elvetemült hami-sító!

XII.

A mint a detektív kiejtette a Woodfall James nevet, én oly élesen sikoltottam fel, hogy valamennyien megijedtek. Raynerbe vetett hitem már ugyanis megrendült s ez a csapás pillanat alatt megváltoztatni látszék előttem az egész világot. Még Laurencetől is visszariadtam, midőn karjaival akart támogatni, és vadul tévelygő szemeim Mrs. Raynerre tévedtek, ki összekulcsolt kezekkel s lecsüggesztett fejjel hallgatta a borzasztó titok leleplezését. A fátyol egyszerre lehullott szemeimről, homályos észjárásom előtt egyszerre tisztán állott minden s a posványos ház rejtélyessége most már tisztán lebegett előttem.

Mrs. Rayner elibe térdeltem a földre, s ő elsoványodott karjával átölelve nyakamat, némán megcsókolt. A három férfi ez alatt csendesen elhagyta a szobát.

- Oh, Mrs. Rayner, - suttogám, - mily rettenetes lehet mind ez önre nézve!

- Reám nézve nem oly rettenetes az, - válaszolá ő kimerülten. - Én tudtam évek óta már, sőt csaknem összekelésünk pillanatától. De ne is említse többé, - mondá, fürkészőleg tekintve körül a szobában. - Ő most is itt lehet a házban, bár kutathatják bátran hónapokig, őt soha el nem fogják. De bennünket kinezhat - engem - óh! és most már önt is! Ártatlanul bár, de mégis ön vezette nyomába Reade Laurence-ot.

- De nem a Mr. Rayner nyomára. Oh! én soha sem képzeltem ilyesmit, - mondám, összerázkódva az irtózatától.

És ekkor elbeszéltem neki keletkező gyanuimat, látogatásomat a kastélyban, Laurencenek irt levelem történetét, szóval mindent, mindent.

- Mr. Reade ritka erélyt és bátorságot fejtett ki - mondá Mrs. Rayner. - De félek, szenvedni is fog érte. Ön még nem ismeri azt az embert! Rayner soha sem fogja megengedni, hogy Laurence nőül vegye önt. Még ha börtönbe jutna is, mindent el fog követni, hogy megakadályozza összekelésüket.

Szerencsére Laurence kopogott e pillanatban az ajtón, mert Mrs. Rayner ijesztő jóslata még csak fokozta már úgy is lázas, tulcsigázott szegény agyam működését. Laurence jelenteni jött, hogy a rendőrök visszatértek, de sem Gordonnak, sem a másiknak nyomára nem akadtak.

Laurencenek a kastélyba kellett menni a rendőrökkel, Maynardot s még néhány rendőrt hagyva Alders őrizetére. Végre Mrs. Raynerhez fordulva szeliden mondá Laurence:

- Megbocsájthat-e Mrs. Rayner nekem azért, mit akaratlanul ön ellen vétettem. Némi gyanum volt ugyan már régen Rayner ellen, bevallom, de ily csapással nem akartam önt sujtani.

- Én reám nézve nem csapás ez, - mondá Mrs. Rayner, bánatos szemeit Laurencera emelve. - Az az ember... az... én... férjem, már rég megszabadult volna tőlem, ha az erőszaktól vissza nem riad, félvén a feltűnéstől. Hanem mindent elkövetett, hogy megszabaduljon más uton, és higgye el, nem az én hibám, ha nyomorult életem ily sokáig tengődött.

Laurence fogát csikorgatta.

- A nyomorult! - mondá. - De most bűnhődnie kell. Felforgatom az egész világot, míg csak kézre nem keritem.

- Azt soha sem fogják elérni, - mondá Mrs. Rayner. Rejtőzni nem fog, - folytatá, - sőt szembe is szállhat önökkel, s aztán kisiklik, eltűnik. De önök megtettek mindent. Ön derék ember, Mr. Reade! Segitene rajtam is, ha tudna, azt érzem. Jó éjt!

Kezet szorított Laurence-al, s elhagyta a szobát.

- Mindkettőjüknek távozni kell e helyről, - mondá nekem Laurence. - A hosszas szenvedés csaknem elforgatta a szegény nő elméjét, de most legalább megszabadult attól a gaz, nyomorult rablótól; és ön is, óh hála az égnek kedvesem.

Az egyik detektív kopogtatott és beszólt:

- Készen van, Sir?

- Igen, - felelé, aztán oda sugá nekem: - Örökre itt szeretnék maradni, hogy oltalmazzam. Vigyázzon kedves kis sebesült, karjára, Violám! Jó éjt, szerelmem!

Alig hallám távozásukat, a nap és éj izgalmaitól kimerülten, csak nagy nehezen birtam feljutni szobámba, hol ruhástól vettem magamat ágyamra és mély, csaknem ájulásszerű mély álomba merültem.

Hajnalban zsibbadó tagokkal s oly betegen ébredtem föl, hogy levetköztem s újra lefeküdtem és mire a nap kisütött, lázas főfájásom tetőpontot ért és karom is nagyon kezdett sajogni.

Magunk reggeliztünk Haidéeval, mert Maynard már visszatért Londonba; én épen Mrs. Raynert készültem fölkeresni, midőn Lowe orvos megérkezett Sarah látogatására.

Megvizsgálván karom, azt rendelé, hogy rögtön ágyba feküdjem, én pedig titoktartást fogadtatva vele (mi ugyan fölösleges volt, mert hiszen a hírlapok nem késhettek az eset közlésével), elbeszéltem neki a megelőző nap borzalmait részletesen. Az orvos csupán annyi megjegyzést tett, hogy én kis együgyű vagyok, kit könnyű rászedni, s hogy ő sohase bizott Raynerban. Azután megtiltva, hogy másnap látogatásáig fölkeljek ágyamból, távozott.

Bizalmam Rayner iránt természetesen megtört; de rokonszenvem kezdett visszatérni lassankint. Az iszonyu bűnöktől, melyekkel vádolták, eltekintve, én csak folytonos szívélyességének benyomását őriztem meg, és elgondolva, hogy én általam derült ki az igazság, mert hogy az volt, sajnálattal bár, be kellett ismernem, keserű önvádat éreztem.

Laurence a nap folyamán azt írta nekem, hogy véleménye szerint Rayner, mindenkivel daczolva, előbb vagy utóbb visszatér Aldersbe, ha csak futólagosan is, minek következtében a ház folytonos őrizet alatt áll. Írta továbbá, hogy sürgönyileg nyugtatta meg édes anyámat a tervezett utazás elmaradásáért.

Mrs. Rayner maga hozta fel este felé Laurence kis levelét. Kérdezősködéseimre bevallá, hogy az egész éjjel nem aludt.

- Valami mondani valóm van önnek, - sugá fülembe. - Sandersné nem alkalmas ápoló. Iszik. Raynertől fél, de most, hogy az távol van, tegnap oly önkivületben volt épen, mint maga Sarah, s igen durván bánt vele. Szobám közel lévén, a behallatszó tusadodáshoz hasonló lármára kinyitottam ajtómat és láttam. Ma Maynard is elutazott, és én, noha megszokhattam már a legborzasztóbbat is, félek.

- Nem lehet ok a félelemre, Mrs. Rayner, ha bezárja szobáját.

- De nincs kulcsom! Hagyja ön nyitva kérem a magáét s a torony-lépcső ajtaját is, hogy hallhassa, ha valami történik.

Megigértem s meg is tettem.

A félelem éberebbé tett, éjjel kétszer-háromszor is felkeltem, s a torony lépcsőjénél hallgatóztam. Harmadszorra hallottam is valamit. Gyenge sikoltást, s utána ajtó csapást, majd lépteket a folyosón és suttogást. Lementem a lépcsőn s felismertem Sarah hangját, a mint magában mormogott. Szívesebben találkoztam volna pedig még egyszer Gordon revolverével, mint ez örült asszonynyal, de annyira aggódtam Mrs. Rayner miatt, hogy miután pár perczig

imádkoztam, átléptem az ajtón, és Saraht egy sarokban guggolva találtam, a mint magában mormogott valamit.

A szerencsétlen látásomra felugrott, a helyett azonban, hogy támadólag nekem rontana, visszafutott, folyton fejét és karját rázva.

- Megtettem, - mondá, - megvan! Most már vissza jöhetsz! Megtettem, a mit kívántál! Most már feleségül veheted azt a Christie leányt!

Iszonyu rémülettől megkapva futottam végig a folyosón Mrs. Rayner szobájához és beléptem. A szoba légköre fojtó, bűzhödt volt. Az ágyhoz léptem. Mrs. Rayner eszméletlenül feküdt, s arcára kloroformba mártott kendő volt terítve. Letéptem. Hála az égnek, még élt, és mélyen felsóhajtott. Az ablakhoz rohanva, kitártam azt és megrántottam a csengetyű zsinórját, aztán dörzsölni kezdém Mrs. Rayner tagjait. A cselédek ijedten futottak be, én pedig cognacért siettem.

Az ebédlő ajtajához érve, hirtelen egy férfi alakot vettem észre a homályban, a csarnokhoz vezető folyosón Rayner dolgozószobájából jött ki, s rögtön eltűnt a sötét ködben.

Lehetetlen volt fölismerni, de nem lehetett kétségem, hogy az Rayner.

Hová mehetett? Talán a hátulsó járaton át akart elmenekülni? Egy lépést tettem feléje, hogy óvatosságra intsem, de már akkor sehol se volt.

Ujra felsiettem hát Mrs. Raynerhez, kit, hála az égnek, már akkor eszméleténél találtam. Az éj többi részét mellette töltöttem.

Én az újabb izgatottság folytán ismét kénytelen voltam egész nap az ágyban maradni. Szegény Mrs. Rayner is feljött hozzám.

- Miért ment ön vissza régi szobájába, Mrs. Rayner? - kérdezém.

- Mert bizonyosan Rayner rendelé úgy, - felelé.

Rendkívül kíváncsi valék megtudni, mily titok lappanghatott ama hálószobában, melyben Mrs. Raynert, férjét és Saraht kivéve, senkinek sem volt szabad belépnie és elhatározám rábírni Mrs. Raynert, hogy engem mielőbb engedjen oda belépni.

Átgondoltam újra a borzasztó eseményeket, kinzott a gondolat, hogy Rayner talán otthonának valamely rettenetes pinczéjében kénytelen lappangani. Nem voltam képes elhinni még mindig, hogy ő oly gonosztevő legyen. Én sohasem tapasztaltam részéről egyebet jósnál. Most már csak imádkozhattam érte, hogy töredelmesen bánja meg tettét, és legyen valóban olyanná, minőnek előttem mindenkor mutatta magát; és akkor talán egyszer még felvilágosíthatom őt arról, miként történhetett, hogy én vezettem nyomára az igazságszolgáltatást.

Különös vágy vett erőt rajtam, hogy vele közlekedjem; és megszegve az orvos tilalmát, fölkeltem ágyamból, hogy Raynernek pár szót írva, tőle bocsánatot kérjek és felvilágosítsam, mily ártatlanul irtam én meg azt a levelet Laurencenak, mely az ő üldöztetését előidézte. Tudtára adtam azt is, hogy a ház folytonos felügyelet alatt áll, s az egészszet átkutatják, és végül megkértem, hogy mielőtt távoznék, tudassa velem, hogy biztosságban van-e?

- „Bármit vétett is ön, Mr. Rayner, - irtam neki, - nem tudom s nem is akarom feledni soha azt a sok szives jószágot, melylyel irántam viseltetett.”

Ekkor magamra öltve ruhámat, kisurrantam, a hátulsó lépcsőn le, egyenesen dolgozószobájába mentem, hol a levélkét egyszerű címével ellátva íróasztalának fiókjába csusztattam s aztán újra visszavonultam.

Aznap délután Mrs. Manners látogatott meg: Laurence elbeszélte neki egyet-mást az eseményekből s ő sokkal szigorúbban ítélte Rayner felett, mint én; szinte bosszankodott reám, hogy nem ítélt el Raynert oly elkeseredetten, mint ő.

- Hát nem tudja mily kegyetlenül akarta megölni saját feleségét, hogy aztán nőül vehesse önt, gyermek; és midőn Sarah megbetegedvén, keresztül nem vihette gyilkos tervét, meg akarta önt szöktetni?

- Igaz; de mivel már megakadályoztatott ez iszonyu dolgok elkövetésében, sokkal jobb megbocsájtani neki. Nem gondolja, Mrs. Manners, hogy nekem iparkodnom kell neki megbocsájtani?

Ekkor közölte velem, hogy miután Laurence reggel értesült a múlt éjjeli kalandról, rögtön felkereste Lowe orvost s kérte, hogy Saraht még az nap szállíttassa el a kerületi őrütek házába s én soha se láttam többé a szegény teremtet.

Midőn Mrs. Manners távozása után Jane felhozta téámat, kijelentém, hogy fel akarok öltözni, mert látni kívántam Mrs. Raynert. Hallottam, hogy ő már ismét visszaköltözött régi szobáiba s kendővel betakarva magam, elindultam végig az épület balszárnyába vezető hosszú, hideg folyosón s átléptem a nehéz pokróczos ajtót is, melynek már látása is irtózatot keltett bennem.

Épen szemközt valék az élés kamarával, midőn ajtaja felnyílt, s én a nélkül, hogy ellentállásra képes lettem volna, egy férfi karjai által vitettem befelé. Felpillanték abban a hitben, hogy Rayner áll előttem, és oh borzalom! Gordon karjaiban valék, azon iszonyu emberében, ki rám lőtt. Oly sötét volt a kamarában, hogy arcát nem is láthattam.

- Ne remegjen úgy - mondá nyersen, de látszott, hogy szívélyes kívánt lenni. - Elhatároztam, hogy bosszút állok, mielőtt e házból távozzom; de ez itt megmentette önt, - s előmutatta Raynerhez irt leveletem.

- Tudja ön hol van „ő”? - kérdezém hévvel.

- Nem, Miss, - felelé ő tiszteletteljes szolgai modorban; - de annyit mondhatok, hogy utban van Amerika felé, hová önt is magával akarta vinni.

- Engem? Amerikába?

- Igen, Miss, Miss Haidéet a Liverpool-Street állomásán hagyták volna, s onnan ide vissza került volna Aldersbe.

- De én nem mentem volna el.

- Bocsánatot kérek, Miss, de nem hiszem, hogy az ön kívánsága valamit ért volna James, pardon Mr. Rayner akarata ellenében. És ha ez a levél nem bizonyítaná, hogy ön őszinte vonzalommal viseltetik iránta, most nem hagynám önt élve itt. Magam is csodálom, a mennyire bolondult ön után, hogy vissza nem tért s magával nem vitte. De talán jobbnak vélte így. Most pedig fölhasználom az alkalmat én is, hogy bocsánatát kérjem, amiért ékszerét elloptam Denham-Courtban tartózkodása alatt. De mivel azt az ékszeret én segitettem Mr. Raynernek Dalston lordtól ellopni, bölcsebbnek gondoltam, letörni róla a kezdőbetűket, félve, hogy Mr. Carruthers felismeri, kinek szolgálatában valék, midőn legelőször beléptem Dalston lordnak derbyshirei uradalmába.

- Az én nyakékem! - kiáltám. - Tehát mégis valódi gyémánt volt?

- Igen, Miss. Elleneztem is nagyon, mikor oly meggondolatlanul önnek ajándékozta, de vele senki sem birt, ő oly vakmerő volt mindaddig, míg csak ön az útjába nem vetődött, Miss. Akkor egyszerre igen lágy szívűvé lett. És ha nem érezném biztosan, hogy ő most új sikerek után jár az új világban, pillanatnyi megbánás nélkül lelőném önt ebben a perczben.

Megborzadtam, s kezére pillantva észre vevém, hogy keze kicsiny és sima, mint oly emberé, ki nem szokott a durva munkához.

- Miután most már semmi sem tart itt engemet, Miss, ma éjjel távozom; és ha kíváncsi megtudni, miként szabadultam meg, tessék csak Carruthershez, utolsó gazdámhoz fordulni felvilágosításért.

Azzal udvariasan az ajtóig kísért, meghajolt előttem s aztán újra becsapta az ajtót utánam, mialatt reszketve s megrémülten lépdelt Mrs. Rayner szobája felé.

Kopogtattam. Először senki sem válaszolt. Ekkor nevéen szólítva, kértem, bocsásson be. Végre hallám hangját az ajtón belül.

- Mit kíván ön, Miss Christie?

- Szabad-e belépnem, Mrs. Rayner? Fontos közlendőm lenne.

- Nem ereszthetem be. Nem beszélhetne az ajtón át?

- Nem, nem; látnom kell önt. Valami nagyon fontosat akarok mondani Mr. Raynerről, - suttogtam a kulcslyukon keresztül.

- Talán itt van? - hebegte.

- Nincs; Amerikába ment.

Mrs. Rayner hosszan felsóhajtott.

- Azonnal beeresztem.

Azzal megfordítá a kulcsot, mialatt én kint reszkettem a türelmetlenségtől.

A szobába lépve, mely oly sokáig rejtély volt előttem, semmi sem lepett meg első pillanatra, csak a hideg és sötétség. Csak egy ablaka volt, s félig az is berostélyozott; egész köd lebegett a szobában, és az egész nap behatoló csekély világosság csaknem egészen elenyészett, miután már öt óra volt. De a mint előbbre léptem a szobában, lélekzetem is elakadt az irtózattól, oly nyirkos és büzhödt szagot éreztem; tapasztaltam továbbá, hogy a szőnyeg egészen elrothadt s csak úgy mállik szét lábaim alatt, míg a fal mintázott kárpitja egészen levált a nedvességtől és folyton csepeg a víz végig rajta.

- Oh, Mrs. Rayner - kiáltám megdöbbenve, ez itt az ön szobája, a melyben aludni szokott?

- Három esztendeig laktam és háltam benne - mondá a nő. - Ha férjem keresztülvihette volna akaratát, ez lenne sirom.

XIII.

Rayner szívtelen kegyetlensége, ki alázatos nejét olyan szobában engedte élni, minőben lovát vagy kutyáját, de még hegedűjét se hagyta volna, annyira megdöbbenett és felháborított ellene, hogy önkéntelenül lebbent el a felkiáltás ajkamról:

- A gazember!

- Pszt! - mondá Mrs. Rayner. Hátha hallgatózik valahol.

- Nem törődöm vele! - törtem ki szenvedélyesen - örülnék, ha hallaná, ha megtudná, hogy még ma reggel óhajtottam menekülését, de hogy most kívánom, fogják el, mert lehetetlen volna őt úgy büntetni, a mint megérdemli. Oh, Mrs. Rayner, és én... én azalatt a toronyban aludtam fent, hogy a nedvességben ne legyek! Mennyire kellett engem gyűlölnie.

- Bevallom egyszer gyűöltem, - suttogá, egy székbe roskadva, és feléje nyujtott kezemet magához huzva. De bolondság volt tőlem, mert hiszen ön nem tudta, hogyan is tudhatta volna?

- De hát miért maradt itt, és miért nem szólt róla soha? És miért nem jött fel szívesen az emeletbe, s a helyett miért kíváncszott vissza az iszonyu helyre?

- Mert - mondá halkán, újabb izgatottsággal, - tudtam, ha ide lent maradok, itt nem gyilkolnak meg egyszerre; ide lent nem engedhettek meghalnom, mivel orvost vagy más idegent csak nem vezethettek be ide, megvizsgálandó halálom okát. Jól tudtam, hogy ha szobát kell változtatnom, az reám nézve a biztos halál; és ugyis lett volna, ha Saraht épen az első éjszakán, midőn keze ügyébe estem volna, nem éri baleset.

Visszatántorodtam rémületemben, mert eszembe jutott az izenet, mit Rayner küldött általam, Sarahnak: „Mondja meg Sarahnak, ne feledkezzék el a reá bízott dologról távollétem alatt.” És most már visszaemlékeztem arra is, mily boszankodással fogadta azt Sarah. Vajjon ezt értette volna Rayner?

Mrs. Rayner folytatá:

- Rayner gyűlöli az erőszakot; de ha mindennek vége lett volna, mire visszatér, és szabad, hogy önt nőül vehesse, azt szívesen vette volna.

- De azt ő nem tette volna, Mrs. Rayner. Én már el valék jegyezve Laurence-al.

Keserűen mosolygott.

És ön azt hiszi, hogy Laurence távollétében ellentállhatott volna az itt lévő Raynernek? Eltekintve nyájas, érzékeny, gyöngéd modorától, az ő akarata varázshatalommal birt. Azt mondom önnek - mondá Mrs. Rayner, idegesen szorítva ujjaimat - dacára az állításnak, hogy „ő” Amerikába ment, és dacára Reade mondásának, hogy én soha sem leszek többé hatalmában, még most is kimondhatatlanul érzem befolyását. Nekem nem lesz nyugtom, se szabad nem leszek addig, míg ő él.

- Mrs. Rayner, szabad-e kérdezni, igaz-e az, a mit férje idejövetelemkor beszélt nekem, hogy ön gazdag volt, és ő szegény, s ő teljesen az ön vagyonából élt?

- Nem, az sem igaz. Volt ugyan csekély vagyonom, mikor nőül vett, de azt egyszerre eltékozolta.

- Hát az igaz-e, hogy ön egykor könyveket irt és egy kis fiának halála idézte elő a rendkívüli változást kedélyében? - kérdezém halkán, arcára nézve.

- Nem, nekem sohasem volt gyermekem Haidéen és Monán kívül.

- De hát akkor miért?...

- Miért beszélt önnek ezeket? Ő szeretett ily fantasztikus meséket kitalálni és gyönyörűségét találta, ha engem gyakran tanuként használhatott fel meséinek bizonyítására; ez is az ő vad lelkületét bizonyítja. Mikor egy-egy betörésre, rablásra készült, mindig elmondta nekem előre, csakhogy jobban gyötörhessen.

A halálszerű nyugalom, melylyel ezt nekem Mrs. Rayner mondta, csaknem örültté tett.

- Miért tűrte el? Miért nem lázadt fel, vagy miért nem szökött meg, mielőtt rablását keresztül vinni távol volt és miért nem közölte azt a rendőrséggel?

- Ha Sarahnak sikerült volna megölni engemet és ön most Rayner neje lenne, - felelé halkán s merően nézve rám - akkor megértené az okát.

A varázshatalom, melyet ez az ember mindenkire gyakorolt, kivel gyakrabban érintkezett, most egy pillanat alatt világos lett előttem, midőn láttam, mily különböző módon uralkodott szelid neje, s a vad indulatu Sarah felett és mily mély hatást tudott gyakorolni rajtok kívül még más nőkre is, mint például Mrs. Readere vagy én rám magamra is. De a fölfedezések meghaladták erőmet és bágyadtan mondtam:

- Megengedi, Mrs. Rayner, hogy fölmenjek szobámba? igen rosszul érzem magamat.

Mrs. Rayner maga vezetett föl, mert oly gyenge és igazán beteg valék, félig karom sebétől, de nagyrészt az undor és fölháborodás miatt. Mrs. Rayner lefektetett ágyamba.

Még azon este értesültem, hogy Sandersné eltűnt, a nélkül, hogy valakinek szólt, vagy szolgáltatásiért, fizetést kívánt volna, mihelyt Saraht elvitték az elmebetegek kórházába.

- E szerint nem remélte viszontláthatni többé Raynert - sugtam Mrs. Raynernek ki ágyamhoz lépett e hírrel - különben nem mert volna így cselekedni.

És Mrs. Rayner általam megnyugtatta, megkönnyebbülten költözött vissza a felső vendégszobába, mely bár kellemetlen emlékü volt az örült Sarah miatt, ki életére tört, de mindenestre sokkal egészségesebb régi, börtönszerű, büzhödt levegőjű szobájánál. Most már csakugyan semmi sem tarthatta a szegény ladyt Aldersben vissza, mit meg is irtam Laurencenek még az este, felemlítve neki Gordonnal való találkozásomat s azt az állítását is, hogy Rayner Amerikába utazott. De Mrs. Rayner addig mégis ott akart maradni, míg egészen meg nem gyógyulok, mit nagyon hátráltatott az, hogy háromszor szegtem meg az orvos tilalmát, ki az ágy őrizését rendelte.

Másnap Laurence azt írta nekem, hogy személyesen kutatta át az éléskamarát, valamint Rayner dolgozószobáját, de Gordon semmi nyomot nem hagyott maga után, kivéve a készsorító vasbékót, melyet a kamara közepén egy halom süteményre dobva találtak, egy szeletke papír kíséretében, melyre ráírta, hogy a készsorító láncz utolsó tulajdonosa kéri a megtalálót, szolgáltatassa azt vissza a rendőrségnek, mely azt talán sokkal egyszerűbb gazember kezére alkalmazhatja, mint alázatos szolgáljuk Gordon F.

Ágyban töltött napjaim valamennyiünkre nézve nyomorult napok voltak. Mindnyájunkat rettegésben tartott egész idő alatt a kétség, vajjon csakugyan Amerikába vándorolt-e Rayner vagy a közelben lappang. A halálra rémült Jane óráról órára más híreket hozott. Először azzal állított be, hogy Rayner fejére roppant nagy jutalmat tűztek ki; míg ismét elterjedt a hír, hogy már elfogták, stb. Tömegesen jöttek a népek a ház tájára, mert az a hír is keringett, hogy van a házban egy pince, mely telve van embercsontokkal, melyek bizonyosan Rayner áldozatainak maradványai Aldersben; és hogy a ház csupa olyan asszonyokból áll, kiket ő mind feleségül birt, és így tovább.

Azalatt folyton köd lebegett a ház körül, és Nap, a vizsla minden éjjel ugatott.

Hétfőn már alig vártam és rá is vettem az orvost, engedjen felkelnem, hogy igénybe vehessem Mrs. Manners felajánlott vendégszeretetét a paplakban.

Tizenkét óra lehetett, midőn szobámat elhagyva, végig mentem az emeleti folyosón, de egyszerre szokatlan mozgást hallottam kívülről; ajtókat nyitottak és csaptak be, női zokogást, s aztán sulyos férfiléptek zaját hallottam a Rayner dolgozószobájához vezető folyosón.

Egyszerre láttam, hogy Sam s a kertész egy sarkaiból kivett ajtón visznek valami lepedővel letakart tárgyat. A szakácsné kinyitotta a dolgozószobát s oda vitték be. Borzasztó félelem kapott meg s pár perczre egészen tehetetlenné lettem. Akkor azután végigfutottam a folyosón és le a földszintre, hol kicsiny Haidéemmal találkoztam, ki rémült arccal jött felém.

- Oh, Miss Christie, - suttogá, borzalommal kapaszkodva karomba, - megtalálták a papát!

Még időm se volt magamhoz térni, hogy Mrs. Raynerhez siessek a társalgószobába, Laurence és Mrs. Manners is megérkeztek, szintén értesülve a rémes hírről. Azonnal elvittek mindnyájunkat a paplakba és én soha se léptem be többé Aldersbe.

Este Laurence elbeszélte az egész esetet. A kertész, kinek az utóbbi napokban egyéb dolga sem volt, mint elkergetni a kerítésen bekandikáló parasztfiukat, egyszerre Mona éles visitását hallá, ki az utóbbi időben még jobban el volt hanyagolva, mint azelőtt, s az egész napot kint tölté a kertben a sűrű köd daczára. A kertész a tóhoz rohant, megijedve, hogy talán belébukott. De Mona ott állott a sárban a tó szélén, folyton kiabálva: „Gyere ki, gyere ki!” és egy bottal szurkált valamit a vízben. Atyjának a nádasok közt fekvő holtteste volt az.

A letaposott fü és bokrok a tó szélén, az ültetvények legázolt bokrai, a rétekre kivezető ösvényig, hiven, beszélték el a szomorú történetet, vagyis, hogy az elmúlt szerdán éjjel mennyire eltévedhetett Rayner a sűrű köd homályában, midőn a kastélyból Aldersbe menekült, bizonyosan megcsuszott és a tóba esett, honnan nem tudott kimenekülni, mialatt hü kuttyája, Nap, meghallván gazdája segélykiáltásait, hiába vonított, hiába ugatott, nem menthette meg gazdáját.

Borzasztó érzésem volt akkor éjszaka. Álmatlanul feküdtem az idegen szobában és magam elé képzeltem Rayner borzasztó halálát, s a mint Aldersben kiterítve fekszik elhagyatva mindenkitől, kivéve az őrizetével megbízott fizetett virrasztó asszonyt, abban a tágas rettenetes házban, melyben ő egykor tréfás, nevető, kellemes jókedvével az egyetlen derült sugárt képezte.

Másnap hallottam, hogy két utlevelet és egy vasuti jegyet találtak nála egy hajóra, mely ugyanazon csütörtökön volt indulandó Liverpoolból New-Yorkba, melyen nekünk kellett volna Monako felé utaznunk. Megtalálták nála a drága rubin nyaklánczot is, mely rendkívül értékes ékszernek, és Mrs. Cunningham tulajdonának bizonyult. Ugyanaz volt ez, melyet halála estéjén nyakamra csatolt s én undorral dobtam le a földre. Ez volt az egyedüli, mit a rablott ékszerekből fel tudtak fedezni, azon gyémánt nyakék kivételével, melyet én visszaküldtem tulajdonosának, Dalston lordnak. A ház átkutatásánál megtalálták az általam elejtett gyertyatartót is a pincze vizében és sir Jonás Mills barna bőrröndjét; de az ékszerek egy kiejtett fülbevaló kivételével eltűntek.

Gordonról csakugyan Carruthers által hallottam hirt, ki levelet kapott tőle, New-Yorkból keltezve. Gordon nagyon tiszteletteljes modorban kért volt gazdájától bocsánatot az esetleges kellemetlenségekért, melyeket netalán neki hirtelen eltűnése okozhatott, minek okát eddig kétségtelenül megtudta már a londoni hirlapokból. Mr. Carruthers tapasztalni fogja, irta tovább, hogy megbízásait, melyeket ama szerencsétlen szerdán adott neki, mind elvégezte, s az ezüst szelenczét javítás végett Bell-ben, a vadásztáskát pedig Martenzben hagyta. Jelenleg

fölhagy a szolgálattal és egészen más hivatásnak szenteli magát, mert - ugymond - érzi, hogy oly urat nem találna Amerikában, minő Mr. Carruthers volt.

Ezután többé mit se hallott senki Gordonról e név alatt; de egy kis idővel később az Egyesült Államok gyűlésének egyik képviselője, kit mint nyugat-indiai gazdag kereskedőt irtak le, rendkívüli feltűnést keltett egy igen beható szónoklat által bizonyos pénzügyi kérdésben; egy durva vázlata arczképének egyik new-yorki képes lapban Carruthers kezébe kerülván, ő elküldte Laurencenek és a bodros haju, mézes kifejezésű arcban mindnyájan Gordonra ismertünk.

Menyegzőmet Laurence-al még a szegény Parkes Tom és társainak bűnügyi tárgyalása előtt tartottuk meg. Nekem is tanuskodnom kellett ellene, mi annyira bántott, hogy Tom végre felszólalt:

- Ne vegye ugy szivére, Miss. Az Isten áldja meg, hiszen nem mondhat már rosszabbat annál, a mit ők tudnak! Az egész ugyanis csak formalitás.

Bizonyos ostoba dicsőséget talált elítélésében, mikor kimondták rá a vétkest, hogy mind a három betörésben részt vett, de különös részességgel vádolták a denham-court-beli rablás kivitelében, honnan a különféle lopott tárgyakat egész csendben egymásután hordta el egyenként, Gordonnal, három nappal ama végzetes keddi nap előtt, midőn aztán mind átvette Rayner, és az ékszereket Tommal együtt Aldersbe szállítá, hol a mint láttuk Sarah gondjaira bizattak.

Hogy azután mi történt az ékszerekkel, és hová lettek, abban Tom oly ártatlannak állítá magát, mint egy ma született gyermek, ki semmit sem tud; de hogy ez állítása igaz lett volna, senki sem hitte el neki. Tomot tizennégy esztendei kényszermunkára ítélték.

Szegény Mrs. Rayner sohasem birta egészen leküzdeni tartózkodó modorát, melybe szerencsétlen házas életének oly számos hosszú évein át belétörődött.

A jószívű sir Mills Jonas volt az első, ki segítségére felajánlá szolgálatát, és az ő, valamint más jó barátok nagylelkű támogatása folytán végre külföldre mehetett lakni, Haidéet és Janet magával vivén, ki a leghüségesebb, legáldozatkészebb cselédnek bizonyult.

Laurence és én pedig, kik még Angliából való távozása előtt összekeltünk, magunkra vállaltuk a szegény kis elvadult Mona gondozását, kiből csaknem oly kedves, szeretetreméltó gyermek vált, mint minő nővére volt. Most pedig kivüle már a saját gyermekemet is szerethetem.

(Vége.)